

ໂຄສະນະປະກອບການຕຶກສາ ຫົ້ມຫາລາວິທີຣົມືກະໂຄ

ມາກປູກສາ

ວັດຖຸປະເຈົ້າຕາຕີ

ບໍລິຫານຕາຕີ

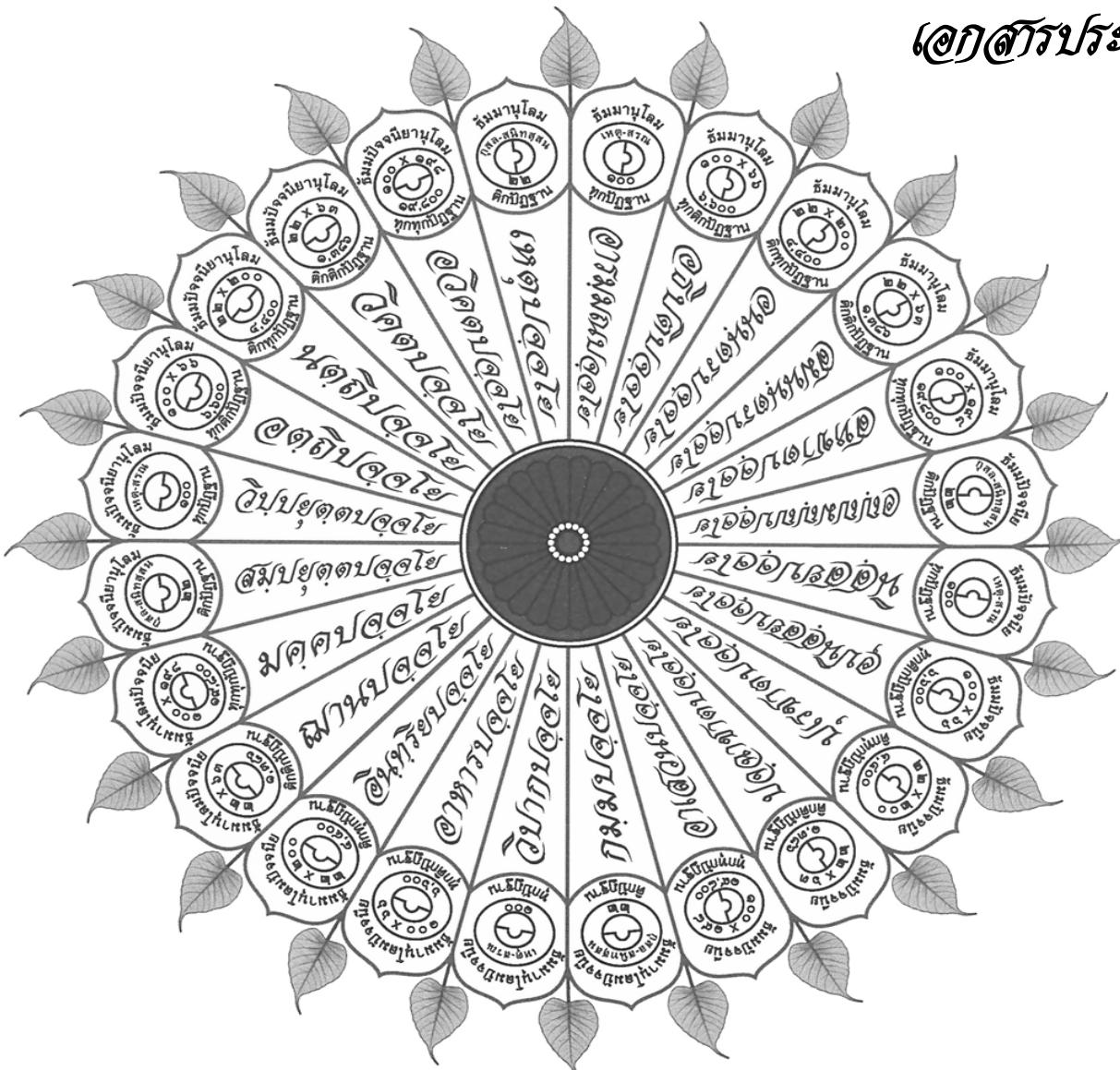
ລາການຕາຕີ

ຮູບພາບຕົນກາງຍານຕາຕີ

ປົກຕົມນິຕະຍານຕາຕີ

ນານັກຂະນິກຳກັນນານຕາຕີ

ໄຊ ລາງວົງວຽດຕັ້ງຕົກສາ ຕັ້ງແຫ່ງນຸ້ພະນັກ

សំណើនៅ

□ โครงสร้างการเรียนมหาปัญญาณ

บันทึกการสอนเชิงบรรยายโดย อ.ณัฐศักดิ์ ตันตยานุพนธ์ นี้ ใช้หลังสืบประกอบการเรียน ๒ เล่ม คือ^{๑)} หลักสูตรมหาปัญญาณ อชว.

๒) คู่มือการศึกษาคัมภีร์มหาปัญญาณ บรรยายโดย อ.ณัฐศักดิ์ ตันตยานุพนธ์
รวบรวมโดย คุณสุภา คุ้มสนิท

ทั้งนี้ แนวทางการเรียนการสอนของ อ.ณัฐศักดิ์ ตันตยานุพนธ์ นั้น แบ่งบรรยายตามลำดับขั้นๆ แล้วปัจจัย โดยแต่ละปัจจัยเรียงตามลำดับเรื่อง ดังนี้ คือ

๑) อุทเทส	หลักสูตร น. ๑๔ - ๑๙
๒) นิทเทส	หลักสูตร น. ๒๐ - ๓๗
๓) ภูนา	หลักสูตร น. ๒๐ - ๓๗
๔) สุรุปเนื้อความ ๓ ประการ	หลักสูตร น. ๑๓ - ๑๖๗
๕) ปัญหาภาระวิภัค	หลักสูตร น. ๑๖๘ - ๓๗๐
๖) วจนัตถะและคำอธิบาย	หลักสูตร น. ๓๗๐ - ๔๔๑
๗) สุรุปปัจจัย ๒๙	หลักสูตร น. ๔๒๒ - ๔๔๙
๘) พระบาลี	หลักสูตร น. ๔๓๐ - ๔๕๙

□ ๔. วัดถุปุเรชาตชาติ

□ ข้อกำหนดใน วัดถุปุเรชาตชาติ

- ปัจจัยธรรม เป็น " รูป " คือ วัตถุรูป ๖ ที่เกิดก่อหน้า และกำลังตั้งอยู่
- ปัจจัยปั้นอธรรม เป็น " นาม " คือ วิญญาณธาตุ ๗ พrovem ด้วยเจตสิกที่ประกอบที่เกิดหลังฯ เป็นผู้อาศัยวัตถุรูปเกิด
- ปัจจัยที่เป็นวัดถุปุเรชาตชาติ มี ๖ ปัจจัย คือ

๑. วัดถุปุเรชาต尼สัยปัจจัย
๔. วัดถุปุเรชาตวิปปุตตปัจจัย
๒. วัดถุปุเรชาตปัจจัย
๕. วัดถุปุเรชาตตติปัจจัย
๓. ปุเรชาตินทริยปัจจัย
๖. วัดถุปุเรชาตอริคตปัจจัย

□ ปัจจัยใน วัดถุปุเรชาตชาติ ๖ ปัจจัยนี้ แบ่งออกเป็น ๒ กลุ่ม คือ

กลุ่ม ๑ มี ๕ ปัจจัย คือ	๑. วัดถุปุเรชาต尼สัยปัจจัย	๓. วัดถุปุเรชาตวิปปุตตปัจจัย
	๒. วัดถุปุเรชาตปัจจัย	๔. วัดถุปุเรชาตตติปัจจัย
	๕. วัดถุปุเรชาตอวิคตปัจจัย	
กลุ่ม ๒ มี ๑ ปัจจัย คือ ปุเรชาตินทริยปัจจัย		

□ ปัจจัยที่เป็นวัดถุปุเรชาตชาติ มินิทเทส ดังต่อไปนี้

๑. วัดถุปุเรชาต尼สัยปัจจัย มี นิทเทส ๖ ข้อ คือ นิสัยปัจจยานิทเทส ข้อ ๖-๑๑
๒. วัดถุปุเรชาตปัจจัย มี นิทเทส ๗ ข้อ คือ ปุเรชาตปัจจยานิทเทส ข้อ ๑-๕, ๑๒, ๑๓
๓. ปุเรชาตินทริยปัจจัย มี นิทเทส ๕ ข้อ คือ อินทริยปัจจยานิทเทส ข้อ ๑-๕
๔. วัดถุปุเรชาตวิปปุตตปัจจัย มี นิทเทส ๑ ข้อ คือ วิปปุตตปัจจยานิทเทส ข้อ ๑
๕. วัดถุปุเรชาตตติปัจจัย มี นิทเทส ๖ ข้อ คือ อัตติปัจจยานิทเทส ข้อ ๖-๑๐, ๑๗
๖. วัดถุปุเรชาตอริคตปัจจัย มี นิทเทส ๖ ข้อ คือ อวิคตปัจจยานิทเทส ข้อ ๖-๑๐, ๑๗

นิสัย ๑๑	ปุเรชาต ๑๓	อินทริย์ ๗	วิป. ๒	อัตติ / อวิคต ๑๗
๑-๕ ส.ท	๑-๕, ๑๒, ๑๓ วัดถุ	๑-๕ ปุ.เร	๑ วัดถุ, ถा, ส.ท	๑-๕ ส.ท
๖-๑๑ วัดถุ	๖-๑๑, ๑๓ อา	๖ รูปชีวิต	๒ ปัจฉา, ส.ท	๖-๑๐ วัดถุ
๑๑ วัดถा		๗ ส.ท		๑๑-๑๖ อา
				๑๗ วัดถุ, อา

□ สรุป อ.ธ. ของปัจจัยทั้ง ๖ ที่เป็น วัตถุปูเรชาตฯ

ปัจจัย	วัตถุรูป ๖						รวม
	จักษุ	โสต	พานะ	ชีวหา	กายะ	ททาย	
๑. วัตถุปูเรชาตนิสสัย	✓	✓	✓	✓	✓	✓	๖
๒. วัตถุปูเรชาตะ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	๖
๓. ปูเรชาตินทริยะ	✓	✓	✓	✓	✓	-	๕
๔. วัตถุปูเรชาติวิปปัญญาต	✓	✓	✓	✓	✓	✓	๖
๕. วัตถุปูเรชาตตติ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	๖
๖. วัตถุปูเรชาตอวิคต	✓	✓	✓	✓	✓	✓	๖

↑
วัตถุรูป ๑-๕ ได้อำนาจปัจจัย ๖ วัตถุรูปที่ ๖ ได้อำนาจปัจจัย ๕

กลุ่มที่ ๑ บ.๕ อ.ธ. ได้แก่ วัตถุรูป ๖ เป็นปัจจัย

→ วิญญาณธาตุ ๗ [จิต ๔๕, เ.๕๒ (-อรุปว.๔)] เป็นปัจจัยบั้น

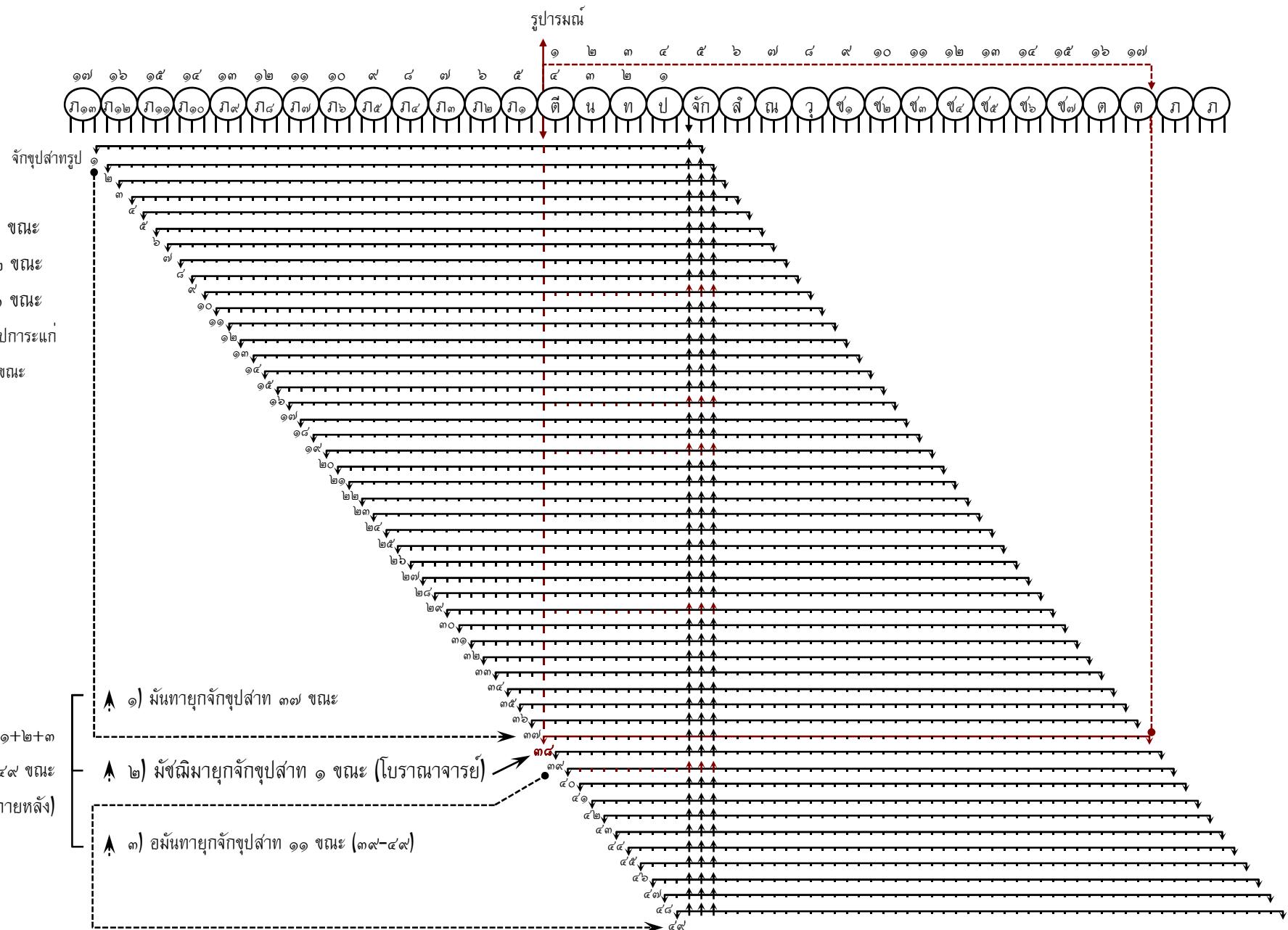
กลุ่มที่ ๒ ติน.๑ อ.ธ. ได้แก่ ปัญจวัตถุ เป็นปัจจัย

→ วิญญาณธาตุ ๕ [ทว.๑๐, ส.พ. ๗ ดวงที่ประกอบ] เป็นปัจจัยบั้น

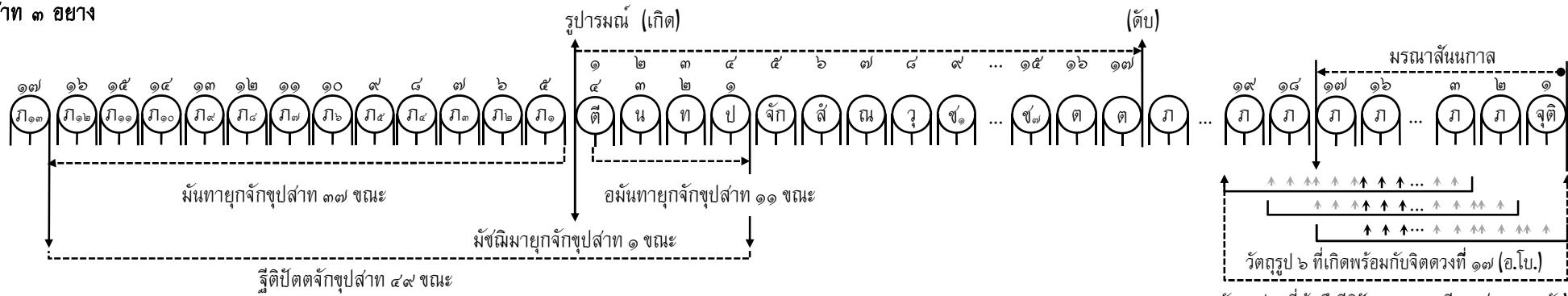
ปัจจัย (วัตถุรูป ๖)	→ ปัจจัยบั้น (วิญญาณธาตุ ๗)
๑. จักษุวัตถุ	→ จักษุวิญญาณเจต ๒ ส.พ.๗
๒. โสตวัตถุ	→ โสตวิญญาณเจต ๒ ส.พ.๗
๓. พานะวัตถุ	→ พานะวิญญาณเจต ๒ ส.พ.๗
๔. ชีวหาวัตถุ	→ ชีวหาวิญญาณเจต ๒ ส.พ.๗
๕. กายะวัตถุ	→ กายะวิญญาณเจต ๒ ส.พ.๗
๖. ททายวัตถุ	→ มนोธาตุ ๓ มนิวิญญาณธาตุ ๗๙ เ.๕๒ (-อรุปวิปากเจต ๕)

รวม อ.ธ. = วัตถุรูป ๖ ที่เป็นปัจจัยบั้น → จิต ๔๕ เ.๕๒ (-อรุปว.๔)

▣ ແສດຈັກຊູປ່າທ ຕ ອຍ່າງ (ນ.ຮ.ຕອ)

០ ចំណុបសាត់ ៣ ឯការ

ในจำนวนนี้สูงถึงปีตตั้งจักษุป่าทราย ๔๙ น้ำ แบ่งออกเป็น ๓ หมวด คือ

สรุปความว่า ปูเรชาตินทรีย์ปัจจัย นี้ " รูป " ซึ่งเป็นปัจจัยธรรมนั้น เกิดก่อนนาม ซึ่งเป็นปัจจัยปั้นธรรม และรูปทั้งหมดเป็นปัจจัยธรรมไม่ได้ เป็นได้เฉพาะปัลทุป ๔ ที่เป็นจิตปัตตรูป คือ รูปเมื่อถึงจิตจิตขณะแล้วนั้นเอง ส่วนนามที่เป็นปัจจัยปั้นธรรม ก็หมายເຂາພາທິວີປົມຈົວມານີຈີ ๑๐ ดวง พร้อมด้วยลັພພຈີຕະລໍາຮາຣານເຈດສຶກ ๗ ดวงเท่านั้น

ກາລ	ມຕິຂອງ ທ່ານໂປຣະນາຈັກ	ມຕິຂອງ ທ່ານອາຈານຢ່າງທັດ
ປວດຕົກລາຍ	<ul style="list-style-type: none"> ○ ມີຜົນໄມ້ຢຸດປັບປຸງວັດຖຸ ຄືອຈັກຊູ ໂສດຕະ ພານະ ຈົວທາ ກາຍະ ທີ່ເກີດພຣ້ອມກັນກັບອົດຕະວັງຄົດວຽກກົດ → ປັບປຸງວິນຍຸ້ານຮາຕຸ ຄືອ ຖວປັບປຸງວິນຍຸ້ານຈົດ ۱۰ ລັ້ມ.ລ ○ ທັບຍົດຄຸນຢູ່ປະກາດ ທີ່ເກີດພຣ້ອມກັນກັບອົດຕະວັງຄົດ 	<ul style="list-style-type: none"> ○ ວັດຖຸປະກາດ ៦ ຄືອ ຈັກຊູ ໂສດຕະ ພານະ ຈົວທາ ກາຍະ ທັບຍົດຄຸນຢູ່ປະກາດ ທີ່ເຫັນຈີ້ຕື່ມືດຕະຂອງຕນມີຈຳນວນ ۴៥ → ຈົດທີ່ເກີດທັດໆ ຄືອ ມໂນຮາຕຸ ຕ ມໂນວິນຍຸ້ານຮາຕຸ ၃၇.၅
ມຮນາລັ້ນນກາລ	<ul style="list-style-type: none"> ○ ວັດຖຸປະກາດ ៦ ທີ່ເກີດພຣ້ອມກັນກັບອົດຕະວັງຄົດ ၁၉ ທີ່ນັບຄອຍຫຼັງຈາກຈຸດຈົດໜີ້ໄປໃນມຮນາລັ້ນນກາລກົດ → ຈົດຕຸປາກ ၁၉ ດວງ ນັບຕັ້ງແຕ່ຈຸດຈົດໜີ້ໄປ 	<ul style="list-style-type: none"> ○ ວັດຖຸປະກາດ ៦ ຄືອ ຈັກຊູ ໂສດຕະ ພານະ ຈົວທາ ກາຍະ ທັບຍົດຄຸນຢູ່ປະກາດ ທີ່ເຫັນຈີ້ຕື່ມືດຕະຂອງຕນມີຈຳນວນ ۴៥ → ຈົດຕຸປາກ ၁၉ ດວງ ນັບຕັ້ງແຕ່ຈຸດຈົດໜີ້ໄປ

๑) วัดถุปุเรชาตนิสสัยปัจจัย (น.๗๓)

(พระบາລື່ຂໍ້ ๖ - ๑๑ ຂອງ ນິສ່ສຍປົງຈະນິທເກສ)

สาระน่ารู้

- ປະຈຸບັນທຶເລ່ສ ໂຍ ຍາທິໂສ ປຈຸບັນ ນິສສຍປຈຸບັນໂຕ ກາງວຕາ ອຸທິກູໂຈ, ໂສ ຕາທິໂສ ປຈຸບັນ ປຈຸບັນທຶເລ່ສ,

໖) ຈົກ້າຍດນໍ ຈຳກົງວິດຸພານຮາຕຸຢາ ຕໍ່ສົມປັບປຸດຕການຜູ້ ດົມມານໍ ນິສສຍປຈຸບັນເຍັນ ປຈຸບັນ.

໗) ໂສຕາຍດນໍ ໂສຕວິດຸພານຮາຕຸຢາ ຕໍ່ສົມປັບປຸດຕການຜູ້ ດົມມານໍ ນິສສຍປຈຸບັນເຍັນ ປຈຸບັນ.

໘) ພາຍດນໍ ພາຍວິດຸພານຮາຕຸຢາ ຕໍ່ສົມປັບປຸດຕການຜູ້ ດົມມານໍ ນິສສຍປຈຸບັນເຍັນ ປຈຸບັນ.

໙) ຈົ່ງທາຍດນໍ ຈົ່ງທາງວິດຸພານຮາຕຸຢາ ຕໍ່ສົມປັບປຸດຕການຜູ້ ດົມມານໍ ນິສສຍປຈຸບັນເຍັນ ປຈຸບັນ.

໑໐) ກາຍາຍດນໍ ກາຍວິດຸພານຮາຕຸຢາ ຕໍ່ສົມປັບປຸດຕການຜູ້ ດົມມານໍ ນິສສຍປຈຸບັນເຍັນ ປຈຸບັນ.

໑໑) ຢໍ ຮູບ ນິສສ່າຍ ມໂນຮາຕຸ ຈ ມໂນວິດຸພານຮາຕຸ ຈ ວຕຕຸນຸຕີ
ຕໍ່ ຮູບ ມໂນຮາຕຸ ຈ ມໂນວິດຸພານຮາຕຸ ຈ ຕໍ່ສົມປັບປຸດຕການຜູ້ ດົມມານໍ
ນິສສຍປຈຸບັນເຍັນ ປຈຸບັນໂຕ ກາງວຕາ ນິທິກູໂຈ.

ปัจจัยเข่นได้ พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงแสดงไว้โดยย่อในปัจจยทเกล

ปัจจัยเข่นขัน พระพุทธศาสนาเจ้าทรงแล้วด้วยพิสูตรในปัจจยนิทเทลสว่า

- ๖) ຈັກໜາຍຕົນ ຈາງໝວດສະບັບຄວາມຮາຕຸຍາ ຕໍ່ສົມປັບປຸດການຄູ່ຈ ດັນມານີ້ສົ່ງສະບັບປຸງຢາເຍນ ປຸງໂຍ.
- ๗) ໂສຕາຍຕົນ ໂສຕວິຫຼຸມສະບັບປຸດການຄູ່ຈ ດັນມານີ້ສົ່ງສະບັບປຸງຢາເຍນ ປຸງໂຍ.
- ໨) ຂໍາຍ້າຍຕົນ ຂໍາວິຫຼຸມສະບັບປຸດການຄູ່ຈ ດັນມານີ້ສົ່ງສະບັບປຸງຢາເຍນ ປຸງໂຍ.
- ໩) ຈົ່ວທ້າຍຕົນ ຈົ່ວທ້າວິຫຼຸມສະບັບປຸດການຄູ່ຈ ດັນມານີ້ສົ່ງສະບັບປຸງຢາເຍນ ປຸງໂຍ.
- ໪) ກາຍ້າຍຕົນ ກາຍວິຫຼຸມສະບັບປຸດການຄູ່ຈ ດັນມານີ້ສົ່ງສະບັບປຸງຢາເຍນ ປຸງໂຍ.
- ໫) ຢ່າງ ຮູ່ປີ ນິສ່ສໍາຍ ມໂນຮາຕຸ ຈ ມໂນວິຫຼຸມສະບັບປຸດການຄູ່ຈ ວຕະນຸດີ
ຕໍ່ ຮູ່ປີ ມໂນຮາຕຸຍາ ຈ ມໂນວິຫຼຸມສະບັບປຸດການຄູ່ຈ ຈ ຕໍ່ສົມປັບປຸດການຄູ່ຈ ດັນມານີ້
ນິສ່ສໍາຍປຸງຢາເຍນ ປຸງໂຍ.

พระบารีและคำแป๊ะ

๑๑) ย่บ รูป นิสสาย มโนรัตุ ๑ มโนวิญญาณรัตุ ๑ วัตตนติ

ต่บ รูป มโนรัตุฯ ๑ มโนวิญญาณรัตุฯ ๑ ตัสมุปหุตภานณุฯ ธรรมานิสสายปจจัย ปจจโย

มโนรัตุ ๓ และมโนวิญญาณรัตุ ๗๒ เจตลีก ๕๒ (-อรุปวิปาก.๔) อาศัยทัยวัตถุไดเกิดขึ้น ทัยวัตถุนั้น เป็นปัจจัยคือช่วยอุปการะ แก้มโนรัตุ ๓ มโนวิญญาณรัตุ ๗๒ (-อรุปวิปาก.๔) เจตลีก ๕๒ ที่ประกอบกับมโนรัตุ และมโนวิญญาณรัตุ ด้วยอำนาจวัตถุปุเรชาตินิสสายปจจัย

จากพระบาลีและองค์ธรรมข้อที่ ๑๑ หากจะแสดงองค์ธรรมของแต่ละปัจจัยสามารถแสดงได้ ดังนี้

๑๑.๑) ถ้าเป็นวัตถุปุเรชาตินิสสายปจจัย

- ปัจจุบันทัยวัตถุ เป็นปัจจัย ช่วยอุปการะ แก้มโนรัตุ ๓ มโนวิญญาณรัตุ ๗๒ เจตลีก ๕๒ ที่ประกอบ

๑๑.๒) ถ้าเป็นวัตถุภารมณปุเรชาตินิสสายปจจัย

- ปัจจุบันทัยวัตถุ เป็นปัจจัย ช่วยอุปการะ แก้มโนวิญญาณรัตุ ๔๓ เจตลีก ๔๔ ที่ประกอบ [๔๓ ได้แก่ มโน.๑ กามชวน.๙๙ ตท.๑๙ อภ.๒ เ.๔๔ (-อิล. มจ. กุก. วีร.๓ อป.๑)]

๐ หนังสือหลักสูตร แสดงรวม ๑) + ๒)

มโนรัตุ ๓ และมโนวิญญาณรัตุ ๗๒ เ.๔๒ (-อรุปวิปาก.๔) อาศัยทัยวัตถุไดเกิดขึ้น ทัยวัตถุนั้น เป็นปัจจัย คือช่วยอุปการะ แก้มโนรัตุ ๓ และมโนวิญญาณรัตุ ๗๒ (-อรุปวิ.๔) เ.๔๒ ที่ประกอบกับมโนรัตุ มโนวิญญาณรัตุ ด้วยอำนาจวัตถุปุเรชาตินิสสายปจจัย และ วัตถุภารมณปุเรชาตินิสสายปจจัย

** หมายเขาว่า มโนรัตุ ๓ มโนวิญญาณรัตุ ๗๒ เจตลีก ๕๒ ดาวเดช ที่เกิดขึ้นในช่วงจิต ๑๖ ดาวเหล่านี้ จะไดรับการอุปการะจาก ทัยวัตถุ

แสดงการทายอำนาจปัจจัย ในวัตถุปุเรชาตินิสสายปจจัย

บาลี	ปัจจัย → ปัจจุบัน	๖.๔	บุ.๑	รวม
๖	จักขุวัตถุ → จักขุวิญญาณจิต ๒ สพ.๗	๕	๑	๖
๗	โลตัววัตถุ → โลติวิญญาณจิต ๒ สพ.๗	๕	๑	๖
๘	หวานวัตถุ → หวานวิญญาณจิต ๒ สพ.๗	๕	๑	๖
๙	จีวหัววัตถุ → จีวหัววิญญาณจิต ๒ สพ.๗	๕	๑	๖
๑๐	ภายในวัตถุ → ภายในวิญญาณจิต ๒ สพ.๗	๕	๑	๖
๑๑	๑๑.๑) แสดงในปรัติกาล ทัยวัตถุ ที่เกิดพร้อมกันกับจิตดวงก่อนๆ หรือจิตปัตตทัยวัตถุรูป → มโนรัตุ ๓ มโนวิญญาณรัตุ ๗๒ เ.๔๒ (-อรุปวิปากจิต ๔) ○ จำแนกได้ ๒ นัย คือ ตามนัยท่านโบราณเจ้ารย์ ทัยวัตถุ ที่เกิดพร้อมกันกับจิตดวงก่อนๆ → จิตที่เกิดหลังๆ คือ มโนรัตุ ๓ มโนวิญ.๗๒ เ.๔๒ ที่ประกอบ ตามนัยท่านอาจารย์ภายหลัง จิตปัตตทัยวัตถุรูป ๔๙ → จิตที่เกิดหลังๆ คือ มโนรัตุ ๓ มโนวิญ.๗๒ เ.๔๒ ที่ประกอบ	๕	-	๕
๑๑.๒)	๑๑.๒) แสดงในมนราสันกาล ทัยวัตถุ ที่เกิดพร้อมกันกับจิตดวงที่ ๑๗ ที่นับถอยหลังจากจุดจิต ขึ้นไปก็ตี หรือจิตปัตตทัยวัตถุรูป → ** จิตตุปบาท ๑๖ ดาว นับตั้งแต่จุดจิตขึ้นไป (มโน.๓ มโนวิญ.๗๒ เ.๔๒) (ตามนัยท่านโบราณเจ้ารย์ และท่านอาจารย์ภายหลัง)	๕	-	๕
วัตถุปุเรชาตินิสสายมหานา				
๑) ถ้าในระหว่าง วัตถุรูป ๖	→ วิญญาณรัตุ ๗ เ.ที่ประกอบ (-อรุปวิ.๔)	๕	-	๕
๒) ถ้าในระหว่าง ปัญจวัตถุ	→ ปัญจวิญญาณรัตุ คือ ทว.๑๐ สพ.๗	๕	๑	๖

พระบลํอที่ ๙ ชีวหายตน - เป็นกัตตุบท แสดงให้รู้สึปัจจัยธรรม

คือ มั่นไมมายุกจิวหายป่าท (ตามมติของท่านโบราณเจ้ารย)

หรือ รูติปัตติชีวหายป่าท ๔๙ (ตามมติของท่านอาจารยภายหลัง)

ชีวหายภานาณชาตญา ตสมปุญตุกานณุ ธรรมาน - เป็นลัมปทานบท แสดงให้รู้สึปัจจัยปัจจุปันธรรม

คือ ชีวหายภานาณเจต ๒ สพพจิตลารณเจตสิก ๗ ดวงที่ประกอบ

นิสสายปจจายen - เป็นกรณบท แสดงให้รู้สึปัจจัย ๖ คือ

วัตถุปุเรชาตินิสสาย วัตถุปุเรชาต ปุเรชาตินทรีย

วัตถุปุเรชาตวิปปุตต วัตถุปุเรชาตตติ วัตถุปุเรชาตอวิคต

ที่ทำการช่วยอุปการะในคราวเดียวกันนี้ สำนักของวัตถุปุเรชาตินิสสายอย่างเดียวเท่านั้น

เป็นพิเตช

ปจดโย - เป็นนามกริยาบท แสดงการช่วยอุปการะแก่ปัจจัยปัจจุปันธรรม โดยความปราศจากตัวตน

พระบลํอที่ ๑๐ กายายตน - เป็นกัตตุบท แสดงให้รู้สึปัจจัยธรรม

คือ มั่นไมมายุกกายป่าท (ตามมติของท่านโบราณเจ้ารย)

หรือ รูติปัตตากายป่าท ๔๙ (ตามมติของท่านอาจารยภายหลัง)

กายภานาณชาตญา ตสมปุญตุกานณุ ธรรมาน - เป็นลัมปทานบท แสดงให้รู้สึปัจจัยปัจจุปันธรรม

คือ กายภานาณเจต ๒ สพพจิตลารณเจตสิก ๗ ดวงที่ประกอบ

นิสสายปจจายen - เป็นกรณบท แสดงให้รู้สึปัจจัย ๖ คือ

วัตถุปุเรชาตินิสสาย วัตถุปุเรชาต ปุเรชาตินทรีย

วัตถุปุเรชาตวิปปุตต วัตถุปุเรชาตตติ วัตถุปุเรชาตอวิคต

ที่ทำการช่วยอุปการะในคราวเดียวกันนี้ สำนักของวัตถุปุเรชาตินิสสายอย่างเดียวเท่านั้น

เป็นพิเตช

ปจดโย - เป็นนามกริยาบท แสดงการช่วยอุปการะแก่ปัจจัยปัจจุปันธรรม โดยความปราศจากตัวตน

พระบลํอที่ ๑๑ ย รูป - เป็นอนิยมกัมมบท บทที่ยังไมได้บ่งลงไปว่าเป็นรูปชนิดไหน

เพียงแต่ให้ทราบว่าเป็นปัจจัย คือช่วยอุปการะ แก่ปัจจัยปัจจุปันธรรมโดยฐานะเป็นผู้อ้ายเกิด

แต่อย่างไรก็ตาม อาจพิจารณาได้จากการกัตตุบท คือ มนโนราตุ ๑ มนโนวิญญาณราตุ ๑

ที่เป็นผู้อ้ายเกิด พึงทราบได้ว่า ย รูป นี้ ก็คือ ทัยวัตถุรูป นั้นเอง ได้แก่ ทัยวัตถุรูป

ที่เกิดพร้อมกันกับจิตดวงก่อนๆ มีปฏิสัมธิจิต เป็นต้น (ตามมติของท่านโบราณเจ้ารย)

หรือ รูติปัตติทัยวัตถุรูป ๔๙ (ตามมติของท่านอาจารยภายหลัง)

นิสสาย - เป็นกริยาไวเล่นบท แสดงให้รู้สึการเกิดขึ้นของปัจจัยปัจจุปันธรรมว่ามีการอาศัยเกิด

มนโนราตุ ๑ มนโนวิญญาณราตุ ๑ - เป็นกัตตุบท แสดงให้รู้สึธรรมที่อาศัยทัยวัตถุเกิดนี้

เป็นมนโนราตุ และมนโนวิญญาณราตุ

วตตุนติ - เป็นอาชยาตกริยาบท กัตตุวากจ แสดงให้รู้สึการเกิดขึ้นของปัจจัยปัจจุปันธรรม

ต รูป - เป็นนิยมกัตตุบท บทที่บ่งถึงปัจจัยธรรมโดยແเนี้ด ตามที่ได้แสดงไว้ว่า ย รูป ที่เป็น

อนิยมกัมมบทนั้นเอง อ.อ. ได้แก่ ทัยวัตถุรูปที่เกิดพร้อมกันกับจิตดวงก่อนๆ

มีปฏิสัมธิจิต เป็นต้น หรือรูติปัตติทัยวัตถุรูป ๔๙

มนโนราตุ ๑ มนโนวิญญาณราตุ ๑ ตสมปุญตุกานณุ ธรรมาน - เป็นลัมปทานบท แสดงให้รู้สึ

ปัจจัยปัจจุปันธรรมคือ มนโนราตุ ๓ มนโนวิญญาณราตุ ๗๒ เ.๔๒ ที่ประกอบ (-อรุปวิภาคจิต ๔)

นิสสายปจจายen - เป็นกรณบท แสดงให้รู้ว่า ในบรรดาปัจจัยที่ทำการช่วยอุปการะในคราวเดียวกัน

ตามที่จะเป็นไปได้นั้น คือ

๑. ถ้าทัยวัตถุรูปที่เกิดพร้อมกันกับจิตดวงก่อนๆ หรือรูติปัตติทัยวัตถุรูป ๔๙

ที่ทำการช่วยอุปการะ แก่มโนราตุ ๓ และมนโนวิญญาณราตุ ๗๒ มีปฐมภารก์เป็นต้น

ที่ในปัญจิกรรมภิกขิก,

๐ จำແກໄດ้ดังนี้

- ตามนัยท่านโบราณเจ้ารยแล้วว่า ทัยวัตถุรูปที่เกิดพร้อมกันกับจิตดวงก่อนๆ เป็นปัจจัย

จิตที่เกิดหลังฯ เป็นปัจจัยปัจจัน

- ตามนัยท่านอาจารยภายหลังแล้วว่า รูติปัตติทัยวัตถุรูป ๔๙ เป็นปัจจัย

จิตที่เกิดหลังฯ เป็นปัจจัยปัจจัน

๒. ท้ายวัตถุรูปที่เกิดพร้อมกันกับจิตดวงที่ ๑๙ ที่มีบุตรอยหลังจากนั้นต่อไปก็ได้

หรืออธิบดีปัตตทัยวัตถุรูป ที่ทำการช่วยอุปการะ แก่จิตดุปบาท ๑๖ ดวง นับตั้งแต่อดีตจิตขึ้นไป (มโนถารดุ๓ และมโนวิญญาณ๒๗ เฉ.๕๗) (ตามนัยท่านโบราณอาจารย์และท่านอาจารย์ภายหลัง) ปัจจุที่ทำการช่วยอุปการะ ในขณะนี้ก็มี ๕ ปัจจัย คือ

วัดถุปุเรชาตินิลส์ยัง วัดถุปุเรชาต วัดถุปุเรชาตวิปปายุตดะ วัดถุปุเรชาตตักกิ วัดถุปุเรชาตอวิคตະ
ที่ทำการช่วยอุปการะในคราวเดียวกันตามลัมควรนັ້ນ สำเนาของวัดถุปุเรชาตินิลส์ยัง
อย่างเดียวเท่านั้นเป็นพิเศษ

ปุจจโย - เป็นนามกริยาบท แสดงการซ่าวายอุปการะแก่ปัจจัยปั้นธรรม โดยความปราศจากตัวตน.

คำอธิบาย

สำหรับพระบาลีข้อที่ ๖ ถึง ๑๐ ที่แสดงถึง วัดคุปุเรชาตินิสสัญปัจจัย นั้นมีข้อความดังต่อไปนี้
การที่ท่านประธานอาจารย์เลือกເກາະເສພາະແຕ່ ມັນມາຍຸຈັກຊູ ໂສຕະ ພາະ ຈົວຫາ ກາຍະ ເປັນ
ວัดคุปุเรชาตินิสสัญปัจจัยนີ້ ກີ່ເພຣະ ທ່ານຄືວ່າມີມາຍຸກປ່າທຽບຖັ້ງ ດີ ເກີດພຣົມກັ້ກັບປົງຈາກມັນທີ
ມາກරະບູ ເນື່ອຈະຕັບກົດຕັບພຣົມກັນ

ส่วนปลาทูปอนีฯ อีก ๔๙ นั้น แม้ว่าในเมืองการมณ์มีการทบทวนจะยังปรากฏตั้งอยู่ก็ตาม แต่เมืองว่าโดยอย่างแล้ว ปลาทูปบางอันที่เรียกว่ามันหมายกุปล่าทูป ได้ดับไปก่อนการมณ์ ที่เรียกว่ามันหมายกุปล่าทูรับตัวที่หลังการมณ์ ดังนั้นทางเจنجิจิได้จัดเป็นหัวตัวไปเรื่องต้นนิลส์ลัยบูจัจชัย

ส่วนท่านอาจารย์ภายหลังนั้นมีความเห็นว่า การเกิดขึ้นแล้วตั้งอยู่แห่งปลาทูรูปเทล่านั้นไม่ได้เกิดขึ้นตั้งอยู่เป็นแผลๆ แต่ประการใด หากแต่เกิดขึ้นตั้งอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มๆ จะเห็นวิปัญญาณเราดูจิตตุปบาทที่ต้องอาศัยปลาทูเหล่านี้เกิดขึ้นนั้น มิอาจที่จะเจาะจงเลือกເเอกสารันได้อันหนึ่งที่มีอยู่ในกลุ่มนั้นเป็นที่อาศัยเกิดได้ คงอาศัยสืบต่อไปทั้ง ๔ นั้นเองเกิดขึ้น อุปมาเหมือนกับการเขียนเมื่อขึ้นจุดบุหรี่ ไฟที่ลุกติดอยู่กับหัวไม้เชื้อ เมื่อจะว่าโดยรูปกลางทวีปรามณแล้ว ก็จะมีรูปกลางป่าทรายหมื่นกลาง หรือป่ามานุทรายหมื่นป่ามานุ ฉะนั้นในขณะที่จุดบุหรี่นั้นจะถือเอกสาร่า ในบรรดาจำนวนรูปกลางป่าทรายหมื่นหรือป่ามานุทรายหมื่นนั้น ฝีปากกลางอันหนึ่งที่เรียกป่ามานุอันหนึ่งในจำนวนหักหอมดันนั้นเท่านั้นที่จะทำให้บุหรี่ติด ส่วนอันอื่น ๆ มิอาจที่จะทำให้บุหรี่ติดตั้งนั้นก็ทำไม่ได้ คงเป็นไฟทั้งหมดหรือป่ามานุทั้งหมดนั้นเองที่ทำให้บุหรี่ติดขึ้นได้

สำหรับพระบาลีข้อที่ ๑๙ นั้น

ບໍ່ ຮູປີ ນິສ່າຍ ມໂນຮາຕຸ ຈ ມໂນວິພຸພານຮາຕຸ ຈ ວັດທະນີ ເປັນຕົ້ນ ທີ່ແລ້ວຕົງສືບ
ວັດຖຸປຸເຮົາຕົນໃສ່ລະຍະແລະວັດທາຮັມມອນປຸເຮົາຕົນໃສ່ລະຍະນີ້ ອົງຄ່ອງຮຽມມືອູ້ ໂ ນັ້ນ ຄືອ
ຕາມນັ້ນທ່ານໂປຣະນາຈາກຢັກລາວວ່າ

- ທ້າຍວັດຖຸរຸปທີເກີດພຣ້ອມກັນກັບຈົດຕະວາງກ່ອນໆ ເປັນວັດຖຸເຮົາຕົນລືສໍຍປ້ອງຈັບຈຳຈົດທີ່ເກີດທລັງໆ ເປັນວັດຖຸເຮົາຕົນລືສໍຍປ້ອງຈັບບັນດານນີ້ທ່ານອາຈານຢາຍຫລັງກລ່າວວ່າ
 - ຈົດປັດຕະທ້າຍວັດຖຸຮູບ ۴۷ ແ້ວແໜລະ ເປັນວັດຖຸເຮົາຕົນລືສໍຍປ້ອງຈັບຈິຍຈົດທີ່ເກີດທລັງໆ ເປັນວັດຖຸເຮົາຕົນລືສໍຍປ້ອງຈັບບັນ

ดังนั้น ในขณะที่มีโนทาริวิธีจิตเกิต ความเป็นไปแห่ง ปัจจัยและปัจจุบัน ตามนัยทั้งสองจะมีความต่างกัน คือ

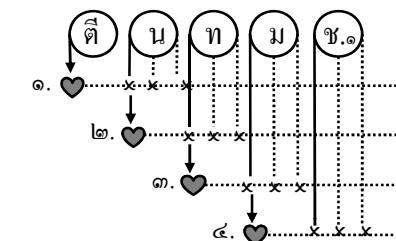
ท่านโนราณารักษ์หมายเรื่อง

- ๑) ท้ายรัตถรูปที่เกิดพร้อมกันกับอุปป่าทักษะของอดีตภรังค์
ภรังค์คลานะ เป็นวัตถุปุเรชาตินิสสัญปัจจุบัน,

๒) ท้ายรัตถรูปที่เกิดพร้อมกันกับอุปป่าทักษะของภรังค์ลະ
ภรังคุป้าเฉท เป็นวัตถุปุเรชาตินิสสัญปัจจุบัน,

๓) ท้ายรัตถรูปที่เกิดพร้อมกันกับอุปป่าทักษะของภรังคุป้าเฉท
มโนทารัววัชชันจิต เป็นวัตถุปุเรชาตินิสสัญปัจจุบัน,

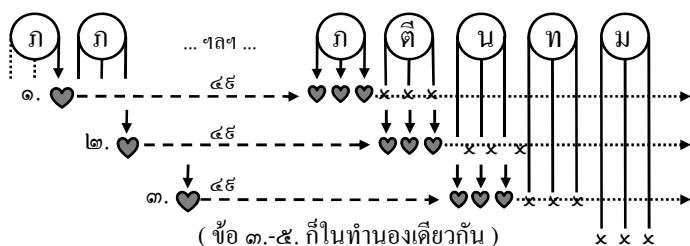
๔) ท้ายรัตถรูปที่เกิดพร้อมกันกับอุปป่าทักษะของมโนทารัววัชชันจิต เป็นวัตถุปุเรชาตินิสสัญปัจจัย
ช่วยจิตดวงที่หนึ่ง เป็นวัตถุปุเรชาตินิสสัญปัจจุบัน,

□ วัดถุปุเรชาตินิสสัยปฏิกิณนกழูนา (๔.๔๓)

ท่านอาจารย์ภายหลังหมายเข้า

- ๑) ทพ.บัตรถุรูปที่เกิดพร้อมกันกับชนะทั้ง ๓ ของจิตดวงก่อนฯ ก่อนอตีตัวรังค์ ๔๙ รูปที่กำลังตั้งอยู่ เป็นธีติปัตตะ เป็นวัดถุปุเรชาตินิสสัยปัจจัย
- ๒) อดีตภังค์ เป็นวัดถุปุเรชาตินิสสัยปัจจัยบัน คืออาศัยหทัยวัตถุ ๔๙ เหล่านี้เกิด,
- ๓) ทพ.บัตรถุรูปที่เกิดพร้อมกันกับชนะทั้ง ๓ ของจิตดวงก่อนฯ ก่อนภังคจลนะ ๔๙ รูป ที่กำลังตั้งอยู่ เป็นธีติปัตตะ เป็นวัดถุปุเรชาตินิสสัยปัจจัย
- ๔) ภังคจลนะ เป็นวัดถุปุเรชาตินิสสัยปัจจัยบัน คืออาศัยหทัยวัตถุ ๔๙ เหล่านี้เกิด,
- ๕) ทพ.บัตรถุรูปที่เกิดพร้อมกันกับชนะทั้ง ๓ ของจิตดวงก่อนฯ ก่อนภังคปัจจเฉท ๔๙ รูป ที่กำลังตั้งอยู่ เป็นธีติปัตตะ เป็นวัดถุปุเรชาตินิสสัยปัจจัย
- ๖) ภังคปัจจเฉท เป็นวัดถุปุเรชาตินิสสัยปัจจัยบัน คืออาศัยหทัยวัตถุ ๔๙ เหล่านี้เกิด,
- ๗) ทพ.บัตรถุรูปที่เกิดพร้อมกันกับชนะทั้ง ๓ ของจิตดวงก่อนฯ ก่อนมโนหาราวรัชช์นิจิต ๔๙ รูป ที่กำลังตั้งอยู่ เป็นธีติปัตตะ เป็นวัดถุปุเรชาตินิสสัยปัจจัย
- ๘) มโนหาราวรัชช์นิจิต เป็นวัดถุปุเรชาตินิสสัยปัจจัยบัน คืออาศัยหทัยวัตถุ ๔๙ เหล่านี้เกิด,
- ๙) ทพ.บัตรถุรูปที่เกิดพร้อมกันกับชนะทั้ง ๓ ของจิตดวงก่อนฯ ก่อนชวนจิตดวงที่หนึ่ง ๔๙ รูป ที่กำลังตั้งอยู่ เป็นธีติปัตตะ เป็นวัดถุปุเรชาตินิสสัยปัจจัย
- ๑๐) ชวนดวงที่หนึ่ง เป็นวัดถุปุเรชาตินิสสัยปัจจัยบัน คืออาศัยหทัยวัตถุ ๔๙ เหล่านี้เกิด ดังนี้เรื่อยๆ ไป

ดังที่กล่าวมานี้ ความเป็นไปแห่ง "วัดถุรูป"

- ตามมติของท่านโบราณอาจารย์นั้น เกิดขึ้นตั้งอยู่ติดต่อกันเป็น列 ซึ่งเป็นการผิดจากลักษณะ
- ส่วนผลิตท่านอาจารย์ภายหลังนั้น เกิดขึ้นตั้งอยู่เป็นกลุ่มๆ เนื่องกันกับดวงไฟฟลายหรือฟลายแลนกลาป หรือ ฟลายหรือฟลายแลนปรมาṇū ดังที่อุปมาไว้ข้างต้นนี้

๑) ถ้าในระหว่าง วัดถุรูป ๖ เป็นปัจจัย

วิญญาณธาตุ ๗ คือ จิต ๔๙ เจตสิก ๕๒ ที่ประกอบ (- อรูปวิภาคิต ๔) เป็นปัจจัยบันแล้ว ได้จำนำงปัจจัย ๕ คือ วัดถุปุเรชาตินิสสัย วัดถุปุเรชาตะ วัดถุปุเรชาติวิปญุตตะ วัดถุปุเรชาตตติ วัดถุปุเรชาตอวิคตะ ที่ทำการช่วยอุปการะในคราวเดียวกันตามลัมควรนั้น สำนักของวัดถุปุเรชาตินิสสัย อย่างเดียวเท่านั้นเป็นพิเศษ

๒) ถ้าในระหว่าง ปัญจวัตถุ เป็นปัจจัย

ปัญจวิญญาณธาตุ คือ หิปัญจวิญญาณจิต ๑๐ สัพพ.๗ ดาวที่ประกอบ เป็นปัจจัยบันแล้ว ได้จำนำงปัจจัย ๖ คือ วัดถุปุเรชาตินิสสัย วัดถุปุเรชาตะ **ปุเรชาตินทริยะ** วัดถุปุเรชาติวิปญุตตะ วัดถุปุเรชาตตติ วัดถุปุเรชาตอวิคตะ ที่ทำการช่วยอุปการะในคราวเดียวกันตามลัมควรนั้น สำนักของวัดถุปุเรชาตินิสสัย อย่างเดียวเท่านั้นเป็นพิเศษ

หมายเหตุ:- อ้างอิงนิสสัยปฏิกิณนกழูนา (วัดถุปุเรชาตินิสสัย) หน้า ๔๓๗

□ ตาราง แสดงวัดถุปุเรชาตินิสสัยปฏิกิณนกழูนา

ข้อ	ปัจจัย → ปัจจัยบัน	ถ.๔	บุร.๑	รวม
๑.	ถ้าในระหว่าง วัดถุรูป ๖ (กก.ตย.) → วิญญาณธาตุ ๗ คือ จิต ๔๙ เจตสิก ๕๒ ที่ประกอบ (- อรูปวิภาคิต ๔) (ลล.)	๔	-	๔
๒.	ถ้าในระหว่าง ปัญจวัตถุ (กก.ตย.) → ปัญจวิญญาณธาตุ คือ หิปัญจวิญญาณจิต ๑๐ สัพพ.๗ ที่ประกอบ (ลล.)	๔	๑	๖

หมายเหตุ - วัดถุรูป ๖ = จักุ ஸเตะ ဏานะ ຈິວຫາ ກາຍະ ທ່ທະ

- วัดถุรูป ๔ = จักุ ஸเตะ ဏานะ ຈິວຫາ ກາຍະ

□ สรุปเนื้อความ ๓ ประการ ในวัตถุบุเรชาตนิสสัญญาปัจจัย (น. ๑๔๙)

ในนิสสัญญาที่เหล่านี้ วัตถุบุเรชาตนิสสัญญาปัจจัย สรุปเนื้อความมีอยู่ ๓ ประการ คือ

- ในบรรดาปัญจัตถุ ๓ ชนิด มีพันทางบัญชัวตถุ เป็นต้นเห็นน มั่นใจมาบัญชัวตถุ คือ จักุ โลสตะ พานะ จิวทา กายะ ที่เกิดพร้อมกับตัววังค์ตัวแรงแรกก็ตี,
- ท้ายวัตถุที่เกิดพร้อมกับตัววังค์ ก็มีปฏิสนธิจิต เป็นต้นก็ตี,
- ท้ายวัตถุที่เกิดขึ้นโดยอนุมานเอว่า ในขณะจิตตองหง่านก่อนหน้าจะออกจากโนรอดส์มาบัติก็ตี,
- วัตถุรูป ๖ ที่เกิดพร้อมกับตัววังค์ที่ ๑๗ ที่นับถอยหลังจากจุดจิตขึ้นไปในมนตราลั้นกาลก็ตี เป็น วัตถุบุเรชาตนิสสัญญาปัจจัย (ตามนัยของท่านโบราณอาจารย์)
หรืออีกนัยหนึ่ง วัตถุรูป ๖ คือ จักุ โลสตะ พานะ จิวทา กายะ ททายะ ที่เข้าสิ่งรูปตัวปัจจัยของตน มีจำนวน ๔๙ เป็น วัตถุบุเรชาตนิสสัญญาปัจจัย (ตามนัยของท่านอาจารย์ภายหลัง)
- วิญญาณธาตุ ๗ คือ จิต ๔๙ ดาว มี จักุวิญญาณธาตุ เป็นต้น เจตสิก ๕๒ ที่ประกอบ (- อรูปวิ.-)
ที่เป็นไปในปัจจัย ให้บัญจิตรวมและไม่แน่นอน เป็น วัตถุบุเรชาตนิสสัญญาปัจจัย

- มโนวิญญาณธาตุ ๙ คือ โลภมูลจิต ๔ โมหมูลจิต ๒ มโนทาราวรช์นิจิต ๑ มหากรุศจิต ๔
มหาภิยาจิต ๔ อรูปวารจิต ๑๒ โลกุตตรจิต ๗ เจตสิก ๕๙ ที่ประกอบ (- โลดาปัตติมรรค)
ที่เป็นไปในจดุโวการภูมิ โดยแน่นอนและไม่แน่นอนก็ตี,
- ปัญจิโวการปฏิสัณธิจิต ๑๕ เจตสิก ๓๕ ที่ประกอบก็ตี,
- รูปทั้งหมด มี จิตตชรุป เป็นต้น ก็ตี เป็น วัตถุบุเรชาตนิสสัญญาปัจจ yanika

คำย่อหมาย ในวัตถุบุเรชาตนิสสัญญาปัจจัยปัจจัย นี้ มีอย่างละ ๒ คือ แน่นอนและไม่แน่นอน (น.๑๔๙)

วัตถุบุเรชาตนิสสัญญาปัจจัย

- แน่นอน ได้แก่ จิต ๔๓ คือ โลส.๒ อเท.๑๗ ม.ว.๔ รูป.๑๕ โล.มรรค.๑ เจ.๔๔ ที่ประกอบ (- มโนทว.๑)
- ไม่แน่นอน ได้แก่ จิต ๔๒ คือ โลส.๔ โม.๒ มโนทว.๑ ม.ก.๔ ม.ก.๔ อรูป.๔ (- อรูปวิปากจิต ๔)
โลก.๗ (- โล.มรรค.) เจ.๔๙ ที่ประกอบ (- อัปปมัญญา)

วัตถุบุเรชาตนิสสัญญาปัจจ yanika

- แน่นอน ได้แก่ อรูปวิ.๔ เจ.๓๐ ที่ประกอบ และรูปทั้งหมด
- ไม่แน่นอน ได้แก่ จิต ๔๒ คือ โลส.๔ โม.๒ มโนทว.๑ ม.ก.๔ ม.ก.๔ อรูป.๔ (- อรูปวิปากจิต ๔)
โลก.๗ (- โล.มรรค.) เจ.๔๙ ที่ประกอบ (- อัปปมัญญา) ที่เป็นปัจจัยปัจจัยไม่แน่นอน นั้นเอง

□ ตาราง แสดงองค์รวมในสรุปเนื้อความ ๓ ประการของวัตถุบุเรชาตนิสสัญญาปัจจัย

วัตถุบุเรชาตนิสสัญญาปัจจัย	วัตถุบุเรชาตนิสสัญญาปัจจัย	วัตถุบุเรชาตนิสสัญญาปัจจ yanika
○ ในบรรดา ปัญจัตถุ ทั้ง ๓ ชนิด มั่นใจมาบัญชัวตถุ เป็นต้นเห็นน มั่นใจมาบัญชัวตถุ คือ จักุ โลสตะ พานะ จิวทา กายะ ที่เกิดพร้อมกับตัววังค์ตัวแรงแรกก็ตี,	○ วิญญาณธาตุ ๗ คือ จิต ๔๙ดาว มั่นใจวิญญาณธาตุ เป็นต้นเห็นน เจ.๔๒ ที่ประกอบ (- อรูปวิ.๔) ที่เป็นไปในปัจจัย ให้บัญจิตรวมและไม่แน่นอนก็ตี	○ มโนวิญญาณธาตุ ๙ คือ โลส.๔ โม.๒ มโนทว.๑ ม.ก.๔ อรูป.๑๕ โลก.๗ เจ.๔๙ ที่ประกอบ (- โลดาปัตติมรรค) ที่เป็นไปใน จดุโวการภูมิ
○ ท้ายวัตถุที่เกิดขึ้นโดยอนุมานเอว่า ในขณะจิตตองหง่านก่อนหน้าจะออกจากโนรอดส์มาบัติก็ตี,	โดยแน่นอนและไม่แน่นอน	โดยแน่นอนและไม่แน่นอน
○ ท้ายวัตถุที่เกิดขึ้นโดยอนุมานเอว่า ในขณะจิตตองหง่านก่อนหน้าจะออกจากโนรอดส์มาบัติก็ตี,	○ ปัญจิโวการปฏิสัณธิจิต ๑๕ เจ.๓๕ ที่ประกอบก็ตี,	○ ปัญจิโวการปฏิสัณธิจิต ๑๕ เจ.๓๕ ที่ประกอบก็ตี,
○ ท้ายวัตถุที่เกิดขึ้นโดยอนุมานเอว่า ในขณะจิตตองหง่านก่อนหน้าจะออกจากโนรอดส์มาบัติก็ตี,	○ รูปทั้งหมด มี จิตตชรุป เป็นต้น ก็ตี เป็น วัตถุบุเรชาตนิสสัญญาปัจจ yanika	○ รูปทั้งหมด มี จิตตชรุป เป็นต้น ก็ตี เป็น วัตถุบุเรชาตนิสสัญญาปัจจ yanika
	แน่นอน	แน่นอน
	จิต ๔๓ ดาว คือ โลส.๒ อเท.๑๗ ม.ว.๔ รูป.๑๕ โล.มรรค.๑ เจ.๔๔ ที่ประกอบ (- มโนทว.๑)	จิต ๔๙ ดาว คือ อรูปวิปากจิต ๔ เจ.๓๐ ที่ประกอบ และรูปทั้งหมด
	ไม่แน่นอน	ไม่แน่นอน
	จิต ๔๒ คือ โลส.๔ โม.๒ มโนทว.๑ ม.ก.๔ ม.ก.๔ อรูป.๔ (- อรูปวิ.๔) โลก.๗ (- โล.มรรค.) เจ.๔๙ ที่ประกอบ (- อัปปมัญญา)	จิต ๔๙ ดาว คือ โลส.๔ โม.๒ มโนทว.๑ ม.ก.๔ อรูป.๔ (- อรูปวิ.๔) โลก.๗ (- โล.มรรค.) เจ.๔๙ ที่ประกอบ (- โล.๔ อัป.๗)

หมายเหตุ - จิตที่เป็นปัจจ yanika = ๔๙ - ๔๓ (แน่นอนของปัจจัยปัจจัย) = ๕๖ ดาว

แบ่งเป็น แน่นอน ๔ ดาว และไม่แน่นอน ๔๕ ดาว

□ ปัญหาระบบจัดการ แห่ง วัดถุปุเรชาตโนสสยบจจัย

□ จำแนก วัดถุปุเรชาตโนสสยบจจัย โดยลักษณะ และชาติ การ สังคี

ในวัดถุปุเรชาตโนสสยบจจัยนี้ การช่วยอุปการะแก่เจดียุปบัณฑรรธรรมของธรรมที่เป็นวัดถุปุเรชาตโนสสยบจจัยนั้น เมื่อว่าโดย **ลักษณะ** มี ๓ อย่าง คือ

เป็นที่เกิดด้วย (วัตถุ) เกิดก่อนด้วย (ปูเรชาต) เป็นที่อาศัยด้วย (นิสสัย)

เมื่อว่าโดย **ชาติ** เป็น วัดถุปุเรชาตชาติ

เมื่อว่าโดย **กาล** เป็น ปัจจุบันกาล

เมื่อว่าโดย **สัตติ** คือ อำนาจ มี ๒ อย่าง คือ

- ชนกลัศตติ ช่วยอุปการะให้ปัจจุบันธรรม **ภริตชั้น** อย่างหนึ่ง

- อุปถัมภากลัศตติ ช่วยอุปการะให้ปัจจุบันธรรม **ตั้งอยู่** อย่างหนึ่ง

ในวัดถุปุเรชาตชาติ ปัจจัยที่เป็นวัดถุปุเรชาตชาติ ๖ ปัจจัยนั้น วัดถุปุเรชาตโนสสยบจจัย วัดถุปุเรชาตติ ๖ ปัจจัย นั้น วัดถุปุเรชาตโนสสยบจจัย

วัดถุปุเรชาตติ ๖ ปัจจัยนี้ มี ๑ บท ๓ วาระ ก) อพญาคตบท มี ๓ วาระ

๑. อพญาคตปثارล้าน ในอพญาคตบท (อัพ - อัพ)

๒. อกุลปثارล้าน ในอพญาคตบท (อัพ - อกุ)

๓. อกุลลปثارล้าน ในอพญาคตบท (อัพ - อกุ)

สำหรับปูเรชาตินทริยะ มี ๑ บท ๑ วาระ คือ

ก) อพญาคตบท มี ๑ วาระ ๑. อพญาคตปثارล้าน ในอพญาคตบท (อัพ - อัพ)

ในการแลดงปัญหาระบบจัดการ พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงแลดงตามกุลลติกา เป็นตน โดยตั้งบทไว้เป็นหลัก ๑ บทก่อนซึ่งเรียกว่า บทหน้า คือ อพญาคตบท เป็นปัจจัยธรรมและจำแนกปัจจุบันธรรม (ปثارล้าน) โดยบทหลัง แลดงคล้อยตามกันไป ใน **วัดถุปุเรชาตโนสสยบจจัย** มี ๑ บท ๓ วาระ ดังนี้

□ ปัญหาระบบจัดการ แห่ง วัดถุปุเรชาตชาติ

ในวัดถุปุเรชาตชาติ ปัจจัยที่เป็นวัดถุปุเรชาตชาติ ๖ ปัจจัยนั้น (๔๗๙)

วัดถุปุเรชาตโนสสยบจจัย วัดถุปุเรชาตติ ๖ ปัจจัยนี้ มี ๑ บท ๓ วาระ ๑. อพญาคตบท

๒. อกุลลปثارล้าน ๓. อกุลลปثارล้าน

ในอพญาคตบท (อัพ - อัพ)

ในอพญาคตบท (อัพ - อกุ)

ในอพญาคตบท (อัพ - อกุ)

สำหรับปูเรชาตินทริยะ มี ๑ บท ๑ วาระ คือ

ก) อพญาคตบท ๑. อพญาคตปثارล้าน ในอพญาคตบท (อัพ - อัพ)

	๗.๕ (นิ ปุ วิ ป ติ ๐)		ปูเรชาติน.๑	
	๑ บท ๓ วาระ		๑ บท ๑ วาระ	
	ลักษณะข่ายวาระ = ๐:๐:๓		๐:๐:๑	
	บท/วาระ	กรณบท	ปจ.	กรณบท
๑	กุ.- กุ.			
๒	กุ.- อกุ.			
๓	กุ.- อพ.			
๔	อกุ.- กุ.			
๕	อกุ.- กุ.			
๖	อกุ.- อพ.			
๗	อพ.- อพ.	๗.๕ ปุ.เร.๑	๖	๗.๕ ปุ.เร.๑
๘	อพ.- กุ.	๗.๕'	๕'	
๙	อพ.- อกุ.	๗.๕'	๕'	
รวมเป็น ๖ สภาคน (-ตนรอง) ๕				

ก.) อพยากตบท

- อพยากตบทการงาน ใน อพยากตบท (ยัพ - อัพ)

วิธิพระบาลี อพยากโต ဓမโน อพยากตสส ဓမมສສ ວຕຖປුරේඛනිස්සයප්‍රජයෙන ප්‍රජෝ.

อพยากตธรรมเป็นปัจจัย คือช่วยอุปการะ แก่ก่ออพยากตธรรม ด้วยอำนาจวัดຖປුරේඛනිස්සයปัจจัย.

จำแนกบทและแสดงองค์ธรรม ในวิธิพระบาลี

(๔.๑๕๐)

อพยากโต ဓමโน เป็นกัตตุบท แสดงให้รู้ถึงปัจจัย อ.อ.ได้แก่

วัตถุรูป ๖ คือ

- ๑. มัจฉามาყุปลสතруป ๕ ที่เกิดพร้อมกันกับตีตภวังค์ดวงแรก,
- ๒. หทัยวัตถุ ที่เกิดพร้อมกันกับจิตดวงก่อนๆ มีปฏิสัมพันธ์ เป็นต้น,
- ๓. หทัยวัตถุ ที่อนุมานเข้าว่าเกิดพร้อมกันกับจิตดวงหนึ่ง ก่อนหน้าจะออกจากนิรโธสมาบัดดิ,
- ๔. และวัตถุรูป ๖ ที่เกิดพร้อมกันกับจิตดวงที่ ๑๗ ที่นับถอยหลังจากนิรดิจตั้งไปในมรณะลัณณกาล

อ.หลัง ๑. หรืออีกนัยหนึ่ง องค์ธรรมได้แก่ วัตถุรูป ๖ ที่เป็นเม็ดปัตตา ๔๙

อพยากตสส ဓມມສສ เป็นลัมปทานบท แสดงให้รู้ถึงปัจจัยบัน อ.อ.ได้แก่

วิญญาณธาตุจิตตุปบาท ๙ ที่เกิดหลังฯ คือ วิภาคจิตตุปบาท ๓๒ มีปฐมภวังค์ เป็นต้น

กิริยาจิตตุปบาท ๒๐ มี ปัญจทรารวจชั่นเจต เป็นต้น (- อรุปวิปากจิต ๕)

**ວຕຖປුරේඛනිස්සයප්‍රජයෙන เป็นกรณบท แสดงให้รู้ถึงอำนาจแห่งวัตถุປුරේඛනිස්සයปัจจัยเป็นพิเศษ
ในบรรดาอำนาจปัจจัยทั้ง ๖ ที่เข้าช่วยอุปการะในคราวเดียวกัน คือ**

วัตถุປුරේඛනිස්සය วัตถุປුරේඛත පුරේඛຕිග්‍රිය

วัตถุປුරේඛතටවිප්‍රයුත วัตถุປුරේඛතටත วัตถุປුරේඛතටවිකත เหล่านี้

ප්‍රජෝ เป็นกิริยาบท แสดงให้รู้ถึงความเป็น อนตตະ

ความเป็น วัตถุປුරේඛනිස්සය ปัจจัย ปัจจัยบัน ในบท อพยากโต อพยากตสส นี้

ว่าโดย กາລ เป็นไปใน ปวัตติกາລ ມຮນາສັນນກາລ

ว่าโดย ກුම් เป็นไปใน ປ້ນງຈໂວກරກුම්

ว่าโดย ບຸກຄລ ເປັນໄປໃນ ປຸກຊົ່ນ ۵ ພລບຸກຄລ ۵

ว่าโดย ວິຖີ ເປັນໄປໃນ ປ້ນງທວຣວິຖີ ກາພຈ່ວນໂທວຣວິຖີ ມຮນາສັນແວວິຖີ

ພາກວິຖີ ອກີຢູ່ນູາວິຖີ ມັກຄວິຖີ ພລສມາບຕິວິຖີ ນໂຣອສມາບຕິວິຖີ

- **ງුෂ්පතථາර්ථා තුළ අພ්‍රයාගත් යිප - ගු**

(๔.๑๕๑)

วิธิพระบาลี อพยากโต ဓມโน ກුෂ්පතථ් ດමමສສ ວຕຖປුරේඛනිස්සයප්‍රජයෙන ප්‍රජෝ.

อพยากตธรรมเป็นปัจจัย คือช่วยอุปการะ แก่ก่อตัวธรรม ด้วยอำนาจวัดຖປුරේඛනිස්සයปัจจัย.

จำแนกบทและแสดงองค์ธรรม ในวิธิพระบาลี

อพยากโต ဓມโน เป็นกัตตุบท แสดงให้รู้ถึงปัจจัย อ.อ. ได้แก่

๑. หทัยวัตถุ ที่เกิดพร้อมกันกับจิตดวงก่อนๆ ມ්වැෂ්ඨපන ມ්වැෂ්ඨපන ມ්වැෂ්ඨපන ເປັນຕົ້ນ
๒. และ หทัยวัตถุ ที่เกิดพร้อมกันกับจิตดวงที่ ๑๗ ที่นับถอยหลังจากนิรดิจตั้งขึ้นໄປໃນມຮນາສັນນກາລ
ອ.ຫລັງ ๓. ທີ່ອ ອිດිປັດທ້ຍວັດຖຸ ۴۹

ກුෂ්පතථ් ດමමສສ ເປັນລັ້ນປາනບත ແລ້ວ ແລ້ວ ໄກສ ດີເກ ກුෂ්පතථ් ດີເກ

වັດຖປුරේඛනිස්සයප්‍රජයෙන ເປັນກຣະບත ແລ້ວ ໄກສ ດີເກ ກුෂ්පතථ් ດີເກ ແລ້ວ ດີເກ

ໃນบรรดาอำนาจปัจจัยທັງ ๕ ທີ່ເຂົ້າຂ່າຍອຸປະກຣະໃນຄຣາວເດືອກວັນ ອື່ນ

ວັດຖປුරේඛනිස්සය ວັດຖປුරේඛත

ວັດຖປුරේඛතටວິປປຢຸຕະ ວັດຖປුරේඛතຕັດ ວັດຖປුරේඛතອວິກຕະ ເທົ່ານີ້

ප්‍රජෝ ເປັນກິຣີຍາບත ແລ້ວ ໄກສ ດີເກ ສະເໜີ

ความเป็น ວັດຖປුරේඛනිස්සය ປັຈຍ ປັຈຍບັນ ໃນບත ອພ්‍රයාගත් ກුෂ්පතථ් ນີ້

ວ່າໂດຍ ກາລ ເປັນໄປໃນ ປວັດຕິກາລ ມຮນາສັນນກາລ

ວ່າໂດຍ ກුම් ເປັນໄປໃນ ປ້ນງຈໂວກරກුම්

ວ່າໂດຍ ບຸກຄລ ເປັນໄປໃນ ປຸກຊົ່ນ ۵ ພຣອຣິຍບຸກຄລ ۵ (-ອຣິ.) ຕາມສົມຄວ

ວ່າໂດຍ ວິຖີ ເປັນໄປໃນ ປ້ນງທວຣວິຖີ ກາພຈ່ວນໂທວຣວິຖີ ມຮນາສັນແວວິຖີ

ພາກວິຖີ ອກີຢູ່ນູາວິຖີ ມຽກຄວິຖີ

- อกุลสปทการสาน ใน อพญาคดบท (อัพ - อก)

วิธิพระบาล อพญาโก ဓมโน อกุลสสส ဓมมສສ วัดถุปุเรชาตนิสสยปจจาย ปจจโย.
อพญาคดธรรมเป็นปัจจัย คือช่วยอุปการะ แก่กุศลธรรม ด้วยอำนาจวัดถุปุเรชาตนิสสยปัจจัย.

จำแนกบทและแสดงองค์ธรรม ในวิธิพระบาล

อพญาโก ဓมโน เป็นกัตตุบท แสดงให้รู้ถึงปัจจัย อ.อ. ได้แก่
 อ.โน { ๒. หทัยวัตถุ ที่เกิดพร้อมกันกับจิตดวงก่อนฯ มีไว้ภรรยา พน มนต์หารวัชชัน เป็นต้น
 ๔. และ หทัยวัตถุ ที่เกิดพร้อมกันกับจิตดวงที่ ๑๗ ที่นับถอยหลังจากจุดจิตชนีไปในมรณะลัณณกาล
 อ.หลัง ๑. หรือ ฉีดปัตตหทัยวัตถุ ๔๙

อกุลสสส ဓมมสส เป็นลัมปทานบท แสดงให้รู้ถึงปัจจัยบั้น อ.อ.ได้แก่ อกุศลจิตตุปบาท ๑๒

วัดถุปุเรชาตนิสสยปจจาย เป็นกรณบท แสดงให้รู้ถึงอำนาจแห่งวัดถุปุเรชาตนิสสยปัจจัยเป็นพิเศษ
ในบรรดาอำนาจปัจจัยทั้ง ๕ ที่เข้าช่วยอุปการะในคราวเดียวกัน คือ
วัดถุปุเรชาตนิสสย วัดถุปุเรชาต
วัดถุปุเรชาตวิปปมุตต วัดถุปุเรชาตตติ วัดถุปุเรชาตอวิคต เหล่านี้

ปจจโย เป็นกิริยาบท แสดงให้รู้ถึงความเป็น อนตตต

ความเป็น วัดถุปุเรชาตนิสสย ปัจจัย ปัจจัยบั้น ในบท อพญาโก อกุลสสส นี้
ว่าโดย กาก เป็นไปใน ปวัตติกาล มรณะลัณณกาล
ว่าโดย ภูมิ เป็นไปใน ปัญจารวภูมิ
ว่าโดย บุคคล เป็นไปใน บุตุชน ๔ ผลเล็กบุคคล ๓
ว่าโดย วิถี เป็นไปใน ปัญจารวิถี การชวนมโนทารวิถี มรณะลัณณวิถี

แสดงการทายอำนาจปัจจัย ใน ปัญหาภารวังค์ แห่ง วัดถุปุเรชาตนิสสยปัจจัย

๐ : ๐ : ๓	ปัจจัย → ปัจจัยบั้น	๖.๔	บุร.๑	รวม
๑. อัพ-อัพ อ.โน อ.หลัง	วัดถุปุ ๖ คือ <ol style="list-style-type: none"> ๑. มัชณามัยภปส่าทรูป ๕ ที่เกิดพร้อมกันกับอีตัววังค์ดวงแรก, ๒. หทัยวัตถุ ที่เกิดพร้อมกันกับจิตดวงก่อนฯ มีปฏิสัณธิเป็นต้น, ๓. หทัยวัตถุ ที่อนุมานเอราว่าเกิดพร้อมกันกับจิตดวงที่นี่ ก่อนหน้าจะออกจากโนโรลมาบัด, ๔. และวัดถุปุ ๖ ที่เกิดพร้อมกันกับจิตดวงที่ ๑๗ ที่นับถอยหลังจากจุดจิตชนีไปในมรณะลัณณกาล ๕. หรืออีกหนึ่ง อ.อ.ได้แก่ วัดถุปุ ๖ ที่เป็นฉีดปัตต ๔๙ → วิญญาณธาตุจิตตุปบาท ๗ ที่เกิดหลังฯ คือ วิปากจิตตุปบาท ๑๒ มีปฐมภารวังค์ เป็นต้น กิริยาจิตตุปบาท ๒๐ มีปัญจารวิถีนั่นจิต เป็นต้น (-อรุปว.๕) 	๕	๑	๖
๒. อัพ-กุ อ.โน อ.หลัง	๒. หทัยวัตถุ ที่เกิดพร้อมกันกับจิตดวงก่อนฯ มี โภภรรยา พน มนต์หารวัชชันจิต เป็นต้น <ol style="list-style-type: none"> ๔. และหทัยวัตถุ ที่เกิดพร้อมกันกับจิตดวงที่ ๑๗ ที่นับถอยหลังจากจุดจิตชนีไปในมรณะลัณณกาล ๕. หรือฉีดปัตตหทัยวัตถุ ๔๙ → กุศลจิตตุปบาท ๑๒ 	๕	-	๕
๓. อัพ-อก อ.โน อ.หลัง	๓. หทัยวัตถุ ที่เกิดพร้อมกันกับจิตดวงก่อนฯ มี โภภรรยา พน มนต์หารวัชชันจิต เป็นต้น <ol style="list-style-type: none"> ๔. และหทัยวัตถุ ที่เกิดพร้อมกันกับจิตดวงที่ ๑๗ ที่นับถอยหลังจากจุดจิตชนีไปในมรณะลัณณกาล ๕. หรือฉีดปัตตหทัยวัตถุ ๔๙ → อกุศลจิตตุปบาท ๑๒ 	๕	-	๕

□ สุทธิผลสัมภาระ (๔.๒๔๐)

สรุปจำนวนสุทธิบทแห่งวัดถupaเรขาคณิสสัญปัจจัยปัญหามหาด้วยชั้งต้นนั้น มี ๓ ประมวล
ด้วยกันดังนี้

๑.๑) อพญากรดบท	๑.) อพญากรโต อพญากรตุล	วัดถupaเรขาคณิสสัญปัจจัยปญ.
	๒.) อพญากรโต กุสตุล	วัดถupaเรขาคณิสสัญปัจจัยปญ.
	๓.) อพญากรโต อกุสตุล	วัดถupaเรขาคณิสสัญปัจจัยปญ.

□ วัดถupaเรขาคณิสสัญปัจจัยสภาคด (๔.๒๔๑)

ปัจจัยที่เป็นสภาคดกันได้กับวัดถupaเรขาคณิสสัญปัจจัย ดังแสดงมาแล้วข้างต้นนั้น มี ๕ ปัจจัยคือ^{*}
วัดถupaเรขาคณิสสัญปัจจัย วัดถupaเรขาคณิสสัญปัจจัย วัดถupaเรขาคณิสสัญปัจจัย

วัดถupaเรขาคณิสสัญปัจจัย วัดถupaเรขาคณิสสัญปัจจัย วัดถupaเรขาคณิสสัญปัจจัย

□ ปัญหามหาวิรัก្យคณิสสภาระบาลี แห่ง นิสสัญปัจจัย

(คือ พระบาลีที่แสดงถึงสุธรรมชาตินิสสัญ และวัดถupaเรขาคณิสสัญ ปนกัน)

ก. กุศล公寓กตบท

(๔.๒๔๑)

- กุศลปثارาน ใน กุศล公寓กตบท (กุอ็ป - ก)

วิธิพระบาลี กุโล ฯ อพญากรโต ฯ ဓามมา กุสตุล ဓามมสส
สหชาตินิสสัญวัตถupaเรขาคณิสสัญปัจจัยปญ.

กุศลธรรม และอพญากรธรรม เป็นปัจจัยคือช่วยอุปการะ แกกุศลธรรม
ด้วยอำนาจสหชาตินิสสัญ และวัดถupaเรขาคณิสสัญปัจจัย.

จำแนกบทและแสดงองค์ธรรม ในวิธิพระบาลี

กุโล ฯ อพญากรโต ฯ ဓามมา เป็นกัตตุบท แสดงให้รู้ถึงปัจจัย องค์ธรรมได้แก่

กุศลนามขั้น๖ ๑-๓-๒ คือ กุศลจิตตุปบาท ๒๑ และหทัยวัตถุ ที่เกิดพร้อมกันกับจิตดวงก่อนๆ
มีไวรูจพพนจิต โนเทรา瓦รัชช์นจิต เป็นต้น หรือสืบต่อหทัยวัตถุ

กุศลสส ဓามมสส เป็นลัมปทานบท แสดงให้รู้ถึงปัจจัยปั้บัน องค์ธรรมได้แก่
กุศลนามขั้น๖ ๓-๑-๒ คือ กุศลจิตตุปบาท ๒๑

สหชาตินิสสัญวัตถupaเรขาคณิสสัญปัจจัย เป็นกรณบท แสดงให้รู้ถึงอำนาจแห่งสหชาตินิสสัญเป็นพิเศษ
ในระหว่างนามขั้นด้วยกัน และอำนาจแห่งวัดถupaเรขาคณิสสัญเป็นพิเศษ ในระหว่างหทัยวัตถุกับ
นามขั้น๖ ในบรรดาอำนาจปัจจัยทั้ง ๖ หรือ ๓* ที่เข้าช่วยอุปการะในคราวเดียวกัน คือ^{*}
สหชาตินิสสัญ วัดถupaเรขาคณิสสัญ สหชาตตติ วัดถupaเรขาคณิสสัญ
สหชาตอวิคต วัดถupaเรขาคณิสสัญ เหล่านี้

(* ๓ ปัจจัย คือ สหชาตินิสสัญวัตถupaเรขาคณิสสัญ สหชาตตติวัตถupaเรขาคณิสสัญ และสหชาตอวิคตวัตถupaเรขาคณิสสัญ)

ปจจอย เป็นกิริยาบท แสดงให้รู้ถึงความเป็นอนตตดะ

ความเป็นสหชาตินิสสัญวัตถupaเรขาคณิสสัญ ปัจจัย ปัจจยุปบัน แบบ กุศล公寓กตบท กุศลสส นี้

ว่าโดย การ เป็นไปใน ปัวตติกา

ว่าโดย ภูมิ เป็นไปใน ปัญจวิการภูมิ

ว่าโดย บุคคล เป็นไปใน ปุกุชุน ๔ อริยบุคคล ๗ (-พระอรหันต์)

ว่าโดย วิถี เป็นไปใน ปัญจวิการวิถี การช่วงแหม่นวิการวิถี ณาเววิถี อภิญญาวิถี และมรรควิถี

ก. อกุสต้าพญาคอบท

- อกุสต้าพยากรณ์ ใน อกุสต้าพญาคอบท (อกุอ็พ - อก)

วิธีพระบารี อกุสต้า ฯ อพญาโกโต ฯ สมมาน อกุสตัสส์ อมมสส
สหชาตินิสสยาตราดุสุปรีชาตันนิสสยาปจจาย ปจจอย.

อกุศลธรรม และอพยากรณ์ธรรม เป็นปัจจัยคือช่วยอุปการะ แก่อกุศลธรรม
ด้วยอำนาจสหชาตินิสสยาปจจาย และวัตถุปรีชาตันนิสสยาปจจาย.

จำแนกบทและแสดงองค์ธรรม ในวิธีพระบารี

อกุสต้า ฯ อพญาโกโต ฯ สมมาน เป็นกัตตุบท แสดงให้รู้ถึงปัจจัย องค์ธรรมได้แก่

อกุศลนามขันธ์ ๑-๓-๒ คือ อกุศลจิตตุปบาท ๑๒ และททัยวัตถุ ที่เกิดพร้อมกันกับจิตตุธรรมก่อนๆ
มีไว้ภูพนิจ มโนท่าวราเวชันจิต เป็นต้น หรือฉันติปัตต์ททัยวัตถุ

อกุสตัสส์ อมมสส์ เป็นลัมปทานบท แสดงให้รู้ถึงปัจจัยบันบัน องค์ธรรมได้แก่

อกุศลนามขันธ์ ๓-๑-๒ คือ อกุศลจิตตุปบาท ๑๒

สหชาตินิสสยาตราดุสุปรีชาตันนิสสยาปจจาย เป็นกรอบบท และแสดงให้รู้ถึงอำนาจแห่งสหชาตินิสสยาปจจาย เป็นพิเศษ
ในระหว่างนามขันธ์ด้วยกัน และอำนาจแห่งวัตถุปรีชาตันนิสสยาปจจาย เป็นพิเศษ ในระหว่างททัยวัตถุกับ
นามขันธ์ ในบรรดาอำนาจปัจจัยทั้ง ๖ หรือ ๓* ที่เข้าช่วยอุปการะในคราวเดียวกัน คือ

สหชาตินิสสยาปจจาย วัตถุปรีชาตันนิสสยาปจจาย สหชาตตติ วัตถุปรีชาตตติ

สหชาตอริคตติ วัตถุปรีชาตอริคตติ เหล่านี้

(๓ ปัจจัย คือ สหชาตินิสสยาตราดุสุปรีชาตันนิสสยาปจจาย สหชาตตติ วัตถุปรีชาตตติ และสหชาตอริคตติ วัตถุปรีชาตอริคตติ)

ปจจอย เป็นกริยาบท และแสดงให้รู้ถึงความเป็นอนัตตตะ

ความเป็นสหชาตินิสสยาตราดุสุปรีชาตันนิสสยาปจจาย ปัจจัย ปัจจัยบันบัน ในบท อกุสต้าพญาโกโต อกุสตัสส์ นี้

ว่าโดย กາລ เป็นไปใน ปวตติกາລ

ว่าโดย ງມີ เป็นไปใน ປັບຈົວກາງງມີ

ว่าโดย ບຸຄຄລ ເປັນໄປໃນ ປຸຖຸ່ນ ៥ ພລເສົກຂຶບຄຄລ ၃

ว่าโดย ວິຕີ ເປັນໄປໃນ ປັບຈົວກາງວິຕີ ກາພຈ່ວນໂທກາງວິຕີ

(๔๙๗)

□ สหชาตินิสสยาตรา (๔๙๘)

สรุปจำวนสุทอบทในมิสสักปัจจัย คือ สหชาตินิสสยาปจจาย และวัตถุปรีชาตันนิสสยาปจจาย แห่งปัญหาการตั้งกล่าว
แล้วนั้น นิ ๒ ประเทศไทย ด้วยกันคือ

- ๑.) อกุสต้าพญาโกโต อกุสตัสส์ สหชาตินิสสยาตราดุสุปรีชาตันนิสสยาปจจาย ปจจอย.
- ๒.) อกุสต้าพญาโกโต อกุสตัสส์ สหชาตินิสสยาตราดุสุปรีชาตันนิสสยาปจจาย ปจจอย.

□ สหชาตินิสสยาปจจาย และวัตถุปรีชาตันนิสสยาปจจายสภาคต (๔๙๙)

ปัจจัยที่เป็นสภาคตันได้กับ สหชาตินิสสยาตราดุสุปรีชาตันนิสสยาปจจาย ตั้งกล่าวแล้ว นิ ๔ หรือ ๒* ปัจจัย คือ

สหชาตตติ วัตถุปรีชาตตติ สหชาตอริคตติ วัตถุปรีชาตอริคติ

หมายเหตุ: ๒ ปัจจัยนั้น คือ สหชาตตติ วัตถุปรีชาตตติ และสหชาตอริคตติ วัตถุปรีชาตอริคติ

□ វានັດຕະແລະຄໍາອືບາຍໃນນິສສຍປັຈຍ

ວານັດຕະ

ນິສສຍຸດີ ເຍດູຕາດີ = ນິສສຍ.

ປັຈຍຸບັນອຣມທັງຫລາຍ່ອມອາຄີຢືນກາວອຣມນີ ຂະນັ້ນ ສກາວອຣມນີຈຶ່ງຊ່ວ່າ ນິສສຍ
ຕື່ອ ເປັນທີ່ອາຄີແກ່ປັຈຍຸບັນອຣມທັງຫລາຍ.

ອົງກຽງານາກາຮເສັນ ວາ ນິສສຍາກາຮເສັນ ວາ ປຸຈຸຍຸປຸນຮຸມເທີ ສີເຫດ ນິສສຍເຕີ = ນິສສຍ.

ອຣມທີ່ເປັນປັຈຍຸບັນອຣມທັງຫລາຍອາຄີໂດຍອາກາຮຕັ້ງນັ້ນ ອົງໂດຍອາກາຮອົງອາຄີ
ຊ່ວ່າ ນິສສຍ.

ອົງກຽງານາກາຮເສັນ ນິສສຍາກາຮ ຈ ອຸປກາຣໂກ ຮຸມໂໂ = ນິສສຍປຸຈົຍ.

ອຣມທີ່ຊ່ວ່ຍອຸດທຸນໂດຍອາກາຮຕັ້ງນັ້ນປະກາດທີ່ ໂດຍອາກາຮອົງອາຄີປະກາດທີ່
ຊ່ວ່າ ນິສສຍປັຈຍ.

□ คำอธิบาย และข้ออุปมาในนิสสัยปัจจัย

ใน นิสสัยปัจจัย นี้ คำว่า นิสสัย นั้นแปลว่า เป็นที่อาศัย หมายความว่าบังคับธรรมนักอาศัย อุปผู้ในปัจจัยธรรม ขณะนี้ ปัจจัยธรรมนี้จึงได้ชื่อว่าเป็นนิสสัย คือมีอำนาจช่วยอุดหนุน โดยเป็น ที่อาศัยแห่งบังคับธรรมทั้งหลาย และการช่วยอุดหนุนโดยเป็นที่อาศัยนี้มีอยู่ ๒ อย่าง คือ

๑.) อธิฐานาการ เป็นที่อาศัยโดยการตั้งมั่น หมายความว่า

บังคับธรรมนี้ช่วยอุดหนุนให้บังคับธรรม เข้าไปอาศัยเกิดขึ้นเพื่อทำหน้าที่ของตนฯ ได้ อุปมาเหมือนพื้นแผ่นดินย่อมเป็นที่อาศัยของตนไม่ทั้งปวงให้เกิดขึ้นแน่ได้ ธรรมที่เป็นนิสสัยปัจจัยในข้ออธิฐานาการนี้ได้แก่ วัดถุ ๖ มีจกชรัตถุ เป็นต้นและปกรณ์ตุคือวัดถุ ๖ นั้นเป็นบังคับช่วยอุดหนุน แก่จิต และเจตสิกทั้งหลายโดยการตั้งมั่น ก้าวคือ ในปัญจิโภการภูมินั้นนามธรรมทั้งหลายอันได้แก่ จิตและเจตสิก เมื่อขณะที่จะเกิดขึ้นนั้น ต้องมีที่อาศัยเกิดจึงจะเกิดขึ้นได้ จะเกิดขึ้นมาโดยๆ โดยไม่ใช่ที่เข้าไปตั้งอาศัยเกิดนั้น เป็นไปไม่ได้ เช่น เมื่อขณะเกิดการเห็นขึ้น หมายความว่า จักขุหารวิถีจิต ทำหน้าที่ในการเห็นซึ่งรูปธรรมนั้นๆ และในการที่รักษาไว้จิตทำหน้าที่ในการเห็นนี้ ก็ต้องอาศัย จักขุปสาทอันเป็นวัตถุรูปที่ตั้งมั่น จึงจะทำให้การเห็นนี้เกิดขึ้นได้ในท่าวารอื่นๆ ก็เช่นเดียวกัน คือต้อง อาศัยวัตถุรูปเป็นที่อาศัยเกิดลงมาอีก ขณะนี้ ในปัญจิโภการภูมิ วัตถุรูป ๖ นี้ จึงเป็นหลักอาศัยแก่ นามธรรมทั้งหลายที่จะเกิดขึ้น

ล้วน ปกรณ์ ก็เป็นที่อาศัยโดยการตั้งมั่นของ อาโป, เตโจ, 瓦โย และอุปารามป ถ้าไม่มีปกรณ์ ก็เป็นหลักแล้ว รูปเหล่านั้นก็ไม่สามารถจะเกิดขึ้นและทำหน้าที่ของตนฯ ได้เช่นเดียวกัน ขณะนี้ปกรณ์ จึงได้ชื่อว่าเป็นที่อาศัยโดยการตั้งมั่นแก่รูปที่เหลือทั้งหลาย เมื่อเปรียบเทียบกับอุปมาแล้ว
 - วัตถุรูป ๖ ก็ตี ปกรณ์ ก็ตี เปรียบได้กับพื้นแผ่นดิน
 - จิต, เจตสิก, อาโป, เตโจ, 瓦โย และอุปารามป เปรียบได้กับต้นไม้ต่างๆ

๒.) นิสสยาการ เป็นที่อาศัยโดยการอิงอาศัย หมายความว่า

บังคับธรรมนี้ช่วยอุดหนุนให้เป็นที่อาศัยแก่บังคับธรรมโดยการอิงอาศัย อุปมา เหมือนพื้นผ้า เป็นที่อาศัยแก่ภาวนะเดียน ฉันใด ธรรมที่เป็นนิสสยาการนี้ได้แก่ นามชั้น๕ และอาโป, เตโจ, 瓦โย คือนามชั้น๕ ๔ นั้นต่างก็เป็นที่อาศัยชั้นกันและกัน ผลัดกันเป็นที่อาศัยและ ผู้อาศัยชั้นกันและกันเช่นนี้ จึงได้ชื่อว่าเป็นที่อาศัยโดยการอิงอาศัยกัน ที่เรียกว่า นิสสยาการ

ล้วน อาโป, เตโจ, 瓦โย ถ้าตั้ง ๓ นี้ ต่างก็ช่วยอุดหนุนเป็นที่อาศัยชั้นกันและกัน ทั้งเป็นที่อาศัย แก่ปกรณ์ แต่ และอุปารามปด้วย เช่น

อาโปรัตุ เป็นที่อาศัยแก่ ปกรณ์ เตโจ 瓦โย และอุปารามป

เตโจรัตุ เป็นที่อาศัยแก่ ปกรณ์ อาโป 瓦โย และอุปารามป

瓦โยรัตุ เป็นที่อาศัยแก่ ปกรณ์ เตโจ และอุปารามป ดังนี้

การเป็นที่อาศัยชั้นกันและกันของธรรมนี้ได้ชื่อว่าเป็นที่อาศัยโดยการอิงอาศัยกัน ที่เรียกว่า นิสสยาการ เมื่อเปรียบเทียบกับอุปมาในข้อนี้แล้ว

- นามชั้น๕ และอาโป เตโจ 瓦โย เปรียบได้กับผ้า

- ปกรณ์ และอุปารามป เปรียบได้กับภาวนะเดียน

การเป็นที่อาศัยของ อธิฐานาการ นั้นเป็นได้ เสภาพในปัญจิโภการภูมิ ส่วนนิสสยาการ นั้นเป็นได้ทั้ง ปัญจิโภการภูมิและตุโภการภูมิ

และในปัญจิโภการภูมินี้ เมื่อเป็นวัตถุรูปชาตินิสสยาการแล้ว ต้องเป็นทั้งสองอย่าง คือเป็น อธิฐานาการก่อนแล้ว จึงเป็นนิสสยาการ

ล้วนในตุโภการภูมิเป็นได้เฉพาะ นิสสยาการ ฝ่ายนามธรรมแต่อย่างเดียวเท่านั้น

๒) วัตถุบุเรชต์ปัจจัย (๔๙๓)

(พระบารีข้อ ๑ - ๕, ๑๒, ๑๓ ของ บุเรชต์ปัจจัยนิกเทลส์)

สาระสำคัญ

ประชุมทุกท่าน อย่างไร้ ประชุมโดย บุเรชต์ปัจจัย ภาคตาก อุทัยธานี, โล ตาทิส ประชุมโดย ประชุมนิทเทล,

๑) จกฯ ยตด จกฯ วิญญาณธาตุฯ ตสมปยตตภานณ ธรรมาน บุเรชต์ปัจจัย ประชุม.

๒) ஸเตยตัน ஸเตวิญญาณธาตุฯ ตสมปยตตภานณ ธรรมาน บุเรชต์ปัจจัย ประชุม.

๓) หมายตัน หมายวิญญาณธาตุฯ ตสมปยตตภานณ ธรรมาน บุเรชต์ปัจจัย ประชุม.

๔) ชุวหายตัน ชุวหายวิญญาณธาตุฯ ตสมปยตตภานณ ธรรมาน บุเรชต์ปัจจัย ประชุม.

๕) กายาหยตัน กายาวิญญาณธาตุฯ ตสมปยตตภานณ ธรรมาน บุเรชต์ปัจจัย ประชุม.

๖) ย รูป นิศสัย มโนธาตุ ย มโนวิญญาณธาตุ ย วดตุนติ ต รูป มโนธาตุฯ

ตสมปยตตภานณ ธรรมาน บุเรชต์ปัจจัย ประชุม.

๗) (ย รูป นิลล์ร้าย มโนธาตุ ย มโนวิญญาณธาตุ ย วดตุนติ ต รูป มโนธาตุฯ)

มโนวิญญาณธาตุฯ ตสมปยตตภานณ ธรรมาน กิณุ กาเล บุเรชต์ปัจจัย ประชุม.

กิณุ กาเล บุเรชต์ปัจจัย ประชุมโดย ภาคตาก อุทัยธานี.

บัจจัยเข่นได พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงแสดงไว้โดยย่อในปัจจุทเทลว่า บุเรชต์ปัจจัย

บัจจัยเข่นนั้น พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงแสดงโดยพิสดารในปัจจยนิทเทลว่า

๑) จกฯ ยตด จกฯ วิญญาณธาตุฯ ตสมปยตตภานณ ธรรมาน บุเรชต์ปัจจัย ประชุม.

๒) ஸเตยตัน ஸเตวิญญาณธาตุฯ ตสมปยตตภานณ ธรรมาน บุเรชต์ปัจจัย ประชุม.

๓) หมายตัน หมายวิญญาณธาตุฯ ตสมปยตตภานณ ธรรมาน บุเรชต์ปัจจัย ประชุม.

๔) ชุวหายตัน ชุวหายวิญญาณธาตุฯ ตสมปยตตภานณ ธรรมาน บุเรชต์ปัจจัย ประชุม.

๕) กายาหยตัน กายาวิญญาณธาตุฯ ตสมปยตตภานณ ธรรมาน บุเรชต์ปัจจัย ประชุม.

๖) ย รูป นิศสัย มโนธาตุ ย มโนวิญญาณธาตุ ย วดตุนติ ต รูป มโนธาตุฯ

ตสมปยตตภานณ ธรรมาน บุเรชต์ปัจจัย ประชุม.

๗) (ย รูป นิลล์ร้าย มโนธาตุ ย มโนวิญญาณธาตุ ย วดตุนติ ต รูป)

มโนวิญญาณธาตุฯ ตสมปยตตภานณ ธรรมาน

กิณุ กาเล บุเรชต์ปัจจัย ประชุม กิณุ กาเล บุเรชต์ปัจจัย ประชุม.

พระบารีแล้วคำแปล

- ๑) ๑) จกฯ ยตด ๑) จกฯ วิญญาณธาตุฯ ๑) ตสมปยตตภานณ ธรรมาน
 - ๒) บุเรชต์ปัจจัย ๒) ประชุม.
 - ๓) มั่นmicayuk จกฯ ยตด ที่เกิดพร้อมกันกับตัวภังค์ดวงแรก หรืออีติปัตตจกฯ ตัน ๔๙
 - ๔) เป็นปัจจัย คือช่วงอุปการะ
 - ๕) แก่จกฯ วิญญาณธาตุ
 - ๖) และลัพพเจิตล่าธารณเจตสิก ๗ ดวง ที่ประกอบกับจกฯ วิญญาณธาตุ
 - ๗) ด้วยอำนาจวัตถุบุเรชต์ปัจจัย.
- ๒) ஸเตยตัน ஸเตวิญญาณธาตุฯ ตสมปยตตภานณ ธรรมาน บุเรชต์ปัจจัย ประชุม.

มั่นmicayuk ஸเตยตัน ที่เกิดพร้อมกันกับตัวภังค์ดวงแรก หรืออีติปัตต์ สเตยตัน ๔๙
เป็นปัจจัย คือช่วงอุปการะ แก่โลติวิญญาณธาตุ และลัพพเจิตล่าธารณเจตสิก ๗ ดวง ที่ประกอบกับโลติวิญญาณธาตุ ด้วยอำนาจวัตถุบุเรชต์ปัจจัย.
- ๓) หมายตัน หมายวิญญาณธาตุฯ ตสมปยตตภานณ ธรรมาน บุเรชต์ปัจจัย ประชุม.

มั่นmicayuk หมายตัน ที่เกิดพร้อมกันกับตัวภังค์ดวงแรก หรืออีติปัตตหมายตัน ๔๙
เป็นปัจจัย คือช่วงอุปการะ แก่หมายวิญญาณธาตุ และลัพพเจิตล่าธารณเจตสิก ๗ ดวง ที่ประกอบกับหมายวิญญาณธาตุ ด้วยอำนาจวัตถุบุเรชต์ปัจจัย.
- ๔) ชุวหายตัน ชุวหายวิญญาณธาตุฯ ตสมปยตตภานณ ธรรมาน บุเรชต์ปัจจัย ประชุม.

มั่นmicayuk ชุวหายตัน ที่เกิดพร้อมกันกับตัวภังค์ดวงแรก หรืออีติปัตตชุวหายตัน ๔๙
เป็นปัจจัย คือช่วงอุปการะ แก่ชุวหายวิญญาณธาตุ และลัพพเจิตล่าธารณเจตสิก ๗ ดวง ที่ประกอบกับชุวหายวิญญาณธาตุ ด้วยอำนาจวัตถุบุเรชต์ปัจจัย.
- ๕) กายาหยตัน กายาวิญญาณธาตุฯ ตสมปยตตภานณ ธรรมาน บุเรชต์ปัจจัย ประชุม.

มั่นmicayuk กายาหยตัน ที่เกิดพร้อมกันกับตัวภังค์ดวงแรก หรืออีติปัตต กายาหยตัน ๔๙
เป็นปัจจัย คือช่วงอุปการะ แก่กายาวิญญาณธาตุ และลัพพเจิตล่าธารณเจตสิก ๗ ดวง ที่ประกอบกับกายาวิญญาณธาตุ ด้วยอำนาจวัตถุบุเรชต์ปัจจัย.

๑๒) ย รูป นิสสาย มโนธาตุ จ มโนวิญญาณธาตุ จ วตตุนติ

ต รูป มโนธาตุญา ตสมปุยตุตภานดุ ဓมมาน บุเรชาตปจจาย ปจจโย

มโนธาตุ ๓ และมโนวิญญาณธาตุ ๗๒ (-อรูปวิปากจิต ๕) เจ.๕๒ อาศัยที่ทั้งวัตถุได้เกิดขึ้น ทั้งวัตถุนั้นเป็นปัจจัยคือช่วงอุปการะ แก้มโนธาตุ ๓ อัญญาลักษณะเจตสิก ๑๐ ที่ประกอบกับมโนธาตุ ด้วยอำนาจวัตถุบุเรชาตปจจัย

๑๓) (ย รูป นิสสาย มโนธาตุ จ มโนวิญญาณธาตุ จ วตตุนติ ต รูป)

มโนวิญญาณธาตุญา ตสมปุยตุตภานดุ ဓมมาน

กิณิ กาเล บุเรชาตปจจาย ปจจโย กิณิ กาเล น บุเรชาตปจจาย ปจจโย.

- ใน ปัตติการ มโนธาตุ ๓ และมโนวิญญาณธาตุ ๗๒ เจตสิก ๕๒ (-อรูปวิปากจิต ๕) อาศัยที่ทั้งวัตถุได้เกิดขึ้น ทั้งวัตถุนั้น เป็นปัจจัยคือช่วงอุปการะ แก้มโนวิญญาณธาตุ ๗๒ เจตสิก ๕๒ ที่ประกอบกับมโนวิญญาณธาตุ ด้วยอำนาจวัตถุบุเรชาตปจจัย
 - สำหรับใน **ปฏิสันธิกา** นั้น ทั้งวัตถุนี้ เป็นปัจจัยคือช่วงอุปการะ แก่ปฏิสันธิวิญญาณจิต ๑๕ เจตสิก ๓๕ ที่ประกอบกับปฏิสันธิวิญญาณ (-อรูปปฏิสันธิวิญญาณ)
- ด้วยอำนาจวัตถุบุเรชาตปจจัย **ไม่ได้**

จากพระบาลีและองค์ธรรมข้อที่ ๑๓ ทางจะแสดงองค์ธรรมของแต่ละปัจจัยลักษณะการแต่งตั้งได้ ดังนี้

ถ้าเป็นวัตถุบุเรชาตปจจัย

- ปัจจัยทั้งวัตถุ เป็นปัจจัยช่วงอุปการะ แก้มโนวิญญาณธาตุ ๗๒ เจตสิก ๕๒ ที่ประกอบ (พระบาลี ข้อที่ ๑๓ ไม่แสดง ปัญจรัต ๓ และมโนธาตุ ๓ เพราะมีแสดงก่อนหน้าแล้ว)

ถ้าเป็นอารัมณบุเรชาตปจจัย

- นิปัตติรูป เป็นวัจจัยคือช่วงอุปการะ แก้มโนวิญญาณธาตุ ๔๓ เจตสิก ๕๐ (-อัปปัมัญญา) (พระบาลี ข้อที่ ๑๓ ไม่แสดง ทวิปัญจิวิญญาณจิต ๑๐ และมโนธาตุ ๓ เพราะมีแสดงก่อนหน้าแล้ว)

จากพระบาลีข้อ ๑๓ ท่านแสดงองค์ธรรมร่วมกันระหว่าง วัตถุบุเรชาตปจจัย และวัตถุการัมณบุเรชาตปจจัย ทางจะแสดงองค์ธรรมตามทั้งสี่หลักสูตรลักษณะการแต่งตั้งได้ ดังนี้

- ใน ปัตติการ ทั้งวัตถุนี้เป็นปัจจัย คือช่วงอุปการะ แก้มโนวิญญาณธาตุ ๗๒ เจตสิก ๕๒ ที่ประกอบกับมโนวิญญาณธาตุ ด้วยอำนาจวัตถุบุเรชาตปจจัยและวัตถุการัมณบุเรชาตปจจัย

- สำหรับใน **ปฏิสันธิกา** นั้น ทั้งวัตถุนี้เป็นปัจจัย คือช่วงอุปการะ แก่ปฏิสันธิวิญญาณจิต ๑๕ เจตสิก ๓๕ ที่ประกอบกับปฏิสันธิวิญญาณ (-อรูปปฏิสันธิวิญญาณ)
- ด้วยอำนาจวัตถุบุเรชาตปจจัยและวัตถุการัมณบุเรชาตปจจัย **ไม่ได้**

■ แสดงการทำอำนาจปัจจัย ในวัตถุบุเรชาตปจจัย

บาลี	ปัจจัย → ปัจจัยบัน	ฉ.๕	บ.เร.๑	รวม
๑	จักขุวัตถุ → จักขุวิญญาณจิต ๒ สพ.๗	๕	๑	๖
๒	โสดวัตถุ → โสดวิญญาณจิต ๒ สพ.๗	๕	๑	๖
๓	พนวัตถุ → พนวิญญาณจิต ๒ สพ.๗	๕	๑	๖
๔	ชีวาวัตถุ → ชีวาวิญญาณจิต ๒ สพ.๗	๕	๑	๖
๕	กายวัตถุ → กายวิญญาณจิต ๒ สพ.๗	๕	๑	๖
๑๒	๑๒.๑ ทั้งวัตถุนี้ที่เกิดพร้อมกันกับจิตดวงก่อนๆ หรือสืบต่อทั้งวัตถุนี้ → มโนธาตุ ๓ อัญญาลักษณะเจตสิก ๑๐	๕	-	๕
○ จำแนกได้ ดังนี้				
<u>ตามนัยท่านโบราณจารย์</u> : ทั้งวัตถุนี้ที่เกิดพร้อมกันกับจิตดวงก่อนๆ → จิตที่เกิดหลังๆ คือมโนธาตุ ๓ อัญญาลักษณะเจตสิก ๑๐ ที่ประกอบ				
<u>ตามนัยท่านอาจารย์ภาษาบาลี</u> : สืบต่อทั้งวัตถุนี้ ๑๒.๑ ทั้งวัตถุนี้ที่เกิดพร้อมกันกับจิตดวงก่อนๆ → จิตที่เกิดหลังๆ คือมโนธาตุ ๓ อัญญาลักษณะเจตสิก ๑๐ ที่ประกอบ				
๑๒.๒ ทั้งวัตถุนี้ที่เกิดพร้อมกันกับจิตดวงที่ ๑๗ ที่นับถอยหลังจาก ๑๒.๑ ทั้งวัตถุนี้ที่เกิดพร้อมกันกับจิตดวงที่ ๑๗ → *จิตตุปบาท ๑๖ ดวง นับตั้งแต่จิตที่ ๑๑ (มโนธาตุ ๓ อัญญา.๑๐)				
(ตามนัยท่านโบราณจารย์ และท่านอาจารย์ภาษาบาลี)				

□ ตารางแสดงการหาอำนาจปัจจัย ในวัดถุปุเรชาตปัจจัย

รายการ	ปัจจัย → ปัจจัยบัน	ม.๔	ปุ.๒.๑	รวม
๑๓	๑๓.๑ ทัยวัตถุรูปที่เกิดพร้อมกันกับจิตดวงก่อนๆ หรือวิธีปัตตทัยวัตถุรูป มองวิญญาณธาตุ ๗๙ เจตสิก ๕๒ (-อรูปวิปากจิต ๕)	๕	-	๕
	๐ จำแนกได้ ดังนี้			
	<u>ตามนัยท่านโบราณอาจารย์</u> : ทัยวัตถุรูปที่เกิดพร้อมกันกับจิตดวงก่อนๆ → จิตที่เกิดหลังๆ คือมองวิญญาณธาตุ ๗๙ เจตสิก ๕๒ ที่ประกอบ			
	<u>ตามนัยท่านอาจารย์ภายหลัง</u> : วิธีปัตตทัยวัตถุรูป ๕๙ → จิตที่เกิดหลังๆ คือมองวิญญาณธาตุ ๗๙ เจตสิก ๕๒ ที่ประกอบ			
	๑๓.๒ ทัยวัตถุรูป ที่เกิดพร้อมกันกับจิตดวงที่ ๑๗ ที่นับถอยหลังจาก จิตจิตชื่นไปก่อตัว หรือวิธีปัตตทัยวัตถุรูป			
	→ ** จิตดุบاث ๑๖ ดวง นับตั้งแต่จิตจิตชื่นไป (มองวิญ.๗๙ เ.๕๒) (ตามนัยท่านโบราณอาจารย์ และท่านอาจารย์ภายหลัง)			
วัดถุปุเรชาตมนูหนา				
๑) ถ้าในระหว่าง วัดถุรูป ๖ → วิญญาณธาตุ ๗ เ.ที่ประกอบ (-อรูปว.๕)	๕	-	๕	
๒) ถ้าในระหว่าง ปัญจรัตถุ → ปัญจวิญญาณธาตุ คือ ทว.๑๐ สพพ.๗	๕	๑	๖	

หมายเหตุ:-

* หมายเข้าว่า มองธาตุ ๓ อัญญาลักษณะเจตสิก ๑๐ ดวงใดๆ ที่เกิดขึ้น ในช่วงจิต ๑๖ ดวงเหล่านี้
จะได้รับการอุปการะจาก ทัยวัตถุ

** หมายเข้าว่า มองวิญญาณธาตุ ๗๙ เจตสิก ๕๒ ดวงใดๆ ที่เกิดขึ้น ในช่วงจิต ๑๖ ดวงเหล่านี้
จะได้รับการอุปการะจาก ทัยวัตถุ

จำแนกบท และเนื้อความของคธรรม

การแสดงธรรมของพระผู้มีพระภาคเจ้า ในปุเรชาตปัจจยนิทเทลพระบาลีนี้ เมื่อจำแนกบทและ
เนื้อความของคธรรมแล้ว ก็เป็นดังนี้

ปุเรชาตปุจจโย แสดงในห้องนิทพิสตพพะ (บทที่ยกขึ้นแสดงก่อน)
จากข่ายตน จากรูปวิญญาณธาตุฯ เป็นต้น จะถึง
มองวิญญาณธาตุฯ ตสมปุญดุตภากานณุ ธรรมาน
กิณุ กาเล ปุเรชาตปุจจ yen ปุจจโย กิณุ กาเล น ปุเรชาตปุจจ yen ปุจจโย.
แสดงในห้องนิทสสนาการะ (บทที่แสดงขยายเนื้อความให้เห็นเป็นตัวอย่าง)

ในบรรดา尼ทสสนาการะพระบาลีเหล่านี้

พระบาลีข้อที่ ๑ จากรูปตน - เป็นกัตตุบุท แสดงในห้องปัจจยธรรม

คือ มัจฉิมายุกังชุปสatham (ตามมติของท่านโบราณอาจารย์)

หรือ วิธีปัตตจักชุปสatham ๕๙ (ตามมติของท่านอาจารย์ภายหลัง)

**จากรูปวิญญาณธาตุฯ ตสมปุญดุตภากานณุ ธรรมาน - เป็นลัมปทานบท แสดงในห้องปัจจยุปับธรรม
คือ จักชุวิญญาณจิต ๒ สพพพิตตสาหารณเจตสิก ๗ ดวงที่ประกอบ**

ปุเรชาตปุจจ yen - เป็นกรรณบท แสดงในห้องคำน้ำใจปัจจัย ๖ คือ

วัดถุปุเรชาต ๑๘ วัดถุปุเรชาตนิลสสัย ปุเรชาตินทริยะ

วัดถุปุเรชาตวิปปุญดุต ๑๙ วัดถุปุเรชาตตติ ๒๐ วัดถุปุเรชาตอวิคตด

ที่ทำการช่วยอุปการะในคราวเดียวกันหนึ่ง สำนักของวัดถุปุเรชาตจะอย่างเดียวเท่านั้นเป็นพิเศษ

ปุจจโย - เป็นนามกิริยาบท แสดงการช่วยอุปการะแก่ปัจจยุปับธรรม โดยความปรารถนาตัวตน

<p>พระบาริชข้อที่ ๒ สโตายตน - เป็นกัตตุบท แสดงให้รู้ถึงปัจจัยธรรม คือ มั่นหมายกุสตปัส� (ตามมติของท่านโบราณอาจารย์) หรือ ฉีดปัตตสโตปัส� ๔๙ (ตามมติของท่านอาจารย์ภายในหลัง)</p> <p>โสตวิญญาณธาตุยา ตสมปุยตุตภานณุฯ ธรรมาน - เป็นลัมปหนบท แสดงให้รู้ถึงปัจจัยบั้นธรรม คือ โสตวิญญาณจิต ๒ ลัพพจิตลารณเจตสิก ๗ ดวงที่ประกอบ</p> <p>ปูเรชาตปุรุษเยน - เป็นกรรณบท แสดงให้รู้ถึงอำนาจปัจจัย ๖ คือ</p> <ul style="list-style-type: none"> วัตถุปูเรชาตะ วัตถุปูเรชาตโนสลยঃ ปูเรชาตินทริยะ วัตถุปูเรชาติวิปปุยตตะ วัตถุปูเรชาตตตติ วัตถุปูเรชาตอวิคตตะ ที่ทำการซ่อมอุปกรณ์ในครัวเรือน เช่น อำนาจของวัตถุปูเรชาตตะอย่างเดียวเท่านั้นเป็นพิเศษ <p>ปูรณา - เป็นหมายกริยาบท แสดงการซ่อมอุปกรณ์แก่จิตยบั้นธรรม โดยความปรารশจากตัวตน</p>	<p>พระบาริชข้อที่ ๔ ชีวายตน - เป็นกัตตุบท แสดงให้รู้ถึงปัจจัยธรรม คือ มั่นหมายกิจวิทาปัส� (ตามมติของท่านโบราณอาจารย์) หรือ ฉีดปัตตชีวิทาปัส� ๔๙ (ตามมติของท่านอาจารย์ภายในหลัง)</p> <p>ชีวาวิญญาณธาตุยา ตสมปุยตุตภานณุฯ ธรรมาน - เป็นลัมปหนบท แสดงให้รู้ถึงปัจจัยบั้นธรรม คือ ชีวาวิญญาณจิต ๒ ลัพพจิตลารณเจตสิก ๗ ดวงที่ประกอบ</p> <p>ปูเรชาตปุรุษเยน - เป็นกรรณบท แสดงให้รู้ถึงอำนาจปัจจัย ๖ คือ</p> <ul style="list-style-type: none"> วัตถุปูเรชาตะ วัตถุปูเรชาตโนสลยঃ ปูเรชาตินทรিয়া วัตถุปูเรชาติวิปปুযুতৎ วัตถุপুরেছাতত্ততি วัตถুপুরেছাতোবিকৎ ที่ทำการซ่อมอุปกรณ์ในครัวเรือน เช่น อำนาจของวัตถุปูเรชาตตะอย่างเดียวเท่านั้นเป็นพิเศษ <p>ปูรณา - เป็นหมายกริยาบท แสดงการซ่อมอุปกรณ์แก่จิตยบั้นธรรม โดยความปรารশจากตัวตน</p>
---	---

พระบາລີ້ຫ້ທີ່ ១២ ຍໍ ຮູບ - ເປັນອິນຍົມກົມບທ ບທທີ່ຢັ້ງມີໄດ້ບ່າງລົງໄປວ່າເປັນຮູບປິດໄທນ

ເພີ່ມແຕ່ທ່ານຮາບວ່າເປັນປັບຈຸບັນ ດືອ່ງໆຢູ່ອຸປະກອນ ແກ່ປັບຈຸບັນອຣມໂດຍສູາແຂ່ເປັນຜູ້ອ້າຍເກີດແຕ່ອ່າງໃກ້ຕາມ ອາຈພິຈາລະນາຮູ້ໄດ້ຈາກກັດຕຸບທ ດືອ ມໂນຮາຕຸ ຈ ມໂນວິໄນ້ສູາມານຮາຕຸ ຈ ທີ່ເປັນຜູ້ອ້າຍເກີດ ພຶກທຽບໄດ້ວ່າ ຍໍ ຮູບ ນີ້ ກີ່ເກີດ ທ້າຍວັດຖຸຮູບ ນັ້ນເອງ ໄດ້ແກ່ ທ້າຍວັດຖຸຮູບ ທີ່ເກີດພຣ້ອມກັນກັບຈິດຕວງກ່ອນໆ ມີປົກລິສັນອີຈືດ ເປັນຕົ້ນ (ຕາມມຕິຂອງທ່ານໂບຮານາຈາຮົມ) ທີ່ອ ສູ້ຕິບັດທ້າຍວັດຖຸຮູບ ៤៩ (ຕາມມຕິຂອງທ່ານອາຈາຮົມກາຍຫລັງ)

ນິສຸສາຍ - ເປັນກິລີຍາວິເລ່ສນບທ ແລ້ດງໃຫ້ຮູ້ສຶກເກີດຂຶ້ນຂອງປັຈຈຸບັນອຣມວ່າມີການອາຄັຍເກີດ ມໂນຮາຕຸ ຈ ມໂນວິໄນ້ສູາມານຮາຕຸ ຈ - ເປັນກັດຕຸບທ ແລ້ດງໃຫ້ຮູ້ສຶກອຣມທ່ານອາຄັຍທ້າຍວັດຖຸເກີດນີ້ ເປັນມໂນຮາຕຸ ແລ້ມໂນວິໄນ້ສູາມານຮາຕຸ

ວາດຕຸນິຕີ - ເປັນອາຂາຍາຕກິຣີຍາບທ ກັດຕຸວາຈາກ ແລ້ດງໃຫ້ຮູ້ສຶກເກີດຂຶ້ນຂອງປັຈຈຸບັນອຣມ
ຕໍ່ ຮູບ - ເປັນນິຍມກັດຕຸບທ ບທທີ່ບ່າງປັຈຈຸບັນອຣມໂດຍແນ່ດັດ ຕາມທີ່ໄດ້ແລ້ດັງໄວ້ວ່າ ຍໍ ຮູບ ທີ່ເປັນ
ອິນຍົມກົມບທນັ້ນເອງ ອ.ຮ. ໄດ້ແກ່ ທ້າຍວັດຖຸຮູບທີ່ເກີດພຣ້ອມກັນກັບຈິດຕວງກ່ອນໆ
ມີປົກລິສັນອີຈືດ ເປັນຕົ້ນ ທີ່ອ ສູ້ຕິບັດທ້າຍວັດຖຸຮູບ ៤៨

ມໂນຮາຕຸຫຼາ ດຳສຸມປຸດຕາການຄຸຈ ຮຸມມານ - ເປັນລັ້ນປາທານບທ ແລ້ດງໃຫ້ຮູ້ສຶກປັຈຈຸບັນອຣມ ດືອ
ມໂນຮາຕຸ ຄ ອັນຍົມສູາມານເຈຕິກ ១០

ປຸເຮາດປຸຈຸເຍັນ - ເປັນກຣານບທ ແລ້ດງໃຫ້ຮູ້ວ່າ ໃນບຽດຕາປັຈຈຸຍທີ່ທໍາການຈ່າຍອຸປະກອນ ໃນຄຣາວເດີຍກັນ
ຕາມທີ່ຈະເປັນໄປໄດ້ນັ້ນ ດືອ

១. ຄ້າທ້າຍວັດຖຸຮູບທີ່ເກີດພຣ້ອມກັນກັບຈິດຕວງກ່ອນໆ ທີ່ອ ສູ້ຕິບັດທ້າຍວັດຖຸຮູບ ៤៧
ທີ່ທໍາການຈ່າຍອຸປະກອນ ເປັນປັບຈຸບັນໂກງມີກີ່,
 - ຈຳແນກໄດ້ຕັ້ງນີ້
 - ຕາມນັຍທ່ານໂບຮານາຈາຮົມກ່າວວ່າ ທ້າຍວັດຖຸຮູບທີ່ເກີດພຣ້ອມກັນກັບຈິດຕວງກ່ອນໆ ເປັນປັຈຈຸຍ
ຈົດທີ່ເກີດທລັງໆ ເປັນປັບຈຸບັນ
 - ຕາມນັຍທ່ານອາຈາຮົມກາຍຫລັງກ່າວວ່າ ສູ້ຕິບັດທ້າຍວັດຖຸຮູບ ៤៨ ເປັນປັຈຈຸຍ
ຈົດທີ່ເກີດທລັງໆ ເປັນປັບຈຸບັນ

២. ທ້າຍວັດຖຸຮູບທີ່ເກີດພຣ້ອມກັນກັບຈິດຕວງທີ່ ១៧ ທີ່ນັບຕອຍທລັງຈາກຈຸດິຈິຕິຫຸ້ນໄປກີ່ຕີ

ທີ່ອ ສູ້ຕິບັດທ້າຍວັດຖຸຮູບ ທີ່ທໍາການຈ່າຍອຸປະກອນ ແກ່ຈົດຕຸປາທ ១៦ ຕວາງ ນັບຕັ້ງແຕ່ຈຸດິຈິຕິຫຸ້ນໄປ
(ມໂນຮາຕຸ ຄ ອັນຍົມສູາມານເຈຕິກ ១០)

(ຕາມນັຍທ່ານໂບຮານາຈາຮົມກາຍຫລັງທ່ານອາຈາຮົມກາຍຫລັງ)
ປັຈຈຸຍທີ່ທໍາການຈ່າຍອຸປະກອນ ໃນຂະໜ້ນກີ່ນີ້ ៥ ປັຈຈຸຍ ດືອ
ວັດຖຸປຸເຮາດະ ວັດຖຸປຸເຮາດນິສ່ລຍະ ວັດຖຸປຸເຮາດວິປປຸຢຸຕະ ວັດຖຸປຸເຮາດຕົວວິວິດຕະ
ປຸຈຸໂຍ - ເປັນການກິຣີຍາບທ ແລ້ດງການຈ່າຍອຸປະກອນ ແກ່ປັບຈຸບັນອຣມ ໂດຍຄວາມປරັດຈາກຕັວຕົວ.

พระบາລີ້ຫ້ທີ່ ១៣ ຍໍ ຮູບ - ເປັນອິນຍົມກົມບທ ບທທີ່ຢັ້ງມີໄດ້ບ່າງລົງໄປວ່າເປັນຮູບປິດໄທນ

ເພີ່ມແຕ່ທ່ານຮາບວ່າເປັນປັບຈຸບັນ ດືອ່ງໆຢູ່ອຸປະກອນ ແກ່ປັບຈຸບັນອຣມໂດຍສູາແຂ່ເປັນຜູ້ອ້າຍເກີດແຕ່ອ່າງໃກ້ຕາມ ອາຈພິຈາລະນາຮູ້ໄດ້ຈາກກັດຕຸບທ ດືອ ມໂນຮາຕຸ ຈ ມໂນວິໄນ້ສູາມານຮາຕຸ ຈ
ທີ່ເປັນຜູ້ອ້າຍເກີດ ພຶກທຽບໄດ້ວ່າ ຍໍ ຮູບ ນີ້ ກີ່ເກີດ ທ້າຍວັດຖຸຮູບ ນັ້ນເອງ ໄດ້ແກ່ ທ້າຍວັດຖຸຮູບ
ທີ່ເກີດພຣ້ອມກັນກັບຈິດຕວງກ່ອນໆ ມີປົກລິສັນອີຈືດ ເປັນຕົ້ນ (ຕາມມຕິຂອງທ່ານໂບຮານາຈາຮົມ)
ທີ່ອ ສູ້ຕິບັດທ້າຍວັດຖຸຮູບ ៤៩ (ຕາມມຕິຂອງທ່ານອາຈາຮົມກາຍຫລັງ)

ນິສຸສາຍ - ເປັນກິລີຍາວິເລ່ສນບທ ແລ້ດງໃຫ້ຮູ້ສຶກເກີດຂຶ້ນຂອງປັຈຈຸບັນອຣມວ່າມີການອາຄັຍເກີດ
ມໂນຮາຕຸ ຈ ມໂນວິໄນ້ສູາມານຮາຕຸ ຈ - ເປັນກັດຕຸບທ ແລ້ດງໃຫ້ຮູ້ສຶກອຣມທ່ານອາຄັຍທ້າຍວັດຖຸເກີດນີ້
ເປັນມໂນຮາຕຸ ແລ້ມໂນວິໄນ້ສູາມານຮາຕຸ

ວາດຕຸນິຕີ - ເປັນອາຂາຍາຕກິຣີຍາບທ ກັດຕຸວາຈາກ ແລ້ດງໃຫ້ຮູ້ສຶກເກີດຂຶ້ນຂອງປັຈຈຸບັນອຣມ

ຕໍ່ ຮູບ - ເປັນນິຍມກັດຕຸບທ ບທທີ່ບ່າງປັຈຈຸບັນອຣມໂດຍແນ່ດັດ ຕາມທີ່ໄດ້ແລ້ດັງໄວ້ວ່າ ຍໍ ຮູບ ທີ່ເປັນ
ອິນຍົມກົມບທນັ້ນເອງ ອ.ຮ. ໄດ້ແກ່ ທ້າຍວັດຖຸຮູບທີ່ເກີດພຣ້ອມກັນກັບຈິດຕວງກ່ອນໆ
ມີປົກລິສັນອີຈືດ ເປັນຕົ້ນ ທີ່ອ ສູ້ຕິບັດທ້າຍວັດຖຸຮູບ ៤៨

ມໂນວິໄນ້ສູາມານຮາຕຸຫຼາ ດຳສຸມປຸດຕາການຄຸຈ ຮຸມມານ - ເປັນລັ້ນປາທານບທ ແລ້ດງໃຫ້ຮູ້ວ່າ ປັຈຈຸບັນອຣມ
ມໂນວິໄນ້ສູາມານຮາຕຸ ຄ ເຈຕິກ ១១ ເຈຕິກ ១២ (-ອຽບວິປາຈິຕ ៤)

ກິຄູຈີ ກາເລ ໃນບໍ່ທີ່ **ກິຄູຈີ ກາເລ** - ເປັນກາລອາຮບທ ແລ້ດງໃຫ້ຮູ້ວ່າ ປັດຕິກາລ ດືອ
ນັບຕັ້ງແຕ່ຈຸດິຈິຕິນະຂອງປົກລິສັນອີຈືດເປັນຕົ້ນ ຈະສົງຈິຕທີ່ເກີດກ່ອນຈຸດິຈິຕິ

ກິຄູຈີ ກາເລ **n** ໃນບໍ່ທີ່ **ກິຄູຈີ ກາເລ** - ເປັນກາລອາຮບທ ແລ້ດງໃຫ້ຮູ້ວ່າ ປົກລິສັນອີຈືດ
ນັບຕັ້ງແຕ່ອຸປປາທກ່າວນະຂອງປົກລິສັນອີຈືດເທົ່ານັ້ນ

ปุเรชาตปุจจายน - เป็นกรณบท แสดงให้รู้ว่า ในบรรดาปัจจัยที่ทำการช่วยอุปการะในคราวเดียวกัน ตามที่จะเป็นไปได้แน่น ดีอ

๑. **ถ้า ท้ายวัดถูป ที่เกิดพร้อมกันกับจิตดวงก่อนๆ หรือฉีดปัตตหทัยวัดถูป ๔๙ ที่ทำการช่วยอุปการะ แก่โนวิญญาณธาตุ ๗๗ มีปฐมภรังค์เป็นตน ที่ในปัญจิโภการภูมิก็ดี,**
 - จำแนกได้ดังนี้
 - ตามนัยท่านโบราณอาจารย์กล่าวว่า ท้ายวัดถูปที่เกิดพร้อมกันกับจิตดวงก่อนๆ เป็นปัจจัย จิตที่เกิดหลังๆ เป็นปัจจัยบั้น
 - ตามนัยท่านอาจารย์ภายหลังกล่าวว่า ฉีดปัตตหทัยวัดถูป ๔๙ เป็นปัจจัย จิตที่เกิดหลัง ๆ เป็นปัจจัยบั้น

๒. **ท้ายวัดถูปที่เกิดพร้อมกันกับจิตดวงที่ ๑๗ ที่นับถอยหลังจากจุติจิตซึ่งไปกีด หรือฉีดปัตตหทัยวัดถูป ที่ทำการช่วยอุปการะ แก่จิตตุปบาท ๑๖ ดวง นับตั้งแต่จุติจิตซึ่งไป (โนวิญ.๗๗ เ.๕๗) (ตามนัยท่านโบราณอาจารย์และท่านอาจารย์ภายหลัง)**

ปัจจัยที่ทำการช่วยอุปการะ ในขณะนั้นก็มี ๕ ปัจจัย ดีอ

วัดถูปเรขาตະ วัดถูปเรขาตันสสัย วัดถูปเรขาตวิปปุตตະ วัดถูปเรขาตตัตติ วัดถูปเรขาตอวิคตະ ที่ทำการช่วยอุปการะในคราวเดียวกันตามสมควรนั้น สำนักของวัดถูปเรขาตະ อาย่างเดียวกันนั้นเป็นพิเศษ

ปุจจโย - เป็นนามกิริยาบท แสดงการช่วยอุปการะแก่ปัจจัยบั้นธรรม โดยความปราศจากตัวตน.

หมายเหตุ:- แสดงผูกงานให้ล่อคล้องกับพระบาลี ปุเรชาตภูนา (วัดถูปเรขาตະ) หน้า ๔๓

□ วัดถูปเรขาตภูนา

- ๑) **ถ้าในระหว่าง วัดถูป ๖ เป็นปัจจัย วิญญาณธาตุ ๗ คือ จิต ๔๙ เจตสิก ๕๒ ที่ประกอบ (-อรุปวิปากจิต ๔) เป็นปัจจัยบั้นแล้ว ได้อำนาจปัจจัย ๕ คือ วัดถูปเรขาตະ วัดถูปเรขาตันสสัย วัดถูปเรขาตวิปปุตตະ วัดถูปเรขาตตัตติ วัดถูปเรขาตอวิคตະ ที่ทำการช่วยอุปการะในคราวเดียวกันตามสมควรนั้น สำนักของวัดถูปเรขาตະ อาย่างเดียวกันนั้นเป็นพิเศษ**
- ๒) **ถ้าในระหว่าง ปัญจวัตตุ เป็นปัจจัย ปัญจวิญญาณธาตุ คือ ทวิปัญจวิญญาณจิต ๑๐ สพ.๗ ดาวที่ประกอบ เป็นปัจจัยบั้นแล้ว ได้อำนาจปัจจัย ๖ คือ วัดถูปเรขาตະ วัดถูปเรขาตันสสัย ปุเรชาตินทริยะ วัดถูปเรขาตวิปปุตตະ วัดถูปเรขาตตัตติ วัดถูปเรขาตอวิคตະ ที่ทำการช่วยอุปการะในคราวเดียวกันตามสมควรนั้น สำนักของวัดถูปเรขาตະ อาย่างเดียวกันนั้นเป็นพิเศษ**

□ ตาราง แสดงวัดถูปเรขาตภูนา

ข้อ	ปัจจัย → ปัจจัยบั้น	ถ.๔	บ.เร.๑	รวม
๑.	ถ้าในระหว่าง วัดถูป ๖ (กก.ตย.) → วิญญาณธาตุ ๗ คือ จิต ๔๙ เ.๕๗ ที่ประกอบ (-อรุปวิ.๔) (ลล.)	๕	-	๕
๒.	ถ้าในระหว่าง ปัญจวัตตุ (กก.ตย.) → ปัญจวิญญาณธาตุ คือ ทว.๑๐ สพ.๗ ที่ประกอบ (ลล.)	๕	๑	๖

□ สรุปเนื้อความ ๓ ประกาศ ในวัตถุปูเรชาตปัจจัย

ในปูเรชาตปัจจัยทุกเทลนี้ วัตถุปูเรชาตปัจจัย สรุปเนื้อความมีอยู่ ๓ ประกาศ คือ

- ในบรรดาปัญจัตถุ ๓ ชนิด มีพันทางบัญชัวตถุ เป็นต้นเห็น มั่นใจมาบัญชัวตถุ คือ จักุ โลสตะ พานะ จิวทา กายะ ที่เกิดพร้อมกันกับตีดาวงค์ดาวแรก็ตี,
- ท้ายวัตถุที่เกิดพร้อมกันกับตีดาวงค์ ก็ ไม่ปฏิสนธิจิต เป็นต้นก็ตี,
- ท้ายวัตถุที่เกิดขึ้นโดยอนุมานเอว่า ในขณะจิตดวงหนึ่งก่อนหน้าจะออกจากโนรอดส์มาบัดก็ตี,
- วัตถุรูป ๖ ที่เกิดพร้อมกันกับตีดาวงค์ที่ ๑๗ ที่นับถอยหลังจากจุดจิตขึ้นไปในมนตราลั้นกาลก็ตี เป็น วัตถุปูเรชาตปัจจัย (ตามนัยของท่านโบราณอาจารย์)
หรืออีกนัยหนึ่ง วัตถุรูป ๖ คือ จักุ โลสตะ พานะ จิวทา กายะ หทัย ที่เข้าสิ่งรูปตีปัตตะของตน มีจำนวน ๔๙ เป็น วัตถุปูเรชาตปัจจัย (ตามนัยของท่านอาจารย์ภายหลัง)
- วิญญาณธาตุ ๗ คือ จิต ๔๙ ดาว มี จักุวิญญาณธาตุ เป็นต้น เจตสิก ๕๒ ที่ประกอบ (- อรูปวิ.๕) ที่เป็นไปในปัตติการ ใบปัญจารถวิภูมิโดยแน่นอน และไม่แน่นอน เป็น วัตถุปูเรชาตปัจจยุปัน
- โนโนวิญญาณธาตุ ๙ คือ โลภมูลจิต ๔ โมหมูลจิต ๒ มนโนหารวัชช์นจิต ๑ มหากรุศจิต ๔ มหาภิยาจิต ๔ อรูปวิภาจิต ๑๒ โลกุตตรจิต ๗ เจตสิก ๕๖ ที่ประกอบ (- โลสต้าปัตติมรรค) ที่เป็นไปในจตุรภารภูมิ โดยแน่นอนและไม่แน่นอนก็ตี,
- ปัญจารถวิภูส์นจิต ๑๕ เจตสิก ๒๕ ที่ประกอบก็ตี,
- รูปทั้งหมด มี จิตตชรุป เป็นต้น ก็ตี เป็น วัตถุปูเรชาตปัจจันิก

คำอธิบาย ในวัตถุปูเรชาตปัจจยุปันและปัจจันิก นี้ มีอย่างละ ๒ คือ แน่นอนและไม่แน่นอน (น.๐๕๙)

วัตถุปูเรชาตปัจจยุปัน

- แน่นอน ได้แก่ จิต ๔๓ คือ โลส.๒ อห.๑๗ ม.ว.๔ รูป.๑๕ โล.มรรค.๑ เจ.๔๔ ที่ประกอบ (- โนโนว.๑)
- ไม่แน่นอน ได้แก่ จิต ๔๗ คือ โลส.๔ โนห.๒ มโนว.๑ ม.ก.๔ ม.ก.๔ อรูป.๔ (- อรูปวิภาจิต ๔)
โลก.๗ (- โล.มรรค) เจ.๕๖ ที่ประกอบ (- อัปปมัญญา)

วัตถุปูเรชาตปัจจันิก

- แน่นอน ได้แก่ อรูปวิ.๕ เจ.๓๐ ที่ประกอบ และรูปทั้งหมด
- ไม่แน่นอน ได้แก่ จิต ๔๗ คือ โลส.๔ โนห.๒ มโนว.๑ ม.ก.๔ ม.ก.๔ อรูป.๔ (- อรูปวิภาจิต ๔)
โลก.๗ (- โล.มรรค) เจ.๕๖ ที่ประกอบ (- อัปปมัญญา) ที่เป็นปัจจยุปันไม่แน่นอน นั้นเอง

□ ตาราง แสดงองค์ธรรมในสรุปเนื้อความ ๓ ประกาศของวัตถุปูเรชาตปัจจัย

วัตถุปูเรชาตปัจจัย	วัตถุปูเรชาตปัจจยุปัน	วัตถุปูเรชาตปัจจันิก
○ ในบรรดา ปัญจัตถุ ทั้ง ๓ ชนิด มั่นใจมาบัญชัวตถุ เป็นต้นเห็น มั่นใจมาบัญชัวตถุ คือ จิต ๔๙ ดาว มั่นใจมาบัญชัวตถุ คือ จักุ โลสตะ พานะ จิวทา กายะ ที่เกิดพร้อมกันกับตีดาวงค์ดาวแรก็ตี,	○ วิญญาณธาตุ ๗ คือ จิต ๔๙ ดาว มั่นใจวิญญาณธาตุ เป็นต้น เจ.๕๒ ที่ประกอบ (- อรูปวิ.๕) ที่เป็นไปในปัตติการ ใน ปัญจารถวิภูมิ	○ โนโนวิญญาณธาตุ ๙ คือ โนห.๒ มโนว.๑ ม.ก.๔ ม.ก.๔ อรูป.๑๒ โลก.๗ เจ.๕๖ ที่ประกอบ (- โลสต้าปัตติมรรค) ที่เป็นไปใน จตุรภารภูมิ
○ ท้ายวัตถุที่เกิดขึ้นโดยอนุมานเอว่า ในขณะจิตดวงหนึ่งก่อนหน้าจะออกจากโนรอดส์มาบัดก็ตี, ○ ท้ายวัตถุที่เกิดขึ้น โดยอนุมานว่า ในขณะจิตดวงหนึ่งก่อนหน้าจะออกจาก โนรอดส์มาบัดก็ตี,	○ ท้ายวัตถุที่เกิดขึ้น โดยอนุมานว่า ในขณะจิตดวงหนึ่งก่อนหน้าจะออกจาก โนรอดส์มาบัดก็ตี,	○ ท้ายวัตถุที่ประกอบ (- โลสต้าปัตติมรรค) ○ รูปทั้งหมดมีจิตตชรุป เป็นต้นก็ตี
○ วัตถุรูป ๖ ที่เกิดพร้อมกันกับตีดาวงค์ที่ ๑๗ ที่นับถอยหลังจากจุดจิตขึ้นไปใน มนตราลั้นกาล ก็ตี	○ วัตถุรูป ๖ ที่เกิดพร้อมกันกับตีดาวงค์ที่ ๑๗ ที่นับถอยหลังจากจุดจิตขึ้นไปใน มนตราลั้นกาล ก็ตี (ตามนัยของท่านโบราณอาจารย์ภายหลัง)	○ แน่นอน จิต ๔๓ ดาว คือ โลส.๒ อห.๑๗ ม.ว.๔ รูป.๑๕ โลสต้าปัตติมรรค.๑ เจ.๔๔ ที่ประกอบ (- โนโนว.๑)
○ หรืออีกนัยหนึ่ง วัตถุรูป ๖ คือ จักุ โลสตะ พานะ จิวทา กายะ หทัย ที่เข้าสิ่งรูปตีปัตตะ ของตนมีจำนวน ๔๙ (ตามนัยของท่านอาจารย์ภายหลัง)	○ ไม่แน่นอน จิต ๔๙ ดาว คือ โลส.๔ โนห.๒ มโนว.๑ ม.ก.๔ อรูป.๔ (- โลสต้า. ม.) เจ.๕๖ ที่ประกอบ (- โน.๔ อป.๑)	○ ไม่แน่นอน จิต ๔๙ ดาว คือ โลส.๔ โนห.๒ มโนว.๑ ม.ก.๔ อรูป.๔ (- อรูปวิ.๕) โลก.๗ (- โล.มรรค) เจ.๕๖ ที่ประกอบ (- โน.๔ อป.๑)

หมายเหตุ - จิตที่เป็นปัจจันิกทั้งหมด = ๔๙ - ๔๓ (แน่นอนของปัจจยุปัน) = ๕๖ ดาว

แบ่งเป็น แน่นอน ๔ ดาว และไม่แน่นอน ๔๕ ดาว

□ ปัญหาริวัติ์ แห่ง วัดสุบุเรชาตปัจจัย

□ จำแนก วัดสุบุเรชาตปัจจัย โดยลักษณะ และสาติ การ สัดศดิ (น.๑๕๒)

ในวัดสุบุเรชาตปัจจัยนี้ การซ่อมอยุปการะแก่ปัจจัยบันธรณ์ของธรรมที่เป็นวัดสุบุเรชาตปัจจัยนั้น เมื่อว่าโดย ลักษณะ มี ๒ อย่าง คือ

เป็นที่เกิดด้วย (วัตถุ) เกิดก่อนด้วย (ปูรชาต)

เมื่อว่าโดย ชาติ เป็น วัดสุบุเรชาตชาติ

เมื่อว่าโดย กាល เป็น ปัจจุบันกाल

เมื่อว่าโดย สัดศดิ คือ สำนัก ๒ อย่าง คือ

- ชนกสัดศดิ ช่วยอยุปการะให้ปัจจัยบันธรณ์ มากขึ้น อย่างหนึ่ง
- อุปัต्तมภากสัดศดิ ช่วยอยุปการะให้ปัจจัยบันธรณ์ ตั้งอยู่ อย่างหนึ่ง

ในการแล่ดงปัญหาริวัติ์ พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงแล่ดงตามกฎลัติกา เป็นต้น โดยตั้งบทไว้เป็น หลัก ๑ บทก่อนซึ่งเรียกว่า บทหน้า คือ อพญาดบท เป็นปัจจัยธรรมและจำแนกปัจจัยบันธรณ์ (ปثارล้าน) โดยบทหลัง แล่ดงคล้อยตามกันไป ในวัดสุบุเรชาตปัจจัย มี ๑ บท ๓ วรรค ดังนี้

ก) อพญาดบท

๑. อพญาดปثارล้าน

ในอพญาดบท (อัพ - อัพ)

๒. กฎลปثارล้าน

ในอพญาดบท (อัพ - กุ)

๓. อกุลปثارล้าน

ในอพญาดบท (อัพ - อกุ)

(เห็นอกันกับวัดสุบุเรชาตนิลลยปัจจัยทุกประการ)

	๗.๔ (นิ ปุ วิ ป ติ ย)		ปูรชาติน.๑	
	๑ บท ๓ วรรค		๑ บท ๑ วรรค	
	ลุทธั้งชยาระ = ๐:๐:๓		๐:๐:๑	
	บท/วรรค	กรณบพ	ปจ.	กรณบพ
๑	กุ.- กุ.			
๒	กุ.- อกุ.			
๓	กุ.- อพ.			
๔	อกุ.- อกุ.			
๕	อกุ.- กุ.			
๖	อกุ.- อพ.			
๗	อพ.- อพ.	๗.๔ ปุร.๑	๖	๗.๔ ปุร.๑
๘	อพ.- กุ.	๗.๔	๕'	
๙	อพ.- อกุ.	๗.๔	๕'	
รวมเป็น ๖ ส่วน (-ตนเอง) ๕				

- อกุลสปทการสาน ใน อพญาคตบท (อัพ - อก)

วิธีพระบาล อพญาโกโต ဓမุ.โน อกุลสสส ဓมมສສ วัดถุปุเรชาตปจดเยน ปจดโย.
อพญาคตธรรมเป็นปัจจัย คือช่วยอุปการะ แกอกุศลธรรม ด้วยอำนาจวัดถุปุเรชาตปัจจัย.

จำแนกบทและแสดงองค์ธรรม ในวิธีพระบาล

อพญาโกโต ဓมุ.โน เป็นกัตตุบท แล้วดังให้รู้ถึงปัจจัย อ.ร. ได้แก่
 อ.โน { ๒. หทัยวัตถุ ที่เกิดพร้อมกันกับจิตดวงก่อนฯ มีไว้ภรรยาพน มน牛奶ารวัชชัน เป็นต้น
 ๔. และ หทัยวัตถุ ที่เกิดพร้อมกันกับจิตดวงที่ ๑๗ ที่นับถอยหลังจากจุดจิตตนไปในมรณะลัณณกาล
 อ.หลัง ๑. หรือ จิตติปัตตหทัยวัตถุ ๔๙

อกุลสสส ဓมมสส เป็นเล้มปทานบท แล้วดังให้รู้ถึงปัจจัยบั้น อ.อ.ได้แก่ อกุศลจิตตุปบาท ๑๒

วัดถุปุเรชาตปจดเยน เป็นกรรณบท แล้วดังให้รู้ถึงอำนาจแห่งวัดถุปุเรชาตปัจจัยเป็นพิเศษ
ในบรรดาอำนาจปัจจัยทั้ง ๕ ที่เข้าช่วยอุปการะในคราวเดียวกัน คือ
วัดถุปุเรชาต วัดถุปุเรชาตโนสสาย
วัดถุปุเรชาตวิปปมุตต วัดถุปุเรชาตตติ วัดถุปุเรชาตอวิคต เหล่านี้

ปจดโย เป็นกิริยาบท แล้วดังให้รู้ถึงความเป็น อนตตต

ความเป็น วัดถุปุเรชาต ปัจจัย ปัจจัยบั้น ในบท อพญาโกโต อกุลสสส นี้
ว่าโดย กาก เป็นไปใน ปัวตติกาล มรณะลัณณกาล
ว่าโดย ภูมิ เป็นไปใน ปัญจวิการภูมิ
ว่าโดย บุคคล เป็นไปใน บุตุชน ๔ ผลเล็กบุคคล ๓
ว่าโดย วิถี เป็นไปใน ปัญจวิวิถี การช่วยโนทัวร์วิถี มรณะลัณณวิถี

แสดงการทำยานาจปัจจัย ใน ปัญหาภารวังค์ แห่ง วัดถุปุเรชาตปัจจัย

๐ : ๐ : ๓	ปัจจัย → ปัจจัยบั้น	๖.๔	บุร.๑	รวม
๑. อัพ-อัพ อ.โน อ.หลัง	วัดถุปุ ๖ ตือ <ol style="list-style-type: none"> ๑. มัชณามาภปัลทรูป ๕ ที่เกิดพร้อมกันกับอตีตภวังค์ดวงแรก, ๒. หทัยวัตถุ ที่เกิดพร้อมกันกับจิตดวงก่อนฯ มีปฏิสเนธิตเป็นต้น, ๓. หทัยวัตถุ ที่อนุนานเอราว่าเกิดพร้อมกันกับจิตดวงที่นี่ ก่อนหน้าจะออกจากโนโรลมาบัด, ๔. และวัดถุปุ ๖ ที่เกิดพร้อมกันกับจิตดวงที่ ๑๗ ที่นับถอยหลังจากจุดจิตตนไปในมรณะลัณณกาล <ol style="list-style-type: none"> ๕. หรืออีกนัยหนึ่ง อ.อ.ได้แก่ วัดถุปุ ๖ ที่เป็นจิตติปัตต ๔๙ → วิญญาณธาตุจิตตุปบาท ๗ ที่เกิดหลังฯ คือ วิปากจิตตุปบาท ๑๒ มีปฐมภารวังค์ เป็นต้น กิริยาจิตตุปบาท ๒๐ มีปัญจวิหารวัชชันจิต เป็นต้น (-อรูปว.๕) 	๕	๑	๖
๒. อัพ-กุ อ.โน อ.หลัง	<ol style="list-style-type: none"> ๒. หทัยวัตถุ ที่เกิดพร้อมกันกับจิตดวงก่อนฯ มี โภภรรยาพนจิต มน牛奶ารวัชชันจิต เป็นต้น ๔. และหทัยวัตถุ ที่เกิดพร้อมกันกับจิตดวงที่ ๑๗ ที่นับถอยหลังจากจุดจิตตนไปในมรณะลัณณกาล <ol style="list-style-type: none"> ๕. หรือจิตติปัตตหทัยวัตถุ ๔๙ → อกุศลจิตตุปบาท ๑๒ 	๕	-	๕
๓. อัพ-อก อ.โน อ.หลัง	<ol style="list-style-type: none"> ๒. หทัยวัตถุ ที่เกิดพร้อมกันกับจิตดวงก่อนฯ มี โภภรรยาพนจิต มน牛奶ารวัชชันจิต เป็นต้น ๔. และหทัยวัตถุ ที่เกิดพร้อมกันกับจิตดวงที่ ๑๗ ที่นับถอยหลังจากจุดจิตตนไปในมรณะลัณณกาล <ol style="list-style-type: none"> ๕. หรือจิตติปัตตหทัยวัตถุ ๔๙ → อกุศลจิตตุปบาท ๑๒ 	๕	-	๕

□ สุทธิสังข์มาภาระ

สรุปจำนวนสุทธิบทแห่งวัดถupaเรขาตปจดยปัญหาภาระ ตั้งแสดงมาแล้วข้างต้นนั้น มี ๓ ประเภท

ด้วยกันคือ

๑.อพุยกดบท	๑.) อพุยกโต อพุยกตสล	วัดถupaเรขาตปจดเยน ปจดโย.
	๒.) อพุยกโต กุสสลสส	วัดถupaเรขาตปจดเยน ปจดโย.
	๓.) อพุยกโต อกุสสลสส	วัดถupaเรขาตปจดเยน ปจดโย.

□ อุปมาในปุเรขาตปจดัย

อุปมาเหมือน พระอาทิตย์และพระจันทร์ ซึ่งเกิดเมื่นี้ก่อนลัตัวทั้งหมดในโลก และลัตัวโลก
ทั้งหลายนั้น ก็ได้อ้าศัยพระอาทิตย์และพระจันทร์เป็นอยู่ตลอดมา โดยที่พระอาทิตย์และพระจันทร์
ก็ยังคงมีอยู่ ฉันใด พระอาทิตย์และพระจันทร์ ก็เปรียบได้กับปุเรขาตปจดัย
ลัตัวโลกทั้งหลาย ก็เปรียบได้กับปุเรขาตปจดัยบัน

□ วัดถupaเรขาตปจดษภากะ

ปัจจัยที่เป็นสภากะกันได้กับวัดถupaเรขาตปจดัย ตั้งแสดงมาแล้วข้างต้นนั้น มี ๔ ปัจจัยคือ

วัดถupaเรขาตนิลส์ยะ ปุเรขาตินทริยะ

วัดถupaเรขาตวิปปมุตตะ วัดถupaเรขาตตติ วัดถupaเรขาตอวิคตะ

□ ภนตตะและคำอธิบายในปุเรขาตปจดัย

ภนตตะ

ปุเร ชาิตถาติ = ปุเรขาติ.

สภาวธรรมที่เกิดก่อนปัจจุบันธรรม จึงอ่าว ปุเรขาตะ

ปุเรขาติ ๗ โส ปจดโย ชาติ = ปุเรขาตปจดโย.

ธรรมที่เกิดก่อนนั้นด้วย เป็นปัจจัยด้วย จึงอ่าว ปุเรขาตปจดัย.

□ คำอธิบาย ในปุเรขาตปจดัย โดยสังเขป

ปุเรขาตปจดัย นี้ หมายความว่า ปัจจัยธรรมนั้นเกิดก่อน และว่าขอยุดหนูให้ปัจจุบันธรรมเกิดขึ้น
ที่หลัง และในการเกิดก่อนของปัจจัยธรรมนั้น เมื่อเกิดขึ้นแล้วยังคงมีอยู่ ยังไม่ตัดไป คือยังอยู่ในระหว่าง
วิธีปัตตะนั้นเอง ถ้าหากว่าเกิดก่อนแล้วตัดไป ก็เป็นปัจจัยธรรมไม่ได้ และเป็นปุเรขาตปจดัยไม่ได้

ปุเรขาตปจดัย นี้ ได้แก่ รูปธรรมซึ่งเกิดขึ้นก่อนและรูปธรรมนี้ยังไม่ตัดไป คือยังอยู่ในระหว่าง
วิธีปัตตะ ย่อมเป็นปัจจัยแก่นามธรรม คือจิตและเจตเลิกให้เกิดขึ้นเป็นปัจจุบันธรรมดังที่ได้อธิบายมาแล้ว

๓) ປຸເຮົາຕິນທຣີຍປ່ອງຈັກ (ນ.၁၃၇)

(พระบາลีጀ່ ១ - ៥ ទອງ ອິນທຣີຍປ່ຈຈະນິທເກລ)

สาร์มภู

ປ្រុមឈុទ្ទេស់ យូ មាតិតូស់ ប្រជុយី ឯុទ្ធព្រុមឈុយិតិ ភាគគាតា អូពិន្ទូលិ, ស់ តាតិតូស់ ប្រជុយី ប្រជុយិនឈុទ្ទេស់,
១) ការងារឈុទ្ទេស់ ការកិរិយាល័យនាមីតាម ពំសម្បុញ្ញត្តការណ៍ ឬ រំមានំ ឯុទ្ធព្រុមឈុយិដោយ ប្រជុយី.

๒) ໂສດທິນທຽມ ໂສຕວີ ຄູ່ພາຍໃນຮາຕຸຍາ ຕໍ່ລັມປຸງຕຸດການ ຄູ່ຈ ຮັງພານໍ ອິນທິຣີຢູ່ປະຈຸບັນ ປະຈຸໂຍ.

๓) ພານີ້ທີ່ຍຳ ພານວິຄຸມາເຮົາຕຸ້ຍາ ຕໍ່ສົມປູກຕົກການ ຖຸ່ຈ ຮຸ່ມພານໍ ອີ່ຫຼັງປ່ອງເຈັນ ປຸ່ຈໂຍ .

๔) ชีวทินทรีย์ ชีวทาริ ภูมานธรัตญา ตั่สมปยตตากัน ณ ธรรมาน วินทรียปจจเยน ปจจโย

๒) កាយិនទីរីយ៍ កាយិវិធីរាល់តាម ព័ត៌ម្រក្សាតការ ឬ សម្រាប់ សម្រាប់ ឯកទីរីយ៍ប្រជែង ប្រជែង គិត ការគ្រាន់ និងការល្វែង.

ปัจจัยเงินได้ พระพุ่มพระภาครเจ้าทรงแล้วดงไว้โดยย่อในปัจจัยที่เหลือว่า อันตริยปัจจัย

ปัจจัยเข่นนั้น พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงแสดงโดยพิส्तารในปัจจยนที่เหล่าว่า

๒) ໂສດທິພທຣີຍ່ ໂສດທິ ຖະນາຄາຕາຕະຫຼາດ ຕໍ່ສົມປະຕະການ ຖະ ຮົມມານໍ ອິນເກຣຍປຈຈເຢ່ານ ປັບປຸງ.

๓) မဏိန္တရီယံ မဏိဂျာမာနာတဗာ တံဆိပ်ထောက် ပျော် ဓမ္မမဏီ ခါန္တရီယံပျော်ယော ပျော်။

๔) ចោរពិសេស ចោរពាណិជ្ជកម្មនគរបាល ទំនុកបាយទទការ និង នូវអារ៉ាប់រិយាយលេខ ប្រចាំឆ្នាំ .

๔) ກາຍືພທຣີ່ມໍ ກາຍືດີ ປະກາມຮາຕ່າງ ຕໍ່ສ່ມາຢັດຕົການ ມາຈ ດຸມມານໍ ອິນທຣີຍ່ໄຈຈເຍນ ປຸຈໂຫຍ.

พระบารีและคำแป๊ะ

၁) ၁) ဘဏ္ဍာန်ဖြစ်၏ ဂက္ခာဒိဋ္ဌယာနရာတုံး ၂) တံဆါးပုံစံတကာနယ့် သမုပန် ၃)
၄) ခိုင်ဖြစ်ပျော်ယော ၅) ပရုပါး.

๑) มัชณิมาภูมิจักษุนทรีย์ (คือ จักษุปลาที่มีความเทาๆ กับปูร่วมกันที่มากในทรายได้แก่ จักษุปลาที่เกิดพร้อมกับตัววัวคงตัวแรก หรืออีกตัวต่อไปนี้) ๔๙

๒) เป็นปัจจัย คือช่วยอุปการะ

๓) แก้จังหวัดญี่ปุ่นราตรี

๔) และลัพพจิตต์สารณเจตสีก ๗ ดาว ที่ประกอบกับจักษุวิญญาณธาตุ

๔) ด้วยอำนาจปูเรชาตินทรียปัจจัย

แสดงการทำข้อหาปัจจัย ในบุเรชตินทริยปัจจัย

มาลี	ปัจจัย → ปัจจุปัน	ถ.๔	ปุ.๗	รวม
๑	จักขุวัตถุ → จักขุวิญญาณเจิต ๒ สพพ.๗	๔	๑	๖
๒	โลตัสวัตถุ → โลตัสวิญญาณเจิต ๒ สพพ.๗	๔	๑	๖
๓	ผ่านวัตถุ → ผ่านวิญญาณเจิต ๒ สพพ.๗	๔	๑	๖
๔	ชีวทาวัตถุ → ชีวทาวิญญาณเจิต ๒ สพพ.๗	๔	๑	๖
๕	กายวัตถุ → กายวิญญาณเจิต ๒ สพพ.๗	๔	๑	๖
บุเรชตินทริยมภูนา				
๑) ในระหว่าง ปัญจรัตถุ → ปัญจวิญญาณธาตุ คือ ทว.๑๐ สพพ.๗				

จำแนกบท และเนื้อความของคํารอม

การแล่ดงธรรมของพระผู้มีพระภาคเจ้าในอินทริยปัจจุณิทเทลพระบาลีนี้ เมื่อจำแนกบทและเนื้อความ องค์ธรรมแล้ว ก็เป็นดังนี้

อันทริยปุจจโย แล่ดงให้รู้สึก นิทกิสตพะ (บทที่ยกขึ้นแล่ดงก่อน)

จักขุนทริย จักขุวิญญาณธาตุฯ เป็นตน จนถึง

กายอันทริย กายวิญญาณธาตุฯ ตั้มปุญตากัน ณ ธรรมาน

อันทริยปุจจาย เป็น

แล่ดงให้รู้สึก นิทส์สนาการ (บทที่แล่ดงขยายเนื้อความให้เห็นเป็นตัวอย่าง)

ในบรรดา尼ทส์สนาการพระบาลีเหล่านั้น

พระบาลีอ้อที่ ๑ จักขุนทริย - เป็นกัตตุบํา แล่ดงให้รู้สึกปัจจัยธรรม

คือ มัจฉิมายุกจักขุปลํา (ตามมติของท่านโบราณอาจารย์)

หรือ จิตติปัตตจักขุปลํา ๔๙ (ตามมติของท่านอาจารย์ภายหลัง)

จักขุวิญญาณธาตุฯ ตั้มปุญตากัน ณ ธรรมาน - เป็นลัมปทานบํา แล่ดงให้รู้สึกปัจจุปันธรรม

คือ จักขุวิญญาณเจิต ๒ สพพจิตตสํารารณเจตสิก ๗ ดวงที่ประกอบ

อันทริยปุจจาย - เป็นกรณบํา แล่ดงให้รู้สึกสำนាគปัจจัย ๖ คือ

บุเรชตินทริย วัตถุบุเรชตินสิลสิยะ วัตถุบุเรชตะ

วัตถุบุเรชตวิปปุญตตะ วัตถุบุเรชตตติ วัตถุบุเรชตอวิคตตะ

ที่ทำการช่วยอุปการะในคราวเดียวกันนั้น สำเนาของบุเรชตินทริยอย่างเดียวเท่านั้นเป็นพิเศษ

ปุจจโย - เป็นนามกิริยาบํา แล่ดงการช่วยอุปการะแก่ปัจจุปันธรรม โดยความปราศจากตัวตน

พระบาลีอ้อที่ ๒ โลตินทริย - เป็นกัตตุบํา แล่ดงให้รู้สึกปัจจัยธรรม

คือ มัจฉิมายุกโลตปลํา (ตามมติของท่านโบราณอาจารย์)

หรือ จิตติปัตตโลตปลํา ๔๙ (ตามมติของท่านอาจารย์ภายหลัง)

โลตวิญญาณธาตุฯ ตั้มปุญตากัน ณ ธรรมาน - เป็นลัมปทานบํา แล่ดงให้รู้สึกปัจจุปันธรรม

คือ โลตวิญญาณเจิต ๒ สพพจิตตสํารารณเจตสิก ๗ ดวงที่ประกอบ

อันทริยปุจจาย - เป็นกรณบํา แล่ดงให้รู้สึกสำนាគปัจจัย ๖ คือ

บุเรชตินทริย วัตถุบุเรชตินสิลสิยะ วัตถุบุเรชตะ

วัตถุบุเรชตวิปปุญตตะ วัตถุบุเรชตตติ วัตถุบุเรชตอวิคตตะ

ที่ทำการช่วยอุปการะในคราวเดียวกันนั้น สำเนาของบุเรชตินทริยอย่างเดียวเท่านั้นเป็นพิเศษ

ปุจจโย - เป็นนามกิริยาบํา แล่ดงการช่วยอุปการะแก่ปัจจุปันธรรม โดยความปราศจากตัวตน

พระบาลีชื่อที่ ๓ นามนุทริย - เป็นกัตตุบท แสดงให้รู้ถึงปัจจัยธรรม

คือ ผู้ผลิตภัณฑ์ (ตามมติของท่านโบราณอาจารย์)
หรือ รูดีปัตตพานปล้ำ ๔๙ (ตามมติของท่านอาจารย์ภายในหลัง)

หมายความว่า ต่ำสูงปัจจุติกาน ณ ธรรมาน - เป็นลัมป์ไฟแบบ แสดงให้รู้ถึงปัจจัยบันธรรม

คือ งานวิญญาณจิต ๒ สัพพเจตสาหรณเจตสิก ๗ ดวงที่ประกอบ

อันตรียปจจัย - เป็นกรอบท แสดงให้รู้ถึงอำนาจปัจจัย ๖ คือ

ปุเรชาตินทริย วัตถุปุเรชาตินิสสัย วัตถุปุเรชาต

วัตถุปุเรชาติวิปปัจจุต วัตถุปุเรชาตตติ วัตถุปุเรชาตอวิคต

ที่ทำการช่วยอุปการะในคราวเดียวกันนั้น อำนาจของปุเรชาตินทริยอย่างเดียวเท่านั้นเป็นพิเศษ

ปจจิโภ - เป็นนามกิริยาบท แสดงการช่วยอุปการะแก่ปัจจัยบันธรรม โดยความปราศจากตัวตน

พระบาลีชื่อที่ ๔ ชีวันุทริย - เป็นกัตตุบท แสดงให้รู้ถึงปัจจัยธรรม

คือ ผู้ผลิตภัณฑ์ (ตามมติของท่านโบราณอาจารย์)
หรือ รูดีปัตตชีวภาพลักษณ์ ๔๙ (ตามมติของท่านอาจารย์ภายในหลัง)

หมายความว่า ต่ำสูงปัจจุติกาน ณ ธรรมาน - เป็นลัมป์ไฟแบบ แสดงให้รู้ถึงปัจจัยบันธรรม

คือ จิตวิญญาณจิต ๒ สัพพเจตสาหรณเจตสิก ๗ ดวงที่ประกอบ

อันตรียปจจัย - เป็นกรอบท แสดงให้รู้ถึงอำนาจปัจจัย ๖ คือ

ปุเรชาตินทริย วัตถุปุเรชาตินิสสัย วัตถุปุเรชาต

วัตถุปุเรชาติวิปปัจจุต วัตถุปุเรชาตตติ วัตถุปุเรชาตอวิคต

ที่ทำการช่วยอุปการะในคราวเดียวกันนั้น อำนาจของปุเรชาตินทริยอย่างเดียวเท่านั้นเป็นพิเศษ

ปจจิโภ - เป็นนามกิริยาบท แสดงการช่วยอุปการะแก่ปัจจัยบันธรรม โดยความปราศจากตัวตน

พระบาลีชื่อที่ ๕ กาภินุทริย - เป็นกัตตุบท แสดงให้รู้ถึงปัจจัยธรรม

คือ ผู้ผลิตภัณฑ์ (ตามมติของท่านโบราณอาจารย์)
หรือ รูดีปัตตกายปล้ำ ๔๙ (ตามมติของท่านอาจารย์ภายในหลัง)

หมายความว่า ต่ำสูงปัจจุติกาน ณ ธรรมาน - เป็นลัมป์ไฟแบบ แสดงให้รู้ถึงปัจจัยบันธรรม

คือ กายวิญญาณจิต ๒ สัพพเจตสาหรณเจตสิก ๗ ดวงที่ประกอบ

อันตรียปจจัย - เป็นกรอบท แสดงให้รู้ถึงอำนาจปัจจัย ๖ คือ

ปุเรชาตินทริย วัตถุปุเรชาตินิสสัย วัตถุปุเรชาต

วัตถุปุเรชาติวิปปัจจุต วัตถุปุเรชาตตติ วัตถุปุเรชาตอวิคต

ที่ทำการช่วยอุปการะในคราวเดียวกันนั้น อำนาจของปุเรชาตินทริยอย่างเดียวเท่านั้นเป็นพิเศษ

ปจจิโภ - เป็นนามกิริยาบท แสดงการช่วยอุปการะแก่ปัจจัยบันธรรม โดยความปราศจากตัวตน

ปุเรชาตินทริยปฏิกรณ์ภณฑ์

๐ ในระหว่าง ปัญจวัตถุ เป็นปัจจัย

๐ ปัญจวิญญาณธาตุ คือ ทว.๑๐ สพ.๗ ดวง ที่ประกอบ เป็นปัจจัยบันแล้ว
ได้อำนาจปัจจัย ๖ คือ ปุเรชาตินทริย วัตถุปุเรชาตินิสสัย วัตถุปุเรชาต

วัตถุปุเรชาติวิปปัจจุต วัตถุปุเรชาตตติ วัตถุปุเรชาตอวิคต

ที่ทำการช่วยอุปการะในคราวเดียวกันตามลัมควนนั้น อำนาจของปุเรชาตินทริยอย่างเดียวเท่านั้นเป็นพิเศษ

ตาราง แสดงปุเรชาตินทริยปฏิกรณ์ภณฑ์

	ปัจจัย → ปัจจัยบัน	ทว.๕	ปุ.๗	รวม
๑.	ในระหว่าง ปัญจวัตถุ → ปัญจวิญญาณธาตุ คือ ทว.๑๐ สพ.๗ ดวง ที่ประกอบ	๕	๑	๖

หมายเหตุ : แสดงภณฑ์ให้ลอดคล้องกับพระบาลี ปฏิกรณ์ภณฑ์ (ปุเรชาตินทริย) หน้า ๔๔๓

□ สรุปเนื้อความ ๓ ประการ ในปูเรชาตินทริยปัจจัย

- ในอินทริยปัจจัยที่เหล่านี้ ปูเรชาตินทริยปัจจัย สรุปเนื้อความมีอัญ ๓ ประการ คือ (น.๑๕๙)
- ปัญจวัตถุทั้ง ๓ ชนิด มีมันหมายกับปัญจวัตถุ เป็นต้นนั้น มั่นใจหมายกับปัญจวัตถุ คือ จักุ โสตะ งานะ จิว่า กายะ ที่เกิดพร้อมกันกับตีตัววังค์ตัวแรงแรก เป็น ปูเรชาตินทริยปัจจัย (ตามนัยท่านโบราณราษฎร์)
 - หรืออีกนัยหนึ่ง ปัญจวัตถุ มี จักุ โสตะ เป็นต้น ที่เข้าถึงจิตติปัจจุติของตนเมื่อจำนำวน ๔๙ เป็น ปูเรชาตินทริยปัจจัย (ตามนัยของท่านอาจารย์ภากยหลัง)

๐ ทวิปัญจวิญญาณจิต ๑๐ สัพเพจิตส่าธารณเจตสิก ๗ ดวง ที่ประกอบ เป็น ปูเรชาตินทริยปัจจัยบั้น

๐ จิต ๗๙ เจตสิก ๕๒ ที่ประกอบ (-ทวิปัญจวิญญาณจิต ๑๐) ก็ตี,
๐ รูปทั้งหมด มี จิตตชรุป เป็นต้น ก็ตี เป็น ปูเรชาตินทริยปัจจันกิ

□ จำแนก ปูเรชาตินทริยปัจจัย โดยลักษณะ และสาติ การ สัตติ

ในปูเรชาตินทริยปัจจัยนี้ การจ่าวายอุปการะแก่ปัจจุบันธรรมของธรรมที่เป็นปูเรชาตินทริยปัจจัยนั้น

เมื่อว่าโดย ลักษณะ มี ๒ อย่าง คือ

เกิดก่อนด้วย (ปูเรชาต) มีอิสระเป็นใหญ่ด้วย (อินทริย)

เมื่อว่าโดย ชาติ เป็น วัตถุปูเรชาตชาติ

เมื่อว่าโดย การ เป็น ปัจจุบันกារ

เมื่อว่าโดย สัตติ คือ อำนาจ มี ๒ อย่าง คือ

- ชนกลัสดติ ช่วยอุปการะให้ปัจจุบันธรรม ได้เช่น อย่างหนึ่ง

- อุปัต्तมภากลัสดติ ช่วยอุปการะให้ปัจจุบันธรรม ดังอยู่ อย่างหนึ่ง

□ ปัญหาภารวิภัค แห่ง ปูเรชาตินทริยปัจจัย

ในการแล่ดงปัญหาภารวิภัค พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงแล่ดงตามกุลลัติก เป็นต้น โดยตั้งบทไว้เป็น หลัก ๑ บทก่อนซึ่งเรียกว่า บทหน้า คือ อพญาคตบท เป็นปัจจัยธรรมและสำเนกปัจจุบันธรรม (ปثارล้าน) โดยบทหลัง แล่ดงคล้อขตามกันไป ในปูเรชาตินทริยปัจจัย มี ๑ บท ๑ วาระ ดังนี้

ก) อพญาคตบท

๑. อพญาคตปثارล้าน

ในอพญาคตบท (อัพ - อัพ)

บท/วาระ	ถุ.๕ (นิ ปุ วิ ป ติ อ)		ปูเรชาติน.๑	
	๑ บท ๓ วาระ ลุทธสั่งข่ายวาระ = ๐:๐:๓		๑ บท ๑ วาระ ๐:๐:๑	
	กรณะบท	ปจ.	กรณะบท	ปจ.
๑	ถุ.- ถุ.			
๒	ถุ.- อถุ.			
๓	ถุ.- อพ.			
๔	อถุ.- อถุ.			
๕	อถุ.- ถุ.			
๖	อถุ.- อพ.			
๗	อพ.- อพ.	ถุ.๕ ปุ.เร.๑	๖	ถุ.๕ ปุ.เร.๑ ๖
๘	อพ.- ถุ.	ถุ.๕'	๕'	
๙	อพ.- อถุ.	ถุ.๕'	๕'	

รวมเป็น ๖ ลักษณะ (-ตนเอง) ๕

□ สุทธิสัจจะภาวะ

ก.) อพยากตบท

- อพยากตบทการสาน ใน อพยากตบท (อัพ - อัพ)

วิธีพระบารี อพยากโต ဓมโม อพยากตสส ဓමມສ්ස บุเรชาตินทริยปจจเยน ปจจโย .

อพยากตธรรมเป็นปัจจัย คือช่วยอุปการะ แก้อพยากตธรรม ด้วยคำจากบุเรชาตินทริยปัจจัย.

จำแนกบทและแสดงองค์ธรรม ในวิธีพระบารี

อพยากโต ဓมโม เป็นกัตตุบท แสดงให้รู้ถึงปัจจัย อ.ร.ได้แก่

มัชฌิมายุก หรือ ჟູດີບັດຕະ ຈັກຊູປ່າທ ໂສດປ່າທ ພານປ່າທ ຈິວຫາປ່າທ ກາຍປ່າທ

อพยากตสส ဓມມສ්ස เป็นลัมປຖານບທ แสดงให้รู้ถึงปัจจัยຢູ່ປັບປຸງ ອ.ຮ.ได้แก่

ທິວປູ້ຈົວື້ມູ້ານຸ້ມັງຈິດຕຸປາທ ๑๐ ທີ່ກຳລັງເກີດ

บุเรชาตินทริยปจจเยน เป็นกรณບທ แสดงให้รู้ถึงคำจำกัดความแห่งบุเรชาตินทริยปัจจัยเป็นพิเศษ

ในบรรดาคำจำกัดความนี้ ที่เข้าช่วยอุปการะในคราวเดียวกัน คือ

บุเรชาตินทริยະ ວັດຖຸບຸເຈົ້າຕົນສ່ຍະ ວັດຖຸບຸເຈົ້າຕະ

ວັດຖຸບຸເຈົ້າຕົວປະມູຕຕະ ວັດຖຸບຸເຈົ້າຕົດ ວັດຖຸບຸເຈົ້າຕອວິດຕະ ແລ້ວນີ້

ปจจโย เป็นກິຣີບາທ แสดงให้รู้ถึงความเป็น อนັດຕະ

ความเป็น บุเรชาตินทริยະ ປັຈຍ ປັຈຍຢູ່ປັບປຸງ ในบท อพยากโต อพยากตสส ນີ້

ວ່າໂດຍ ກາລ เป็นໄປໃນ ປັວດຕິກາລ ມຽນາລັ້ນກາລ

ວ່າໂດຍ ກົມື ເປັນໄປໃນ ປັບປຸງໂວກງານກົມື

ວ່າໂດຍ ບຸຄຸຄລ ເປັນໄປໃນ ປຸດຸ່ນ ۴ ພັບບຸຄຸຄລ ۴

ວ່າໂດຍ ວິຕີ ເປັນໄປໃນ ປັບປຸງທວາງວິຕີ

สรุปจำวนสຸກອບທແທງບຸເຈົ້າຕົນທຣີຍບັຈຈະບຸ້ທາວາຮະ ດັ່ງແລ້ດມາແລ້ວຂ້າງຕົ້ນນີ້ ນີ້ ១ ປະເກດຕ້ວຍກັນ ຄືອ

១.) อพยากตบท : อพยากໂຕ อพยากຕສສ ບຸເຈົ້າຕົນທຣີຍປັຈເຍນ ປັຈໂຍ.

□ ບຸເຈົ້າຕົນທຣີຍບັຈສກາຕະ

ປັຈຍທີ່ເປັນສຳກະນຸໄດ້ກັບບຸເຈົ້າຕົນທຣີຍປັຈຍ ດັ່ງແລ້ດມາແລ້ວຂ້າງຕົ້ນນີ້ ນີ້ ៥ ປັຈຍຕືອ

ວັດຖຸບຸເຈົ້າຕົນສ່ຍະ ວັດຖຸບຸເຈົ້າຕະ

ວັດຖຸບຸເຈົ້າຕົວປະມູຕຕະ ວັດຖຸບຸເຈົ້າຕົດ ວັດຖຸບຸເຈົ້າຕອວິດຕະ

□ ວັດຕະແລະຄໍາອືບາຍໃນບຸເຈົ້າຕົນທຣີຍປັຈຍ

ວັດຕະ

ບຸເຈົ້າໂຕ ຖຸດວາ ອິນທຣີຍກາວເນ ອຸປາກໂກ ດົມໂມ = ບຸເຈົ້າຕົນທຣີຍປັຈຍ.

ອຣມທີ່ເກີດກ່ອນແລ້ວ ເປັນປັຈຍ່າຍອຸດທນຸ້ໂຕຍຄວາມເປັນໃຫຍ່ ຈຶ່ງວ່າ ບຸເຈົ້າຕົນທຣີຍປັຈຍ.

□ ອືບາຍໃນບຸເຈົ້າຕົນທຣີຍປັຈຍໂດຍລັງເປັນ

ບຸເຈົ້າຕົນທຣີຍປັຈຍ ນີ້ ມີລັກໝະນະ ២ ປະກາດ ຄືອ

១. ປັຈຍອຣມນັ້ນ ເກີດກ່ອນປັຈຍຢູ່ປັບປຸງອຣມ ອ່າງທີ່

២. ປັຈຍອຣມນັ້ນ ເປັນໃຫຍ່ໃນປັຈຍຢູ່ປັບປຸງອຣມ ອ່າງທີ່

ຮວມລັກໝະນະ ២ ອ່າງໆມີອຸ້ນໃນປັຈຍນີ້ ຈຶ່ງໄດ້ຂໍ້ວ່າ ບຸເຈົ້າຕົນທຣີຍປັຈຍ ໃນບຸເຈົ້າຕົນທຣີຍປັຈຍນີ້

ປັຈຍອຣມ ໄດ້ແກ່ ຮູບ ປັຈຍຢູ່ປັບປຸງອຣມ ໄດ້ແກ່ ນາມ

ປັຈຍອຣມຍັນໄດ້ແກ່ຮູ່ປັບປຸງ ທ່ານຍເຂົາເພະປ່າທຽບເທົ່ານັ້ນ ສ່ວນຮູ່ປັບປຸງ ໨ ນັ້ນໄໝສ່ານກາຕະເປັນ ປຸເຈົ້າຕົນທຣີຍປັຈຍໄດ້ ເພຣະໄມ່ພ່ອມດ້ວຍລັກໝະນະທີ່ ២ ອ່າງໆທີ່ກ່າວມາແລ້ວນັ້ນ

ສ່ວນປັຈຍຢູ່ປັບປຸງອຣມທີ່ເປັນນັ້ນ ກົມາຍເຂົາເພະທວິປູ້ຈົວື້ມູ້ານຸ້ມັງຈິດ ១០ ພ້ອມດ້ວຍ ສັພພິຈິຕສ່າອາຮັນເຈຕລິກ ៩ ດວງເທົ່ານັ້ນ ນາມອຣມທີ່ເທົ່ານອກນັ້ນໄຟໄດ້ຮັບກາຮຸດທນຸ້ລາກປັຈຍອຣມ ຄືອ ປ່າທຽບ ៥ ລະໜັນ ນາມອຣມທີ່ເທົ່ານອກນັ້ນ ຈຶ່ງເປັນປັຈຍຢູ່ປັບປຸງອຣມໄຟໄດ້

□ ແສດງກາທ່ານຈປັຈຍ ໃນບັງທາງວິກັງຕົກ ແທງ ບຸເຈົ້າຕົນທຣີຍປັຈຍ

ກະ	ປັຈຍ → ປັຈຍຢູ່ປັບປຸງ	ຖ.ຊ	ປຸ.ອ	ຮາມ
១. อัพ - อัพ	ມັຈືມາຍຸກ ທີ່ອື່ດີບັດຕະ ຈັກຊູປ່າທ ໂສດປ່າທ ພານປ່າທ ຈິວຫາປ່າທ ກາຍປ່າທ → ທິວປູ້ຈົວື້ມູ້ານຸ້ມັງຈິດຕຸປາທ ១០ ທີ່ກຳລັງເກີດ	៥	១	៦

ปัลศรุป ๔ ที่เป็นปัจจัยธรรมนั้น ย่อมเกิดก่ออันปัจจุบันธรรม และยังไม่ตืบไป คืออย่างอื่นในระหว่าง วีดิชนา จักขุปัส�ที่เป็นวีดิปัตตรูปนี้จำนวน ๔๙ ตืออันด้อยหลังจากการถักขนาดของปั้มญาจารวารชั้นจิต มากจนถึงกังค็อกขนาดของจิตดวงที่ ๑๗ ก็ได้จำนวนวีดิปัตตรูป ๔๙ ซึ่งรูปใดรูปหนึ่งในจำนวนวีดิปัตตรูป ๔๙ นี้ ย่อมปรากฏเป็นปุ่มเรขาตินทริยปัจจัยได้ นี้เป็นหมายของท่านอาจารย์ภายหลัง

อีกนัยหนึ่ง เป็นหมายของท่านโบราณอาจารย์กล่าวว่า จักขุปัส�ที่เกิดพร้อมกับอุปปาทักษะของ อตีตภวังค์ดวงแรกรูปเดียวเท่านั้น ที่เป็นปุ่มเรขาตินทริยปัจจัยได้ ส่วนจักขุปัลศรุปที่เหลือ ๔๘ นั้นไม่สามารถ เป็นปุ่มเรขาตินทริยปัจจัยได้

สรุปความว่า ปุ่มเรขาตินทริยปัจจัยนี้ รูปที่เป็นปัจจัยธรรมนั้น เกิดก่ออันนาม ซึ่งเป็นปัจจุบันธรรม และรูปทั้งหมดเป็นปัจจัยธรรมไม่ได้ เป็นได้เฉพาะปัลศรุป ๔ ที่เป็นวีดิปัตตรูป คือ รูปที่ถึงวีดิชณะแล้วนั้นเอง ส่วนนาม ที่เป็นปัจจุบันธรรม ก็หมายเอาแต่เฉพาะทิวปั้มญาณจิต ๑๐ ดวง พร้อมด้วย สัพพจิตส่าสารณเจตสิก ๗ ดวงเท่านั้น

□ อ) วัดถุปุเรชาติวิปปัญชตบจจย (๔.๑๒๙)

(พระบาลีข้อ ๑ ของ วิปปัญชตบจจยนิทเทล)

ธรรมกบท

ปจจุทุเทเล เ โย ยาทิโส ปจจโย วิปปัญชตปจจโยติ ภควตา อุททิภูโจ, โล ตาทิโส ปจจโย ปจจยนิทเทเล,

๑. รูปโน ဓมมา อรูปน ဓมมาน วิปปัญชตปจจเยน ปจจโยติ ภควตา นิททิภูโจ.

ปจจยนี้ได พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงแสดงไว้โดยย่อในปจจุทุเทลว่า วิปปัญชตปจจโย

ปจจยนี้นั้น พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงแสดงโดยพิสตารในปจจยนิทเทลว่า

๑. รูปโน ဓมมา อรูปน ဓมมาน วิปปัญชตปจจเยน ปจจโย.

พระบาลีและคำแปล

๑) ๑) รูปโน ဓมมา ๑) อรูปน ဓมมาน ๑) วิปปัญชตปจจเยน ๒) ปจจโย.

๑) ๒) วัดถุรูป ๖ ๒) เป็นปัจจย คือช่วยอุปการะ ๓) แก้วิญญาณธาตุ ๗ เจตสิกที่ประกอบ (-อรูปวิ.๔)
๔) ด้วยอำนาจวัดถุปุเรชาติวิปปัญชตบจจย.

□ จากพระบาลีและองค์ธรรมข้อที่ ๑. หากจะแสดงองค์ธรรมของแต่ละปจจยสำหรับการแสดงได้ดังนี้
ถ้าเป็นวัดถุปุเรชาติวิปปัญชตบจจย

๐ วัดถุรูป ๖ เป็นปัจจยช่วยอุปการะ แก้วิญญาณธาตุ ๗ เจตสิกที่ประกอบ

ถ้าเป็นวัตถารัมณปุเรชาติวิปปัญชตบจจย

๐ ปัจจุบันหทัยวัตถุ เป็นปัจจยช่วยอุปการะ แก้มโนวิญญาณธาตุ ๘๓ เจตสิก ๔๙ ที่ประกอบ
(โนโนวิญญาณธาตุ ๘๓ ได้แก่ โนโนหารารัชชันจิต ๑ การช่วยนจิต ๒๙ ตการัมณจิต ๑๑
อภิญญาจิต ๒ เจตสิก ๔๙ ที่ประกอบ (-อิสส่า พัจฉริยะ กุกุจจะ วิรตี อัปปัมญญา)

□ จากพระบาลีข้อ ๑. ท่านแสดงองค์ธรรมร่วมกันระหว่าง

สหชาติวิปปัญชตบจจย วัดถุปุเรชาติวิปปัญชตบจจย และวัตถารัมณปุเรชาติวิปปัญชตบจจย
หากจะแสดงองค์ธรรมตามทันสือหลักสุตรสำหรับการแสดงได้ดังนี้

๐ วัดถุรูป ๖ เป็นปัจจยคือช่วยอุปการะ แก้วิญญาณธาตุ ๗ เจตสิกที่ประกอบ (-อรูปวิ.๔)
ด้วยอำนาจสหชาติวิปปัญชตและปุเรชาติวิปปัญชตบจจย.

จำแนกบท และเนื้อความของคัมภีร์

การแสดงธรรมของพระผู้มีพระภาคเจ้าในวิปปัญชตบจจยนิทเทลพระบาลีนี้ เมื่อจำแนกบทและ
เนื้อความ องค์ธรรมแล้ว ก็เป็นดังนี้

วิปปัญชตปจจโย แสดงให้รู้ถึง นิททิสิตพพะ (บทที่ยกขึ้นแสดงก่อน)

รูปโน ဓมมา อรูปน ဓมมาน วิปปัญชตปจจเยน ปจจโย.

แสดงให้รู้ถึง นิทสนาการะ (บทที่แสดงขยายเนื้อความให้เห็นเป็นตัวอย่าง)

ในบรรดา尼ทสนาการะพระบาลีเหล่านั้น

พระบาลีข้อที่ ๑ รูปโน ဓมมา - เป็นกัตตุบท แสดงให้รู้ถึงปัจจยองค์ธรรม คือ วัดถุรูป ๖

อรูปน ဓมมาน - เป็นลัมปทานบท แสดงให้รู้ถึงปัจจยุปบัณฑรอม

คือ วิญญาณธาตุ ๗ ได้แก่ จิต ๔๕ เจตสิก ๔๙ ที่ประกอบ (-อรูปวิ.๔)

วิปปัญชตปจจเยน - เป็นกรรณบท แสดงให้รู้ว่า ในบรรดาปัจจยที่ทำการช่วยอุปการะในคราวเดียวกัน

ตามที่จะเป็นไปได้นั้น คือ

๑. ถ้าในระหว่าง วัดถุรูป ๖ เป็นปัจจย

วิญญาณธาตุ ๗ เจตสิกที่ประกอบ (-อรูปวิ.๔) เป็นปัจจยุปบัณฑ์แล้ว

ได้อำนาจปัจจย ๔ คือ วัดถุปุเรชาติวิปปัญชต ๒ วัดถุปุเรชาตินิสสัย ๓ วัดถุปุเรชาติ

๔ วัดถุปุเรชาตตติ ๕ วัดถุปุเรชาตอวิคติ

ที่ทำการช่วยอุปการะในคราวเดียวกันตามลัมคุณนั้น อำนาจของวัดถุปุเรชาติวิปปัญชตจะ^๑
อย่างเดียวเท่านั้นเป็นพิเศษ

๒. ถ้าในระหว่าง ปัญจวัตถุ เป็นปัจจย

ปัญจวิญญาณธาตุ เป็นปัจจยุปบัณฑ์แล้ว

ได้อำนาจปัจจย ๖ คือ วัดถุปุเรชาติวิปปัญชต ๒ วัดถุปุเรชาตินิสสัย ๓ วัดถุปุเรชาติ

๔ ปุเรชาตินิริยะ ๕ วัดถุปุเรชาตตติ ๖ วัดถุปุเรชาตอวิคติ

ที่ทำการช่วยอุปการะในคราวเดียวกันตามลัมคุณนั้น อำนาจของวัดถุปุเรชาติวิปปัญชตจะ^๑
อย่างเดียวเท่านั้นเป็นพิเศษ

ปจจโย - เป็นนามกิริยาบท แสดงการช่วยอุปการะแก่ปัจจยุปบัณฑรอม โดยความปราศจากตัวตน

□ วัดถุปุเรชาติวิปปยุตปกิณณกมภูนา

๑. ถ้าในระหว่าง วัดถุปุปุ ๖ เป็นปัจจัย

วิญญาณธาตุ ๗ คือ จิต ๔ เจตสิก ๕ ที่ประกอบ (-อรุปวิปากจิต ๕) เป็นปัจจัยบัณฑับนแล้ว
ได้จำนวนปัจจัย ๕ คือ วัดถุปุเรชาติวิปปยุตตะ วัดถุปุเรชาตินิลสัย วัดถุปุเรชาตะ^๑
วัดถุปุเรชาตตติ วัดถุปุเรชาตอวิคติ

ที่ทำการช่วยอุปการะในคราวเดียวกันตามสมควรนั้น จำนวนของวัดถุปุเรชาติวิปปยุตตะ^๒
อย่างเดียวเท่านั้นเป็นพิเศษ

๒. ถ้าในระหว่าง ปัญจวัตตุ เป็นปัจจัย

ปัญจวิญญาณธาตุ คือ ทว.๑๐ สพ.๗ ดาวที่ประกอบ เป็นปัจจัยบัณฑับนแล้ว
ได้จำนวนปัจจัย ๖ คือ วัดถุปุเรชาติวิปปยุตตะ วัดถุปุเรชาตินิลสัย วัดถุปุเรชาตะ^๓
บุเรชาติมหาชนะ วัดถุปุเรชาตตติ วัดถุปุเรชาตอวิคติ
ที่ทำการช่วยอุปการะในคราวเดียวกันตามสมควรนั้น จำนวนของวัดถุปุเรชาติวิปปยุตตະ
อย่างเดียวเท่านั้นเป็นพิเศษ

□ ตาราง แสดงวัดถุปุเรชาติวิปปยุตปกิณณกมภูนา

	ปัจจัย → ปัจจัยบัณฑับน	ถ.๔	ปุ.๑	รวม
๑.	ถ้าในระหว่าง วัดถุปุปุ ๖ → วิญญาณธาตุ ๗ คือ จิต ๔ เจ.๕๒ ที่ประกอบ (-อรุปวิ.๕)	๔	-	๔
๒.	ถ้าในระหว่าง ปัญจวัตตุ → ปัญจวิญญาณธาตุ คือ ทว.๑๐ สพ.๗ ดาว ที่ประกอบ	๔	๑	๖

หมายเหตุ : แสดงภูนาให้สอดคล้องกับพระบาลี ปกิณณกมภูนา หน้า ๔๕๓

□ สรุปเนื้อความ ๓ ประการใน วัดถุปุเรชาติวิปปยุตปัจจัย

ในวิปปยุตปัจจัยทั้งนี้วัดถุปุเรชาติวิปปยุตปัจจัย สรุปเนื้อความมีอยู่ ๓ ประการ คือ

- ในบรรดาบัญชีวัตถุทั้ง ๓ ชนิด มีมั่นทายญาบัญชีวัตถุ เป็นต้นนี้ มั่นทามาบัญชีวัตถุ คือ จักุ โลตัส นาง ชีวหา กายะ ที่เกิดพร้อมกันกับตีตัววงศ์แรกก็ตี,
 - หทัยวัตถุที่เกิดขึ้นโดยอนุมาเนเอกสาร ไขขณะจิตดวงหนึ่งก่อนหน้าจะออกจากโนรลสมบัติ ก็ตี,
 - วัดถุปุปุ ๖ ที่เกิดพร้อมกันกับจิตดวงที่ ๑๙ ที่นับถอยหลังจากจุดจิตขึ้นไปในรณะลัคนากาลก็ตี เป็น วัดถุปุเรชาติวิปปยุตปัจจัย (ตามนัยของท่านโบราณเจ้าย)
- หรืออีกนัยหนึ่ง วัดถุปุปุ ๖ คือ จักุ โลตัส นาง ชีวหา กายะ ทบทาย ที่เข้าถึงรู้ดีปัตตาองตน
มีจำนวน ๔๙ เป็น วัดถุปุเรชาติวิปปยุตปัจจัย (ตามนัยของท่านอาจารย์ภายภัลัง)

○ วิญญาณธาตุ ๗ คือ จิต ๔ ดาว มี จักุวิญญาณธาตุ เป็นต้น เจตสิก ๕ ที่ประกอบ
(-อรุปวิปากจิต ๕) ที่เป็นไปในปัตติกาล ในปัญจวิการภูมิโดยແນ່ອນ และໄຟແນ່ອນ
เป็น วัดถุปุเรชาติวิปปยุตปัจจัยบัณฑับน

- โนไนวิญญาณธาตุ ๔ คือ โลภมูลจิต ๔ โมหมูลจิต ๒ โมหวาราวัจช์จิต ๑ มหาภุคลจิต ๔
มหากริยาจิต ๔ อรุปวารจิต ๑๒ โลภุตตรจิต ๗ เจตสิก ๔๙ ที่ประกอบ (-โลสดาปัตติมරค)
ที่เป็นไปในจตุโวการภูมิ โดยແນ່ອນและໄຟແນ່ອນองก์ก็ตี,
- ปัญจวิการปฏิสัณธิจิต ๑๕ เจตสิก ๒๕ ที่ประกอบก็ตี,
- รูปทั้งหมด มี จิตตซรุป เป็นต้น ก็ตี เป็น วัดถุปุเรชาติวิปปยุตปัจจัยนิก

คำอธิบาย ในวัดถุปุเรชาติวิปปยุตปัจจัยบัณฑับนและปัจจันิก นี้ มีอย่างลักษณะ ๒ คือ ແນ່ອนและໄຟແນ່ອน
วัดถุปุเรชาติวิปปยุตปัจจัยบัณฑับน

- ແນ່ອນ ໄດ້ແກ່ จิต ๔๓ คือ ໂລສ.๒ อທ.๑๗ ม.ວ.๔ รูป.๑๕ ໂສ.ມරร.๑ เจ.๔๘ ที่ประกอบ (-โนไนว.๑)
- ໄນ່ແນ່ອນ ໄດ້ແກ່ จิต ๔๙ คือ ໂລກ.๔ ໂມທ.๒ ໂນທ.๑ ม.ກ.๔ ມ.ກ.๔ อรูป.๔ (-อรุปวิปากจิต ๔)
ໂຄ.๗ (-ໂສ.ມරร.) เจ.๔๖ ที่ประกอบ (-ອັບປັບປຸງ)

วัดถุปุเรชาติวิปปยุตปัจจัยนิก

- ແນ່ອນ ໄດ້ແກ່ อรุปวิ.๔ เจ.๑๐ ที่ประกอบ และรูปทั้งหมด
- ໄນ່ແນ່ອນ ໄດ້ແກ່ จิต ๔๙ คือ ໂລກ.๔ ໂມທ.๒ ໂນທ.๑ ม.ກ.๔ ມ.ກ.๔ อรูป.๔ (-อรุปวิปากจิต ๔)
ໂຄ.๗ (-ໂສ.ມරร.) เจ.๔๖ ที่ประกอบ (-ອັບປັບປຸງ) ที่เป็นปัจจัยบัณฑับนໄໝແນ່ອນ ນັ້ນເອງ

ตราง แสดง อ.ธ.ในสรุปเนื้อความ ๓ ประการของ วัตถุปูเรชาติวิปปัญชตปัจจัย

หมายเหตุ - จิตที่เป็นปัจจัยนิกทั้งหมด = ๔๙ - ๔๓ (แน่นอนของปัจจัยบันทึก) = ๖ ดวง

แบ่งเป็น แผนกน ๔ ดาว แล้วไม่แผนก ๔๒ ดาว

□ จำแนก วัดถูปเรขาติวปปยุตตปจดัย โดยลักษณะ และชาติ กາລ สัตติ

(N. ၁၆၄)

ใน วัดถุปุเรชาติวิปปุตตปัจจัย นี้ การช่วยอุปการะ แก่ปัจจัยบันหกรรม ของธรรมที่เป็น
วัดถุปุเรชาติวิปปุตตปัจจัย นั้น

ເນື່ອວ່າໂດຍ ລັກຜະນະ ມີ ຕ ອຍ່າງ ຄືອ

ເງື່ອນທີ່ເກີດຕ້ວຍ (ງາມ) ເກີດກ່ອນຕ້ວຍ (ໄຫເຈ້າ) ໄມ່ໄຮງກອນຕ້ວຍ (ວິໄປເຕີ)

ເມື່ອວັນໂລກ ສາຕີ

ເພື່ອການຫຼັມ ດາວ ເພີດ ມະຫຸ້ງຊາຍ
ເພື່ອການຫຼັມ ດາວ ເພີດ ມະຫຸ້ງຊາຍ

ເມືລົງ ແລະ ພິມ ເປັນ ປົຈສູນກາ

ເມອວາດේຍ ສຕຕ ສອ ອ້ານາຈ ມ ແ ອູ່ທາງ ສອ

- จนกลั้ตติ ช่วยอุปกรณ์ให้ปั๊จจุบันธรรม เกิดขึ้นอย่างหนึ่ง

- อุปถัมภากลัตติ ช่วยอุปการะให้ปัจจุบันธรรม ด้วยอย่างหนึ่ง

หมายเหตุ - จิตที่เป็นปัจจันกทั้งหมด = ๔๙ - ๔๓ (ແນພອນຂອງປັຈຢູ່ປັນ) = ๖ ດວງ

□ ปัญหางานวิจัย แห่ง วัดถุปุเรชาตวิปปัมติปัจจัย

ในการแสดงปัญหางานวิจัย พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงแสดงตามกุลลักษณะ เป็นตน โดยตั้งบทไว้เป็น พลัง ๑ บทก่อนซึ่งเรียกว่า บทหน้า คือ อพญาตบท เป็นปัจจัยธรรมและจำแนกปัจจัยบันธรรม (ปทารสาน) โดยบทหลัง แสดงคล้อยตามกันไป ในวัดถุปุเรชาตวิปปัมติปัจจัย มี ๑ บท ๓ วรรค ดังนี้

ก.) อพญาตบท

๑. อพญาตปทารสาน	ในอพญาตบท (อัพ - อัพ)
๒. กุลลปทารสาน	ในอพญาตบท (อัพ - กุ)
๓. อกุลลปทารสาน	ในอพญาตบท (อัพ - อก)

(เหมือนกันกับวัดถุปุเรชาตนิสสัยปัจจัยทุกประการ)

๗.๔ (นิ ปุ วิป ติ ย)			ปุเรชาติน.๑	
๑ บท ๓ วรรค			๑ บท ๑ วรรค	
สุทธิอัลงษายาระ = ๐:๐:๓			๐:๐:๑	
บท/วรรค	กรณบพ	ปจ.	กรณบพ	ปจ.
๑	กุ.- กุ.			
๒	กุ.- อกุ.			
๓	กุ.- อพ.			
๔	อกุ.- อกุ.			
๕	อกุ.- กุ.			
๖	อกุ.- อพ.			
๗	อพ.- อพ.	๗.๔ ปุเร.๑	๖	๗.๔ ปุเร.๑
๘	อพ.- กุ.	๗.๔	๕	
๙	อพ.- อกุ.	๗.๔	๕	
รวมเป็น ๖ ส่วน (๑-๙) ๕				

ก.) อพญาตบท

- อพญาตบททารสาน ใน อพญาตบท (อัพ - อัพ)

วิธิพระบาลี อพญาตโต ဓมโน อพญาตสส ဓมมสส วัดถุปุเรชาตวิปปัมติปจจัย ปจจโย.

อพญาตธรรมเป็นปัจจัย คือช่วยอุปการะ แก้อพญาตธรรม ด้วยอำนาจจารักษาตุปุเรชาตวิปปัมติปัจจัย.

จำแนกบทและแสดงองค์ธรรม ในวิธิพระบาลี

(๔.๐๔๐)

อพญาตโต ဓมโน เป็นกัตตุบท แสดงให้ถึงปัจจัย อ.อ.ได้แก่

อ.โน วัดถุรูป ๖ คือ

- ๑. พัฒนาญาณปัลทารูป ๕ ที่เกิดพร้อมกันกับตีตัวรังค์ดวงแรก,
- ๒. ท้ายวัดถุ ที่เกิดพร้อมกันกับตีตัวรังค์ก่อนๆ มีปฏิสัมจิต เป็นตน,
- ๓. ท้ายวัดถุ ที่อนุมานเขาว่าเกิดพร้อมกันกับตีตัวรังค์ที่นี้ ก่อนหน้าจะออกจากนิโรธลามบต,
- ๔. และวัดถุรูป ๖ ที่เกิดพร้อมกันกับตีตัวรังค์ที่ ๑๗ ที่นับถอยหลังจากจุดนี้ไปในรถลั่นแกล

อ.หลัง ๑. หรืออีกนัยหนึ่ง องค์ธรรมได้แก่ วัดถุรูป ๖ ที่เป็นจุดบัตตะ ๔๙

อพญาตสส ဓมมสส เป็นสัมปทานบท แสดงให้ถึงปัจจัยบัน ๐.อ.ได้แก่

วิญญาณธาตุจิตตุปบาท ๗ ที่เกิดหลังฯ คือ วิปากจิตตุปบาท ๓๗ มีปฐมภรังค์ เป็นตน กิริยาจิตตุปบาท ๒๐ มี ปัญจทรารวารวัชชั่นจิต เป็นตน (-อรุปวิปากจิต ๕)

วัดถุปุเรชาตวิปปัมติปจจัย เป็นกรณบท แสดงให้ถึงอำนาจแห่งวัดถุปุเรชาตวิปปัมติปัจจัย เป็นพิเศษ ในบรรดาอำนาจปัจจัยทั้ง ๖ ที่เข้าช่วยอุปการะในคราวเดียวกัน คือ

วัดถุปุเรชาตวิปปัมติ ๑ วัดถุปุเรชาต ๒ วัดถุปุเรชาตนิสสัย

ปุเรชาตินทวิชัย ๓ วัดถุปุเรชาตตติ ๔ วัดถุปุเรชาตอวิคติ ๕ เหล่านี้

ปจจโย เป็นกิริยาบท แสดงให้ถึงความเป็น อนัตตตะ

ความเป็น วัดถุปุเรชาตวิปปัมติ ๖ ปัจจัย ปัจจัยบัน ในบท อพญาตโต อพญาตสส นี้

ว่าโดย การ เป็นไปใน ปัจจติกาล รณรงค์สัมภากล

ว่าโดย ภูมิ เป็นไปใน ปัญจติภูมิ

ว่าโดย บุคคล เป็นไปใน บุคคล ๔ ผลบุคคล ๔

ว่าโดย วิถี เป็นไปใน ปัญจทรารวี ๕ การช่วยเหลือภารวิถี รณรงค์สัมภารวิถี

พาการวิถี อภิญญาภารวิถี มัคคุภารวิถี ผลลัพธ์ภารวิถี นิโรธลามบตภารวิถี

- กฎสลปทวารasan ใน อพญาภตบท (อัพ - กุ)

วิธิพระบาลี อพญาภโต ဓมโน กฎสลสส ဓมมสส วัดถุปุเรชาตวิปปัญชตปจจายen ปจจyo.
อพญาภตธรรมเป็นปัจจัย คือช่วยอุปการะ แก่กุศลธรรม ด้วยอำนาจวัดถุปุเรชาตวิปปัญชตปจจัย.

จำแนกบทและแสดงองค์ธรรม ในวิธิพระบาลี

อพญาภโต ဓมโน เป็นกัตตุบท แสดงให้รู้ถึงปัจจัย อ.อ. ได้แก่

- อ.โน { ๒. ท้ายวัดถุ ที่เกิดพร้อมกันกับจิตดวงก่อนฯ มีไว้ภูริทพนະ มโนทาราวัชชันะ เป็นต้น
๔. และ ท้ายวัดถุ ที่เกิดพร้อมกันกับจิตดวงที่ ๑๗ ที่นับถอยหลังจากจุดจิตชั้นไปในมรณะลั้นกาล
อ.หลัง ๑. หรือ ฉຸດີປັດທ້ຍ້ວັດຸ ๔๙

กฎสลสส ဓมมสส เป็นลัมปทานบท แสดงให้รู้ถึงปัจจัยบั้น อ.อ.ได้แก่ กฎจิตตุปบาก ๒๑

**วัดถุปุเรชาตวิปปัญชตปจจายen เป็นกรณบท และแสดงให้รู้ถึงอำนาจแห่งวัดถุปุเรชาตนิสสัยบัจจัย
เป็นพิเศษ ในบรรดาอำนาจบัจจัยทั้ง ๕ ที่เข้าช่วยอุปการะในคราวเดียวกัน คือ^๑
วัดถุปุเรชาตวิปปัญชตะ วัดถุปุเรชาตนิสสัยะ วัดถุปุเรชาตะ^๒
วัดถุปุเรชาตตติ วัดถุปุเรชาตอวิคติ^๓ เหล่านี้**

ปจจyo เป็นกิริยาบท แสดงให้รู้ถึงความเป็น อนัตตะ

ความเป็น วัดถุปุเรชาตวิปปัญชตะ ปัจจัย ปัจจัยบั้น ในบท อพญาภโต กฎสลสส นี้
ว่าโดย กາລ เป็นไปใน ปัวตติกາລ ມรณะลั้นกาล
ว่าโดย ງົມື ເປັນໄປໃນ ບໍ່ມູຈໂກກາງງົມື
ว่าโดย ບຸກຄລ ເປັນໄປໃນ ປຸດຸ່ນ ๔ ພຣອວິຍບຸກຄລ ๗ (-ອຣ.) ຕາມລ່ມຄວຮ
ว่าโดย ວົດີ ເປັນໄປໃນ ບໍ່ມູຈທວາຣວົດີ ກາມຈ່ານໂນທວາຣວົດີ ມຮມາລັນນວົດີ
ພາວົດີ ອກີສູ່ມູວົດີ ມຮຄວົດີ

- กฎสลปทวารasan ใน อพญาภตบท (อัพ - กุ)

วิธิพระบาลี อพญาภโต ဓมโน กฎสลสส ဓมมสส วัดถุปุเรชาตวิปปัญชตปจจายen ปจจyo.
อพญาภตธรรมเป็นปัจจัย คือช่วยอุปการะ แก่กุศลธรรม ด้วยอำนาจวัดถุปุเรชาตวิปปัญชตปจจัย.

จำแนกบทและแสดงองค์ธรรม ในวิธิพระบาลี

อพญาภโต ဓมโน เป็นกัตตุบท แสดงให้รู้ถึงปัจจัย อ.อ. ได้แก่

- อ.โน { ๒. ท้ายวัดถุ ที่เกิดพร้อมกันกับจิตดวงก่อนฯ มีไว้ภูริทพนະ มโนทาราวัชชันะ เป็นต้น
๔. และ ท้ายวัดถุ ที่เกิดพร้อมกันกับจิตดวงที่ ๑๗ ที่นับถอยหลังจากจุดจิตชั้นไปในมรณะลั้นกาล
อ.หลัง ๑. หรือ ฉຸດີປັດທ້ຍ້ວັດຸ ๔๙

กฎสลสส ဓมมสส เป็นลัมปทานบท แสดงให้รู้ถึงปัจจัยบั้น อ.อ.ได้แก่ กฎจิตตุปบาก ๑๒

**วัดถุปุเรชาตวิปปัญชตปจจายen เป็นกรณบท และแสดงให้รู้ถึงอำนาจแห่งวัดถุปุเรชาตนิสสัยบัจจัย
เป็นพิเศษ ในบรรดาอำนาจบัจจัยทั้ง ๕ ที่เข้าช่วยอุปการะในคราวเดียวกัน คือ^๑
วัดถุปุเรชาตวิปปัญชตะ วัดถุปุเรชาตනิสสัยะ วัดถุปุเรชาตะ^๒
วัดถุปุเรชาตตติ วัดถุปุเรชาตอวิคติ^๓ เหล่านี้**

ปจจyo เป็นกิริยาบท แสดงให้รู้ถึงความเป็น อนัตตะ

ความเป็น วัดถุปุเรชาตวิปปัญชตะ ปัจจัย ปัจจัยบั้น ในบท อพญาภโต กฎสลสส นี้
ว่าโดย กາລ เป็นไปใน ปัวตติกາລ ມຮມາລັນນວົດີ
ว่าโดย ງົມື ເປັນໄປໃນ ບໍ່ມູຈໂກກາງງົມື
ว่าโดย ບຸກຄລ ເປັນໄປໃນ ປຸດຸ່ນ ๔ ຜລເລັກບຸກຄລ ๓
ວ່າโดย ວົດີ ເປັນໄປໃນ ບໍ່ມູຈທວາຣວົດີ ກາມຈ່ານໂນທວາຣວົດີ ມຮມາລັນນວົດີ

□ สุทธิสังเขปการ

□ แสดงการทายคำจำกัดความใน ปัญหาการวิเคราะห์ แห่ง วัดถุปุเรชาติวิปปัญชตปัจจัย

๐ : ๐ : ๓	ปัจจัย → ปัญญาบัน	๗.๕	ปุ่น.๑	รวม
๑. อัพ-อัพ อ.โน-	<p>วัดถุปุ ๖ คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. มัจฉามาภีป่าทรูป ๕ ที่เกิดเพร้อมกันกับตีดาวังค์ดาวแรก, ๒. ท้ายวัดถุ ที่เกิดพร้อมกันกับจิตดวงก่อนๆ มีปฏิสัมพันธ์เป็นต้น, ๓. ท้ายวัดถุ ที่อนุมานเอว่าเกิดพร้อมกันกับจิตดวงหนึ่ง ก่อนหน้าจะออกจากนิโรหส์มาบดิ, ๔. และวัดถุปุ ๖ ที่เกิดพร้อมกันกับจิตดวงที่ ๑๗ ที่นับถอยหลังจากจุติจิตซึ่นไปในมรณะลัณณกาล ๕. หรืออีกหนึ่ง อ.อ.ได้แก่ วัดถุปุ ๖ ที่เป็นจีตปัตตํ ๔๙ → วิญญาณธาตุจิตตุปบาท ๗ ที่เกิดหลังฯ คือ วิปากจิตตุปบาท ๓๒ มีปฐมภารังค์ เป็นต้น กิริยาจิตตุปบาท ๒๐ มีปัญจการารักษ์จิต เป็นต้น (-อรุปวิ.๕) 	๕	๑	๖
๒. อัพ-กุ อ.โน-	<p>๒. ท้ายวัดถุ ที่เกิดพร้อมกันกับจิตดวงก่อนๆ มี โวภรรจพนจิต มโนทาราวัชช์จิต เป็นต้น</p> <ol style="list-style-type: none"> ๔. และท้ายวัดถุ ที่เกิดพร้อมกันกับจิตดวงที่ ๑๗ ที่นับถอยหลังจากจุติจิตซึ่นไปในมรณะลัณณกาล ๕. หรือจีตปัตต์ท้ายวัดถุ ๔๙ → กุจลัจิตตุปบาท ๒๑ 	๕	-	๕
๓. อัพ-อุ อ.โน-	<p>๒. ท้ายวัดถุ ที่เกิดพร้อมกันกับจิตดวงก่อนๆ มี โวภรรจพนจิต มโนทาราวัชช์จิต เป็นต้น</p> <ol style="list-style-type: none"> ๔. และท้ายวัดถุ ที่เกิดพร้อมกันกับจิตดวงที่ ๑๗ ที่นับถอยหลังจากจุติจิตซึ่นไปในมรณะลัณณกาล ๕. หรือจีตปัตต์ท้ายวัดถุ ๔๙ → อกุจลัจิตตุปบาท ๑๒ 	๕	-	๕

สรุปจำแนกสุทธิรอบทั่ววัดถุปุเรชาติวิปปัญชตปัจจัยปัญหาการ ดังแสดงมาแล้วข้างต้นนี้ มี ๓ ประเภท ด้วยกันคือ

๑.) อพญาโกโต	๑.) อพญาโกโต อพญาโกตสล	วัดถุปุเรชาติวิปปัญชตปจจ yeen ปจจ yo.
๒.) อพญาโกโต	๒.) อพญาโกโต อกุลลสล	วัดถุปุเรชาติวิปปัญชตปจจ yeen ปจจ yo.
	๓.) อพญาโกโต อกุลลสล	วัดถุปุเรชาติวิปปัญชตปจจ yeen ปจจ yo.

□ วัดถุปุเรชาติวิปปัญชตปัจยสภาค

ปัจจัยที่เป็นสภาคະกันได้กับวัดถุปุเรชาติวิปปัญชตปัจจัย ดังแสดงมาแล้วข้างต้นนี้ มี ๕ ปัจจัยคือ วัดถุปุเรชาตินิลลยะ วัดถุปุเรชาติ บุเรชาตินิลลยะ

๙) วัดถุปุเรชาตต์ตัตติปัจจัย ๖) วัดถุปุเรชาตอวิคตปัจจัย (๔.๓๓)

(พระบารีข้อ ๖ - ๑๐, ๑๗ ของ อัตติ และอวิคตปัจจัยนิกเทล)

આર્મગબ્ધ

પ્રજયુથાલો યાથિસે પ્રજયો / અદ્વિતપ્રજયો / અવિકતપ્રજયો વિવાત કુથિયું, સો તાથિસે પ્રજયો પ્રજયનિથાલો,

- ૬) જગ્યાયટનું જગ્યાવિષ્ણુણાનરાત્યા તુંસુપ્યુદુત્તગાનઘું રમુમાનું અદ્વિતપ્રજયેન પ્રજયો / અવિકતપ્રજયેન પ્રજયો.
- ૭) સોદાયટનું સોદિવિષ્ણુણાનરાત્યા તુંસુપ્યુદુત્તગાનઘું રમુમાનું અદ્વિતપ્રજયેન પ્રજયો / અવિકતપ્રજયેન પ્રજયો.
- ૮) જાનાયટનું જાનવિષ્ણુણાનરાત્યા તુંસુપ્યુદુત્તગાનઘું રમુમાનું અદ્વિતપ્રજયેન પ્રજયો / અવિકતપ્રજયેન પ્રજયો.
- ૯) જીથાયટનું જીથાવિષ્ણુણાનરાત્યા તુંસુપ્યુદુત્તગાનઘું રમુમાનું અદ્વિતપ્રજયેન પ્રજયો / અવિકતપ્રજયેન પ્રજયો.
- ૧૦) ગાયાયટનું ગાયવિષ્ણુણાનરાત્યા તુંસુપ્યુદુત્તગાનઘું રમુમાનું અદ્વિતપ્રજયેન પ્રજયો / અવિકતપ્રજયેન પ્રજયો.
- ૧૧) હૃદ્દ નિશ્ચાય મનોરાતુ એ મનોવિષ્ણુણાનરાત્યા તુંસુપ્યુદુત્તગાનઘું રમુમાનું અદ્વિતપ્રજયેન પ્રજયો / અવિકતપ્રજયેન પ્રજયો.
- ૧૨) સોદાયટનું સોદિવિષ્ણુણાનરાત્યા તુંસુપ્યુદુત્તગાનઘું રમુમાનું અદ્વિતપ્રજયેન પ્રજયો / અવિકતપ્રજયેન પ્રજયો.

બ્રજયેનેં દે પ્રફુંમીપ્રધાનાચેાં તરંગાં વૈરોદ્ધયોંનેં પ્રજયુથાલોવા

બ્રજયેનેંને પ્રફુંમીપ્રધાનાચેાં તરંગાં દોયિસ્તારાનેં પ્રજયનિથાલોવા

- ૬) જગ્યાયટનું જગ્યાવિષ્ણુણાનરાત્યા તુંસુપ્યુદુત્તગાનઘું રમુમાનું અદ્વિતપ્રજયેન પ્રજયો / અવિકતપ્રજયેન પ્રજયો.
- ૭) સોદાયટનું સોદિવિષ્ણુણાનરાત્યા તુંસુપ્યુદુત્તગાનઘું રમુમાનું અદ્વિતપ્રજયેન પ્રજયો / અવિકતપ્રજયેન પ્રજયો.
- ૮) જાનાયટનું જાનવિષ્ણુણાનરાત્યા તુંસુપ્યુદુત્તગાનઘું રમુમાનું અદ્વિતપ્રજયેન પ્રજયો / અવિકતપ્રજયેન પ્રજયો.

૯) જીથાયટનું જીથાવિષ્ણુણાનરાત્યા તુંસુપ્યુદુત્તગાનઘું રમુમાનું અદ્વિતપ્રજયેન પ્રજયો / અવિકતપ્રજયેન પ્રજયો.

૧૦) ગાયાયટનું ગાયવિષ્ણુણાનરાત્યા તુંસુપ્યુદુત્તગાનઘું રમુમાનું અદ્વિતપ્રજયેન પ્રજયો / અવિકતપ્રજયેન પ્રજયો.

૧૧) હૃદ્દ નિશ્ચાય મનોરાતુ એ મનોવિષ્ણુણાનરાત્યા તુંસુપ્યુદુત્તગાનઘું રમુમાનું અદ્વિતપ્રજયેન પ્રજયો / અવિકતપ્રજયેન પ્રજયો.

ધર્મબાલીએંદ્રાંકાપ્લ

૧૨) ૧) જગ્યાયટનું ૩) જગ્યાવિષ્ણુણાનરાત્યા ૧) તુંસુપ્યુદુત્તગાનઘું રમુમાનું

૨) અદ્વિતપ્રજયેન / અવિકતપ્રજયેન ૩) પ્રજયો.

૩) મંષાનિમાયુક્તજાખાયટનં તીનેદ્વિરોધમન્ગાંબોતીતવાંચ્ચર્ત્વાંગ્રે હ્રોઝ્ઝ્ઝિપ્તતજાખાયટનં ૫૯

૪) બેન્ન્પ્રેંઝ્ય તીઓર્વયુંપ્રાગરં

૫) ગાગ્જાંજુવિષ્ણુણાનરાત્યા

૬) લેલ્પદ્વિજિતસારારાનએટલી ૮ દવં તીપ્રગોબગ્બજાંજુવિષ્ણુણાનરાત્યા

૭) દ્વાયાર્માનજાવંટસુપ્રેચાત્તાંત્તિ / વંટસુપ્રેચાતોવિકતપ્રજય્ય.

૧૩) સોદાયટનું સોદિવિષ્ણુણાનરાત્યા તુંસુપ્યુદુત્તગાનઘું રમુમાનું અદ્વિતપ્રજયેન પ્રજયો / અવિકતપ્રજયેન પ્રજયો.

મંષાનિમાયુક્તસાયટનં તીનેદ્વિરોધમન્ગાંબોતીતવાંચ્ચર્ત્વાંગ્રે હ્રોઝ્ઝ્ઝિપ્તત્સાયટનં ૫૯

૧૪) બેન્ન્પ્રેંઝ્યોર્વયુંપ્રાગરં ગાગ્લોટવિષ્ણુણાનરાત્યા લેલ્પદ્વિજિતસારારાનએટલી ૮ દવં તીપ્રગોબગ્બજાંજુવિષ્ણુણાનરાત્યા દ્વાયાર્માનજાવંટસુપ્રેચાત્તાંત્તિ / વંટસુપ્રેચાતોવિકતપ્રજય્ય.

૧૫) જાનાયટનું જાનવિષ્ણુણાનરાત્યા તુંસુપ્યુદુત્તગાનઘું રમુમાનું અદ્વિતપ્રજયેન પ્રજયો / અવિકતપ્રજયેન પ્રજયો.

મંષાનિમાયુક્તજાખાયટનં તીનેદ્વિરોધમન્ગાંબોતીતવાંચ્ચર્ત્વાંગ્રે હ્રોઝ્ઝ્ઝિપ્તતજાખાયટનં ૫૯

૧૬) બેન્ન્પ્રેંઝ્યોર્વયુંપ્રાગરં ગાગ્લોટવિષ્ણુણાનરાત્યા લેલ્પદ્વિજિતસારારાનએટલી ૮ દવં તીપ્રગોબગ્બજાંજુવિષ્ણુણાનરાત્યા દ્વાયાર્માનજાવંટસુપ્રેચાત્તાંત્તિ / વંટસુપ્રેચાતોવિકતપ્રજય્ય.

๙) จิวทายตน จิวทาวิญญาณธาตุยา ตั่สมปุยตุกานณุ ဓมมาน อาทิติปุจจาย ปจจโย/
อาทิตปุจจาย ปจจโย.

ผู้ฝันมายุกจิวทายဏยตนะ ที่เกิดพร้อมกันกับอตีตภวังค์ดวงแรก หรืออธิปัตติจิวทายตนะ ๔๗
เป็นปัจจัยคือช่วยอุปการะ แก่จิวทาวิญญาณธาตุ และลัพพเจตสาราณเจตสิก ๗ ดวง ที่ประกอบ
กับจิวทาวิญญาณธาตุ ด้วยอำนาจวัดถุปุเรชาตตติ / วัดถุปุเรชาตอวิคตปัจจัย.

๑๐) กายายตน กายวิญญาณธาตุยา ตั่สมปุยตุกานณุ ဓมมาน อาทิติปุจจาย ปจจโย/
อาทิตปุจจาย ปจจโย.

ผู้ฝันมายุกกาญຍဏยตนะ ที่เกิดพร้อมกันกับอตีตภวังค์ดวงแรก หรืออธิปัตติจิวทากายายตนะ ๔๗
เป็นปัจจัยคือช่วยอุปการะ แก่กายวิญญาณธาตุ และลัพพเจตสาราณเจตสิก ๗ ดวง ที่ประกอบ
กับกายวิญญาณธาตุ ด้วยอำนาจวัดถุปุเรชาตตติ / วัดถุปุเรชาตอวิคตปัจจัย.

๑๑) ย รูป นิสุสัย มโนธาตุ ฯ มโนวิญญาณธาตุ ฯ วดุตندิ

ต รูป มโนธาตุ ฯ มโนวิญญาณธาตุ ฯ ตั่สมปุยตุกานณุ ဓมมาน
อาทิติปุจจาย ปจจโย / อาทิตปุจจาย ปจจโย.

มโนธาตุ ๓ และมโนวิญญาณธาตุ ๗๒ (-อรูปวิปาก.๔) เ.๕๒ อาศัยทัยวัตถุไดเกิดขึ้น
ทัยวัตถุนั้น เป็นปัจจัยคือช่วยอุปการะ แก้มโนธาตุ ๓ มโนวิญญาณธาตุ ๗๒ (-อรูปวิปากจิต ๔)
เจตสิก ๕๒ ที่ประกอบกับมโนธาตุ และมโนวิญญาณธาตุ ด้วยอำนาจวัดถุปุเรชาตตติ /
วัดถุปุเรชาตอวิคตปัจจัย.

** หมายเข้าว่า มโนธาตุ ๓ มโนวิญญาณธาตุ ๗๒ เจตสิก ๕๒ ดวงใดๆ
ที่เกิดขึ้นในช่วงจิต ๑๖ ดวงเหล่านี้ จะไดรับการอุปการะจาก ทัยวัตถุ

□ แสดงการทายอำนาจปัจจัย ในวัดถุปุเรชาตตติ / วัดถุปุเรชาตอวิคตปัจจัย

บานี	ปัจจัย → ปัจจัยบัน	ถ.๔	บุ.๔.๑	รวม
๖	จักขุวัตถุ → จักขุวิญญาณจิต ๒ สัพพ.๗	๕	๑	๖
๗	โลตัววัตถุ → โลตวิญญาณจิต ๒ สัพพ.๗	๕	๑	๖
๘	หวานวัตถุ → หวานวิญญาณจิต ๒ สัพพ.๗	๕	๑	๖
๙	จิวท่าวัตถุ → จิวทาวิญญาณจิต ๒ สัพพ.๗	๕	๑	๖
๑๐	กายวัตถุ → กายวิญญาณจิต ๒ สัพพ.๗	๕	๑	๖
๑๑	๑๑.๑) แสดงในปรัตติกาล ทัยวัตถุ ที่เกิดพร้อมกันกับจิตดวงก่อนๆ หรืออธิปัตติจิตทัยวัตถุรูป ๔ มโนธาตุ ๓ มโนวิญญาณธาตุ ๗๒ เ.๕๒ (-อรูปวิปากจิต ๔) ○ จำแนกได้ ๒ นัย คือ ตามนัยท่านโบราณเจ้ารย์ ทัยวัตถุ ที่เกิดพร้อมกันกับจิตดวงก่อนๆ → จิตที่เกิดหลังๆ คือ มโนธาตุ ๓ มโนวิญญาณ ๗๒ เ.๕๒ ที่ประกอบ ตามนัยท่านอาจารย์ภายหลัง อธิปัตติจิตทัยวัตถุรูป ๔๗ → จิตที่เกิดหลังๆ คือ มโนธาตุ ๓ มโนวิญญาณ ๗๒ เ.๕๒ ที่ประกอบ			
๑๒	๑๑.๒) แสดงในมรณสันกากล ทัยวัตถุ ที่เกิดพร้อมกันกับจิตดวงที่ ๑๑ ที่นับถอยหลังจากจุดจิตขึ้นไปก็ได หรือ อธิปัตติจิตทัยวัตถุรูป → ** จิตตุปบาท ๑๖ ดวง นับตั้งแต่จุดจิตขึ้นไป (มโน.๓ มโนวิญญาณ ๗๒ เ.๕๒) (ตามนัยท่านโบราณเจ้ารย์ และท่านอาจารย์ภายหลัง)			
วัดถุปุเรชาตตติ และวัดถุปุเรชาตอวิคตปิกิณเนกหมา				
๑)	ถ้าในระหว่าง วัดถุรูป ๖ → วิญญาณธาตุ ๗ เ.ที่ประกอบ (-อรูปวิ.๔)	๕	-	๕
๒)	ถ้าในระหว่าง บัญจิวัตถุ → บัญวิญญาณธาตุ คือ ทว.๑๐ สัพพ.๗	๕	๑	๖

จำแนกบท และเนื้อความของค์ธรรม

การแล่ตงค์ธรรมของพระผู้มีพระภาคเจ้าในอัตติ / อวิคตปจจยนิทเทสพระบาลีนี้ เมื่อจำแนกบทและเนื้อความของค์ธรรมแล้ว ก็เป็นดังนี้

ອຸດົຕີ ປຈຸໂຍ / ອວິຕົດ ປຈຸໂຍ ແລ້ວດູງໃຫ້ຮັ້ງເຖິງ ນິທິສິຕິພະ (ບໍທີ່ຢູ່ກັ້ນແລ້ດູງກອນ) ຈາກໜາຍຕົ້ນ ຈາກຊີວິຜົນພານຮາຕຸ້ມາ ເປັນຕົ້ນ ຈົນເຖິງ ຕໍ່ຮູບ ມໂນຮາຕູ ຈະ ມໂນວິຜົນພານຮາຕູ ຕໍ່ສົມປຸດຕະການພົຈ ຮົມມານຳ ອຸດົຕີປຈຸເຍເນ ປຈຸໂຍ / ອວິຕົດປຈຸເຍເນ ປຈຸໂຍ. ແລ້ດູງໃຫ້ຮັ້ງເຖິງ ນິທິສິຕິພະ (ບໍທີ່ແລ້ດູງຂະໜາດເນື້ອຄວາມໃຫ້ເທັນເປັນຕົວອ່ອຍໆງ)

ໄຟເຮົດານິທໍສ່ສະກາກຊະພຣະບາລີເທລ່ານັ້ນ

พระบารีช้อที่ ๖ จกฯ ยต้น - เป็นเก้าตุบ path และลงให้รู้ถึงปัจจัยธรรม
ศีล มั่นสัมมาญาณจักขุปสាទ (ตามดมติของท่านโบราณเจ้า)

พระบารีข้อที่ ๙ โสตаяตন - เป็นกัตตุบท แล้วดึงให้ถึงปัจจัยธรรม

គីឡូ អ៊ិចិមាយកស់ពេលភាព (តាមអធិុបានបន្ទាន់បន្ទាន់រាយ)

หรือ จิตปัตโนสตปสาน ๔๗ (ตามมติของท่านอาจารย์ภายหลัง)

ໂສຕວິຄົມພານດາຕ່າງ ຕໍ່ສົມປະຕູການແຈ້ງ ອຸນໝາໜໍ - ເປັນລັ້ມປາທານບທ ແລ້ວຕົງໃຫ້ເຖິງປັຈຈະຢູ່ປັບປຸງຮຽນ

គីឡូ នៃពិធីរាជរដ្ឋបាល និង សំណងជាតិ នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា

ອົຕືມີປັງຈາຍນ / ອົກົດປັງຈາຍນ - ເປັນກຣະບທ ແລ້ວຕິດໃຫ້ສິ່ງຄໍ່າງປັງຈຸບັນ ນີ້ຕີມ

ວັດທະນາໄຮ້າຕົ້ນມີ / ວັດທະນາໄຮ້າຕົ້ນວິຄຸຕະ ວັດທະນາໄຮ້າຕົ້ນນິສຸສະ

វ៉ត្ថុប្រែចាតិ៍ ប្រោចាតិុវិឃុ វ៉ត្ថុប្រែចាតិវិប្បញ្ញត្រ

ที่ทำการซ่อมอุปกรณ์ในครัวเดียว กันนั้น อำนาจของวัตถุเรขาคณิต / วัตถุเรขาคณิตวิศวกรรมเดียวเท่านั้นเป็นพิเศษ

ปุริญ - เป็นนามกริยาบุพ. แสดงการซ่อมแซมการแก้ไขปัญหาธรรม โดยความปราร্শจากตัวตน

พระยาลี้กที่ ๔ หมายถัน - เป็นก้าอัตตาก แล้วดงให้รังสิงห์จัยธรรม

គីឡូ ម៉ោងឈាមាយក្រាមានស៊ាំ (តាមមធិនកុងពាណិជ្ជកម្មរបាយការណ៍)

กรีก ลิทีโอตตนาอย่างสุด ตามมติของท่านศาสตราจารย์กาฬลัง

รายงานวิจัยภาระทางวิชาชีพ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓

គីម អាណិវិមារាយនឹង និង សំពិនិត្យសារណ៍នេះតួរីក និងទីតាំង

ລວມເຫັນ / ອົງກອນໄລມາເຫັນ = ເປົ້າຄຽນທະໜາ ແລ້ວສ່ວນໃຫ້ຮັບເຈັ້ນຈາລື້ອນໆ ມີເລືອ

វ៉ាតណាប្រជាជាតិ / វ៉ាតណាប្រជាជាតិទិន្នន័យ វ៉ាតណាប្រជាជាតិស៊ីវិទ្យា

វ៉ាត្រូវការទេរាជាថ្មី និងការពិនិត្យរបស់វា ដើម្បីបង្កើតការងារជាមួយន្តរជាមួយ

ที่ทำการซ่อมอุปกรณ์ในครัวเดียวกันนั้น สำเนาจดของวัตถุเรขาคณิตที่
อย่างเดียวท่านเป็นพิเศษ

ผลกระทบ = เงื่อนนามกิริยาบท แสดงถึงการที่ว่าคุณการะแก่ปัจจัยใดหรือรวม โดยความไร้ความสามารถ

พระบลังก์ที่ ๙ ชีวหายตน - เป็นกัตตุบท แสดงให้รู้สึกปัจจัยธรรม

คือ มั่นไมมายุกจิตวิปัสสนา (ตามมติของท่านโบราณเจ้าจารย์)

หรือ รูติปัตติชีววิปัสสนา ๔๙ (ตามมติของท่านอาจารย์ภายในหลัง)

ชีวหายภานุสາตญา ตั่งสมปุญตุตกานณุ ธรรมาน - เป็นลัมปทานบท แสดงให้รู้สึกปัจจัยปั้นธรรม
คือ ชีววิญญาณจิต ๒ สัพพเจตஸอารணเจตสิก ๗ ดวงที่ประกอบ

อตุติปจจุเยน / อวิคตปจจุเยน - เป็นกรณบท แสดงให้รู้สึกลำนำจปัจจัย ๖ คือ

วัดถุปุเรชาตตติ / วัดถุปุเรชาตอวิคตต วัดถุปุเรชาตนิสสัย

วัดถุปุเรชาต ปุเรชาตินทริย วัดถุปุเรชาตวิปปุตตต

ที่ทำการช่วยอุปการะในคราวเดียวกันแห่งนี้ สำนักของวัดถุปุเรชาตตติ / วัดถุปุเรชาตอวิคตต
อย่างเดียวเท่านั้นเป็นพิเศษ

ปจจุโภ - เป็นนามกริยาบท แสดงการช่วยอุปการะแก่ปัจจัยปั้นธรรม โดยความปราศจากตัวตน

พระบลังก์ที่ ๑๐ กายหายตน - เป็นกัตตุบท แสดงให้รู้สึกปัจจัยธรรม

คือ มั่นไมมายุกกายปิปัสต ๘ (ตามมติของท่านโบราณเจ้าจารย์)

หรือ รูติปัตตากายปิปัสต ๔๙ (ตามมติของท่านอาจารย์ภายในหลัง)

กายวิญญาณสาตญา ตั่งสมปุญตุตกานณุ ธรรมาน - เป็นลัมปทานบท แสดงให้รู้สึกปัจจัยปั้นธรรม
คือ กายวิญญาณจิต ๒ สัพพเจตஸอารணเจตสิก ๗ ดวงที่ประกอบ

อตุติปจจุเยน / อวิคตปจจุเยน - เป็นกรณบท แสดงให้รู้สึกลำนำจปัจจัย ๖ คือ

วัดถุปุเรชาตตติ / วัดถุปุเรชาตอวิคตต วัดถุปุเรชาตนิสสัย

วัดถุปุเรชาต ปุเรชาตินทริย วัดถุปุเรชาตวิปปุตต

ที่ทำการช่วยอุปการะในคราวเดียวกันแห่งนี้ สำนักของวัดถุปุเรชาตตติ / วัดถุปุเรชาตอวิคตต
อย่างเดียวเท่านั้นเป็นพิเศษ

ปจจุโภ - เป็นนามกริยาบท แสดงการช่วยอุปการะแก่ปัจจัยปั้นธรรม โดยความปราศจากตัวตน

พระบลังก์ที่ ๑๑ ย รูป - เป็นอนิยมกัมมบท บทที่ยังไมได้บ่งลงไปว่าเป็นรูปชนิดไหน

เพียงแต่ให้ทราบว่าเป็นปัจจัย คือช่วยอุปการะ แก่ปัจจัยปั้นธรรมโดยฐานะเป็นผู้อ้ายเกิด
แต่อย่างไรก็ตาม อาจพิจารณาได้จากกัตตุบท คือ มนโนธาตุ ๑ มนโนวิญญาณธาตุ ๑
ที่เป็นผู้อ้ายเกิด พึงทราบได้ว่า ย รูป นี้ ก็คือ ทัยวัตถุรูป นั้นเอง ได้แก่ ทัยวัตถุรูป
ที่เกิดพร้อมกันกับจิตดวงก่อนๆ มีปฏิสัมพันธ์ เป็นต้น (ตามมติของท่านโบราณเจ้าจารย์)
หรือ รูติปัตติทัยวัตถุรูป ๔๙ (ตามมติของท่านอาจารย์ภายในหลัง)

นิสสาย - เป็นกิริยาไวเล่นบท แสดงให้รู้สึกการเกิดขึ้นของปัจจัยปั้นธรรมรวมมิการอาศัยเกิด
มนโนธาตุ ๑ มนโนวิญญาณธาตุ ๑ - เป็นกัตตุบท แสดงให้รู้สึกธรรมที่อาศัยทัยวัตถุเกิดนี้
เป็นมนโนธาตุ และมนโนวิญญาณธาตุ

วตตุนติ - เป็นอาชญาตกริยาบท กัตตุวราจ แสดงให้รู้สึกการเกิดขึ้นของปัจจัยปั้นธรรม
ต รูป - เป็นนิยมกัตตุบท บทที่บ่งถึงปัจจัยธรรมโดยແเนี้ด ตามที่ได้แสดงไว้ว่า ย รูป ที่เป็น^๑
อนิยมกัมมบทนั้นเอง อ.อ. ได้แก่ ทัยวัตถุรูปที่เกิดพร้อมกันกับจิตดวงก่อนๆ
มีปฏิสัมพันธ์ เป็นต้น หรือรูติปัตติทัยวัตถุรูป ๔๙

มนโนธาตญา ๑ มนโนวิญญาณธาตญา ๑ ตั่งสมปุญตุตกานณุ ธรรมาน - เป็นลัมปทานบท แสดงให้รู้สึก
ปัจจัยปั้นธรรมคือ มนโนธาตุ ๓ มนโนวิญญาณธาตุ ๗๒ เจ.๔๒ ที่ประกอบ (- อรูปวิปากจิต ๔)
อตุติปจจุเยน / อวิคตปจจุเยน - เป็นกรณบท แสดงให้รู้ว่า ในบรรดาปัจจัยที่ทำการช่วยอุปการะ^๒
ในคราวเดียวกันตามที่จะเป็นไปได้นั้น คือ

๑. ถ้าทัยวัตถุรูปที่เกิดพร้อมกันกับจิตดวงก่อนๆ หรือรูติปัตติทัยวัตถุรูป ๔๙
ที่ทำการช่วยอุปการะ แก่มโนธาตุ ๓ และมนโนวิญญาณธาตุ ๗๒ มีปัจจัยวังค์เป็นต้น
ที่ในปัจจุจวันภูมิที่,
 - จำแนกได้ดังนี้
 - ตามนัยท่านโบราณเจ้าจารย์ก่อไว้ว่า ทัยวัตถุรูปที่เกิดพร้อมกันกับจิตดวงก่อนๆ เป็นปัจจัย
จิตที่เกิดหลังฯ เป็นปัจจัยปั้น
 - ตามนัยท่านอาจารย์ภายในหลังก่อไว้ว่า รูติปัตติทัยวัตถุรูป ๔๙ เป็นปัจจัย
จิตที่เกิดหลังฯ เป็นปัจจัยปั้น

□ วัดถุปุเรชาตตัติ และวัดถุปุเรชาตอวิคต ปกิณณกมภูนา

๒. ททัยวัดถุรูปที่เกิดพร้อมกันกับจิตดวงที่ ๑๗ ที่นับถอยหลังจากจุติจิตเชื่นไปก็ตี
ทวีจุติปัตตททัยวัดถุรูป ที่ทำการช่วยอุปการะ แก่จิตตุป่าบาท ๑๖ ดวง นับตั้งแต่จุติจิตเชื่นไป
(มโนธารุ๓ ๓ และมโนวิญญู๗ เ.๕๗) (ตามนัยท่านโบราณอาจารย์และท่านอาจารย์ภายในหลัง)
ปัจจัยที่ทำการช่วยอุปการะ ในขณะนั้นก็มี ๔ ปัจจัย คือ
วัดถุปุเรชาตตัติ / วัดถุปุเรชาตอวิคตะ วัดถุปุเรชาตินิลส์ยะ วัดถุปุเรชาตะ
วัดถุปุเรชาตวิปปัญชตะ
ที่ทำการช่วยอุปการะในคราวเดียวกันตามลัมควรนั้น สำนักของวัดถุปุเรชาตตัติ /
วัดถุปุเรชาตอวิคตะ อาย่างเดียวเท่านั้นเป็นพิเศษ

ปุจจโย - เป็นนามกริยาบท แสดงการช่วยอุปการะแก่ปัจจัยบัปนธรรม โดยความปราศจากตัวตน.

- ๑) ถ้าในระหว่าง วัดถุรูป ๖ เป็นปัจจัย
วิญญาณธาตุ ๗ คือ จิต ๔๕ เจตสิก ๕๒ ที่ประกอบ (-อรุปวิปากจิต ๔) เป็นปัจจัยบัปนแล้ว
ได้อำนาจปัจจัย ๔ คือ วัดถุปุเรชาตตัติ / วัดถุปุเรชาตอวิคตะ
วัดถุปุเรชาตินิลส์ยะ วัดถุปุเรชาตะ วัดถุปุเรชาตวิปปัญชตะ
ที่ทำการช่วยอุปการะในคราวเดียวกันตามลัมควรนั้น สำนักของวัดถุปุเรชาตตัติ /
วัดถุปุเรชาตอวิคตะ อาย่างเดียวเท่านั้นเป็นพิเศษ
- ๒) ถ้าในระหว่าง ปัญจวัตถุ เป็นปัจจัย
ปัญจวิญญาณธาตุ คือ หิวปัญจวิญญาณจิต ๑๐ สพพ.๗ ดวงที่ประกอบ เป็นปัจจัยบัปนแล้ว
ได้อำนาจปัจจัย ๖ คือ วัดถุปุเรชาตตัติ / วัดถุปุเรชาตอวิคตะ วัดถุปุเรชาตินิลส์ยะ
วัดถุปุเรชาตะ ปุเรชาติ衍ทริยะ วัดถุปุเรชาตวิปปัญชตะ
ที่ทำการช่วยอุปการะในคราวเดียวกันตามลัมควรนั้น สำนักของวัดถุปุเรชาตตัติ /
วัดถุปุเรชาตอวิคตะ อาย่างเดียวเท่านั้นเป็นพิเศษ

□ แสดงวัดถุปุเรชาตตัติ และวัดถุปุเรชาตอวิคต ปกิณณกมภูนา (๙.๔๕๕, ๔๕๗)

ข้อ	ปัจจัย → ปัจจัยบัปน	ถ.๔	บุร.๑	รวม
๑.	ถ้าในระหว่าง วัดถุรูป ๖ (กก.ตย.) → วิญญาณธาตุ ๗ คือ จิต ๔๕ เจ.๕๗ ที่ประกอบ (-อรุปวิ.๔) (ลล.)	๔	-	๔
๒.	ถ้าในระหว่าง ปัญจวัตถุ (กก.ตย.) → ปัญจวิญญาณธาตุ คือ หิว.๑๐ สพพ.๗ ที่ประกอบ (ลล.)	๔	๑	๖

□ สรุปเนื้อความ ๓ ประการ ในวัตถุปูเรขาตัดติ และวัตถุปูเรขาตอวิศวกรรมปัจจัย

ในนิสสัยปัจจัยทุกเทเลนนี้ วัตถุปูเรขาตัดติ / อวิศวตปัจจัย สรุปเนื้อความมีอยู่ ๓ ประการ คือ

- ในบรรดาปัญจรัตถุทั้ง ๓ ชนิด มีแนวทางบัญจรัตถุ เป็นต้นเห็นนี้ มัชณิมาญาบัญจรัตถุ คือ จักุ โลสตะ พานะ จีวหา กายะ ที่เกิดพร้อมกันกับตีด瓦ังค์ตัวแรงแรกก็ตี,
- ท้ายวัตถุที่เกิดพร้อมกันกับจิตตัวก่อนๆ มีปฏิสนธิจิต เป็นต้นก็ตี,
- ท้ายวัตถุที่เกิดขึ้นโดยอนุมานเอว่า ในขณะจิตตัวที่นี่ก่อนหน้าจะออกจากโนรอดส์มาบัติก็ตี,
- วัตถุรูป ๖ ที่เกิดพร้อมกันกับจิตตัวที่ ๑๗ ที่นับถอยหลังจากจุดจิตขึ้นไปในมนตราลั้นกาลก็ตี เป็น วัตถุปูเรขาตัดติ / อวิศวตปัจจัย (ตามนัยของท่านโบราณเจริญ)
- หรืออีกนัยหนึ่ง วัตถุรูป ๖ คือ จักุ โลสตะ พานะ จีวหา กายะ หทัยะ ที่เข้าถึงรูปตัวของตน นี่จำนวน ๔๙ เป็น วัตถุปูเรขาตัดติ / อวิศวตปัจจัย (ตามนัยของท่านอาจารย์ภายาทลัง)
- วิญญาณธาตุ ๗ คือ จิต ๔๙ ดาว มี จักุวิญญาณธาตุ เป็นต้น เจตสิก ๒๒ ที่ประกอบ (-อรุปวิภาคจิต ๕) ที่เป็นไปในปัจจัยตัวกล้า ในปัญจิวิเคราะห์โดยแคนนอน และไม่แคนนอน เป็น วัตถุปูเรขาตัดติ / อวิศวตปัจจัย

- โนไนวิญญาณธาตุ ๕๖ คือ โลภมูลจิต ๘ โมหมูลจิต ๒ โนเนทาราวรษัทจิต ๑ มหาคุลจิต ๘ มากกิริยาจิต ๔ อรุปวารจิต ๑๒ โลกุตตรจิต ๗ เจตสิก ๕๖ ที่ประกอบ (-โลดาปัตติมรรค) ที่เป็นไปในจตุริวิเคราะห์โดยแคนนอนและไม่แคนนอนก็ตี,
- ปัญจิวิเคราะห์ปฏิสัณธิจิต ๑๕ เจตสิก ๒๕ ที่ประกอบก็ตี,
- รูปทั้งหมด มี จิตตัชรูป เป็นต้น ก็ตี เป็น วัตถุปูเรขาตัดติ / อวิศวตปัจจัย

คำอธิบาย ในวัตถุปูเรขาตัดติ / อวิศวตปัจจัยปัจจัยปัจจันกิก นี้ มีอย่างละ ๒ คือ แคนนอนและไม่แคนนอน

วัตถุปูเรขาตัดติ / วัตถุปูเรขาตอวิศวตปัจจัยปัจจันกิก

- แคนนอน ได้แก่ จิต ๔๓ คือ โลส.๒ อห.๑๗ ม.ว.๔ รูป.๑๕ โล.มรรค.๑ เจ.๔๔ ที่ประกอบ (-โนทว.๑)
- ไม่แคนanon ได้แก่ จิต ๔๒ คือ โลส.๔ โนท.๒ โนเนทารา.๑ ม.ก.๔ ม.ก.๔ อรุป.๔ (-อรุปวิภาคจิต ๕) โลกุ.๗ (-โลมรรค.) เจ.๔๐ ที่ประกอบ (-อัปปมัญญา)

วัตถุปูเรขาตัดติ / วัตถุปูเรขาตอวิศวตปัจจันกิก

- แคนanon ได้แก่ อรุปวิ.๔ เจ.๓๐ ที่ประกอบ และรูปทั้งหมด
- ไม่แคนanon ได้แก่ จิต ๔๒ คือ โลส.๔ โนท.๒ โนเนทารา.๑ ม.ก.๔ ม.ก.๔ อรุป.๔ (-อรุปวิภาคจิต ๕) โลกุ.๗ (-โลมรรค.) เจ.๔๒ ที่ประกอบ (-อัปปมัญญา) ที่เป็นปัจจัยปัจจันกิกไม่แคนanon นั้นเอง

□ แสดงของค์ธรรมในสรุปเนื้อความ ๓ ประการของวัตถุปูเรขาตัดติ / อวิศวตปัจจัย

วัตถุปูเรขาตัดติ/อวิศวตปัจจัย	วัตถุปูเรขาตัดติ/อวิศวตปัจจัยปัจจันกิก	วัตถุปูเรขาตัดติ/อวิศวตปัจจัย
○ ในบรรดา ปัญจรัตถุ ทั้ง ๓ ชนิดมี มัพทางบัญจรัตถุ เป็นต้นเห็น มัชณิมาญาบัญจรัตถุ คือ จักุ โลสตะ พานะ จีวหา กายะ ที่เกิดพร้อมกันกับตีดวาังค์ตัวแรงแรกก็ตี,	○ วิญญาณธาตุ ๗ คือ จิต ๔๙ ดาว มีจักุวิญญาณธาตุ เป็นต้น เจ.๔๒ ที่ประกอบ (-อรุปวิ.๔) ที่เป็นไปในปัจจัยตัวกล้า ใน ปัญจิวิเคราะห์โดยแคนนอน โดยแคนนอนและไม่แคนanon เป็น ปัญจิวิเคราะห์ปฏิสัณธิจิต ๑๕ เจ.๓๔ ที่ประกอบก็ตี,	○ โนไนวิญญาณธาตุ ๕๖ คือ โนท.๒ โนเนท.๒ ม.ก.๔ ม.ก.๔ อรุป.๑๒ โลกุ.๗ เจ.๔๖ ที่ประกอบ (-โลดาปัตติมรรค) ที่เป็นไปใน จตุริวิเคราะห์
○ ท้ายวัตถุที่เกิดขึ้นโดยอนุมานเอว่า ในขณะจิตตัวที่นี่ก่อนหน้าจะออกจากโนรอดส์มาบัติก็ตี, ○ ท้ายวัตถุที่เกิดพร้อมกันกับจิตตัวก่อนๆ มีปฏิสัณธิจิต เป็นต้นก็ตี,	○ ท้ายวัตถุที่เกิดขึ้น โดยอนุมานว่า ในขณะจิตตัวที่นี่ก่อนหน้าจะออกจาก โนรอดส์มาบัติก็ตี,	○ รูปทั้งหมดมี จิตตัชรูป เป็นต้น ก็ตี
○ วัตถุรูป ๖ ที่เกิดพร้อมกันกับจิตตัวที่ ๑๗ ที่นับถอยหลังจากจุดจิตขึ้นไปใน มนตราลั้นกาล ก็ตี (ตามนัยของท่านโบราณเจริญ)	แคนนอน จิต ๔๓ ดาว คือ โลส.๒ อห.๑๗ ม.ว.๔ รูป.๑๕ โลดาปัตติมรรค.๑ เจ.๔๔ ที่ประกอบ (-โนทว.๑)	แคนนอน จิต ๔๙ ดาว คือ อรุปวิภาคจิต ๕ เจ.๓๐ ที่ประกอบ และรูปทั้งหมด
○ หรืออีกนัยหนึ่ง วัตถุรูป ๖ คือ จักุ โลสตะ พานะ จีวหา กายะ หทัยะ ที่เข้าถึงรูปตัวของตน นี่จำนวน ๔๙ (ตามนัยของท่านอาจารย์ภายาทลัง)	ไม่แคนanon จิต ๔๒ ดาว คือ โลส.๔ โนท.๒ โนเนท.๑ ม.ก.๔ อรุป.๔ (-อรุปวิ.๔) โลกุ.๗ (-โลดา. ม.) เจ.๔๒ ที่ประกอบ (-โนท.๔ อป.๑)	ไม่แคนanon จิต ๔๒ ดาว คือ โลส.๔ โนท.๒ โนเนท.๑ ม.ก.๔ อรุป.๔ (-อรุปวิ.๔) โลกุ.๗ (-โลดา. ม.) เจ.๔๒ ที่ประกอบ (-โนท.๔ อป.๑)

หมายเหตุ - จิตที่เป็นปัจจันกิกทั้งหมด = ๔๙ - ๔๓ (แคนanonของปัจจัยปัจจันกิก) = ๕๖ ดาว

แบ่งเป็น แคนanon ๔ ดาว และไม่แคนanon ๔๕ ดาว

□ ปัญหาการวิภังค์ แห่ง วัดถุปุเรชาตต์ติ / วัดถุปุเรชาตอวิคตปัจจัย

□ จำแนก วัดถุปุเรชาตต์ติ / อวิคตปัจจัย โดยลักษณะ และชาติ กាល สัตติ

ในวัดถุปุเรชาตต์ติ / วัดถุปุเรชาตอวิคตปัจจัยนี้ การช่วยอุปการะเก็บจดหมายบันธรอมของธรรมที่เป็น วัดถุปุเรชาตต์ติ / วัดถุปุเรชาตอวิคตปัจจัย นั้น

เมื่อว่าโดย **ลักษณะ** มี ๓ อย่าง คือ

เป็นที่เกิดด้วย (วัตถุ) เกิดก่อนด้วย (ปุเรชาต)

เป็นลักษณะที่มีอยู่ คือ มีการที่กำลังเกิดอยู่เฉพาะหน้าด้วย (อตติ) /
โดยภาวะที่ไม่ปราศจากไป คือ ยังไม่ถึงขั้นความดับไปด้วย (อวิคต)

เมื่อว่าโดย **ชาติ** เป็น วัดถุปุเรชาตชาติ

เมื่อว่าโดย **กาล** เป็น ปัจจุบันกาล

เมื่อว่าโดย **สัตติ** คือ ยามาจ มี ๒ อย่าง คือ

- ชนกลัสดติ ช่วยอุปการะให้บังจดหมายบันธรอม **เกตชีน** อย่างหนึ่ง
- อุปตัมภากลัสดติ ช่วยอุปการะให้บังจดหมายบันธรอม **ตั้งกูญ** อย่างหนึ่ง

ในการแล่ดงปัญหาการวิภังค์ พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงแล่ดงตามกฎลัติก เป็นต้น โดยตั้งบทไว้เป็น หลัก ๑ บทก่อนซึ่งเรียกว่า บทหน้า คือ อพญาคตบท เป็นปัจจัยธรรมและจำแนกบังจดหมายบันธรอม (ปทารลักษณ์)
โดยบทหลัง แล่ดงคล้อยตามกันไป ในวัดถุปุเรชาตต์ติ / วัดถุปุเรชาตอวิคตปัจจัย มี ๑ บท ๓ วรรค ดังนี้

ก) อพญาคตบท

๑. อพญาคตปทารลักษณ์

ในอพญาคตบท (อัพ - อัพ)

๒. กฎลปทารลักษณ์

ในกฎลปทบท (อัพ - กุ)

๓. อกุลลปทารลักษณ์

ในอกุลลปทบท (อัพ - อกุ)

บท/วรรค	๗.๕ (นิ ปุ วิป ติ ย)		ปุเรชาติน.๑	
	๑ บท ๓ วรรค		๑ บท ๑ วรรค	
	สุทธิลังขายาระ = ๐:๐:๓		๐:๐:๑	
บท/วรรค	กรณบท	ปจ.	กรณบท	ปจ.
๑	กุ.- กุ.			
๒	กุ.- อกุ.			
๓	กุ.- อพ.			
๔	อกุ.- อกุ.			
๕	อกุ.- กุ.			
๖	อกุ.- อพ.			
๗	อพ.- อพ.	๗.๕ ปุ.๑	๖	๗.๕ ปุ.๑
๘	อพ.- กุ.	๗.๕	๕	
๙	อพ.- อกุ.	๗.๕	๕	
รวมเป็น ๖ ลักษณะ (-ตนเอง) ๕				

ก.) อพยากตบท

- อพยากตบททางส้าน ใน อพยากตบท (ยัง - ยัง)

วิธิพระบาลี อพยากโต ဓမโน อพยากตสส ဓမมສສ ວັດຖຸເຮົາຕົດຕື/ອວິດຕປຈະເຍນ ປຈໂຍ.

อພຍາກຕອຮຣມເປັນບໍ່ຈັຍ ຕື່ອ່າຍຄູປາກຣະ ແກ່ອພຍາກຕອຮຣມ ດ້ວຍຄໍານາຈວັດຖຸເຮົາຕົດຕື/ອວິດຕປຈັຍ.

ຈຳແນກບທແລະແສດງອົງຄອຮຣມ ในວິທີພຣະບາລີ

(๔.๑๔๐)

ອພຍາກໂຕ ဓມໂນ ເປັນກັດຕຸບທ ແລ້ວໃຫ້ຮູ້ສຶ່ງບໍ່ຈັຍ ອ.ຮ.ໄດ້ແກ່

- ຮັດຖຸປຸ່ມ ຕື່ອ
 ๑. ນັ້ນຳມີນາຍຸກປ່າທຽບ ៥ ທີ່ເກີດພຣ້ອມກັນກັບອົດຕະກວ່າງຄໍດວງແຮກ,
 ២. ທ້າຍວັດຖຸ ທີ່ເກີດພຣ້ອມກັນກັບຈົດຕວງກ່ອນໆ ມີປົງລິສນອີຈີດ ເປັນຕົ້ນ,
 ៣. ທ້າຍວັດຖຸ ທີ່ອໝານາເຂົາວ່າເກີດພຣ້ອມກັນກັບຈົດຕວງທີ່ໜຶ່ງ ກ່ອນໜ້າຈະອອກຈາກນີໂຣອສມາບັດ,
 ៤. ແລະວັດຖຸປຸ່ມ ៥ ທີ່ເກີດພຣ້ອມກັນກັບຈົດຕວງທີ່ ១៧ ທີ່ນັບຄອຍໜັງຈາກຈຸດຕື່ອື່ນໄປໃນມຽນາສັນກາລ
 ອ.ທັງ ៥. ທີ່ຮູ້ອັກນັ້ນທີ່ໜຶ່ງ ພອກຮ່ອມໄດ້ແກ່ ວັດຖຸປຸ່ມ ៥ ທີ່ເປັນຈຸດຕື່ອື່ນ ៤៩

ອພຍາກຕສສ ဓມມສສ ເປັນລັ້ນປາກນບທ ແລ້ວໃຫ້ຮູ້ສຶ່ງບໍ່ຈັຍປຸ່ມບັນ ອ.ຮ.ໄດ້ແກ່

ວິຫຼາຍຸານອາຕຸຈົດຕຸປາທ ៨ ທີ່ເກີດໜັງ ຕື່ອ ວິປາຈົດຕຸປາທ ៣២ ມີປູ້ມກວ້າງຄໍ ເປັນຕົ້ນ

ກົມີຍາຈົດຕຸປາທ ២០ ມີ ປັ້ນທີ່ວາງ່າວ່າຈົດຕື່ອື່ນ (-ອຽປົປາກຈົດ ៥)

ວັດຖຸເຮົາຕົດຕື/ອວິດຕປຈະເຍນ ເປັນກັດບທ ແລ້ວໃຫ້ຮູ້ສຶ່ງຄໍານາຈແຫ່ງວັດຖຸເຮົາຕົດຕື/ອວິດຕປຈັຍ
ເປັນພິເຕັ່ງ ໃນບຽດຕາຄໍານາຈປໍ່ຈັຍທີ່ ៦ ທີ່ເຂົ້າວ່າຍຄູປາກຣະໃນຄຽວເຕີຍກັນ ຕື່ອ

ວັດຖຸເຮົາຕົດຕື/ວັດຖຸເຮົາຕອວິດຕະ ວັດຖຸເຮົາຕົດຕື/ວັດຖຸເຮົາຕົດຕື

ວັດຖຸເຮົາຕົດຕື ປຸ່ມເຮົາຕົດຕື ວັດຖຸເຮົາຕົດຕື ເທົ່ານີ້

ປຈຸໂຍ ເປັນກົມີຍາບທ ແລ້ວໃຫ້ຮູ້ສຶ່ງຄວາມເປັນ ອັດຕະ

ຄວາມເປັນ ວັດຖຸເຮົາຕົດຕື/ອວິດຕະ ປໍ່ຈັຍ ປໍ່ຈັຍປຸ່ມບັນ ໃນບທ ອພຍາກໂຕ ອພຍາກຕສສ ນີ້

ວ່າໂດຍ ກາລ ເປັນໄປໃນ ປັວຕິກາລ ມຽນາສັນກາລ

ວ່າໂດຍ ກົມີ ເປັນໄປໃນ ປັ້ນທີ່ວາງ່າວ່າຈົດຕື

ວ່າໂດຍ ບຸກຄລ ເປັນໄປໃນ ປຸ່ມສຸ່ນ ៥ ພລບຸກຄລ ៥

ວ່າໂດຍ ວິຖີ່ ເປັນໄປໃນ ປັ້ນທີ່ວາງ່າວ່າຈົດຕື ການຈ່າວນໂທວາງວິຖີ່ ມຽນາສັນກາລ

ພາກວິຖີ່ ອົກສູງຢາວິຖີ່ ມັກຄວິຖີ່ ພລສມາບຕົວວິຖີ່ ນີໂຣອສມາບຕົວວິຖີ່

- ວັດຖຸເຮົາຕົດຕື/ອວິດຕປຈະເຍນ ໃນ ອພຍາກຕບທ (ຍັງ - ຍັງ)

(໔.໒.໑.໑)

ວິທີພຣະບາລີ ອພຍາກໂຕ ဓມໂນ ວັດຖຸສສ ດມມສສ ວັດຖຸເຮົາຕົດຕື/ອວິດຕປຈະເຍນ ປຈໂຍ.

ອພຍາກຕອຮຣມເປັນບໍ່ຈັຍ ຕື່ອ່າຍຄູປາກຣະ ແກ່ອກຸລວຣົມ ດ້ວຍຄໍານາຈວັດຖຸເຮົາຕົດຕື/ອວິດຕປໍ່ຈັຍ.

ຈຳແນກບທແລະແສດງອົງຄອຮຣມ ໃນວິທີພຣະບາລີ

ອພຍາກໂຕ ဓມໂນ ເປັນກັດຕຸບທ ແລ້ວໃຫ້ຮູ້ສຶ່ງບໍ່ຈັຍ ອ.ຮ.ໄດ້ແກ່

- ອ.ໂນ {
 ៥. ທ້າຍວັດຖຸ ທີ່ເກີດພຣ້ອມກັນກັບຈົດຕວງກ່ອນໆ ມີໂມງຈູ້ພພະ ມໂນທວາງ່າຈົນ ເປັນຕົ້ນ
 ៥. ແລະ ທ້າຍວັດຖຸ ທີ່ເກີດພຣ້ອມກັນກັບຈົດຕວງທີ່ ១៧ ທີ່ນັບຄອຍໜັງຈາກຈຸດຕື່ອື່ນໄປໃນມຽນາສັນກາລ
 ອ.ທັງ ៥. ທີ່ຮູ້ ສູ້ຕົ້ມປັດທ້າຍວັດຖຸ ៥៥

ວັດຖຸສສ ດມມສສ ເປັນລັ້ນປາກນບທ ແສດງໃຫ້ຮູ້ສຶ່ງບໍ່ຈັຍປຸ່ມບັນ ອ.ຮ.ໄດ້ແກ່ ກຸ່ລົດຈົດຕຸປາທ ២១

ວັດຖຸເຮົາຕົດຕື/ອວິດຕປຈະເຍນ ເປັນກັດບທ ແລ້ວໃຫ້ຮູ້ສຶ່ງຄໍານາຈແຫ່ງວັດຖຸເຮົາຕົດຕື/ອວິດຕປໍ່ຈັຍ

ເປັນພິເຕັ່ງ ໃນບຽດຕາຄໍານາຈປໍ່ຈັຍທີ່ ៥ ທີ່ເຂົ້າວ່າຍຄູປາກຣະໃນຄຽວເຕີຍກັນ ຕື່ອ

ວັດຖຸເຮົາຕົດຕື/ວັດຖຸເຮົາຕອວິດຕະ ວັດຖຸເຮົາຕົດຕື/ວັດຖຸເຮົາຕົດຕື

ວັດຖຸເຮົາຕົດຕື ປຸ່ມເຮົາຕົດຕື ວັດຖຸເຮົາຕົດຕື ເທົ່ານີ້

ປຈຸໂຍ ເປັນກົມີຍາບທ ແລ້ວໃຫ້ຮູ້ສຶ່ງຄວາມເປັນ ອັດຕະ

ຄວາມເປັນ ວັດຖຸເຮົາຕົດຕື/ອວິດຕະ ປໍ່ຈັຍ ປໍ່ຈັຍປຸ່ມບັນ ໃນບທ ອພຍາກໂຕ ວັດຖຸສສ ນີ້

ວ່າໂດຍ ກາລ ເປັນໄປໃນ ປັວຕິກາລ ມຽນາສັນກາລ

ວ່າໂດຍ ກົມີ ເປັນໄປໃນ ປັ້ນທີ່ວາງ່າຈົດຕື

ວ່າໂດຍ ບຸກຄລ ເປັນໄປໃນ ປຸ່ມສຸ່ນ ៥ ພລບຸກຄລ ៥ (-ອຣ.) ຕາມສົມຄວ

ວ່າໂດຍ ວິຖີ່ ເປັນໄປໃນ ປັ້ນທີ່ວາງ່າຈົດຕື ການຈ່າວນໂທວາງວິຖີ່ ມຽນາສັນກາລ

ພາກວິຖີ່ ອົກສູງຢາວິຖີ່ ມັກຄວິຖີ່

- อกุสตอปทาราสาน ใน อพญาคดบท (อัพ - อกร)

วิธิพระบาล อพญาโกโต ဓမุ.โน อกุสตอสส ဓมมสส วตถุปุเรชาตตติ/อวิตตปจจายน ปจจโย.
อพญาคดธรรมเป็นปัจจัย คือช่วยอุปการะ แก่อกุศลธรรม ด้วยอำนาจวตถุปุเรชาตตติ/อวิตตปจจาย.

จำแนกบทและแสดงองค์ธรรม ในวิธิพระบาล

อพญาโกโต ဓมุ.โน เป็นกัตตุบท แสดงให้รู้ถึงปัจจัย อ.ร. ได้แก่
 อ.โน { ๒. หทัยวตถุ ที่เกิดพร้อมกันกับจิตดวงก่อนฯ มีไว้ภรรยาพน พน มนต์การวัชชัน เป็นต้น
 ๔. และ หทัยวตถุ ที่เกิดพร้อมกันกับจิตดวงที่ ๑๗ ที่นับถอยหลังจากจุดจิตชนีไปในมรณะลัณณกาล
 อ.หลัง ๑. หรือ จิตปัตตหทัยวตถุ ๔๙

อกุสตอสส ဓมมสส เป็นเล้มปทานบท แสดงให้รู้ถึงปัจจัยบั้น อ.อ.ได้แก่ อกุศลจิตตุปบาท ๑๒

วตถุปุเรชาตตติ / อวิตตปจจาย เป็นกรณบท แสดงให้รู้ถึงอำนาจแห่งวตถุปุเรชาตตติ / อวิตตปจจาย เป็นพิเศษ ในบรรดาอำนาจปัจจัยทั้ง ๕ ที่เข้าช่วยอุปการะในครรภารเติยภัน คือ^๑
 วตถุปุเรชาตตติ / วตถุปุเรชาตตอวิคตະ วตถุปุเรชาตโนลลยະ
 วตถุปุเรชาตະ วตถุปุเรชาตติวปญตตະ เทลี่นี้

ปจจโย เป็นกิริยาบท แสดงให้รู้ถึงความเป็น อนตตตະ

ความเป็น วตถุปุเรชาตตติ / อวิตตปจจาย ปัจจัย ปจจัยบั้น ในบท อพญาโกโต อกุสตอสส นี้
 ว่าโดย กາລ เป็นไปใน ปวตติกາລ ມรณะลัณณกาล
 ว่าโดย ງුම් เป็นไปใน ปัญจติวගරුම්
 ว่าโดย බුක්කල เป็นไปใน ප්‍රූත්තන ๔ ප්‍රාගේගභුක්කල ๓
 ว่าโดย විටී เป็นไปใน ปัญจත්වරිටී ඝාච්ච්ච් මුණත්වරිටී

แสดงการทายอำนาจปัจจัย ใน ปัญหาภารวังค์ แห่ง วตถุปุเรชาตตติ / อวิตตปจจาย

๐ : ๐ : ๓	ปัจจัย → ปัจจัยบั้น	๖.๔	บุร.๑	รวม
๑. อัพ-อัพ อ.โน อ.หลัง	วตถุป ๖ ตือ ^๑ ๙. มัชณามาภปัลทรูป ๕ ที่เกิดพร้อมกันกับอตีตภวังค์ดวงแรก, ๒. หทัยวตถุ ที่เกิดพร้อมกันกับจิตดวงก่อนฯ มีปฏิสเนธิตเป็นต้น, ๓. หทัยวตถุ ที่อนุ摹เอราว่าเกิดพร้อมกันกับจิตดวงที่นี่ ก่อนหน้าจะออกจากโนโรลมาบัด, ๔. และวตถุป ๖ ที่เกิดพร้อมกันกับจิตดวงที่ ๑๗ ที่นับถอยหลังจากจุดจิตชนีไปในมรณะลัณณกาล ๑. หรืออีกนัยหนึ่ง อ.อ.ได้แก่ วตถุป ๖ ที่เป็นจิตปัตตະ ๔๙ → วิญญาณธาตุจิตตุปบาท ๗ ที่เกิดหลังฯ คือ ^๒ วิปากจิตตุปบาท ๑๒ มีปฐมภารวังค์ เป็นต้น กิริยาจิตตุปบาท ๒๐ มีปัญจติวරිටී จิต เป็นต้น (-อรูปว.๕)	๕	๑	๖
๒. อัพ-กຸ อ.โน อ.หลัง	๒. หทัยวตถุ ที่เกิดพร้อมกันกับจิตดวงก่อนฯ มี ไว้ภรรยาพน พน มนต์การวัชชันจิต เป็นต้น ๔. และหทัยวตถุ ที่เกิดพร้อมกันกับจิตดวงที่ ๑๗ ที่นับถอยหลังจากจุดจิตชนีไปในมรณะลัณณกาล ๑. หรือจิตปัตตหทัยวตถุ ๔๙ → ກුෂ්ලຈිຕตุปบาท ๑๒	๕	-	๕
๓. อัพ-อกร อ.โน อ.หลัง	๒. หทัยวตถุ ที่เกิดพร้อมกันกับจิตดวงก่อนฯ มี ไว้ภรรยาพนจิต มนต์การวัชชันจิต เป็นต้น ๔. และหทัยวตถุ ที่เกิดพร้อมกันกับจิตดวงที่ ๑๗ ที่นับถอยหลังจากจุดจิตชนีไปในมรณะลัณณกาล ๑. หรือจิตปัตตหทัยวตถุ ๔๙ → ກුෂ්ලຈිຕตุปบาท ๑๒	๕	-	๕

□ สุทธิผลงบประมาณ

สรุปจำนวนเงินสุทธิของแต่ละวัดที่ได้รับอนุมัติ/อวิคตปัจจัยปัญหาภาระ ตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ ด้วยกันเท่านั้น

๑. อพยากดบท	๑.) อพยากโต อพยากตสล	วัดที่ได้รับอนุมัติ / อวิคตปัจจัยปัญญาณ ปจจ.โย.
	๒.) อพยากโต กสสส	วัดที่ได้รับอนุมัติ / อวิคตปัจจัยปัญญาณ ปจจ.โย.
	๓.) อพยากโต อกสสส	วัดที่ได้รับอนุมัติ / อวิคตปัจจัยปัญญาณ ปจจ.โย.

□ วัดที่ได้รับอนุมัติ / วัดที่ได้รับอวิคตปัจจัยสภาคະ

ปัจจัยที่เป็นสภาคະกันได้แก้วัดที่ได้รับอนุมัติ / วัดที่ได้รับอวิคตปัจจัย ตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ ดังนี้

วัดที่ได้รับอนุมัติ / วัดที่ได้รับอวิคตปัจจัย วัดที่ได้รับอนุมัติ
ปัจจัยที่ได้รับอนุมัติ / วัดที่ได้รับอวิคตปัจจัย วัดที่ได้รับอนุมัติ

□ อนุราษฎร์ แห่งวัดที่ได้รับอนุมัติ มี ๖ ปัจจัย

๑. วัดที่ได้รับอนุมัติสัญญาณปจจ.โย.

๑.๑ อนุราษฎร์ แห่ง วัดที่ได้รับอนุมัติสัญญาณปจจ.โย.

ก. อพยากดบท

๑. ชาญดัน ชาญวิญญาณสส, โสถายดัน โสถวิญญาณสส,
นายดัน งานวิญญาณสส, ชุทยาดัน ชุหายาณสส,
กายายดัน กายวิญญาณสส วัดที่ได้รับอนุมัติสัญญาณปจจ.โย.
จักขายดัน เป็นปัจจัยช่วยอุปการะ แก่จักขุวิญญาณจิต ๒,
โสถายดัน เป็นปัจจัยช่วยอุปการะ แก่โสถวิญญาณจิต ๒,
นายดัน เป็นปัจจัยช่วยอุปการะ แก่งานวิญญาณจิต ๒,
ชุหายาดัน เป็นปัจจัยช่วยอุปการะ แก่ชุหายาณจิต ๒,
กายายดัน เป็นปัจจัยช่วยอุปการะ แก่กายวิญญาณจิต ๒ ด้วยอำนาจวัดที่ได้รับอนุมัติสัญญาณปจจ.โย.

๒. วัดที่ได้รับอนุมัติ กิริยาพยากตาม ชนาน วัดที่ได้รับอนุมัติสัญญาณปจจ.โย.

ปัจจัยที่ได้รับอนุมัติ เป็นปัจจัยช่วยอุปการะ แก่วิบากและกิริยานางขันธ์ ๔ ด้วยอำนาจวัดที่ได้รับอนุมัติสัญญาณปจจ.โย.

๓. วัดที่ได้รับอนุมัติ กุสลาน ชนาน วัดที่ได้รับอนุมัติสัญญาณปจจ.โย.

ปัจจัยที่ได้รับอนุมัติ เป็นปัจจัยช่วยอุปการะ แก่กุศลนามขันธ์ ๔ ด้วยอำนาจวัดที่ได้รับอนุมัติสัญญาณปจจ.โย.

๔. วัดที่ได้รับอนุมัติ กุสลาน ชนาน วัดที่ได้รับอนุมัติสัญญาณปจจ.โย.

ปัจจัยที่ได้รับอนุมัติ เป็นปัจจัยช่วยอุปการะ แก่กุศลนามขันธ์ ๔ ด้วยอำนาจวัดที่ได้รับอนุมัติสัญญาณปจจ.โย.

๑.๒ อนุราพพระบาลีใน มิสสังฆพระบาลีแห่งนิสสัยปัจจัย

(คือพระบาลีที่แสดงถึงลักษณะสัมภาระ และวัตถุปุริเจาตันนิสสัย บันกัน)

ก. กฎสลาพุยกตบท

๑. กฎโโล เอโก ขนໂຮ ๑ ວຕຖ ๑ ຕິດຸນໜັນ ຂນຮານ ສທ່າຕົນສໍສຍວັດຖຸປຸເຮົາຕົນສໍສຍປຸຈະເຍັນ
ປຸຈະໂຍ,

ຕໂຍ ຂນຮາ ๑ ວຕຖ ๑ ເອກສູສ ຂນອສູສ ສທ່າຕົນສໍສຍວັດຖຸປຸເຮົາຕົນສໍສຍປຸຈະເຍັນ ປຸຈະໂຍ,
ເຫວ ຂນຮາ ๑ ວຕຖ ๑ ກວິນໜັນ ຂນຮານ ສທ່າຕົນສໍສຍວັດຖຸປຸເຮົາຕົນສໍສຍປຸຈະເຍັນ ປຸຈະໂຍ.

ກຸ່ຄ່ລ່ານ່າມຂັ້ນອົບ ๑ ແລະທ້ຍວັດຖຸ ເປັນປັຈິຍໜ່ວຍອຸປະກຣະ ແກ່ກຸ່ຄ່ລ່ານ່າມຂັ້ນອົບ ๓ ທີ່ເທົ່ອ,
ທີ່ອກກຸ່ຄ່ລ່ານ່າມຂັ້ນອົບ ๓ ແລະທ້ຍວັດຖຸ ເປັນປັຈິຍໜ່ວຍອຸປະກຣະ ແກ່ກຸ່ຄ່ລ່ານ່າມຂັ້ນອົບ ๑ ທີ່ເທົ່ອ,
ທີ່ອກກຸ່ຄ່ລ່ານ່າມຂັ້ນອົບ ๒ ແລະທ້ຍວັດຖຸ ເປັນປັຈິຍໜ່ວຍອຸປະກຣະ ແກ່ກຸ່ຄ່ລ່ານ່າມຂັ້ນອົບ ๒ ທີ່ເທົ່ອ
ດ້ວຍຄໍານາຈສທ່າຕົນສໍສຍວັດຖຸປຸເຮົາຕົນສໍສຍປຸຈະຍ.

ก. อกຸ່ສລາພຸຍກຕບທ

๑. อกຸ່ສລົໂລ ເອໂກ ขນໂຮ ๑ ວຕຖ ๑ ຕິດຸນໜັນ ຂນຮານ ສທ່າຕົນສໍສຍວັດຖຸປຸເຮົາຕົນສໍສຍປຸຈະເຍັນ
ປຸຈະໂຍ,

ຕໂຍ ຂນຮາ ๑ ວຕຖ ๑ ເອກສູສ ຂນອສູສ ສທ່າຕົນສໍສຍວັດຖຸປຸເຮົາຕົນສໍສຍປຸຈະເຍັນ ປຸຈະໂຍ,
ເຫວ ຂນຮາ ๑ ວຕຖ ๑ ກວິນໜັນ ຂນຮານ ສທ່າຕົນສໍສຍວັດຖຸປຸເຮົາຕົນສໍສຍປຸຈະເຍັນ ປຸຈະໂຍ.

ອກຸ່ສລ່ານ່າມຂັ້ນອົບ ๑ ແລະທ້ຍວັດຖຸ ເປັນປັຈິຍໜ່ວຍອຸປະກຣະ ແກ່ອກຸ່ສລ່ານ່າມຂັ້ນອົບ ๓ ທີ່ເທົ່ອ,
ທີ່ອກກຸ່ຄ່ລ່ານ່າມຂັ້ນອົບ ๓ ແລະທ້ຍວັດຖຸ ເປັນປັຈິຍໜ່ວຍອຸປະກຣະ ແກ່ອກຸ່ສລ່ານ່າມຂັ້ນອົບ ๑ ທີ່ເທົ່ອ,
ທີ່ອກກຸ່ຄ່ລ່ານ່າມຂັ້ນອົບ ๒ ແລະທ້ຍວັດຖຸ ເປັນປັຈິຍໜ່ວຍອຸປະກຣະ ແກ່ອກຸ່ສລ່ານ່າມຂັ້ນອົບ ๒ ທີ່ເທົ່ອ
ດ້ວຍຄໍານາຈສທ່າຕົນສໍສຍວັດຖຸປຸເຮົາຕົນສໍສຍປຸຈະຍ.

๒. ວັດຖຸປຸເຮົາຕົນປັຈິຍ

ແລດຕະເໜືອນກັນກັບວັດຖຸປຸເຮົາຕົນສໍສຍປຸຈະຍ ຖຸກປະກາງ

๓. ປຸເຮົາຕົນທຣີປັຈິຍ

ຢັ້ງ-ຢັ້ງ (ນ.ຕະໜີ)

ກ. ພຸຍກຕບທ

๑. ຈຳກຸ່ນທຣີໆ ຈຳກຸ່ວິນຸມານສູສ, ໂສດທຣີໆ ໂສດວິນຸມານສູສ, ມານິນທຣີໆ ມານວິນຸມານສູສ,
ຈຳວິທຣີໆ ຈຳຫວິວິນຸມານສູສ, ກາຍິນທຣີໆ ກາຍວິນຸມານສູສ ປຸເຮົາຕົນທຣີປັຈິຍປຸຈະເຍັນ ປຸຈະໂຍ.
ມັ້ຈົມີມາຍຸກະ ທີ່ອົງຮູ້ດີປັດຕັກຈຸນທຣີໆ ເປັນປັຈິຍໜ່ວຍອຸປະກຣະ ແກ່ຈັກຊີວິນຸມານຈົດ ໨,
ມັ້ຈົມີມາຍຸກະ ທີ່ອົງຮູ້ດີປັດໂລດິນທຣີໆ ເປັນປັຈິຍໜ່ວຍອຸປະກຣະ ແກ່ໂລສວິນຸມານຈົດ ໨,
ມັ້ຈົມີມາຍຸກະ ທີ່ອົງຮູ້ດີປັດທານິນທຣີໆ ເປັນປັຈິຍໜ່ວຍອຸປະກຣະ ແກ່ການວິນຸມານຈົດ ໨,
ມັ້ຈົມີມາຍຸກະ ທີ່ອົງຮູ້ດີປັດທັກທິນທຣີໆ ເປັນປັຈິຍໜ່ວຍອຸປະກຣະ ແກ່ຈົວຫວິນຸມານຈົດ ໨,
ມັ້ຈົມີມາຍຸກະ ທີ່ອົງຮູ້ດີປັດກາຍິນທຣີໆ ເປັນປັຈິຍໜ່ວຍອຸປະກຣະ ແກ່ກາຍວິນຸມານຈົດ ໨
ດ້ວຍຄໍານາຈປຸເຮົາຕົນທຣີປັຈິຍ.

ດ. ວັດຖຸປຸເຮົາຕົນປັປຸມຸດຕປັຈິຍ

ຫ້ອ ๑-๖ ຢັ້ງ-ຢັ້ງ (ນ.ຕະໜີ)

ກ. ພຸຍກຕບທ

๑. ຈຳກາຍຕັນ ຈຳກຸ່ວິນຸມານສູສ ວັດຖຸປຸເຮົາຕົນປັປຸມຸດຕປຸຈະເຍັນ ປຸຈະໂຍ.

ຈຳກາຍຕັນ ເປັນປັຈິຍໜ່ວຍອຸປະກຣະ ແກ່ຈັກຊີວິນຸມານຈົດ ໨ ດ້ວຍຄໍານາຈວັດຖຸປຸເຮົາຕົນປັປຸມຸດຕປັຈິຍ.

๒. ໂສດຍຕັນ ໂສດວິນຸມານສູສ ວັດຖຸປຸເຮົາຕົນປັປຸມຸດຕປຸຈະເຍັນ ປຸຈະໂຍ.

ໄສດຍຕັນ ເປັນປັຈິຍໜ່ວຍອຸປະກຣະ ແກ່ໂລສວິນຸມານຈົດ ໨ ດ້ວຍຄໍານາຈວັດຖຸປຸເຮົາຕົນປັປຸມຸດຕປັຈິຍ.

๓. ພານຍາຕັນ ພານວິນຸມານສູສ ວັດຖຸປຸເຮົາຕົນປັປຸມຸດຕປຸຈະເຍັນ ປຸຈະໂຍ.

ພານຍາຕັນ ເປັນປັຈິຍໜ່ວຍອຸປະກຣະ ແກ່ການວິນຸມານຈົດ ໨ ດ້ວຍຄໍານາຈວັດຖຸປຸເຮົາຕົນປັປຸມຸດຕປັຈິຍ.

๔. ຈຳວິທຍຕັນ ຈຳວິຫວິນຸມານສູສ ວັດຖຸປຸເຮົາຕົນປັປຸມຸດຕປຸຈະເຍັນ ປຸຈະໂຍ.

ຈຳວິທຍຕັນ ເປັນປັຈິຍໜ່ວຍອຸປະກຣະ ແກ່ຈົວຫວິນຸມານຈົດ ໨ ດ້ວຍຄໍານາຈວັດຖຸປຸເຮົາຕົນປັປຸມຸດຕປັຈິຍ.

๕. ກາຍາຍຕັນ ກາຍວິນຸມານສູສ ວັດຖຸປຸເຮົາຕົນປັປຸມຸດຕປຸຈະເຍັນ ປຸຈະໂຍ.

ກາຍາຍຕັນ ເປັນປັຈິຍໜ່ວຍອຸປະກຣະ ແກ່ກາຍວິນຸມານຈົດ ໨ ດ້ວຍຄໍານາຈວັດຖຸປຸເຮົາຕົນປັປຸມຸດຕປັຈິຍ.

๖. ວັດ ວິປາກພູຍກຕບານ ກີຣຍາພູຍກຕບານ ຂນຮານ ວັດຖຸປຸເຮົາຕົນປັປຸມຸດຕປຸຈະເຍັນ ປຸຈະໂຍ.

ປັດຕິທ້ຍວັດຖຸ ເປັນປັຈິຍໜ່ວຍອຸປະກຣະ ແກ່ວິປາກແລະກີຣຍານ່າມຂັ້ນອົບ ໤

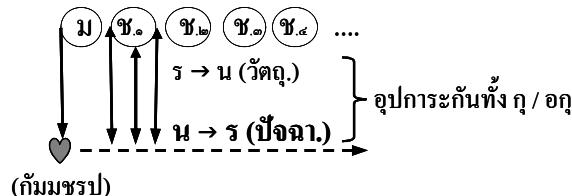
ດ້ວຍຄໍານາຈວັດຖຸປຸເຮົາຕົນປັປຸມຸດຕປັຈິຍ.

๗. วัตถุ กุสลา ชนิดน้ำ วัตถุปูเรชาติวิปปุยตตปจจเยน ปจจโย.	อัพ-กุ	
ปรัตติทัยวัตถุ เป็นปัจจัยช่วยอุปการะ แก่กุศลนามขันธ์ ๔ ด้วยอำนาจจักรตุปูเรชาติวิปปุยตตปจจัย.		
๘. วัตถุ อกุสลา ชนิดน้ำ วัตถุปูเรชาติวิปปุยตตปจจเยน ปจจโย.	อัพ-อกุ	
ปรัตติทัยวัตถุ เป็นปัจจัยช่วยอุปการะ แก่กุศลนามขันธ์ ๔ ด้วยอำนาจจักรตุปูเรชาติวิปปุยตตปจจัย.		
๙. วัตถุปูเรชาตตติปจจัย		
ก. อพญาภตบท	ข้อ ๑-๖ อัพ-อัพ (๑.๓๖)	
๑. จาขายตน จาขุวิญญาณสส วัตถุปูเรชาตตติปจจเยน ปจจโย.		
จาขายตนะ เป็นปัจจัยช่วยอุปการะ แก่จาขุวิญญาณจิต ๒ ด้วยอำนาจจักรตุปูเรชาตตติปจจัย.		
๒. โสถายตน โสตวิญญาณสส วัตถุปูเรชาตตติปจจเยน ปจจโย.		
โสถายตนะ เป็นปัจจัยช่วยอุปการะ แก่โสตวิญญาณจิต ๒ ด้วยอำนาจจักรตุปูเรชาตตติปจจัย.		
๓. นาหายตน นาหวิญญาณสส วัตถุปูเรชาตตติปจจเยน ปจจโย.		
นาหายตนะ เป็นปัจจัยช่วยอุปการะ แก่นาหวิญญาณจิต ๒ ด้วยอำนาจจักรตุปูเรชาตตติปจจัย.		
๔. ชีวหายตน ชีวหัววิญญาณสส วัตถุปูเรชาตตติปจจเยน ปจจโย.		
ชีวหายตนะ เป็นปัจจัยช่วยอุปการะ แก่ชีวหัววิญญาณจิต ๒ ด้วยอำนาจจักรตุปูเรชาตตติปจจัย.		
๕. กายายตน กายวิญญาณสส วัตถุปูเรชาตตติปจจเยน ปจจโย.		
กายายตนะ เป็นปัจจัยช่วยอุปการะ แก่กายวิญญาณจิต ๒ ด้วยอำนาจจักรตุปูเรชาตตติปจจัย.		
๖. วัตถุ วิปากพุยาภตาน กิริยาพุยาภตาน ชนิดน้ำ วัตถุปูเรชาตตติปจจเยน ปจจโย.		
ปรัตติทัยวัตถุ เป็นปัจจัยช่วยอุปการะ แก่วิบากและกิริยานามขันธ์ ๔ ด้วยอำนาจจักรตุปูเรชาตตติปจจัย.		
๗. วัตถุ กุสลา ชนิดน้ำ วัตถุปูเรชาตตติปจจเยน ปจจโย.	อัพ-กุ	
ปรัตติทัยวัตถุ เป็นปัจจัยช่วยอุปการะ แก่กุศลนามขันธ์ ๔ ด้วยอำนาจจักรตุปูเรชาตตติปจจัย.		
๘. วัตถุ อกุสลา ชนิดน้ำ วัตถุปูเรชาตตติปจจเยน ปจจโย.	อัพ-อกุ	
ปรัตติทัยวัตถุ เป็นปัจจัยช่วยอุปการะ แก่กุศลนามขันธ์ ๔ ด้วยอำนาจจักรตุปูเรชาตตติปจจัย.		

๔. ปัจฉาชาตชาติ

บุเรชต - ปัจจัยเกิดก่อน อุปมา เทมีอุณมาตรดา ซึ่งเกิดก่อนบุตรแล้วเวลาอุปถัมภ์บุตร (ปัจจุบันการ)

ปัจฉาชาต - ปัจจัยเกิดหลัง อุปมา เทเมื่อหลูกอกตัญญู เมื่อโตแล้วก็อุปถัมภ์การดา บิดา รวมถึงญาติๆ ด้วย

	ปัจจัย	→ ปัจจุบัน
วัตถุ. (ร-น)	วัตถุ.๖ (กก.ตย.)	→ จิต ๔๕ เ.๕๗ (ลล.)
	มารดา	บุตร
ปัจฉา. (น-ร)	จิต ๔๕ เ.๕๗ (ลล.)	→ วัตถุ.๖ กัมมชรูปที่เหลือ จิตตชรูป อุตุชรูป อาหารชรูป (กก.ตย.)
	บุตร	มารดา บิดา ญาติๆ

สมมูลกิจ	แนนอน	ไม่นแนนอน
๑) กัมมชรูป ๑๘	๙ = ปลาท. ๕ ภาคร. ๒ หมาย ๑ ชีวิต ๑	๙ = อย.ส. ปริเส.๑
๒) จิตตชรูป ๑๕	วิญญาณต. ๒	๑๓ = อย.ส. ปริเส.๑ วิการ.๓ สัพท.๑
๓) อุตุชรูป ๑๓	X	๑๓ = อย.ส. ปริเส.๑ วิการ.๓ สัพท.๑
๔) อาหารชรูป ๑๒	X	๑๒ = อย.ส. ปริเส.๑ วิการ.๓

ข้อควรกำหนดในปัจฉาชาตชาติ

ปัจจัยที่เป็นปัจฉาชาตชาติ

- ปัจจัยธรรม เป็น นาม คือ จิต ๔๕ เ.เจตสิก ๕๗ (-อรูปวิปากจิต ๕) ที่เกิดที่หลัง
- ปัจจุบันธรรม เป็น รูป คือ เอกสารมูลฐานนิกรูป ทวิสมูลฐานนิกรูป ติสมูลฐานนิกรูป จตุสมูลฐานนิกรูป หรือ กาย คือ เอกษา กาย ทวิษา กาย ติษา กาย จตุษา กาย ที่เกิดก่อนและกำลังตั้งอยู่

ปัจจัยที่เป็นปัจฉาชาตชาติ มี ๔ ปัจจัย คือ

๑. ปัจฉาชาตปัจจัย
๒. ปัจฉาชาตวิปปยุตปัจจัย
๓. ปัจฉาชาตตถิปัจจัย
๔. ปัจฉาชาตอวิคตปัจจัย

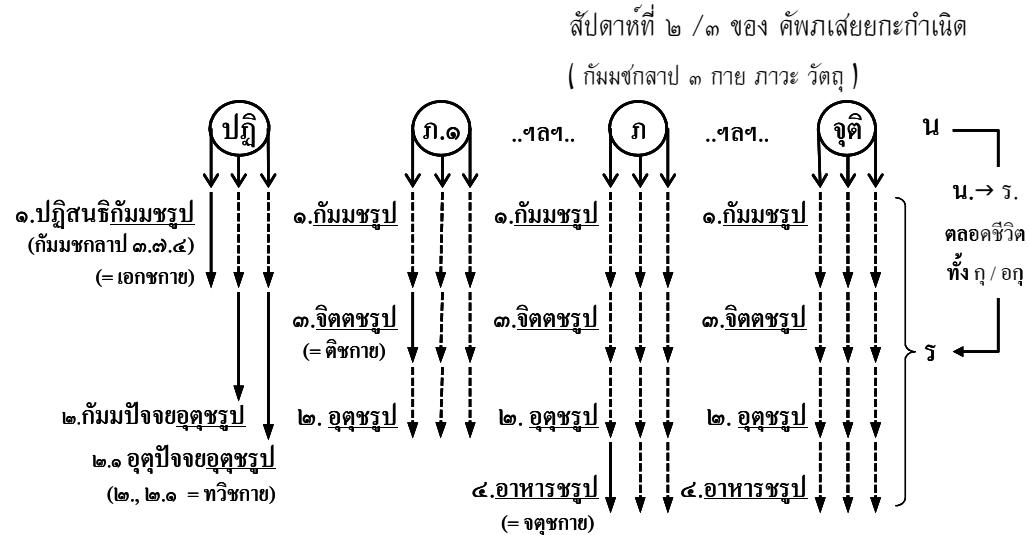
ปัจจัยที่เป็นปัจฉาชาตชาติ มีนิทเทล ตั้งต่อไปนี้

- ๑. ปัจฉาชาตปัจจัย มีนิทเทล ๑ ข้อ คือ ปัจฉาชาตปัจจยมนิทเทล
- ๒. ปัจฉาชาตวิปปยุตปัจจัย มีนิทเทล ๑ ข้อ คือ วิปปยุตปัจจยานิทเทล ข้อ ๒
- ๓. ปัจฉาชาตตถิปัจจัย และ ๔. ปัจฉาชาตอวิคตปัจจัย ไม่มีนิทเทลแสดงโดยเฉพาะ เป็นการแสดงโดยส่วนเดลนั้นๆ คือเทลเน้นย้ำที่ยังมีเนื้อความเหลืออยู่ ตั้งนั้นการจำแนกบทและเนื้อความองค์ธรรมคงเป็นไปเพียงกับ ปัจฉาชาตปัจจยานิทเทลนั้นเอง

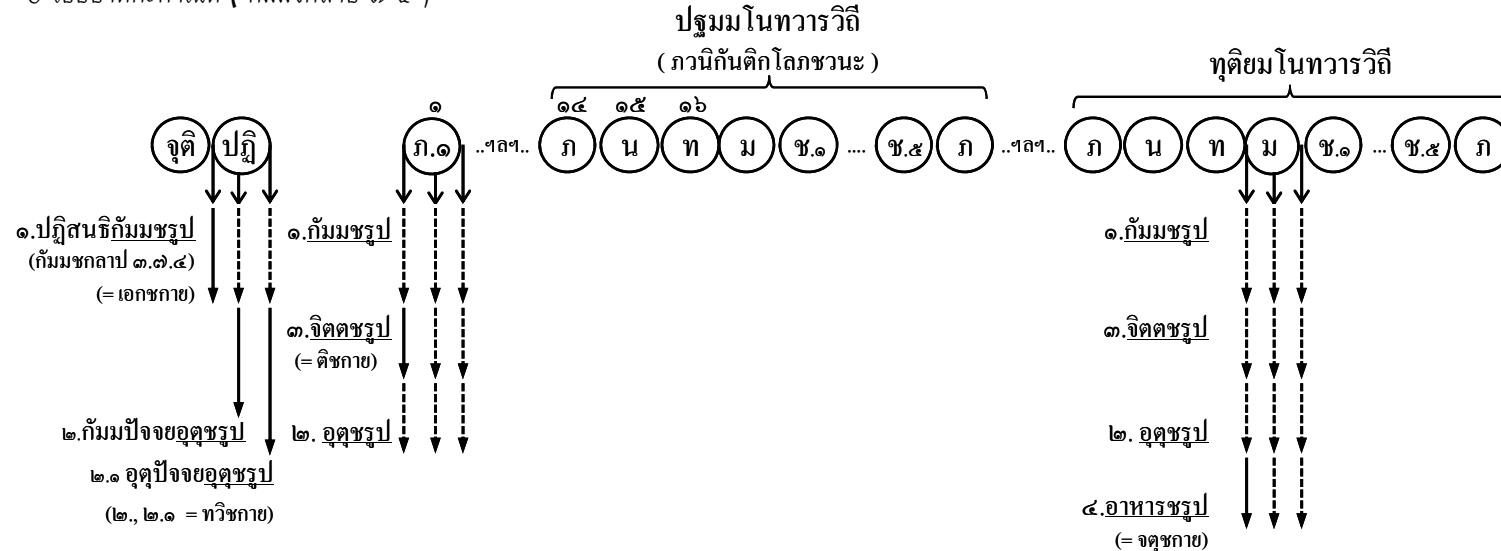
สรุปองค์ธรรม ของ ปัจจัยทั้ง ๔ ที่เป็นปัจฉาชาตชาติ ได้แก่

- ๐ นามัชนร. ๔ ในปัญจ Kovagumini คือ จิต ๔๕ เ.เจตสิก ๕๗ (-อรูปวิปากจิต ๕) ที่เกิดขึ้นก่อนกายหลัง เป็นปัจจัย คือช่วงก่อนการเกิด เอกษา กาย ทวิษา กาย ติษา กาย จตุษา กาย หรืออีกแห่งหนึ่ง ได้แก่ เอกสารมูลฐานนิกรูป ทวิสมูลฐานนิกรูป ติสมูลฐานนิกรูป และจตุสมูลฐานนิกรูป ที่เกิดขึ้นก่อน

ແສດງກາຮເກີຕ່ົ້ນຂອງສມຸກງຽນທັງ ۴ (ຮູບປັບຕິກມນັ້ນ)

๖. ໂອປປາຕິກະກຳເນີດ (ກົມມຈກລາປ ໜ ຊ)

- เกิดครั้งแรกที่อุปปาทักษณะของปฏิสัณธิจิต เรียกว่า ปฏิสัณธิกัม咒รูป
 - เกิดครั้งแรกที่ฉีดพิณของปฏิสัณธิจิต เรียกว่า กัมป์จยญอุตุรูป
 - เกิดครั้งที่สองที่ภักดีพิณของปฏิสัณธิจิต เรียกว่า อุตป์จยญอุตุรูป
 - เกิดครั้งแรกที่อุปปาทักษณะของปฐมภรรยาคดิจิต เรียกว่า จิตตธรรมรูป
 - (เมื่อจิตตธรรมรูป เกิดแล้ว อุตุรูปที่เกิดต่อขึ้นว่า จิตตปัจจยอยู่อุตุรูป)
 - พระลังเสทจะ และໂປປາຕິກະ เมื่อปฏิสัณธิแล้วก็ินਆหารໄດ້ຫັນທີ
 - พระคັພເລີຍກະ ບຸຄົຄລັ້ນອາຫາຮ່ຽມ ເກີດເມື່ອລັບດາທີ່ ๒ ທີ່ອ ๓
ຕື້ອ ເມື່ອມາຮຕາບຣິໂກດອາຫາຮເຫຼົາໄປແລ້ວ ກີແຜ່ຈົ່ມຈຳບໍລິກາກ
(เมื่ອອາຫາຮ່ຽມ ເກີດແລ້ວ ອາຫາຮປັຈຍອຸຕຸຮ່ຽມກີເກີດຕາມລຳດັບ)

นิรនทราบบต

ໄຄ ວ ວ ຜ ວ ວ

อนุมานจิตหนึ่งดวงก่อนออกจากนิโรธสามาบดี ไม่มีจิตทรงรูปเกิด
สำหรับ การบุคคล = ดิชชาภัย (กัมมัมชรูป อุดุชรูป และอาหารรูป)
สำหรับ รูปพระhood = ทวิชาภัย (กัมมัมชรูป อตุชรูป)

湿润土壤

(สำหรับกิจกรรมบุคคล กิจกรรมทางวิชาการ ตามสมควร
ถ้ารู้ปัจจุบัน กิจกรรมทางวิชาการ เว้นอาหารชั้นต่ำ)

□ ๑) ปัจฉາชาตปัจจัย (๙.๒๐)

(มีพระบารี ๑ ข้อ)

การรังบท

ปจฉญาทเทเล เ โย ยาทิส ปจฉโย ปจฉาชาตปจฉโยติ ภาครา อุทิธ្សูโจ, โล ตาทิส ปจฉโย ปจฉยนทเทเล,

๑. ปจฉาชาต จิตตเจตสิกา ဓมมา ปุเรชาตสส อิมสส กายสส

ปจฉาชาตปจฉเยน ปจฉโยติ ภาครา นิทิธ្សูโจ.

ปัจจัยเงื่อนดี พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงแสดงไว้โดยย่อในปัจจญาทเทลว่า

ปจฉาชาตปจฉโย

ปัจจัยเงื่อนนั้น พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงแสดงโดยพิลัตรในปัจจยนทเทลว่า

๑. ปจฉาชาต จิตตเจตสิกา ဓมมา ปุเรชาตสส อิมสส กายสส

ปจฉาชาตปจฉเยน ปจฉโย.

พระบารีและคำแปล

๑) ๑) ปจฉาชาต จิตตเจตสิกา ဓมมา ๑) ปุเรชาตสส อิมสส กายสส

๑) ปจฉาชาตปจฉเยน ๒) ปจฉโย.

๑) นามขันธ์ ๔ ในปัญจกิรภัณฑ์ คือ จิต ๔๕ เจตสิก ๕๒ (-อรูปวิปากจิต ๕) ที่เกิดขึ้นภายในหลัง

๒) เป็นปัจจัย คือช่วงอุปการะ

๓) แยกออกเป็น ทวิชกาย ติชกาย จตุชกาย หรืออีกนัยหนึ่ง ได้แก่

เอกลัมภุจานิกรุป ทวิลัมภุจานิกรุป ติลัมภุจานิกรุป และจตุลัมภุจานิกรุป ที่เกิดขึ้นก่อน

๔) ด้วยอำนาจปัจฉาชาตปัจจัย.

□ ตาราง แสดงการหมายความปัจจัย (และภูมิ) ใน ปจฉาชาตปัจจัย

ปัจจัย → ปจฉญาท	ปจฉญาท → ปจฉญาท	อหมายปัจจัย
ปจฉาชาต จิตตเจตสิกา ဓมมา	ปุเรชาตสส อิมสส กายสส	
จิต ๔๕ เจตสิก ๕๒ (-อรูปวิปาก.๕) → เอกชกาย ทวิชกาย ติชกาย จตุชกาย ที่เกิดขึ้นภายในหลัง	ที่เกิดขึ้นก่อน หรืออีกนัยหนึ่ง ได้แก่ เอกลัมภุจานิกรุป ทวิลัมภุจานิกรุป ติลัมภุจานิกรุป และจตุลัมภุจานิกรุป ที่เกิดขึ้นก่อน	ปจฉญาท ๔

จำแนกบท และเนื้อความของคัมภีร์

การแสดงธรรมของพระผู้มีพระภาคเจ้าในปัจฉาชาตปัจจัยนี้ เป็นอีกแบบหนึ่ง และเนื้อความ องค์ธรรมแล้ว ก็เป็นดังนี้

ปจฉาชาตปจฉโย แสดงให้รู้ถึง นิทิสตัพพะ (บทที่ยกขึ้นแสดงก่อน)

ปจฉาชาต จิตตเจตสิกา ဓมมา เป็นต้น จนถึง ปุเรชาตสส อิมสส กายสส

ปจฉาชาตปจฉเยน ปจฉโย. แสดงให้รู้ถึง นิทสนาการะ

(บทที่แสดงขยายเนื้อความให้เห็นเป็นตัวอย่าง)

ในนิทสนาการะพระบารีนี้

ปจฉาชาต - เป็นวิเสลัมนบทของ จิตตเจตสิกา ဓมมา แสดงให้รู้ถึงจิต เจตสิก ที่เกิดขึ้นภายในหลัง ขณะนี้ องค์ธรรมจึงได้แก่ จิต เจตสิก นามขันธ์ ๔ นั้นเอง

จิตตเจตสิกา ဓมมา - เป็นกัดดุท แสดงให้รู้ถึงปัจจัยธรรม คือ นามขันธ์ ๔ ในปัญจกิรภัณฑ์ ได้แก่ จิต ๔๕ เจตสิก ๕๒ (-อรูปวิปากจิต ๕)

ปุเรชาตสส - เป็นวิเสลัมนบทของ อิมสส กายสส แสดงให้รู้ถึง เอกชกาย เป็นต้น ที่เกิดขึ้นก่อน ขณะนี้ องค์ธรรมจึงได้แก่ เอกชกาย ทวิชกาย ติชกาย จตุชกาย

อิมสส กายสส - เป็นลัมปทานบท แสดงให้รู้ถึง ปัจจยุบันธรรม คือ

○ กัมมังกโลกป ๓-๗-๔ ที่เกิดขึ้นในปฏิสัมโนกิจ ที่เป็นเอกชกาย

○ กัมมังกโลกป อุตุชกโลกป ที่เกิดขึ้นในระหว่าง จิตติชະและภัตตากชະของปฏิสัมโนกิจ ที่เป็นทวิชกาย

○ กัมมังกโลกป อุตุชกโลกป จิตตชกโลกป ที่เกิดขึ้นในระหว่าง อุปปาทกชະของปฐมภวังค์ เป็นต้น ก่อนอาหารซึ่งเกิด เป็นติชกาย

○ กัมมังกโลกป อุตุชกโลกป จิตตชกโลกป อาหารชกโลกป ที่เกิดขึ้น ตั้งแต่อาหารภายนอก จึงเข้าไปในร่างกาย เป็นต้น จนถึงจุติจิต เป็นจตุชกาย

หรืออีกนัยหนึ่ง องค์ธรรมของ อิมสส กายสส นั้น ก็ได้แก่ ร่างกาย พื้นที่ด้วยลมหายใจ การเคลื่อนไหวอิริยาบถให้ญี่น้อย และ瓦ชา ที่เกิดขึ้นระหว่างปฏิสัมโนกิจ เป็นต้น จนถึงตาย นั้นเอง

ปุจฉาชาตปุจฉาย - เป็นกรณบท แสดงให้รู้สึกอ่านง่าย อีก

ปุจฉาชาต ปุจฉาชาติวิปปุตตะ ปุจฉาชาตตติ ปุจฉาชาตอวิตตະ

ที่ทำการช่วยอุปการะในคราวเดียวกันนั้น สำเนาของ ปุจฉาชาตอย่างเดียวเท่านั้นเป็นพิเศษ
ปุจฉาย - เป็นนามกริยาบท แสดงการช่วยอุปการะแก่ปัจจุบันธรรม โดยความปราศจากด้วย

อีกหนึ่ง องค์ธรรมของปัจจัยและปัจจุบัน ในคำว่า ปุจฉาชาต จิตใจตลิข ธรรม ที่เป็นกัตตุบท
และในคำว่า ปุเรชาตสส อิมสส กายสส ที่เป็นลัมปทานบท โดยละเอียดเป็นคู่ นี้ดังนี้

- ๑.) นามขันธ์ ๔ คือ ปัญจโนการปฐมภัณฑ์ ๑๕ เป็นปุจฉาชาตปัจจัย
เอกชากาย (หมายເຂາກົມໜຽບ) ซึ่งเป็นสืติปัตตະ ที่เกิดพร้อมกับอุปปาทกขาณของปฏิสโนธิ
หรือ ทวิชากาย (หมายເຂາ ກົມໜຽບ ອຸດໜຽບຕ້ວຍ) เป็นปัจจุบัน
- ๒.) ทุติยภัณฑ์นามขันธ์ ๔ เป็นปัจจัย
เอกชากาย (หมายເຂາກົມໜຽບ) ทวิชากาย (หมายເຂາກົມໜຽບ ອຸດໜຽບ)
หรือ ติชากาย (หมายເຂາ ກົມໜຽບ ອຸດໜຽບ ຈິຕຈຽບຕ້ວຍ) เป็นปัจจุบัน
- ๓.) ตติยภัณฑ์นามขันธ์ ๔ เป็นต้น จนถึง ปฐมนโนทราบวิถีนามขันธ์ ๔ เป็นปัจจัย
ติชากาย คือ ກົມໜຽບ ອຸດໜຽບ ຈິຕຈຽບ ที่เกิดพร้อมกับจิตดวงก่อนๆ นับตั้งแต่อุปปาทกขาณ
ของทุติยภัณฑ์ เป็นต้น เป็นปัจจุบัน
- ๔.) โนทราบวิถีนามขันธ์ ๔ เป็นต้น ที่ในทุติยโนทราบวิถี เป็นปัจจัย
ติชากาย (หมายถึงรูพรหมกับตพเลยกะ) หรือ ժตุชากาย (หมายถึงลังเลที่และໂຄປາຕິກະ
ການບຸດຄລ) ที่เกิดพร้อมกับจิตดวงก่อนๆ นับตั้งแต่วังคุปัจเฉท เป็นต้น ที่เกิดต่อจาก
ปฐมนโนทราบวิถีดับลงแล้ว เป็นปัจจุบัน
- ๕.) ปัญจโนทราบวิถี ปัญຈວິຫຼາມານ ສັນປົງຈົນ ນາມขันธ์ ๔ เป็นต้น จนถึง
ໜ້ານ หรือตพทราบມະນະ ນາມขันธ์ ๔ เป็นปัจจัย
ติชากาย (หมายເຂາ ຮູບພຣມ) ժตุชากาย (หมายເຂາການບຸດຄລ) ที่เกิดพร้อมกับจิตดวงก่อนๆ
นับตั้งแต่ปัญจโนการ වັງຕຸປັຈເທະ ๑๕ โนทราบวิถีໜ້ານ (คือ ໂວກງົບພຣມ) เป็นต้น เป็นปัจจุบัน

๖.) อนาคตมิผล หรืออรหัตผลนามขันธ์ ๔ ที่เกิดขึ้นในขณะที่ออกจากนิโรธสมบัติ เป็นปัจจัย

ทวิชากาย คือ ກົມໜຽບ ອຸດໜຽບ (หมายເຂາ ຮູບພຣມ)

ติชากาย คือ ກົມໜຽບ ອຸດໜຽບ ອາຫາຮູບປັບ (หมายເຂາພຣະອາຄາມหรือພຣະອຣທັດໃນການກົມ)
ที่เกิดก่อน ขณะที่จะออกจากนิโรธสมบัติ เป็นปัจจุบัน

๗.) โสดาปัตตผลนามขันธ์ ๔ เป็นปัจจัย

ติชากาย หรือຈตุชากาย ซึ่งเป็นสืติปัตตະ ที่เกิดพร้อมกับໂສດາປັດມຣຄຈິດ เป็นปัจจุบัน ฯລฯ
อรหัตผลนามขันธ์ ๔ เป็นปัจจัย

ติชากาย หรือຈตุชากาย ซึ่งเป็นสืติปัตตະ ที่เกิดพร้อมกับอรหัตມຣຄຈິດ เป็นปัจจุบัน

๘.) ຜລ່ານະ ๔ ที่เกิดหลังฯ เป็นปัจจัย

ติชากาย หรือຈตุชากาย ซึ่งเป็นสืติปัตตະ ที่เกิดพร้อมกับຜລ່ານະ ๔ นີ້ດีเดียวກັບທີ່ເກີດກອນ
เป็นปัจจุบัน

๙.) ຕເທຖກປັງຈໄວກາຮວງຫັກ ๔ เป็นปัจจัย

ติชากาย หรือຈตุชາກຍ ซึ่งเป็นສືຕິປັດທະ ที่ເກີດພຣົມກັບຜລ່ານະ ๔ ດາວສຸດທ້າຍ
ກອນທີ່ຈະອອກຈາກຜລ່ານະບັດີ ເປັນປັງຈຸບັນ

๑๐.) ປັງຈໄວກາຮວງຫັກ ๑๕ ອາວັ້ນຈົດ ๒ ປັງຈວິຫຼາມານ ສັນປົງຈົນ ສັນຕິຮະນະ ໂວກງົບພຣມ ມຣຄາລັນໜ່ານະ ๕ ຕທາຮົມມະນະ ๒ ດາວ ກວັງຫົກ ຈຸດີ ນາມຂັ້ນ ๔ ໃນມຣຄາລັນກາລ ເປັນປັງຈຸບັນ

ติชากาย หรือຈຕຸກາຍ ซึ่งเป็นສືຕິປັດທະ ที่ເກີດພຣົມກັບຈິດดวงທີ່ ๑๙ ທີ່ນັບຄອຍຫລັງຈາກ
ຈຸດິດຂຶ້ນໄປ ເປັນປັງຈຸບັນ

อีกหนึ่ง

๑๐.๑) ດ້າຈຸດິຈິດເກີດຕ່ອງຈາກໜ່ານແລ້ວ ປັງຈໄວກາຮວງຈຸດິຈິດ ๑๕ ເປັນປັງຈຸບັນ

ຕິຈາກຍ คือ ຈິຕຕະ ອາຫາຮະ ອຸດໜຽບ (หมายເຂາການບຸດຄລ)

ທວິຈາກຍ คือ ຈິຕຕະ ອຸດໜຽບ (หมายເຂາຮູບບຸດຄລ) ซึ่งเป็นສືຕິປັດທະ ที่ເກີດພຣົມກັບ
ມຣຄາລັນໜ່ານະດວງທີ່ ๕ ເປັນປັງຈຸບັນ

๑๐.๒) ດ້າຈຸດິຈິດເກີດຕ່ອງຈາກໜ່ານກວັງຫົກແລ້ວ ປັງຈໄວກາຮວງຈຸດິຈິດ ๑๕ ເປັນປັງຈຸບັນ

ຕິຈາກຍ หรือທວິຈາກຍ ซึ่งเป็นສືຕິປັດທະ ที่ເກີດພຣົມກັບປັງຈໄວກາຮວງຫົກດ້ວຍສຸດທ້າຍ
ເປັນປັງຈຸບັນ

๑๐.๓) ถ้าจุติจิตเกิดต่อจากช่วงนั้น ทำรัมณะแล้ว กามจุติจิต ๑๐ เป็นปัจจัย

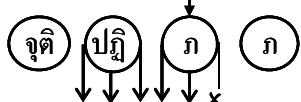
ติ่งกาย ซึ่งเป็นจุติปัตตาที่เกิดพร้อมกันกับทำรัมณะเดิมที่ ๒ เป็นปัจจัยอุปบัณฑ์

๑๐.๔) ถ้าจุติจิตเกิดต่อจากช่วงนั้น ทำรัมณะ ภรังค์ แล้ว กามจุติจิต ๑๐ เป็นปัจจัย

ติ่งกาย ซึ่งเป็น จุติปัตตาที่เกิดพร้อมกันกับภรังค์ด้วยสุ่ดท้าย เป็นปัจจัยอุปบัณฑ์

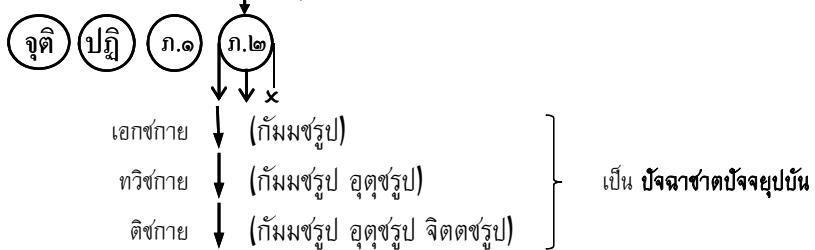
□ ภาพแสดงองค์ธรรมของกัตตุบทและสัมปทานบท โดยละเอียดเป็นคู่ๆ (ป.ปย) ดังนี้

๑.) นามขันธ์ ๔ คือ ปัญจารวังค์ ๑๔ เป็น ปัจจายาตปัจจัย

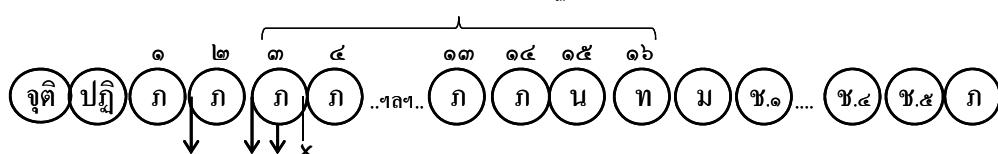

เอกสารกาย เอกปัจจัย ชื่อเป็นจุติปัตตาที่เกิดพร้อมกันกับ อุปปาทักษณของปฏิสนิธิจิต } เป็น ปัจจายาตปัจจัยอุปบัณฑ์
หรือ ทวีกาย ทวีปัจจัย } (กัมมธรูป + กัมมปัจจัยอุตุธรูป)

๒.) ทุติยภรังค์นายนั้น ๔ เป็น ปัจจายาตปัจจัย

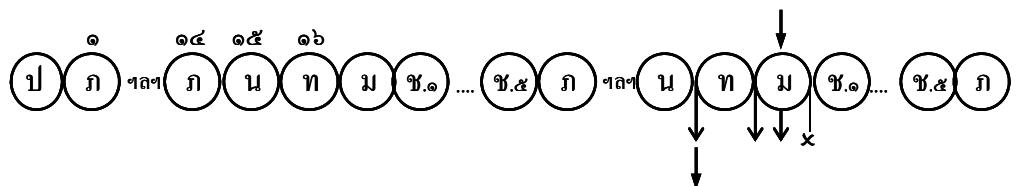
๓.) ตติยภรังค์ นามขันธ์ ๔ เป็นต้น จนถึงปฐมโนทารวิถีนามขันธ์ ๔ เป็น ปัจจายาตปัจจัย

ติ่งกาย คือ กัมมธรูป อุตุธรูป จิตตธรูป ที่เกิดพร้อมกันกับจิตดวงก่อนๆ นั้นตั้งแต่อุปปาทักษณของ ทุติยภรังค์ เป็นต้น จนถึง อุปปาทักษณของช่วงนัดจิตดวงที่ ๔ เป็น ปัจจายาตปัจจัยอุปบัณฑ์

๔.)

มนโนทารวัชชนะมขันธ์ ๔ เป็นต้น ที่ใน ทุติยโนทารวิถี เป็น ปัจจายาตปัจจัย

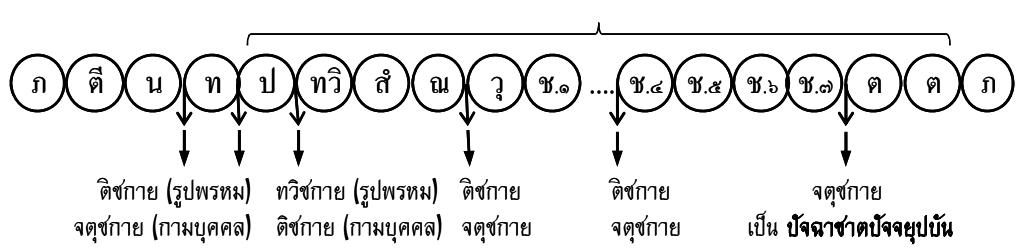
ติ่งกาย (รูปพรหมและคัพพเลเยยக) หรือจุติ่งกาย (ลังเสทช, โอปปaticกามบุคคล) ที่เกิดพร้อมกันกับจิตดวงก่อนๆ นั้นตั้งแต่ อุปปาทักษณของภรังค์คุปเจทะ เป็นต้น ที่เกิดต่อจากปฐมโนทารวิถีตัวลงแล้ว เป็น ปัจจายาตปัจจัยอุปบัณฑ์

* อุปปาทักษณของจิต ๑๕ (-ทว.๑) เ.๕๒ ที่ในกามภูมิ ๑๐ (-นิริยภูมิ) เมื่ออารหัตเข้าไปในร่างกายแล้ว จุติ่งกายก็เกิดได้ครับในจีติชัณะของจิตเหล่านี้ จุติ่งกายก็เกิดได้ แต่จิตตธรูปนั้น หมายເຂາ จิตตปัจจัยอุตุธรูป

แต่ถ้าไม่นับເຂາจิตตปัจจัยอุตุธรูป ก็คงมีรูปเกิดได้ ๓ คือ กัมมธรูป อุตุธรูป อาหารธรูป ในวัตถุของจิตเหล่านี้

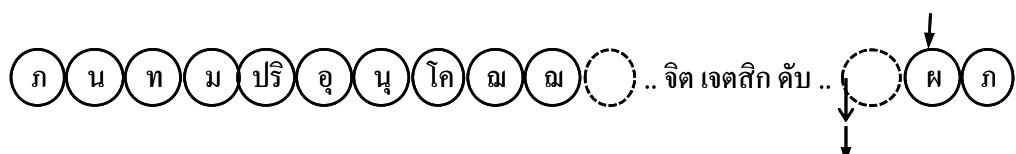
๕.)

ปัญจารวังค์ ปัญจวิญญาณ เป็นต้น จนถึง ช่วงนั้น ; ทำรัมณะ เป็น ปัจจายาตปัจจัย

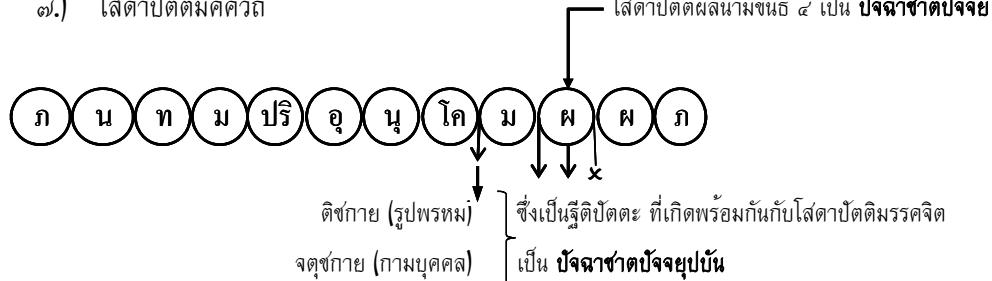
๖.) โนเรอสพานบตติวิถี

อนาคตมิผลนามขันธ์ ๔ อรหตตผลนามขันธ์ ๔ เป็น ปัจจายาตปัจจัย

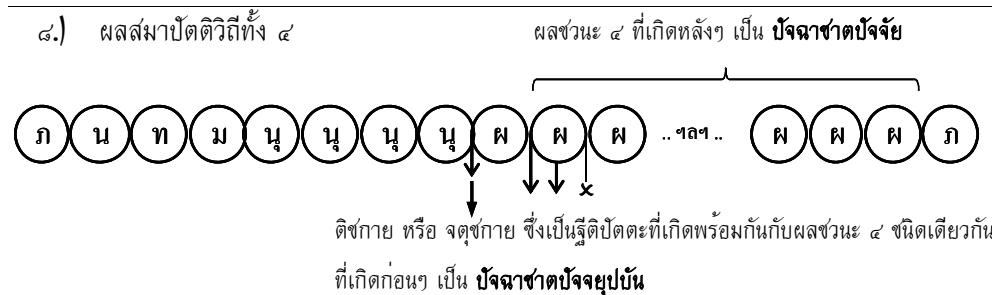

ทวีกาย = กัมมธรูป อุตุธรูป (รูปพรหม)
ติ่งกาย = กัมมธรูป อุตุธรูป (กามบุคคล) } เป็น ปัจจายาตปัจจัยอุปบัณฑ์

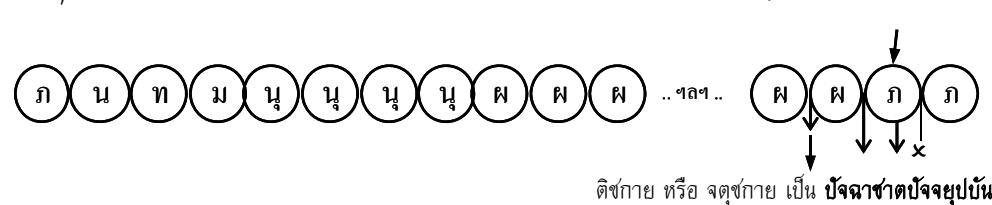
๗.) ஸ்டாப்டிம்சுவிடி

๔.) ผลลัมป์ตติวิธีทั้ง ๔

៨.) ផលសមាប្តិតិវិធី

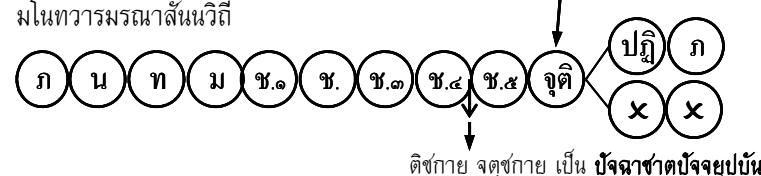

๑๐.) ปัญจ.ภารังค์ ๑๕ อาวัชชัน ๒ เป็นต้นฉบับถึงเจตินามาชั่นส์ ๔ ในมรดกทางการ เป็น ปัจฉາชาติปัจจัย

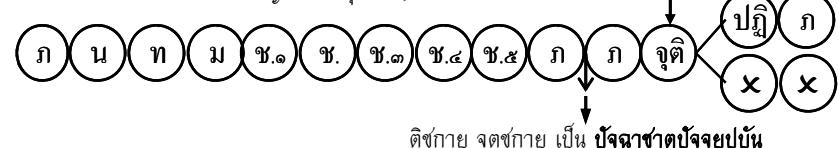
ปัญจกิจการจตุจัต ๑๕ เป็น ปัจฉาตปัจฉัย

๑๐.๑) นโยบายรณรงค์สันนิเวศ

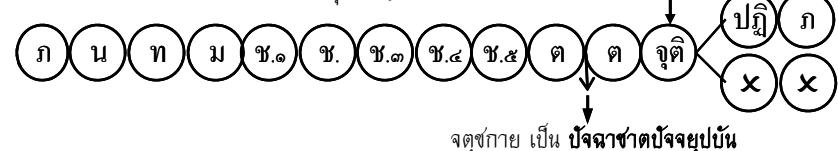
๑๐.๒) มนต์ราสันนวีติ

ปัญจ Kovarajuttipit ๑๕ เป็น ปัจฉาชาตปัจจ์

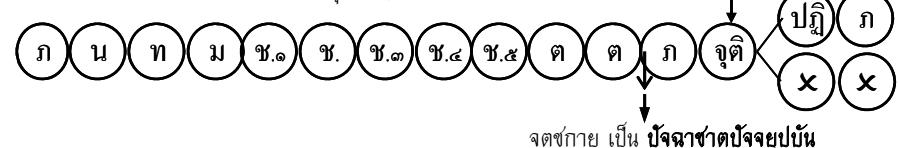
๑๐.๓) นโยบายรณรงค์สันนิเวศ

กามภติจิต ๑๐ เป็น ป์ษณาําตป์ษษ

๑๐.๔) มนต์สั่นไหว

กามภูติจิต ๑๐ เป็น ปัจฉາชาตปัจจ

□ ปัจฉาชาตพญา (๔.๔๒)

ถ้าหากข้อที่ ๔ ในปัญจารกุณีได้แก่ จิต ๔๕ เจตสิก ๕๒ (-อรูปวิปากจิต ๔) ที่เกิดขึ้นภายหลัง เป็นปัจจัย ทำการช่วยอุปการะ แก่เอกสารไทย ทวิษกาย ติษกาย จตุษกาย ที่เกิดพร้อมกับบจิตตรงก่อน ๆ มีปฏิสัมโพธิ์ เป็นต้น แล้วเข้าถึงรู้ดี

หรือ อีกนัยหนึ่ง ได้แก่ เอกลักษณ์ฐานนิกรูป ทวิสัมภูฐานิกรูป ติสัมภูฐานิกรูป และจตุสัมภูฐานิกรูป ที่เกิดขึ้นก่อน ก็ได้คำนวณปัจจัย ๔ คือ ปัจฉาชาต ปัจฉาชาตวิปญุตตะ ปัจฉาชาตตัตติ ปัจฉาชาตอวิคติ ที่ทำการช่วยอุปการะในคราวเดียวกันนั้น คำนวณของปัจฉาชาตอย่างเดียวเท่านั้นเป็นพิเศษ

□ ตาราง แสดงปัจฉาชาตพญา

ปัจจัย → ปัจจุบัน	จำนวนปัจจัย
ปัจฉาชาต จิตตเจตสิก อรมา ปุเรชาตสุส อิมสุส กายสส	ปัจฉาทั้ง ๔
ถ้าหากข้อที่ ๔ ในปัญจารกุณีได้แก่ จิต ๔๕ เจตสิก ๕๒ (-อรูปวิปากจิต ๔) ที่เกิดขึ้นภายหลัง → เอกซกาย ทวิษกาย ติษกาย จตุษกาย ที่เกิดขึ้นก่อน หรืออีกนัยหนึ่ง ได้แก่ เอกลักษณ์ฐานนิกรูป ทวิสัมภูฐานิกรูป ติสัมภูฐานิกรูป ^๑ และจตุสัมภูฐานิกรูป ที่เกิดขึ้นก่อน	

□ สรุปเนื้อความ ๓ ประการ ใน ปัจฉาชาตปัจจัย (๔.๔๓)

ในปัจฉาชาตปัจจุบันนี้ สรุปเนื้อความมีอยู่ ๓ ประการ คือ

- ๑.) จิต ๔๕ เจตสิก ๕๒ ที่ประกอบ ปีปุรุสมภังค์ เป็นต้น ที่เกิดหลังฯ ในปัญจารกุณี ที่ແணสอนและไม่ແணสอน (-อรูปวิปากจิต ๔ และปฏิสัมโพธิ์ทั้งหมด) เป็น ปัจฉาชาตปัจจัย
- ๒.) เอกลักษณ์ฐานนิกรูป ทวิสัมภูฐานิกรูป ติสัมภูฐานิกรูป และจตุสัมภูฐานิกรูป ที่เกิดพร้อมกับขนะทั้ง ๓ ของจิตตรงก่อนฯ แล้วตั้งอยู่ (สูติปัตตตะ) เป็น ปัจฉาชาตปัจจุบัน
- ๓.) ○ จิตทั้งหมด ๔๙ มีปฏิสัมโพธิ์ เป็นต้น เจตสิก ๕๒
 - * ในขณะที่เกิดและขณะที่ดับ (อุปปาทกขณะ และภังคคักขณะ) ของ จิตชรูป ปฏิสัมโพธิ์กัมมชรูป อาหารชรูป อุตุชรูป ปรัตติกัมมชรูป ในลั้น dane ของลัตต์ ที่ในปัญจารกุณี
 - และขณะทั้ง ๓ ของ พาหิรรูป อัลัญญาลัตต์กัมมชรูป เป็น ปัจฉาชาตปัจจนิก

หมายเหตุ:- แล้วดงแต่ด่างจากหนังสือทักษิตร ซึ่งแล้วดงดังนี้

- " ○ จิตทั้งหมด ๔๙ มีปฏิสัมโพธิ์ เป็นต้น เจตสิก ๕๒ และ
- จิตชรูป ปฏิสัมโพธิ์กัมมชรูป อาหารชรูป อุตุชรูป ปรัตติกัมมชรูป ขณะที่เกิดขึ้น (อุปปาทกขณะ)
- ในลั้น dane ของลัตต์ ที่ในปัญจารกุณี และ
- พาหิรรูป อัลัญญาลัตต์กัมมชรูป "

คำอธิบาย (หน้า ๑๕๓) อธรรมที่เป็นปัจจัย ของปัจฉาชาตปัจจัยนี้มี ๒ อย่าง คือ ແணสอน และไม่ແணสอน ปัจฉาชาตปัจจัย

- ແணสอน ได้แก่ จิต ๔๓ คือ โกลมูลจิต ๒ ทวิปัญจริณญาณจิต ๑๐ มโนธาตุ ๓ 怛หารัมมณจิต ๑๑ หลิศุปปทาจิต ๑ รูปาวจรจิต ๑๕ โลดาปัตติมรรคจิต ๑ เจตสิก ๔๘ ที่ประกอบ
- ไม่ແணสอน ได้แก่ จิต ๔๔ คือ โลภมูลจิต ๔ โมทมูลจิต ๒ มโนหารารวัชชณจิต ๑ มหากุศลจิต ๔ มหากริยาจิต ๔ อรูปากุศลจิต ๔ อรูปกริยาจิต ๔ โลกุตตรที่เหลือ ๗ เจตสิก ๔๙ ที่ประกอบ (-อัปปัมัญญา)

□ ตาราง แสดง อ.ธ.ในสรุปเนื้อความ ๓ ประการของ บัญชีมาตรฐานบัญชี

บัญชีมาตรฐานบัญชี	บัญชีมาตรฐานบัญชีบัญชี	บัญชีมาตรฐานบัญชี
จิต ๔๕ เจตสิก ๕๗ ที่ประกอบ มีปัญหางานนี้ เป็นต้น ที่เกิดหลังๆ ใน ปัญหาการภูมิ ที่แน่นอนและไม่แน่นอน (-อุปวิภาคจิต ๔ และปฏิสัณธิจิตทั้งหมด)	เอกสารมูลฐานนิกรูป ทวิสัมภูมานิกรูป ติสัมภูมานิกรูปและจดหมายมูลฐานนิกรูป ที่เกิดพร้อมกันกับขณะทั้ง ๓ ของ จิตดวงก่อนๆ มีปฏิสัณธิจิตเป็นต้น แล้วตั้งอยู่ (รูดีบัตตะ)	○ จิตทั้งหมด ๔๙ มีปฏิสัณธิจิต เป็นต้น เ. ๕๗ ○ ในขณะที่เกิด และขณะที่ดับ (อุปมาทักษะและภังค์คักขณะ) ของ จิตชรูป ปฏิสัณธิจิตมชรูป อาการชรูป อุตุชรูป ปรัดติกัมมชรูป ในลักษณะของลักษ์ ที่ใน ปัญหาการภูมิ ○ และขณะทั้ง ๓ ของ พาทรูป อลัญญาลักษติกัมมชรูป
แน่นอน		
- จิต ๔๓ คือ โถส.๒ ทว.๑๐ มโนธาตุ ๓ ตพ.๑๑ หล.๑ รูป.๑๕ โถตด.มรรค.๑ เจ.๔๘ ที่ประกอบ		
ไม่แน่นอน		
- จิต ๔๙ คือ โลภ.๔ โมท.๒ มโนทวาร.๑ ม.ก.๔ ม.ก.๔ อุปป.๔ อุปป.๔ โลกุต.ที่เหลือ ๗ เ.๔๖ ที่ประกอบ (-อัปปัญญา)		

□ จำแนก บัญชีมาตรฐานบัญชี โดยลักษณะ และชาติ กាល สัตติ

(๑๑๔)

ใน บัญชีมาตรฐานบัญชีนี้ การช่วยอุปการะแก่จิตยุบบันธรรมของธรรมที่ เป็นบัญชีมาตรฐานบัญชีนี้

เมื่อว่าโดย **ลักษณะ** มือย่างเดียว คือ เกิดที่หลังบัญชีบันธรรม (ปุณฑ์)

เมื่อว่าโดย **ชาติ** เป็น บัญชีมาตรฐานชาติ

เมื่อว่าโดย **กាល** เป็น ปัจจุบันกាល

เมื่อว่าโดย **สัตติ** คือ จำนวน มือย่างเดียว คือ

อุปัมมากลัตติ ช่วยอุปการะให้ปัจจุบันธรรม ตั้งอยู่

หมายเหตุ:-

- เอกสารมูลฐานนิกรูป ทวิสัมภูมานิกรูป ติสัมภูมานิกรูป และจดหมายมูลฐานนิกรูป ที่เกิดพร้อมกันกับขณะทั้ง ๓ ของจิตดวงก่อนๆ เป็น บัญชีมาตรฐานบัญชีบัญชี

ที่เกิดพร้อมกันกับขณะทั้ง ๓ ของจิตดวงก่อนๆ หมายความว่า รูปทั้งลี่สัมภูมานี้ ที่เกิดก่อนๆ

(รูปที่เกิดได้ในขณะใดๆ ที่ตรงกับอุปมาทักษะ รูดีขณะ และภังค์คักขณะของจิตดวงก่อนๆ)

หรือ กล่าวอีกนัยหนึ่ง

จิตที่เกิดหลังๆ ทำการช่วยอุปการะแก่รูปที่เกิดก่อนๆ (ซึ่งรูปที่เกิดก่อนๆ เหล่านั้น จะเกิดในขณะใดๆ ของจิตก็ได้) แต่รูปเหล่านั้น ต้องเกิดก่อนหน้าจิตที่เป็นผู้อุปการะ)

□ ปัญหานวัตกรรม แห่ง ปัจจชาตปัจจัย (๔.๓๐๗)

ในปัจจชาตชาติ ปัจจัยที่เป็นปัจจชาตชาติ ๔ ปัจจัย นั้น มี ๓ บท ๓ -var รายเพื่อแก้ไขคือ

ก.) กุลลบท มี ๑ สาระ	๑. อพยากดปثارล้าน ในกุลลบท	(กุ - อัพ)
ข.) อกุลลบท มี ๑ สาระ	๒. อพยากดปثارล้าน ในอกุลลบท	(อกุ - อัพ)
ค.) อพยากดบท มี ๑ สาระ	๓. อพยากดปثارล้าน ในอพยากดบท	(อัพ - อัพ)

ในการแลดงปัญหานวัตกรรม พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงแลดงตามกุลลติก เป็นต้น โดยตั้งบทไว้เป็น หลัก ๓ บทก่อนซึ่งเรียกว่า บทหน้า คือ กุลลบท อกุลลบท อพยากดบท เป็นปัจจัยธรรม และจำแนก ปัจจุบันธรรม (ปثارล้าน) โดยบทหลัง แลดงแยกกันไป ในปัจจชาตปัจจัย มี ๓ บท ๓ สาระ ดังนี้

ժ. ว.ป. ถ. อ.			
๓ บท ๓ สาระ			
สูตรลงชื่อยาระ = ๑:๑:๑			
บท/สาระ	กรณบท	ปจ.	
๑ กุ.- กุ.			
๒ กุ.- อกุ.			
๓ กุ.- อพ.	ժ.๐.๔'	๔'	
๔ อกุ.- อกุ.			
๕ อกุ.- กุ.			
๖ อกุ.- อพ.	ժ.๐.๔'	๔'	
๗ อพ.- อพ.	ժ.๐.๔'	๔'	
๘ อพ.- กุ.			
๙ อพ.- อกุ.			
รวมเป็น ๔ สภากະ (-ตนเอง) ๓			

ก.) กุลลบท

- อพยากดปثارล้าน ใน กุลลบท (กุ - อัพ)

(๔.๓๐๗)

วิธีพระบาลี กุลโล ဓมโม อพยากดศส ဓමສ්ස ปจฉชาตปจฉาย ปจฉโย.

กุลลธรรมเป็นปัจจัย คือช่วยอุปการะ แก้อพยากดธรรม ด้วยอำนาจปัจฉชาตปัจจัย.

จำแนกบทและแสดงองค์ธรรม ในวิธีพระบาลี

กุลโล ဓมโม - เป็นกัตตุบท แลดงให้รู้ถึงปัจจัย องค์ธรรมได้แก่ กุลลจิตตุปบาท ๒๑ ที่เกิดภายหลัง

อพยากดศส ဓມສ්ස - เป็นลัมปกานบท แลดงให้รู้ถึงปัจจุบัน องค์ธรรมได้แก่ ติชกาย หรือ จตุชกาย ที่เป็น ฐิติปัตตะ (คือ รูป ๔ + ชรตา) ที่เกิดก่อน

ปจฉชาตปจฉาย - เป็นกรณบท แลดงให้รู้ถึงอำนาจแห่งปัจฉชาตปัจจัยเป็นพิเศษ ในบรรดาอำนาจ ปัจจัยทั้ง ๔ ที่เข้าช่วยอุปการะในคราวเดียวกัน คือ ปัจฉชาตะ ปัจฉชาตวิปปมุตตะ ปัจฉชาตตติ ปัจฉชาตอวิคตะ เท่านี้

ปจฉโย - เป็นกิริยาบท แลดงให้รู้ถึงความเป็นอนตตตะ

ความเป็นปัจฉชาตะ ปัจจัย ปัจจุบัน ในบท กุลโล อพยากดศส นี้

ว่าโดย กາລ เป็นไปใน ปรัตติกາລ

ว่าโดย ງົມ เป็นไปใน ปັງຈໂວກງົມ

ว่าโดย ບຸຄຄລ เป็นไปใน ປຸ່ພຸ່ນ ๔ ອຣຍບຸຄຄລ ๗ (-ພຣຂອຮທັຕ) ຕາມສົມຄວ

ว่าโดย ວິຖ ດຣມທີ່ເປັນປັດຈຸກ ເປັນໄປໃນ ປັງຈທວຽວິຖ ການຈ່ວແນໂທວຽວິຖ ດຣມທີ່ເປັນປັດຈຸກ ເປັນໄປໃນ ຮູບວິຖທີ່ເປັນກາຍໃນ

๗.) อภิสัมบท

- อพญาคตปثارสาร ไน อภิสัมบท (อภุ - อัพ)

(๔.๓๐๙)

วิธิพระบาลี อภุสโล ဓรูโม อพญาคตสส ဓรุมສส ปจฉาชาตปจฉายน ปจฉโย.

อกุศลธรรมเป็นปัจจัย คือช่วยอุปการะ แก้อพญาคตธรรม ด้วยอำนาจปัจฉาชาตปัจจัย.

จำแนกบทและแสดงองค์ธรรม ในวิธิพระบาลี

อภุสโล ဓรูโม - เป็นกัตตุบท แสดงให้รู้ถึงปัจจัย องค์ธรรมได้แก่ อกุศลจิตตุปบาท ๑๒ ที่เกิดภายหลัง

อพญาคตสส ဓรุมສส - เป็นลัมปทานบท แสดงให้รู้ถึงปัจจัยปุบัน องค์ธรรมได้แก่

ติชกाय หรือ จตุชกाय ที่เป็น ฐิติปัตตะ (คือ รูป ๔ + ชรตा) ที่เกิดก่อน

ปจฉาชาตปจฉายน - เป็นกรณบท แสดงให้รู้ถึงอำนาจแห่งปัจฉาชาตปัจจัยเป็นพิเศษ ในบรรดาอำนาจ

ปัจจัยทั้ง ๔ ที่เข้าช่วยอุปการะในคราวเดียวกัน คือ

ปัจฉาชาตะ ปัจฉาชาตวิปปยุตตะ ปัจฉาชาตตติ ปัจฉาชาตอวิคตะ เท่านี้

ปจฉโย - เป็นกิริยาบท แสดงให้รู้ถึงความเป็นอนตตตะ

ความเป็นปัจฉาชาตะ ปัจจัย ปัจจัยปุบัน ในบท อภุสโล อพญาคตสส นี้

ว่าโดย กາລ เป็นไปใน ปรัตติกາລ

ว่าโดย ภูນิ เป็นไปใน ปัญจ娑การภูนิ

ว่าโดย บุคคล เป็นไปใน บุคุชน ๔ ผลเล็กบุคคล ๓ ตามสมควร

ว่าโดย วິຖີ ธรรมที่เป็นปัจจัย เป็นไปใน ปัญจທວរວິຖີ การຈ່າຍແນທວາຮວິຖີ

ธรรมที่เป็นปัจจัยปุบัน เป็นไปใน ຮູບວິຖີທີ່เป็นງາຍໃນ

๘.) อพญาคตบท

- อพญาคตปثارสาร ไน อพญาคตบท (อัพ - อัพ)

(๔.๓๐๙)

วิธิพระบาลี อพญาคโต ဓรูโม อพญาคตสส ဓรุมສส ปจฉาชาตปจฉายน ปจฉโย.

อพญาคตธรรมเป็นปัจจัย คือช่วยอุปการะ แก้อพญาคตธรรม ด้วยอำนาจปัจฉาชาตปัจจัย.

จำแนกบทและแสดงองค์ธรรม ในวิธิพระบาลี

อพญาคโต ဓรูโม - เป็นกัตตุบท แสดงให้รู้ถึงปัจจัย องค์ธรรมได้แก่

วิปากจิตตุปบาท ๓๒ (-อรุปวิปากจิต ๔) กิริยาจิตตุปบาท ๒๐ ที่เกิดภายหลัง

อพญาคตสส ဓรุมສส - เป็นลัมปทานบท แสดงให้รู้ถึงปัจจัยปุบัน องค์ธรรมได้แก่

ติชกায หรือ จตุชกায ที่เป็น ฐิติปัตตะ (คือ รูป ๔ + ชรตा) ที่เกิดก่อน

ปจฉาชาตปจฉายน - เป็นกรณบท แสดงให้รู้ถึงอำนาจแห่งปัจฉาชาตปัจจัยเป็นพิเศษ ในบรรดาอำนาจ

ปัจจัยทั้ง ๔ ที่เข้าช่วยอุปการะในคราวเดียวกัน คือ

ปัจฉาชาตะ ปัจฉาชาตวิปปยุตตะ ปัจฉาชาตตติ ปัจฉาชาตอวิคตะ เท่านี้

ปจฉโย - เป็นกิริยาบท แสดงให้รู้ถึงความเป็นอนตตตะ

ความเป็นปัจฉาชาตะ ปัจจัย ปัจจัยปุบัน ในบท อพญาคโต อพญาคตสส นี้

ว่าโดย กາລ เป็นไปใน ปรัตติกາລ

ว่าโดย ภูນิ เป็นไปใน ปัญจ娑การภูนิ

ว่าโดย บุคคล เป็นไปใน บุคุชน ๔ ผลบุคคล ๓ ตามสมควร

ว่าโดย วິຖີ ธรรมที่เป็นปัจจัย เป็นไปใน ปัญจທວຮວິຖີ การຈ່າຍແນທວາຮວິຖີ

ແລະ ວິຖີມຸຕຈິຕ คือ ກວັງຄົຈິຕ ຈຸຕິຈິຕ

ธรรมที่เป็นปัจจัยปุบัน เป็นไปใน ຮູບວິຖີທີ່เป็นງາຍໃນ

វឌ្ឍន៍ព័ត៌មាននិងការប្រើប្រាស់បច្ចុប្បន្ន

□ แสดงการทายจำนวนปัจจัย ใน ปัญหาการวิภังค์ แห่ง ปัจฉาชาติปัจจัย

๑ : ๑ : ๑	ปัจจัย → ปัจจัยบั้น	๘๗.๔
๑. กุ - อัพ	กุศลจิตตุปบาท ๒๑ ที่เกิดภายนอก → ดิจกากย หรือจตุกรากย ที่เป็นรูปสีตื้นๆ คือ รูป ๒๕ + ชรตา ที่เกิดก่อน	๙'
๒. อกุ - อัพ	อกุศลจิตตุปบาท ๑๒ ที่เกิดภายนอก → ดิจกากย หรือจตุกรากย ที่เป็นรูปสีตื้นๆ คือ รูป ๒๔ + ชรตา ที่เกิดก่อน	๙'
๓. อัพ - อัพ	วิปากจิตตุปบาท ๓๔ (-อรุปวิ.) กิริยาจิตตุปบาท ๒๐ ที่เกิดภายนอก → เอกจกากย ทวิจกากย ดิจกากยหรือจตุกรากย ที่เป็นรูปสีตื้นๆ คือ รูป ๒๕ + ชรตา ที่เกิดก่อน	๙'

 สทธ.ลําชัยราษฎร์

สรุปจำนวนเงินที่คงเหลือในบัญชีตั้งแต่วันที่ได้รับเงินเดือนครั้งที่แล้วจนถึงวันนี้

១. ក្បាល់លី អុប្បាយកាតតស៊ល ជ្រុនវាថាតប្រជាយេន ប្រជាជួយ.
២. អក្បាល់លី អុប្បាយកាតតស៊ល ជ្រុនវាថាតប្រជាយេន ប្រជាជួយ.
៣. អុប្បាយកាតិ អុប្បាយកាតតស៊ល ជ្រុនវាថាតប្រជាយេន ប្រជាជួយ.

សំណង់ពីរដ្ឋាន

ปัจจัยที่เป็นส่วนประกอบได้แก่ปัจจัยทางการค้าและปัจจัยทางเศรษฐกิจ

ចំណាត់ថ្នាក់ពីរប្រភេទ ជំនាញតែងតាំង ជំនាញតម្លៃ

រៀនពេជ្រ

ປුණා ජායති = පුණාභාටො.

ธรรมที่เกิดที่หลังปัจจยบันธรรม ซึ่งว่า ปัจฉาชาตะ

ປະເທດລາວ ຂອບ ປະເທດໄທ = ປະເທດລາວປະເທດໄທ

ธรรมที่เกิดที่หลังด้วย เป็นปัจจัยด้วย จึงอว่า ปุณฑราชาตปัจจัย

ປະລາງານຕົວ ທັງວາ ອົບກາຣໂກ ດັມໂມ = ປະລາງານປະລາຍໂຍ

ธรรมที่เกิดที่หลังปัจจัยปั้นธรรม แล้วอุปการะแก่ธรรมที่เกิดก่อน ซึ่งว่า ปัจฉາชาติปัจจุบัน.

คําอธิบาย ในปัจฉາชาตปัจจัย โดยสั่งเขป

ปัจฉາชาติปัจจัย นี้ นามธรรม คือ จิตและเจตสิกาที่เกิดที่หลัง เป็นปัจจัยคือช่วงอุดหนุน แกรูปธรรม ซึ่งเกิดก่อน ให้ตั้งอยู่ได้จนอายุครบ โดยไม่ให้ดับไปเลี้ยงก่อนที่จะถึงกำหนด อายุของรูปธรรมนั้นเท่ากับอายุ ของจิต ๑๙ ดาว คือจิตดวงหนึ่งเกิดขึ้นแล้วตัวไปแล้วจิตดวงใหม่เกิดขึ้นอีกอย่างนั้น ๑๙ ครั้ง รูปธรรมจะดับไปพร้อมกับจิตดวงที่ ๑๙ นี้อีกครั้งหนึ่ง ในการที่รูปธรรมสามารถถังอยู่ได้จะถึง ๑๙ ขณะจิตนี้ ก็เป็นพระ นามธรรม คือจิตและเจตสิกาที่เกิดที่หลังนั้นเอง ช่วงอุดหนุนก้าไว้ให้รูปธรรมเหล็งตั้งอยู่ได้ และยังช่วยอุดหนุนให้ เจริญขึ้นได้ด้วย

รูปธรรมที่เกิดที่หลัง เป็นปัจจัยช่วยอุดหนุน แก่นามธรรมที่เกิดก่อนไม่ได้ เพราะว่ารูปธรรมจะเกิดขึ้น นามธรรมได้ตั้งไปแล้ว ก่อนแล้ว จึงอปการะกันไม่ได้

ในปัจจุบันนี้ เว็บบุคคลเลี้ยง ๒ จำพวก ได้แก่ อลัญญาลัตตพرحمพากหนึ่ง และโนร่องามาบติบุคคลอีกพากหนึ่ง เพราะรูปธรรมของบุคคล ๒ พากนี้ไม่ได้รับอุปการะจากปัจจุบันจัย คืออลัญญาลัตตพرحمและบุคคลกำลังเข้าโนร่องามาบติตอยู่นั้น นามธรรมไม่เกิด ฉะนั้น จึงไม่ได้รับอุปการะจากปัจจุบันจัยหรรษา แต่ว่ากัมมชรูปและอุตุชรูป (ทวิชรูป) ของอลัญญาลัตตพرحمที่เป็นอยู่ได้นั้น ก็เพราอาศัยอำนาจของปรารถนาปัญญาทางภาษาศาสตร์เจตนา ที่เกิดขึ้นจากคำจำกัดความภาริการความหมาย

ส่วนก้มมชรูป อุตชรูป อาหารชรูป (ติชรูป) ของนิโกรธบุคคลที่เป็นอยู่ได้นั้น ก็ เพราะอาศัยอำนาจของ
สมบัติ ๘ และอนาคตมิบรรด หรืออรหัตธรรมคันเนื่อง ฉะนั้น รูปธรรมของอัญญลักษณะบุคคลและ
นิโกรธสมบัติบุคคล จึงเป็นปัจจัยบันธรณ์ของปัจจัยนี้ไม่ได้ ต้องเป็นปัจจัยในการรวมไป.

□ อุปมา ในปัจฉาชาตปัจจัย

อุปมาว่าต้นไม้ที่ปลูกไว้แล้ว ย้อมจะตั้งอยู่ได้ และเจริญขึ้นได้ ก็โดยอาศัยน้ำฝนที่ตกลงมาภายหลัง หรือเยาน้ำรดภายนอก ฉันใด ตนไม่ใช่เจริญไปได้เห็นอนุปธรรมที่เกิดก่อน น้ำฝนหรือน้ำที่รดนั้นเปรียบเหมือน นามธรรม ที่เกิดขึ้นที่หลัง แล้วข้ายกอพันธนาณัต์ที่เกิดก่อน ฉันนั้น

อุปมาเหมือนลูกนกแรกที่ยังเล็กอยู่ ยังบินไปหาอาหารเลี้ยงตัวเองไม่ได้ เมื่อแม่นกออกไปหาอาหาร ลูกนกที่อยู่ในรังก็ตั้งตระหง่าน โดยหวังว่าเมื่อแม่นกกลับมาแล้วคงจะนำอาหารมาเพื่อตนเป็นแน่ ครั้นแม่นก กลับมาแล้วก็ไม่ได้นำอาหารมาให้ลูกของตน วันรุ่งขึ้น เมื่อถึงเวลาที่แม่นกออกไปหาอาหาร ลูกนกก็ค่อยหวัง ว่าเมื่อแม่นกกลับมาคงจะเอาอาหารมาฝากอีก แต่เมื่อถึงเวลาที่แม่นกกลับมา ลูกนกก็คงไม่ได้รับอาหารจาก เมื่อกี้เข่นเคย

ทั้งนี้เป็นพระธรรมชาติของนกแรกนั้น แม่นกยอมไม่นำอาหารมาเลี้ยงลูกนกของตนเลยจนกว่าลูกนก จะโตพอที่จะไปหาอาหารกินของตัวเองได้ ฉะนั้nlูกนกในขณะที่ยังเล็กอยู่นั้น จึงได้แต่พึ่งมีเจตนาเกิดขึ้นที่ จะพยายามรับอาหารอยู่เท่านั้น ไม่ได้รับอาหารจริงๆ เลย มีแต่อาหารรากสักเจตนา ได้แก่ รสตื้นๆ คือความต้อง การในอาหารกำลังเกิดอยู่ในขณะนั้น อาหารรากสักเจตนาอันเป็นนามธรรมนี้ มีอำนาจอุปการะให้ร่างกายซึ่งเป็น รูปธรรมของลูกนกนั้นเป็นอยู่ และค่อยเจริญเติบโตขึ้นได้ ฉะนั้น อาหารรากสักเจตนา นี้จึงเป็นปัจฉาชาตปัจจัย ร่างกายของลูกนกเป็นปัจฉาชาตปัจจัยปั้น

๒) ปัจฉาชาติวิปปัญญาตปัจจัย (๔๓๐)

(พระบาลีข้อ ๒ ของวิปปัญญาตบัญชีนิกายเทเลส)

อภาร্মกบท

ปจจุทุเทเลส โย ยาทิโส ปจจโย วิปปัญญาตปจจโยติ ภาควตา อุททิกูโร, โล ตาทิโส ปจจโย ปจจยนิกายเทเลส,

๒. อรูปโน ဓมมา รูปีน ဓมมาน วิปปัญญาตปจจายен ปจจโยติ ภาควตา นิททิกูโร.

ปัจจัยเงื่อนได พรหัมมี่พระภาคเจ้าทรงแสดงไว้โดยย่อในปัจจยุทเทเลสว่า **วิปปัญญาตปจจโย**

ปัจจัยเงื่อนนั้น พรหัมมี่พระภาคเจ้าทรงแสดงโดยพิลลدارในปัจจยนิกายเทเลสว่า

๒. อรูปโน ဓมมา รูปีน ဓมมาน วิปปัญญาตปจจายен ปจจโย.

พระบาลีและคำแปล

๒) ๑) อรูปโน ဓมมา ๑) รูปีน ဓมมาน ๔) วิปปัญญาตปจจายен ๕) ปจจโย.

๑) ปัญจิวาระนามขันธ์ ๔ มีปฐมภวังค์ เป็นต้น ที่เกิดหลังฯ

๒) เป็นปัจจัย คือช่วงอุปการะ

๓) แก่เอกสาร ทวิชากาย ติชากาย จตุชากาย ที่เกิดพร้อมกันกับจิตดวงก่อนฯ มีปฏิสัณธิจิตเป็นต้น
แล้วเข้าถึงรู้ดี

๔) ด้วยอำนาจปัจฉาชาติวิปปัญญาตปัจจัย.

ตาราง แสดงการหาคำนำบัญชัย (และหมาย) ใน ปัจฉาชาติวิปปัญญาตปัจจัย

บัญชัย	→ ปัจจุปัน	คำนำบัญชัย	รวม
อรูปโน ဓมมา	→ รูปีน ဓมมาน		
จิต ๔๙ เจตสิก ๕๒ ที่ประกอบ มีปฐมภวังค์ เป็นต้น ที่เกิดขึ้นหลังฯ ในปัญจิวาระนาม (-อรูปวิปาก.๔ และปฏิสัณธิจิตทั้งหมด)	→ เอกลัมมุภฐานิกรูป ทวิสมมุภฐานิกรูป ติสัมภฐานิกรูป และจตุลัมมุภฐานิกรูป ที่เกิดพร้อมกันกับขณะที่ ๓ ของ จิตดวงก่อนฯ มีปฏิสัณธิจิต เป็นต้น แล้วตั้งอยู่ (รู้ดีปัตต)	วิป.๑ ๗๗.๓	๔

จำแนกบท และเนื้อความของคัมภีร์

การแสดงธรรมของพระผู้มีพระภาคเจ้าในวิปปัญญาตบัญชีนิกายเทเลสพระบาลีนี้ เมื่อจำแนกบทและเนื้อความ องค์ธรรมแล้ว ก็เป็นดังนี้

วิปปัญญาตปจจโย แสดงให้รู้ถึง นิทพิสิตพพะ (บทที่ยกจีนแสดงก่อน)

อรูปโน ဓมมา เป็นต้น จนถึง รูปีน ဓมมาน วิปปัญญาตปจจายен ปจจโย.

แสดงให้รู้ถึง นิทสสนาการะ (บทที่แสดงขยายเนื้อความให้เห็นเป็นตัวอย่าง)

ในบรรดา尼ทสสนาการะพระบาลีเหล่านั้น

พระบาลีข้อที่ ๒ อรูปโน ဓมมา - เป็นกัตตุบุท แสดงให้รู้ถึงปัจจัยธรรม คือ ปัญจิวาระนามขันธ์ ๔
มีปฐมภวังค์ เป็นต้น ที่เกิดหลังฯ

รูปีน ဓมมาน - เป็นลัมปทานบท แสดงให้รู้ถึงปัจจยุปบัณธรรม คือ เอกชากาย ทวิชากาย ติชากาย
จตุชากาย ที่เกิดพร้อมกันกับจิตดวงก่อนฯ มีปฏิสัณธิจิตเป็นต้น แล้วเข้าถึงรู้ดี

วิปปัญญาตปจจายен - เป็นกรรณบท แสดงให้รู้ถึงคำนำบัญชัยทั้ง ๔ คือ

ปัจฉาชาติวิปปัญญาต ปัจฉาชาตติ ปัจฉาชาตอวิคติ
ที่ทำการช่วยอุปการะในคราวเดียวกันตามสมควรนั้น อำนาจของปัจฉาชาติวิปปัญญาต
อย่างเดียวเท่านั้นเป็นพิเศษ

ปจจโย - เป็นนามกิริยาบท แสดงการช่วยอุปการะแก่ปัจจยุปบัณธรรม โดยความปราศจากตัวตน

□ ปัจฉาชาติวิปปยุตตปกิณณกฤษณา

ถ้าหากมขนธ ๔ ในปัญจารากฎี ได้แก่ จิต ๔๕ เจ.๕๒ (-อรุปวิปาก.๙) ที่เกิดขึ้นภายในหลังเป็นปัจจัย ทำการช่วยอุปการะ แก่เอื้อภัย ทิวจักษ์ ติวจักษ์ จตุจักษ์ ที่เกิดพร้อมกันกับจิตตรงก่อนๆ มีปฏิสัมพันธ์ เป็นต้น แล้วเข้าถึงรู้ดี

หรือ อีกนัยหนึ่ง ได้แก่ เอกลสมุภรณ์นิกรูป ทิวสมุภรณ์นิกรูป ติลสมุภรณ์นิกรูป และจตุลสมุภรณ์นิกรูป ที่เกิดขึ้นก่อน ก็ได้อำนาจปัจจัย ๔ คือ ปัจฉาชาติวิปปยุตตตะ ปัจฉาชาตตติ ปัจฉาชาตอวิคตตะ ที่ทำการช่วยอุปการะในคราวเดียวกันนั้น อำนาจของปัจฉาชาติวิปปยุตตตะอย่างเดียวเท่านั้นเป็นพิเศษ

□ ตาราง แสดงปัจฉาชาติวิปปยุตตปกิณณกฤษณา

ปัจจัย → ปัจจุบัน	สำนักปัจจัย
อรุปโน ธรรมชาติ → รูปปัจจุบัน	
ถ้าหากมขนธ ๔ ในปัญจารากฎี ได้แก่ จิต ๔๕ เจตสิก ๕๒ (-อรุปวิปากจิต ๔) ที่เกิดขึ้นภายในหลัง → เอื้อภัย ทิวจักษ์ จตุจักษ์ ที่เกิดขึ้นก่อน หรืออีกนัยหนึ่ง ได้แก่ เอกลสมุภรณ์นิกรูป ทิวสมุภรณ์นิกรูป ติลสมุภรณ์นิกรูป ^{และจตุลสมุภรณ์นิกรูป} ที่เกิดขึ้นก่อน	ปัจฉาท ๔

และจำแนกปัจจุบันธรรม(ปثارวสาน) โดยบทหลัง แสดงแยกแต่ละวรรคดังนี้

ในปัจฉาชาติวิปปยุตตปัจจัย มี ๓ บท ๓ วรรค หนึ่งในกับ ปัจฉาชาติปัจจัย ดังนี้

□ สรุปเนื้อความ ๓ ประการ ใน ปัจฉาชาติวิปปยุตตปัจจัย

ในวิปปยุตตปัจจุบันธรรมนี้ ปัจฉาชาติวิปปยุตตปัจจัย สรุปเนื้อความมีอยู่ ๓ ประการ คือ (เช่นเดียวกันกับ ปัจฉาชาติปัจจัย)

- ๑.) จิต ๔๕ เจตสิก ๕๒ ที่ประกอบ มีปฐมภารัตน์ เป็นต้น ที่เกิดหลังฯ ในปัญจารากฎี ที่ແນ່ນອນແລ້ມແນ່ນອນ (-อรุปวิปากจิต ๔ และปฎิสัมพันธ์ทั้งหมด) เป็น ปัจฉาชาติวิปปยุตตปัจจัย
- ๒.) เอกลสมุภรณ์นิกรูป ทิวสมุภรณ์นิกรูป ติลสมุภรณ์นิกรูป และจตุลสมุภรณ์นิกรูป ที่เกิดพร้อมกันกับขณะทั้ง ๓ ของจิตตรงก่อนๆ แล้วตั้งอยู่ (สูติปัตตตะ) เป็น ปัจฉาชาติวิปปยุตตปัจจุบัน
- ๓.) ○ จิตทั้งหมด ๔๙ มีปฏิสัมพันธ์ เป็นต้น เจตสิก ๕๒

- ในขณะที่เกิดและขณะที่ดับ (คุณป่าทักษณะ และภังคกัณฑะ) ของ จิตตธรรม ปฎิสัมพันธ์รูป อาทารชรูป อุตุชรูป ปรัตติกรรมชรูป ในลัคนาณของลัตต์ ที่ในปัญจารากฎี
- และขณะทั้ง ๓ ของ พาทรรูป օลัญญลัตตกรรมชรูป เป็น ปัจฉาชาติวิปปยุตตปัจจันิก

คำอธิบาย (หน้า ๑๕๓) ธรรมที่เป็นปัจจัยของปัจฉาชาติวิปปยุตตปัจจัยนี้ มี ๒ อย่างคือ แห่นอน และไม่แห่นอน ปัจฉาชาติวิปปยุตตปัจจัย

- แห่นอน ได้แก่ จิต ๔๓ คือ โกลมูลจิต ๒ ทิวปัญจวิญญาณจิต ๑๐ มโนธาตุ ๓ ตพารัมมณจิต ๑๑ หลิศุปปทาจิต ๑ รูปาวจรจิต ๑๕ โลสดาปัตติมรมจิต ๑ เจตสิก ๔๘ ที่ประกอบ
- ไม่แห่นอน ได้แก่ จิต ๔๒ คือ โลภมูลจิต ๔ โมทมูลจิต ๒ มโนทาราวัชชนจิต ๑ มหากุศลจิต ๔ มหากิริยาจิต ๔ อรุปกุศลจิต ๔ อรุปกิริยาจิต ๔ โลกุตตรที่เหลือ ๗ เจตสิก ๔๖ ที่ประกอบ (-อัป)

□ จำแนก ปัจฉาชาติวิปปยุตตปัจจัย โดยลักษณะ และชาติ การ สัตติ (๙.๑๖)

ในปัจฉาชาติวิปปยุตตปัจจัยนี้ การช่วยอุปการะแก่ปัจจุบันธรรมของธรรมที่เป็นปัจฉาชาติวิปปยุตตปัจจัยนั้น เมื่อว่าโดย ลักษณะ มี ๒ อย่างคือ เกิดที่หลังปัจจุบันธรรม (ปัจฉาชาต) ไม่ประกอบด้วย (วิปปยุตต) เมื่อว่าโดย ชาติ เป็น ปัจฉาชาตชาติ เมื่อว่าโดย การ เป็น ปัจฉุบันการ เมื่อว่าโดย สัตติ คือ สำนัก มีอย่างเดียวคือ อุปััมภากลัตติ ช่วยอุปการะให้ปัจจุบันธรรม ตั้งอยู่

□ ปัญหางานวิจัย แห่ง ปัจจชาติวิปปุยตตปัจจัย

ในการแสดงปัญหางานวิจัย พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงแสดงตามกฎสัตติก เป็นต้น โดยตั้งบทไว้เป็น พลัง ๓ บทก่อนซึ่งเรียกว่า บทหน้า คือ กฎลับท อภิลับท อพญาดบท เป็นปัจจัยธรรม และจำแนก ปัจจัยบันธรร� (ปثارล้าน) โดยบทหลังแสดงแยกกันไป ในปัจจชาติวิปปุยตตปัจจัย มี ๓ บท ๓ วรรดังนี้ (ในปัจจชาตชาติ ปัจจัยที่เป็นปัจจชาตชาติ ๔ ปัจจัยนั้น มี ๓ บท ๓ วรรด เมื่อกัน)

ก.) กฎลับท มี ๑ วรรด	๑. อพญาดปثارล้าน	ในกฎลับท (กุ - อัพ)
ข.) อภิลับท มี ๑ วรรด	๒. อพญาดปثارล้าน	ในอภิลับท (อภุ - อัพ)
ค.) อพญาดบท มี ๑ วรรด	๓. อพญาดปثارล้าน	ในอพญาดบท (อัพ - อัพ)

ժ. ว.ป. ถ. อ.			
๓ บท ๓ วรรด			
สูตรลงชี้รายการ = ๑:๑:๑			
บท/รายการ	กรณบท	ปัจ.	
๑	กุ.- กุ.		
๒	กุ.- อภุ.		
๓	กุ.- อพ.	ժ.๔'	๔'
๔	อภุ.- อภุ.		
๕	อภุ.- กุ.		
๖	อภุ.- อพ.	ժ.๔'	๔'
๗	อพ.- อพ.	ժ.๔'	๔'
๘	อพ.- กุ.		
๙	อพ.- อภุ.		
รวมเป็น ๔ ส่วนคง (-ตนเอง) ๓			

ก.) กฎลับท

- อพญาดปثارล้าน ใน กฎลับท (กุ - อัพ)

วิธีพระบาลี กฎโล ဓมโม อพญาดสส ဓමມສສ ปจจชาติวิปปุยตตปจจาย ปจจโย.

กฎลับธรรมเป็นปัจจัย คือช่วยอุปการะ แก้อพญาดธรรม ด้วยอำนาจปัจจชาติวิปปุตตปัจจัย.

จำแนกบทและแสดงองค์ธรรม ในวิธีพระบาลี

กฎโล ဓมโม - เป็นกัตตุบท และลงให้รู้ถึงปัจจัย องค์ธรรมได้แก่ กฎลัจิตตุปบาท ๒๑ ที่เกิดภายหลัง

อพญาดสส ဓມມສສ - เป็นลัมปทานบท และลงให้รู้ถึงปัจจัยบัน องค์ธรรมได้แก่ ติชากาย หรือ จตุชากาย ที่เป็น ฐิติปัตตะ (คือ รูป ๔ + ชาตตา) ที่เกิดก่อน

ปจจชาติวิปปุยตตปจจาย - เป็นกรณบท และลงให้รู้ถึงอำนาจแห่งปัจจชาติวิปปุยตตปัจจัยเป็นพิเศษ ในบรรดาอำนาจปัจจัยทั้ง ๔ ที่เข้าช่วยอุปการะในคราวเดียวกัน คือ ปัจจชาติวิปปุตตตะ ปัจจชาตตติ ปัจจชาตตตติ ปัจจชาตอวิคตตะ เท่านี้

ปจจโย - เป็นกิริยาบท และลงให้รู้ถึงความเป็นอนตตตะ

ความเป็นปัจจชาติวิปปุตตะ ปัจจัย ปัจจัยบัน ในบท กฎโล อพญาดสส นี้

ว่าโดย กາລ เป็นไปใน ปรัตติกາລ

ว่าโดย ภົນ เป็นไปใน ปัญจໄວກຮົນ

ว่าโดย ບຸຄຄລ เป็นไปใน ປຸດຸຈຸນ ๔ ອຣຍບຸຄຄລ ๗ (-ພຣະອຣທັຕ່) ຕາມສົມຄວ

ว่าโดย ວິຖ ດຣມທີ່ເປັນປັຈັຍ ເປັນໄປໃນ ປັງຈາກວິຖີ ການຈ່ວແນໂທກວິຖ ດຣມທີ່ເປັນປັຈັຍບັນ ເປັນໄປໃນ ຮູບວິຖີທີ່ເປັນກາຍໃນ

๗.) อกุสตอปท

- อพญากรตปทการสำน ใน อกุสตอปท (อกุ - อัพ)

วิธิพระบาลี อกุสตอ ဓมโม อพญากรตสส ဓมมสส ปจฉาชาติวิปปยุตปจฉาย ปจฉโย.

อกุศลธรรมเป็นปัจจัย คือช่วยอุปการะ แก่พญากรธรรม ด้วยอำนาจปัจฉาชาติวิปปยุตปัจจัย.

จำแนกบทและแสดงองค์ธรรม ในวิธิพระบาลี

อกุสตอ ဓมโม - เป็นกัตตุบท และลงให้รู้ถึงปัจจัย องค์ธรรมได้แก่ อกุศลจิตตุปบาท ๑๒ ที่เกิดภายหลัง

อพญากรตสส ဓมมสส - เป็นลัมปทานบท และลงให้รู้ถึงปัจจัยบัณฑุปันน องค์ธรรมได้แก่

ติชากาย หรือ จตุชากาย ที่เป็น ฐิติปัตตะ (คือ รูป ๔ + ชรต) ที่เกิดก่อน

ปจฉาชาติวิปปยุตปจฉาย - เป็นกรณบท และลงให้รู้ถึงอำนาจแห่งปัจฉาชาติวิปปยุตปัจจัยเป็นพิเศษ

ในบรรดาอำนาจปัจจัยทั้ง ๔ ที่เข้าช่วยอุปการะในคราวเดียวกัน คือ

ปัจฉาชาติวิปปยุตตะ ปัจฉาชาตตติ ปัจฉาชาตอวิคตตะ เท่านี้

ปจฉโย - เป็นกิริยาบท และลงให้รู้ถึงความเป็นอนตตตะ

ความเป็นปัจฉาชาติวิปปยุตตะ ปัจจัย ปัจจัยบัณฑุปันน ในบท อกุสตอ อพญากรตสส นี้

ว่าโดย กາລ เป็นไปใน ปรัตติกາล

ว่าโดย ภูນิ เป็นไปใน ปัญจ娑การภูนิ

ว่าโดย บุคคล เป็นไปใน บุคุชน ๔ ผลเล็กบุคคล ๓ ตามสมควร

ว่าโดย วິຖີ ธรรมที่เป็นปัจจัย เป็นไปใน ปัญจທ华ວິຖີ การຈ່າຍແນທ华ວິຖີ

ธรรมที่เป็นปัจจัยบัณฑุปันน เป็นไปใน ຮູບວິຖີທີ່เป็นງາຍໃນ

๘.) อพญากรตบท

- อพญากรตบทการสำน ใน อพญากรตบท (อัพ - อัพ)

วิธิพระบาลี อพญากรໂຕ ဓමໂມ อพญากรตสส ဓມມສສ ปจฉาชาตປຸດປະເມນ ປຈຊໂຍ.

อพญากรธรรมเป็นปัจจัย คือช่วยอุปการะ แก่พญากรธรรม ด้วยอำนาจปัจฉาชาติวิปปยุตปัจจัย.

จำแนกบทและแสดงองค์ธรรม ในวิธิพระบาลี

อพญากรໂຕ ဓມໂມ - เป็นกัตตุบท และลงให้รู้ถึงปัจจัย องค์ธรรมได้แก่

วิປາກຈิตตุปบาท ๓๒ (-ອຽບວິປາກຈີຕ ๔) ກົຣຍາຈີຕตุปบาท ๒๐ ที่เกิดภายหลัง

อพญากรตสส ဓມມສສ - เป็นลัมปทานบท และลงให้รู้ถึงปัจจัยบัณฑุปันน องค์ธรรมได้แก่

ติชากาย หรือ จตุชากาย ที่เป็น ฐิติปัตตะ (คือ รูป ๔ + ชรต) ที่เกิดก่อน

ปจฉาชาติวิปปยุตปจฉาย - เป็นกรณบท และลงให้รู้ถึงอำนาจแห่งปัจฉาชาติวิปปยุตปัจจัยเป็นพิเศษ

ในบรรดาอำนาจปัจจัยทั้ง ๔ ที่เข้าช่วยอุปการะในคราวเดียวกัน คือ

ปัจฉาชาติวิปปยุตตะ ปัจฉาชาตตติ ปัจฉาชาตตติ ปัจฉาชาตอวิคตตะ เท่านี้

ปจฉโย - เป็นกิริยาบท และลงให้รู้ถึงความเป็นอนตตตะ

ความเป็นปัจฉาชาติวิปปยุตตะ ปัจจัย ปัจจัยบัณฑุปันน ในบท อพญากรໂຕ อพญากรตสส นี้

ว่าโดย กາລ เป็นไปใน ปรัตติกາล

ว่าโดย ภົນິ เป็นไปใน ปັນຈ娑ກົນິ

ว่าโดย บຸຄຸລ ເປັນໄປໃນ ບຸຄຸ່ນ ๔ ພລເລກຂບຸຄຸລ ๓ ຕາມສົມຄວຣ

ว่าโดย ວິຖີ ດຣມທີ່ເປັນປັຈຸຍ ເປັນໄປໃນ ປຸ້ມຸ່ນ ๔ ພລບຸຄຸລ ๔ ຕາມສົມຄວຣ

ແລະ ວິຖີມຸຕຈີຕ ອື່ບັນຫາ ສົມຄວຣ ເປັນໄປໃນ ປຸ້ມຸ່ນທວາວິຖີ ການຈ່າຍແນທວິຖີ

ດຣມທີ່ເປັນປັຈຸຍບັນຫາ ເປັນໄປໃນ ຮູບວິຖີທີ່ເປັນງາຍໃນ

□ อุนาวนพพระบารี แห่งปัจฉາชาติฯ นี ๔ ปัจจัย

□ แสดงการทายจำนวนปัจจัย ใน ปัญหาภารวิภัค แห่ง ปัจฉาชาติวิปปัญดูตปัจจัย

๑ : ๑ : ๑	ปัจจัย → ปัจจัยปั้น	๙๗.๔'
๑. กุ - อัพ	กุศลจิตตุปบาก ๒๑ ที่เกิดภายนอก → ติชกาย หรือจตุชกาย ที่เป็นรูปตัวต่อตัว คือ รูป ๒๔ + ชรตา ที่เกิดก่อน	๔
๒. อกุ - อัพ	อกุศลจิตตุปบาก ๑๒ ที่เกิดภายนอก → ติชกาย หรือจตุชกาย ที่เป็นรูปตัวต่อตัว คือ รูป ๒๔ + ชรตา ที่เกิดก่อน	๔
๓. อัพ - อัพ	วิปากจิตตุปบาก ๓๒ (-อรุปวิ.๔) กิริยาจิตตุปบาก ๒๐ ที่เกิดภายนอก → เอกชกาย ทวิชกาย ติชกายหรือจตุชกาย ที่เป็นรูปตัวต่อตัว คือ รูป ๒๔ + ชรตา ที่เกิดก่อน	๔

□ สุทธิสัมภาษณ์

สรุปจำนวนสุทธิของแห่งปัจฉาชาติวิปปัญดูตปัจจัยปัญหาระ ดังแสดงมาแล้วข้างต้นนี้ นี ๓ ประเภท
ด้วยกันคือ

- ๑. กุลโล อพุญาภรณ์ ปัจฉาชาติวิปปัญดูตปัจจัย ปุริโย.
- ๒. อกุลโล อพุญาภรณ์ ปัจฉาชาติวิปปัญดูตปัจจัย ปุริโย.
- ๓. อพุญาโถ อพุญาภรณ์ ปัจฉาชาติวิปปัญดูตปัจจัย ปุริโย.

□ ปัจฉาชาติวิปปัญดูตปัจจัยสภากาศ

ปัจจัยที่เป็นลักษณะกินได้กับปัจฉาชาติวิปปัญดูตปัจจัย ดังแสดงมาแล้วข้างต้นนี้ นี ๓ ปัจจัยคือ

ปัจฉาชาติ ปัจฉาชาตตัติ ปัจฉาชาตอวิคติ

๑. ปัจฉาชาตปัจจัย

ก. กุศลบท

**๑. ปัจฉาชาต กุลลา อนธรา บุเรชาตสส อิมสส กาญสส
ปัจฉาชาตปุริโย.**

กุศลนามขันธ์ ๔ ที่เกิดที่หลัง เป็นปัจจัยช่วยอุปการะ แก่ติชกาย และจตุชกายที่เกิดก่อน
ด้วยอำนาจปัจฉาชาตปัจจัย.

ข. อกุศลบท

**๑. ปัจฉาชาต อกุลลา อนธรา บุเรชาตสส อิมสส กาญสส
ปัจฉาชาตปุริโย.**

อกุศลนามขันธ์ ๔ ที่เกิดที่หลัง เป็นปัจจัยช่วยอุปการะ แก่ติชกาย และจตุชกายที่เกิดก่อน
ด้วยอำนาจปัจฉาชาตปัจจัย.

ค. อพุญาภรณ์

**๑. ปัจฉาชาต วิปากพุญาภรณ์ กิริยาพุญาภรณ์ อนธรา
บุเรชาตสส อิมสส กาญสส ปัจฉาชาตปุริโย.**

วิปากนามขันธ์ ๔ และกิริยานามขันธ์ ๔ ที่เกิดที่หลัง เป็นปัจจัยช่วยอุปการะ
แก่เอกชกาย ทวิชกาย ติชกาย และจตุชกายที่เกิดก่อน ด้วยอำนาจปัจฉาชาตปัจจัย.

๒. ปัจฉาชาติวิปปัญญาตปัจจัย

ก. กุศลบท

๑. กุศลชา ชนชา บุเรชตสส อิมสส กายสส

กุ-อพ (๔.๓๖๗)

ปจฉาชาติวิปปัญญาตปจจาย ปจจโย.

กุศลนามขันธ์ ๔ ที่เกิดทีหลัง เป็นปัจจัยช่วยอุปการะ แก่ติชกาย และจตุชกายที่เกิดก่อน ด้วยอำนาจปัจฉาชาติวิปปัญญาตปัจจัย.

ข. อกุศลบท

๑. อกุศลชา ชนชา บุเรชตสส อิมสส กายสส

อกุ-อพ

ปจฉาชาติวิปปัญญาตปจจาย ปจจโย.

อกุศลนามขันธ์ ๔ ที่เกิดทีหลัง เป็นปัจจัยช่วยอุปการะ แก่ติชกาย และจตุชกายที่เกิดก่อน ด้วยอำนาจปัจฉาชาติวิปปัญญาตปัจจัย.

ค. อพญาภตบท

๑. วิปากพุยาภต้า กิริยาพุยาภต้า ชนชา

อพ-อพ

บุเรชตสส อิมสส กายสส ปจฉาชาติวิปปัญญาตปจจาย ปจจโย.

วิบากนามขันธ์ ๔ และกิริยานามขันธ์ ๔ ที่เกิดทีหลัง เป็นปัจจัยช่วยอุปการะ

แก่เอกสารกาย ทวิชกาย ติชกาย และจตุชกายที่เกิดก่อน ด้วยอำนาจปัจฉาชาติวิปปัญญาตปัจจัย.

๓. ปัจฉาชาตตติปัจจัย

ก. กุศลบท

๑. กุศลชา ชนชา บุเรชตสส อิมสส กายสส ปจฉาชาตตติปจจาย ปจจโย.

กุ-อพ (๔.๓๖๙)

กุศลนามขันธ์ ๔ ที่เกิดทีหลัง เป็นปัจจัยช่วยอุปการะ แก่ติชกาย และจตุชกายที่เกิดก่อน ด้วยอำนาจปัจฉาชาตตติปัจจัย.

ข. อกุศลบท

๑. อกุศลชา ชนชา บุเรชตสส อิมสส กายสส ปจฉาชาตตติปจจาย ปจจโย.

อกุ-อพ

อกุศลนามขันธ์ ๔ ที่เกิดทีหลัง เป็นปัจจัยช่วยอุปการะ แก่ติชกาย และจตุชกายที่เกิดก่อน ด้วยอำนาจปัจฉาชาตตติปัจจัย.

ค. อพญาภตบท

๑. วิปากพุยาภต้า กิริยาพุยาภต้า ชนชา

อพ-อพ

บุเรชตสส อิมสส กายสส ปจฉาชาตติปจจาย ปจจโย.

วิบากนามขันธ์ ๔ และกิริยานามขันธ์ ๔ ที่เกิดทีหลัง เป็นปัจจัยช่วยอุปการะ

แก่เอกสารกาย ทวิชกาย ติชกาย และจตุชกายที่เกิดก่อน ด้วยอำนาจปัจฉาชาตตติปัจจัย.

๔. ปัจฉาชาตอยิตปัจจัย

แล้วคงเหลือกันกับปัจฉาชาตตติปัจจัย ทุกประการ

๖. อาหารชำติ

ข้อควรกำหนดในอาหารชำติ

๐ ปัจจัยที่เป็น อาหารชำติ

- ปัจจัยธรรม เป็น รูป คือ พิทิโธໂອ່າ และ อໍັດຕໂອ່າ
 - ปัจจัยบໍນຫຍຸມธรรม เป็น รูป คือ ອາຫາຮ່ຽບ ທີ່ອ ຈຸດສຸມງວຽຈານິກຮູປ = ໂອຈ່າ
 ↓
 ↓
 ນັ້ນທັກ (၁) → ອາຫາກາຍໃນ → ອາຫາກາຍໃນ
 ນັ້ນຮອງ (၂)

อาหาร ແປລວ່າ ໜຳມາຊື່ ມີ ຂໍ້ ອຍ່າງ ດື່ອ [ກພີ = ກະພຸ້ງແກ້ມ]		
ຮູປ > ១.ກັບພິກາຫາກ	ໜຳມາຊື່ ອາຫາຮ່ຽບ	= ຮູປອາຫາຮ່ຽບ
[ພິທິໂອ່າ/ອຸດຸໂອ່າທີ່ເປັນພິທິທະ/ອາຫາຮ່ອ່າ/ຈຸດສຸມງວຽຈານິກໂອ່າ/ອາຫາກາຍນອກ → ອາຫາຮ່ຽບ/ອາຫາຮ່ມງວຽຈານິກຮູປ ១២/ຈຸດສຸມງວຽຈານິກຮູປ/ອາຫາກາຍໃນ]		
(ພຣະບາລີ ១ ກພີກາໂຮ ອາຫາໂຮ ອິມສີສ ກາຍສີສ ອາຫາປຈຸຈາຍເນ ປຈຸໂຍ)		
ໜາມ > ២.ຜັດສ່າຫາກ (ຜັດສ່າ.) ໜຳມາຊື່ ເວທ່າ = ນາມອາຫາຮ່ຽບ ៣.ມໂນສັງເຈຕະນາຫາກ ៣.១ ໜຳມາຊື່ ວິປາກຈິຕ, ກັມຈ່ຽບ = ນານກຳນົກກັມປ່ຈ້ຍ (ເຈຕະນາເຈ.) ៣.២ ໜຳມາຊື່ ກຸ./ອກຸ.ກຣຣມ } = ສ່ຫ້າດກັມປ່ຈ້ຍ / ៣.៣ ໜຳມາຊື່ ຈິຕ } = ນາມອາຫາຮ່ຽບ ៤.ວິຄູ່ງານາຫາກ (ຈິຕ ៤២) ໜຳມາຊື່ ເຈ.៥២, ຈິຕຈ່ຽບ = ນາມອາຫາຮ່ຽບ (ພຣະບາລີ ២ ອຽບປິໂນ ອາຫາວາ ສຸມປຸດຕານີ ອົມມານ ຕໍ່ສຸມງວຽຈານແຜູນ ຮູປານ ອາຫາປຈຸຈາຍເນ ປຈຸໂຍ)		

๐ ปัจจัยที่เป็นอาหารชำติ ມີ ၃ ປັບປຸງ ດື່ອ

- ១.) ຮູປອາຫາຮ່ຽບ ២.) ອາຫາຮ່ຕົມປ່ຈ້ຍ ៣.) ອາຫາອວິຕປ່ຈ້ຍ

๐ ປັບປຸງທີ່ເປັນ ຮູປອາຫາຮ່ຕົມ ມີ ນິທເທສ ດັ່ງຕ້ອງໄປນີ້

- ១.) ຮູປອາຫາຮ່ຽບ ມິນິທເທສ ១ ຂອ ດື່ອ ນິທເທສ ១ ຂອ ອາຫາຮ່ປ່ຈ້ຍນິທເທສ
 ២.) ອາຫາຮ່ຕົມປ່ຈ້ຍ ແລະ ៣.) ອາຫາອວິຕປ່ຈ້ຍ ໄນມິນິທເທສໂດຍເລີກ
 ກາຍຈຳແນກບທແລະເນື້ອຄວາມອອກຕ້ອຮມຄົງເປັນໄປເທົ່ານັ້ນ ຮູປອາຫາຮ່ປ່ຈ້ຍ ນັ້ນເອງ

○ ຕຳມອົບຍາຍໃນ ຮູປອາຫາຮ່ປ່ຈ້ຍ

ຮູບທີ່ເກີດຈາກລົມງວຽຈານທັງ ៤ ອຍ່າງຈຳແນກໂດຍແນ່ນອນ ແລະໄວ່ແນ່ນອນໄດ້ຕັດນີ້

ສຸມງວຽຈານ	ແນ່ນອນ	ໄຟແນ່ນອນ	ທັນທີ່ຂອງໂອ່າ
១. ກັມຈ່ຽບ ១៨	៨ ດື່ອ ປລາທຽບ ៥ ກວາງປ ២ ທົບທຽບ ១ ແລະ ຫົວທຽບ ១	៩ ດື່ອ ອວິນິພິໂຄຮູປ ៥ [ມາຫາງູ.៤ ຮູປາ. ຕັນຮາ. ຮສາ. ອາຫາຮ່ຽບ (ກັມຈ່ອ່າ)] ແລະ ປິຈເສຫງ່ຽບ ១	ໜັກສັດຕິ-ຈ່າຍອຸປະກາຮະແກ່ຕົນເອງ ອຸປະດັກສັດຕິ ທີ່ເອົາອຸປະກາສັດຕິ -ຈ່າຍອຸປະກາຮະທີ່ອົກໝາກ ຮູປກາລາປື່ນໆ
២. ຈິຕຈ່ຽບ ១៥	៩ ດື່ອ ວິຄູ່ງໆຕົວປ ២	១៣ ດື່ອ ອວິນິພິໂຄຮູປ ៥ [ມາຫາງູ.៤ ຮູປາ. ຕັນຮາ. ຮສາ. ອາຫາຮ່ຽບ (ຈິຕຈ່ອ່າ)] ແລະ ສັກທ່າ.១ ວິກາຣ.៣ ປິຈເສຫງ່ຽບ.១	ໜັກສັດຕິ-ຈ່າຍອຸປະກາຮະແກ່ຕົນເອງ ອຸປະດັກສັດຕິ ທີ່ເອົາອຸປະກາສັດຕິ -ຈ່າຍອຸປະກາຮະທີ່ອົກໝາກ ຮູປກາລາປື່ນໆ
៣. ອຸດຸຈ່ຽບ ១៣	-	១៣ ດື່ອ ອວິນິພິໂຄຮູປ ៥ [ມາຫາງູ.៤ ຮູປາ. ຕັນຮາ. ຮສາ. ອາຫາຮ່ຽບ (ອຸດຸໂອ່າ)] ແລະ ສັກທ່າ.១ ວິກາຣ.៣ ປິຈເສຫງ່ຽບ.១	ໜັກສັດຕິ-ຈ່າຍອຸປະກາຮະແກ່ຕົນເອງ ອຸປະດັກສັດຕິ ທີ່ໂອົາອຸປະກາສັດຕິ -ຈ່າຍອຸປະກາຮະທີ່ອົກໝາກ ຮູປກາລາປື່ນໆ
៤.ອາຫາຮ່ຽບ ១២	-	១២ ດື່ອ ອວິນິພິໂຄຮູປ ៥ [ມາຫາງູ.៤ ຮູປາ. ຕັນຮາ. ຮສາ. ອາຫາຮ່ຽບ (ອາຫາຮ່ອ່າ)] ແລະ ວິກາຣ.៣ ປິຈເສຫງ່ຽບ.១	ໜັກສັດຕິ-ຈ່າຍອຸປະກາຮະແກ່ຕົນເອງ ອຸປະດັກສັດຕິ ທີ່ເອົາອຸປະກາສັດຕິ -ຈ່າຍອຸປະກາຮະທີ່ອົກໝາກ ຮູປກາລາປື່ນໆ

ຮູປກາລາປື່ນໆ ກຣມ ຈິຕ ອຸດຸ ອາຫາ ເປັນລົມງວຽຈານເທົ່ານີ້ ວ່າ ໂດຍຈຳນວນທີ່ແກ້ຈິງແລ້ວມີຕາມລຳດັບ
ດັ່ງນີ້ດື່ອ ກັມຈ່ກາລາປ ៥ ຈິຕທ່າກາລາປ ៥ ອຸດຸຈ່ກາລາປ ៥ ອາຫາຮ່ກາລາປ ៥ ຮວມເປັນ ២៣ ກາລາປ
ໃນຈຳນວນຮູປກາລາປ ២៣ ເທົ່ານີ້ ເມື່ອນັບຈຳນວນຮູປແລ້ວໄດ້ຮູປ ២៣ ດື່ອ ຍາກເວັ້ນປິຈເສຫງ່ຽບ ១ ລັກຄະຮູປ ៥
ເວັ້ນ ປິຈເສຫງ່ຽບ ១ ເພຣະ ປິຈເສຫງ່ຽບເປັນຮູປທີ່ກຳທັນດອບເຂດຮ່ວງຮູປກາລາປຕ່ອງຮູປກາລາປ
ລະນັ້ນ ຈຶ່ງໃນໜັບເຂົ້າອຸ້ນໃນອົງຄົກລາປ

ສ່ວນລັກຈົນຮູປ ៥ ກີເປັນຮູປທີ່ເປັນເຄື່ອງທ່ານຍາຍຂອງຮູປກາລາປ ຈຶ່ງໃນໜັບເຂົ້າອຸ້ນໃນອົງຄົກລາປເຫັນກັນ

๐ กัมมอกลาป ๙ คือ

๑. **จักษุสกกลาป** หมายถึงกลาปที่มีจำนวนรูป ๑๐ ได้แก่ จักษุปลาทรูป ๑ ชีวิตรูป ๑ อวินิพโภครูป ๗ (มหาภูตรูป ๔ รูปารมณ์ ดัน darmณ์ รสารมณ์) และอาหารชีวิต ๑ (คือ กัมมโจชา)
๒. **โสตสกกลาป** หมายถึงกลาปที่มีจำนวนรูป ๑๐ ได้แก่ โสตปลาทรูป ๑ ชีวิตรูป ๑ อวินิพโภครูป ๗ (มหาภูตรูป ๔ รูปารมณ์ ดัน darmณ์ รสารมณ์) และอาหารชีวิต ๑ (คือ กัมมโจชา)
๓. **幻ทสกกลาป** หมายถึงกลาปที่มีจำนวนรูป ๑๐ ได้แก่ 幻ปลาทรูป ๑ ชีวิตรูป ๑ อวินิพโภครูป ๗ (มหาภูตรูป ๔ รูปารมณ์ ดัน darmณ์ รสารมณ์) และอาหารชีวิต ๑ (คือ กัมมโจชา)
๔. **ชีวหาทสกกลาป** หมายถึงกลาปที่มีจำนวนรูป ๑๐ ได้แก่ ชีวหาปลานาทรูป ๑ ชีวิตรูป ๑ อวินิพโภครูป ๗ (มหาภูตรูป ๔ รูปารมณ์ ดัน darmณ์ รสารมณ์) และอาหารชีวิต ๑ (คือ กัมมโจชา)
๕. **กายทสกกลาป** หมายถึงกลาปที่มีจำนวนรูป ๑๐ ได้แก่ กายปลานาทรูป ๑ ชีวิตรูป ๑ อวินิพโภครูป ๗ (มหาภูตรูป ๔ รูปารมณ์ ดัน darmณ์ รสารมณ์) และอาหารชีวิต ๑ (คือ กัมมโจชา)
๖. **อิตถีภารทสกกลาป** หมายถึงกลาปที่มีจำนวนรูป ๑๐ ได้แก่ อิตถีภารรูป ๑ ชีวิตรูป ๑ อวินิพโภครูป ๗ (มหาภูตรูป ๔ รูปารมณ์ ดัน darmณ์ รสารมณ์) และอาหารชีวิต ๑ (คือ กัมมโจชา)
๗. **ปริสภารทสกกลาป** หมายถึงกลาปที่มีจำนวนรูป ๑๐ ได้แก่ ปริสภารรูป ๑ ชีวิตรูป ๑ อวินิพโภครูป ๗ (มหาภูตรูป ๔ รูปารมณ์ ดัน darmณ์ รสารมณ์) และอาหารชีวิต ๑ (คือ กัมมโจชา)
๘. **วัตถุทสกกลาป** หมายถึงกลาปที่มีจำนวนรูป ๑๐ ได้แก่ ททัยวัตถุรูป ๑ ชีวิตรูป ๑ อวินิพโภครูป ๗ (มหาภูตรูป ๔ รูปารมณ์ ดัน darmณ์ รสารมณ์) และอาหารชีวิต ๑ (คือ กัมมโจชา)
๙. **ชีตวนากกลาป** หมายถึงกลาปที่มีจำนวนรูป ๘ ได้แก่ ชีตรูป ๑ อวินิพโภครูป ๗ (มหาภูตรูป ๔ รูปารมณ์ ดัน darmณ์ รสารมณ์) และอาหารชีวิต ๑ (คือ กัมมโจชา)

๐ จิตตซากลาก ๘ คือ

๑. **สุทธิธรรมสกกลาป** หมายถึงกลาปที่มีจำนวน รูป ๘ ได้แก่ อวินิพโภครูป ๔ โดยเฉพาะ
๒. **สัตทวนากกลาป** " " รูป ๘ ได้แก่ อวินิพโภครูป ๔ ลักษณะ ๑
๓. **กายวิญญาณวากกลาป** " " รูป ๘ ได้แก่ อวินิพโภครูป ๔ กายวิญญาณ ๑
๔. **วจีวิญญาณสัทททสกกลาป** " " รูป ๑๐ ได้แก่ อวินิพโภครูป ๔ วจีวิญญาณ ๑ ลักษณะ ๑

๕. **ลทุต้าทิเอกาทสกกลาป** หมายถึงกลาปที่มีจำนวน รูป ๑๑ ได้แก่ อวินิพโภครูป ๔ วิการรูป ๓
๖. **สัททลทุต้าทิหวานทสกกลาป** " " รูป ๑๑ ได้แก่ อวินิพโภครูป ๔ ลักษณะ ๑ วิการรูป ๓
๗. **กายวิญญาณติดลทุต้าทิหวานทสกกลาป** " " รูป ๑๑ ได้แก่ อวินิพโภครูป ๔ กายวิญญาณติด ๑ วิการรูป ๓
๘. **วจีวิญญาณติดลททลทุต้าทิเตรสกกลาป** " " รูป ๑๓ ได้แก่ อวินิพโภครูป ๔ วจีวิญญาณติด ๑ ลักษณะ ๑ วิการรูป ๓

๐ อุตุฯลาก ๔ คือ

๑. **สุทธิธรรมสกกลาป** หมายถึงกลาปที่มีจำนวน รูป ๔ ได้แก่ อวินิพโภครูป ๔ โดยเฉพาะ
๒. **สัตทวนากกลาป** " " รูป ๙ ได้แก่ อวินิพโภครูป ๔ ลักษณะ ๑
๓. **ลทุต้าทิเอกาทสกกลาป** " " รูป ๑๑ ได้แก่ อวินิพโภครูป ๔ วิการรูป ๓
๔. **สัททลทุต้าทิหวานทสกกลาป** " " รูป ๑๒ ได้แก่ อวินิพโภครูป ๔ ลักษณะ ๑ วิการรูป ๓

๐ อาหารชากลาก ๒ คือ

๑. **สุทธิธรรมสกกลาป** หมายถึงกลาปที่มีจำนวน รูป ๔ ได้แก่ อวินิพโภครูป ๔ โดยเฉพาะ
๒. **ลทุต้าทิเอกาทสกกลาป** " " รูป ๑๑ ได้แก่ อวินิพโภครูป ๔ วิการรูป ๓

รูปกลาป ๔	บจจย (ชนกสัตติ)	บจชยบัน
๑. กัมมอกลาป ๙	อาหารชีวิต (กัมมโจชา)	กัมมรูป ที่เหลือ ๔ (อวินิพโภ.๗ ชีวิตรูป ๑)
๒. จิตตซากลาก ๔	อาหารชีวิต (จิตตโจชา)	จิตตชีวิต ที่เหลือ ๗ (อวินิพโภ. ๗)
๓. อุตุฯลาก ๔	อาหารชีวิต (อุตุโจชา)	อุตุชีวิต ที่เหลือ ๗ (อวินิพโภ. ๗)
๔. อาหารชากลาก ๒	อาหารชีวิต (อาหารโจชา)	อาหารชีวิต ที่เหลือ ๗ (อวินิพโภ. ๗)

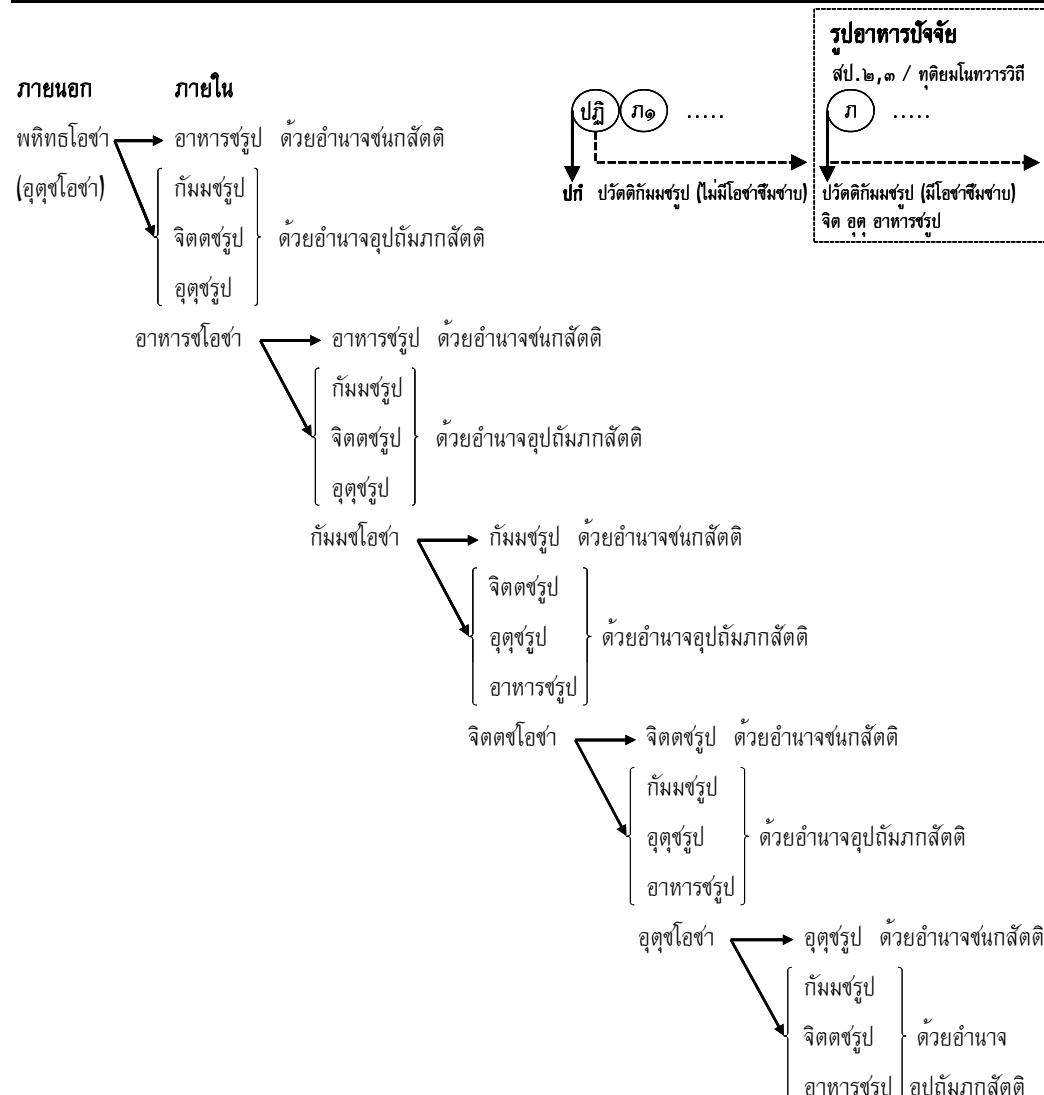
ที่มา :- จากหนังสือหลักสูตรชั้นมูลฐานพากิรรมิกตรี

๐ สรุปองค์ธรรมของบจจยทั้ง ๓ ที่เป็น อาหารชากติ

องค์ธรรมรวม ของทั้ง ๓ บจจย ได้แก่

- พทิทโธโจชา คือ โจชาที่อยู่ในอาหารต่างๆ ที่เป็นพืชในการอาหาร ของกินที่กระทำเป็นคำๆ หรือของที่ดื่มอีกหนึ่ง เป็นบจจย ช่วยอุปการะ แก้อาหารสู่ภูษานิกรูป ๑๒

រូបភាពរាជ (មិសសក) អង្កោនា

ถ้าพิทิธໂຄ່າ ຕືອໂຄ່າທີ່ຂູ່ໃນອາຫານຕ່າງໆ ທີ່ເປັນກັບພື້ນການອາຫານ ຂອງກິນທີ່ກະທຳເປັນດຳ
ທີ່ວົງ ຂອງທີ່ມີອົກຫົ່ງ ເປັນປັຈຍໍ ຈ່ວຍອຸປະກະຮະ ແກ່ອາຫານລົມງານີກຽບ ۱۲

ทรีอิเกนัยหนึ่ง

- อุตุก์ໂຄชาที่เป็นພທิອະ គື້ອໂຈາທີ່ອໍຍ້ໃນອາຫານຕ່າງໆ
 - ແລະ ແຕුລຸ່ມງວສູນານິໂຄชาທີ່ເປັນອໍ້ມັດຕະກ ຕື່ອ ກັ້ມມໂຄชา ຈິຕຕ່ໂຄชา ອຸດຸກໂຄชา ອາຫານໂຄชา ທີ່ເກີດອ່ອງໝາຍໃນເປັນປັຈັບ ຈ່ວຍອຸປະກຣະກ ແກ່ຈຸລຸ່ມງວສູນານິກຽບ ຕື່ອ ກັ້ມຮຽບ ๑៤ ຈິຕ່ຮຽບ ๑៥ ອຸດຸຮຽບ ๑៣ ອາຫານຮຽບ ๑៧ ທີ່ອໍຍ້ໃນກລາປເດືອກກັນກັບປັຈັບຮຽມ ແລະ ຕັ້ງອໍຍ້ໃນກລາປອື່ນໆ ເປັນປັຈຍຸປັນແລ້ວ ໄດ້ອຳນາຈປັຈັບ ៣ ຕື່ອ ຮູບອາຫານ ອາຫານຮັດຖື ອາຫານອວິຕະກ ທີ່ທຳການປ່ຽຍອຸປະກຣະໃນຄຣາວເດືອກກັນນີ້ ອຳນາຈຂອງຮປາກອາຫານຍ່າງເຕີຍເກຳນັ້ນເປັນພິເຕັ່ນ

ตารางแสดงรูปอาหาร (มิลลิกรัม) ทั่วไป

ปัจจัย → ปัจจัยปั้น	จำนำปัจจัย
<ul style="list-style-type: none"> พิทิโอลोชา คือ โօชาที่อยู่ในอาหารต่างๆ ที่เป็นพาพิการอาหาร ของกินที่กระทำเป็นคำๆ หรือของที่ดื่มอีกหนึ่ง → อาหารสูตรฐานนิกรุป ๑๒ 	รูปอาหารทั้ง ๓
<p>หรืออีกหนึ่ง</p> <ol style="list-style-type: none"> อุดุโลชาที่เป็นพิทิโอล คือโօชาที่อยู่ในอาหารต่างๆ จตุสูตรฐานนิกรุป คือ <p>กัมมโลชา จิตตโลชา อุดุโลชา อาหารชื่อชาที่เกิดอยู่ภายใน</p>	รูปอาหารทั้ง ๓
<p>→ จตุสูตรฐานนิกรุป คือ กัมมรูป ๑๔ จิตต์รูป ๑๕ อุดุรูป ๑๖ อาหารรูป ๑๒</p> <p>ที่อยู่ในกลาปเดียว กันกับปัจจัยธรรม และตั้งอยู่ในกลาปอื่นๆ เป็น รูปอาหารปั้นจยุบัน</p>	

□ สุรุปเนื้อความ ๓ ประการ ใน รูปอาหารปัจจัย

ในอาหารปัจจัยทุกเทลนี้ สุรุปเนื้อความมีอยู่ ๓ ประการ คือ

- ๑.) พทท.โอลิโอล่า คือ โอล่าที่อยู่ในอาหารต่างๆ ที่เป็นกพท.ในการอาหาร ของกินที่กระทำเป็นคำๆ หรือของที่ดีมีอีกหนึ่ง เป็น รูปอาหารปัจจัย
- ๒.) อาหารสมมูลฐานนิกруป ๑๒ เป็น รูปอาหารปัจจัยบัน
- ๓.) จิต ๔๙ เจตสิก ๕๗ ที่ประกอบ จิตตรูป ปฏิสัมโนกัมมัชรูป พาทริรูป อุตุรูป ลักษณ์ลัตตากัมมัชรูป ปรัดติกัมมัชรูป เป็น รูปอาหารปัจจนิก

หรืออีกนัยหนึ่ง

- จตุลสมมูลฐานนิกโอล่า ที่เป็นอัจฉริยะ คือ กัมมังโอล่า จิตตจิโอล่า อุตุจิโอล่า อาหารจิโอล่า ที่เกิดอยู่ภายใน และอุตุจิโอล่าที่เป็นพทท. คือ โอล่าที่อยู่ในอาหารต่างๆ เป็น รูปอาหารปัจจัย
- จตุลสมมูลฐานนิกруป คือ กัมมัชรูป ๑๔ จิตตรูป ๑๕ อุตุรูป ๑๓ อาหารรูป ๑๒ ที่อยู่ในกลาปเดียวกันกับปัจจัยธรรม และตั้งอยู่ในกลาปอื่นๆ เป็น รูปอาหารปัจจัยบัน
- จิต ๔๙ เจตสิก ๕๗ ที่ประกอบ ปฏิสัมโนกัมมัชรูป พาทริรูป ลักษณ์ลัตตากัมมัชรูป เป็น รูปอาหารปัจจนิก

□ ปัญหาภารวิภัค์ แห่ง รูปอาหารปัจจัย

ในอาหารชาติ ปัจจัยที่เป็นอาหารชาติ ๓ ปัจจัย นั้น มี ๑ บท ๑ วาระเท่านั้นก็คือ

ก.) อพญาภตบท มี ๑ วาระ (ร-ร) คือ ๑. อพญาภตบทวารล้าน ในอพญาภตบท (อพ - ยพ)

ในการแล้วดงปัญหาภารวิภัค์ พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงแสดงตามกฎสัลติก เป็นต้น โดยตั้งบทไว้ เป็นหลัก ๑ บทก่อนซึ่งเรียกว่า บทหน้า คืออพญาภตบท เป็นปัจจัยธรรม และจำແນกปัจจัยบันธรรม (ปثارล้าน) โดยบทหลัง แสดงແຍກกันไป ในรูปอาหารปัจจัย มี ๑ บท ๑ วาระ ดังนี้

๗.๓ (ท. ถ. อ.)		
๑ บท ๑ วาระ		
ลุทธิลังขยาวยาระ = ๐:๐:๑		
บท/วาระ	กรณบพ	ปจ.
๑	กุ.- กุ.	
๒	กุ.- อกุ.	
๓	กุ.- อพ.	
๔	อกุ.- อกุ.	
๕	อกุ.- กุ.	
๖	อกุ.- อพ.	
๗	อพ.- อพ.	๗. ท. ถ. อ.
๘	อพ.- กุ.	
๙	อพ.- อกุ.	
รวมเป็น ๓ สภาคร (- ตนเอง) ๙		

□ จำແນก รูปอาหารปัจจัย โดยลักษณะ และชาติ กាល สัตติ

ใน รูปอาหารปัจจัยนี้ การช่วยอุปการะແກ່ປັຈຍຸບັນธรรมของธรรมที่ เป็นรูปอาหารปัจจัยนั้น

ເມື່ອວ່າໂດຍ ลักษณะ ມີຍ່າງເດືອຍ ຕື່ອ ນໍາอาหารຫຼັບປິທ້ເກີດຂຶ້ນ (อาหาร)

ເມື່ອວ່າໂດຍ ชาติ เป็น อาหารชาติ

ເມື່ອວ່າໂດຍ กាល เป็น ປັຈຍຸບັນກາລ

ເມື່ອວ່າໂດຍ สัตติ ຕື່ອ ອຳນາຈ ມີ ๒ ອຍ່າງ ຕື່ອ

ໜົກສັດຕິ ຈ່ວຍອຸປະກາຣະໄຫ້ປັຈຍຸບັນເກີດຂຶ້ນ ອຍ່າງທີ່ຝ່າຍ ແລະ

ອຸປະກາກສັດຕິ ຈ່ວຍອຸປະກາຣະໄຫ້ປັຈຍຸບັນธรรม ຕັ້ງອູ້ ອຍ່າງທີ່ຝ່າຍ

ທີ່ອີ

ຕື່ອ ໜົກສັດຕິ ຈ່ວຍອຸປະກາຣະໄຫ້ປັຈຍຸບັນເກີດຂຶ້ນ ອຍ່າງທີ່ຝ່າຍ ແລະ

ອຸປະກາກສັດຕິ ຈ່ວຍຮັກໝາປັຈຍຸບັນธรรม ໄວໂດຍສຳເສົ່າມອ ອຍ່າງທີ່ຝ່າຍ

๑.) อพยากตอบ

- อพยากตอบทารก้าน ใน อพยากตอบ (อัพ - อัพ)

(น.๓๒๔)

วิธีพระบาริ อพยากโต ဓมโน อพยากตสส ဓมสส รูปอาหารปุจจย เนน ปุจโจ.

อพยากตอรรอม เป็นบัวจักษ์คือช่วยอุปการะ แก้อพยากตอรรอม ด้วยคำชาเจรูปอาหารปัจจย.

จำแนกบทและแสดงองค์ธรรม ในวิธีพระบาริ

อพยากโต ဓมโน - เป็นกัตตุบท แสดงให้รู้ถึงปัจจัย องค์ธรรมได้แก่

๑) จตุลสมุนไภานิกโธชา ที่อยู่ในอัจฉริยัตสัณดาน และ ๒) อุตุโธชา ที่อยู่ในพหิทธลัณดาน

อพยากตสส ဓมสส - เป็นลัมปทานบท แสดงให้รู้ถึงปัจจัยปุบัน องค์ธรรมได้แก่

จตุลสมุนไภานิกรุปที่ตั้งอยู่ในกลาปอันเดียวกับกับโธชาที่เป็นปัจจัย และที่ตั้งอยู่ในกลาปอื่นๆ

รูปอาหารปุจจย - เป็นกรอบบท แสดงให้รู้ถึงอำนาจแห่งรูปอาหารปัจจัยเป็นพิเศษ ในบรรดาอำนาจ

ปัจจยทั้ง ๓ ที่เข้าช่วยอุปการะในคราวเดียวกัน คือ รูปอาหาร อาหารรัตติ อาหารอวิচตະ เหล่านี้

ปุจโจ - เป็นกิริยาบท แสดงให้รู้ถึงความเป็นอนตตະ

ความเป็นรูปอาหาร ปัจจัย ปัจจุปัน ในบท อพยากโต อพยากตสส นี้

ว่าโดย กາລ เป็นไปใน ปรัตติกາล

ว่าโดย ภුමิ เป็นไปใน การภුมิ ๑๐ (-นิรยภුมิ)

ว่าโดย บุคคล เป็นไปใน บุคุณ ๔ อริยบุคคล ๔

ว่าโดย วิถี เป็นไปใน รูปวิถี

สุทธรังษายาระ

สรุปจำวนสุทธรังษายาระแห่งรูปอาหารปัจจัยปัญหาหาระ ดังแสดงมาแล้วข้างต้นนี้ มีประเภทเดียว คือ

๑. อพยากโต อพยากตสส รูปอาหารปุจจย เนน ปุจโจ.

รูปอาหารปัจจยสภาคະ

ปัจจยที่เป็นสภาคະกันได้กับรูปอาหารปัจจัย ดังแสดงมาแล้วข้างต้นนี้ มี ๒ ปัจจัยคือ

อาหารรัตติ อาหารอวิচตະ

ราหันตະและคำอธิบายในรูปอาหารปัจจัย

(น.๑๑)

ราหันตະ

กพพี กรณีตติ = กพพีกาโร.

อาหารได้ได้กระทำเป็นของกิน หรือได้บันทำเป็นคำฯ ฉะนั้น อาหารนั้นจึงเรียกว่า กพพีกาโร.

ในที่นี้ คำว่า กพพี ทำให้เพียงแต่แสดงเนื้อความว่า บันเป็นคำแต่อร่อยเดียวนะ

หากแต่ได้แสดงอาหารของกินอีกด้วย ฉะนั้น คำว่า กพพี แปลว่า บันเป็นคำหรือของกิน

อาหารยตติ = อาหาร.

โภชนะไดบุคคลพึงได้ปากหรือพึงก dein ฉะนั้น โภชนะนั้นจึงเรียกว่า อาหาร.

กพพีกาโร ๔ โล อาหาร ชาติ = กพพีกาโรอาหาร.

โภชนะได้ได้กระทำเป็นของกิน หรือบันเป็นคำด้วย พึงได้ปากหรือพึงก dein กินด้วย

ฉะนั้น โภชนะนั้นจึงเรียกว่า กพพีการอาหาร.

แสดงการทารก้านปัจจัย ใน ปัญหาหารวิภังค์ แห่ง รูปอาหารปัจจัย

๐ : ๐ : ๑	ปัจจัย → ปัจจุปัน	ท.๗.๓
๑. อัพ - อัพ	จตุลสมุนไภานิกโธชา ที่อยู่ในอัจฉริยัตสัณดาน และโธชาที่อยู่ใน พหิทธลัณดาน → จตุลสมุนไภานิกรุป ที่ตั้งอยู่ในกลาปอันเดียวกับโธชาที่เป็นปัจจัย และที่ตั้งอยู่ในกลาปอื่นๆ	๓

ອນໄວທພຣະບາລີ ແກ້ວອາຫາຮາຕີ ມີ ၃ ປັຈຸດ

ခုပါယာဉ်ရူပာစာပြုချိန်

การที่พระพุทธองค์ทรงแสดงง่าว กพพีกาโร อาทาริ นี้ได้ทรงแสดงง่าว อาทาริ นั้นก็ เพราะว่า บรรดาโยชาทั้ง ๔ ตือกัมมชัย จิตตชัย อุดุชช อาทาริโยชา ที่ทำการช่วยอุปการะร่างกายนั้น อาทาริโยชา มีความสำลักผุมาก จึงทรงยกเป็นใหญ่เป็นประอาน แล้วทรงแสดงง่าว กพพีกาโร อาทาริ

ความจริงนั้น ลัตต์ทั้งหลายขณะที่เกิดเป็นตัวลัตต์ ตัวคน แม้ว่าก้มมళะ จิตต์ซະ อุต្វូខោទាំង ៣ จะเป็นตัวตั้งตัวสำคัญลักษณ์เท่าเดิมตาม แต่ทว่าร่างกายของลัตต์ทั้งหลายหลังจากที่เกิดมาจนกระทั่งตาย จะดังอยู่และเจริญขึ้นได้แน่ จะต้องอาศัยอาหารទៅที่เกิดมาจากการบริโภค ดังที่เห็นประจักษ์กันอยู่แล้วในระหว่าง ឧត្តមខោទាំង ២ គឺ อาหารต่างๆ គ្រឿងตុំម៉ា

- ช่วยอุปกรณ์ แก่การทำธุรกรรมภายในตัว ด้วยอำนาจ ชนกลัสดี
 - ช่วยค่าใช้จ่าย แก่ตัวร่างที่เหลืออยู่ภายนอก ใน ด้วยอำนาจ ค่าอัมภากลัสดี

ຈົດໝາຍ ດີວ່າ ກັມໜ້າ ຈິຕຕ່າງ ອຸດຸໜ້າ ອາຫາຣໂອ່ຈ້າທັງ ۴ ທີ່ອູ່ນໍາຢືນຮ່າງກາຍໆຂ່າຍອຸປະການ
ແກ່ຈົດສົມງວຽນໃກງຽປກລາປ ຕື່ອ ກັມໜ້າ ຈິຕຕ່າງ ອຸດຸໜ້າ ອາຫາຣ່າກລາປ ທີ່ເກີດອູ່ນໍາຢືນດ້ວຍຄໍານາຈົນກັບສົດຕິ
ແລະອຸປ້ມກາບສົດຕິ ກ່າວ່າຕື່ອໂອ່ຈ້າທີ່ອູ່ໃນກາລາປອັນທຶນໆ ຂ່າຍອຸປະການແກ່ຮູບທີ່ອູ່ໃນກາລາປອັນເດືອກວັນດ້ວຍ
ຄໍານາຈົນກັບສົດຕິ ແລະຂ່າຍອຸປະການແກ່ຮູບທີ່ອູ່ໃນກາລາປອື່ນໆ ດ້ວຍຄໍານາຈົນອຸປ້ມກາບສົດຕິ ໃນໂອ່ຈ້າທັງ ۴ ປີ

- กั้มໂອຈ້າ ທ່ານຍເຂົາໂອຈ້າທີ່ອໝູໃນກົມໜ່າລາປ໌ ທີ່ເກີດຈາກກຸຽບ ອຸກຸສລ
 - ຈິຕຕະໂອຈ້າ ທ່ານຍເຂົາໂອຈ້າທີ່ອໝູໃນຈິຕຕະໜ່າລາປ໌ ທີ່ເກີດຈາກຈິຕ
 - ອຸດຸໂອຈ້າ ທີ່ອໝູໃນຮ່າງກາຍ ທ່ານຍເຂົາໂອຈ້າທີ່ອໝູໃນອຸດຸໜ່າລາປ໌ ທີ່ເກີດຈາກກົມໜ່າລາປ໌ ຈິຕຕະໜ່າລາປ໌
ແລະອາຫານໜ່າລາປ໌ເປັນສົມງວດຊາວ ຈຶ່ງໄດ້ແກ່ ກົມປັ້ງຈະຍອຸດຸໜ່າລາປ໌ ຈິຕປັ້ງຈະຍອຸດຸໜ່າລາປ໌
ແລະອາຫານປັ້ງຈະຍອຸດຸໜ່າລາປ໌ນັ້ນແເງ
 - ອາຫານໜ່າລາປ໌ ທ່ານຍເຂົາໂອຈ້າທີ່ອໝູໃນອາຫານໜ່າລາປ໌ ທີ່ເກີດຈາກອາຫານທີ່ບຣິໂກຕເຈົ້າໄປ

ในที่นี้จึงให้เห็นว่า อุตุฯโธฯ กับ อาหารฯโชาฯ ทั้ง ๒ นี้เกี่ยวเนื่องกันโดยความเป็นเหตุเป็นผล คือ อุตุฯโธฯเป็นเหตุ เป็นลมภูมิหนึ่งอ่อนพ่อแม่ อาหารฯโชาฯ เป็นผลหนึ่งอ่อนลักษณะ

อีกประการหนึ่ง โօชาที่อยู่ในอาหารและเครื่องดื่มต่างๆ นั้น ถึงแม้จะเป็นยาหารก็จริงแต่ก็ยังเป็นเพียงแต่คุณูปโ况อยู่ ยังไม่ได้เป็นปัจจัย คือช่วยคุณูปการะ แก้ร่างกาย คือรูปภายนอกเด็กขึ้นได้แต่อย่างใดไม่ต่อเมื่อได้นำมาทำเป็นของกินของดื่ม บันเป็นคำๆ บริโภคกลืนเข้าไปแล้วนั้นแหล่ะ จึงจะเป็นปัจจัยช่วยอุปการะ แก้ร่างกายได้

(ନେଟ୍‌କୋର୍ଟ୍)

๓. รูปอาหารปีศาจ

ก. อพยานตบท

๓. กพพีกาโร อาทารโ ອິມສູ່ ກາຍສູ່ ຮຸປອາທາບປະເຍນ ປະຈໂຍ

៤៩

กพฟิการหาร คือ จตุลักษณะนิกโธฯ ที่อยู่ในอัปมัตตสันดาน เป็นปัจจัยช่วยอุปการะ
แก่จตุกาย ที่อยู่ในกลาปอันเดียวกัน และกลาปที่ต่างกันกับตน ด้วยอำนาจจรรยาหารปัจจัย.

๒. อาหารต้านปีบจัง

ก. อพยานตบท

๓. กพพีก้าโร อาหาโร อิมสส กายสส อาหารติดปุจจายน ปจจโโน

ອັພ-ອັພ (ນ.၃၈၀)

กพฟีการหาร គឺ ទុក្ខម្មរានិកខ្លួច ទីត្រូវឱ្យឈ្មោះផែនពាត់លាសបាននិងអូតុខ្លួច ទីត្រូវឱ្យឈ្មោះផែនពាត់លាសបាន
បើកស្របតាមអូក្រការ កៅកតុការី ទីត្រូវឱ្យការបៀបដើរការ និងការបៀបដើរការ តាំងកំណែបញ្ហា
តាមការងារការងារ

๓. อาหารอวิศตป์จัง

ก. อพยากตบท

๑. กพพีกาโร อาทารो อิมส์ ภายส์ อาหารอวัตปนุญาณ ปจดโย

ໆໍ່-ໆໍ່

กพพีการทาง คือ จดสัญญาณิกโธชา ที่อยู่ในอัปมตตลัณดาและอุตุชโธชาที่อยู่ในพทธอรลัณดา เป็นปัจจัยอุปการะ แก่จตุรักษากายที่อยู่ในกลาปองเดียวกัน และกลาปีที่ต่างกันกับตน ด้วยคำน้ำใจทางคุณิตาจฉัน.

๗. รูปชีวิตในทริยชาติ

ข้อควรกำหนดในรูปชีวิตนทริยชาติ

◦ ปัจจัยที่เป็น รูปชีวิตนทริยชาติ

- ปัจจัยธรรมเป็น รูป คือ รูปปัจจิตนทริย์ที่อยู่ในกัมมชาลาป ๙ หรือ ๔
 - ปัจจุบันธรรมเป็น รูป คือ กัมมชา襦ปที่เหลือซึ่งอยู่ในกัมมชาลาปเดียวกันกับปัจจัยธรรม
 - การช่วยอุปการะในรูปปัจจิตนทริย์ชาตินี้ จะกล่าวถึงเฉพาะ "กัมมชาลาปหรือกัมมารูป" เท่านั้น เพราะจิตต์ชาลาป อุต్สุกชาลาป อาหารชาลาป แม้จะมีภาวะเจริญตั้งมั่นอยู่ได้ แต่ก็ด้วยอาศัยปัจจัยอื่น มิใช่รูปปัจจิตนทริย์ปัจจัย กล่าวคือ ภาวะแห่งรูปปัจจิตนทริย์นี้ จะมีแต่ใน "กัมมชาลาป" เพียงอย่างเดียว
 - อาบน ร-ປ-ສ-ວ-ຕ-ນ-ທ-ຣ-ຍ / รูป-ຈ-ວ-ຕ-ນ-ທ-ຣ-ຍ ให้สังเกตที่ "ຍ" มีการันต์ หรือไม่

◦ คำอธิบายในรูปชีวิตนทรียปัจจัย

កំណត់ភាគរបៀប	ចំណាំ	ចំណាំ
១. ជាជុទ្ធសកកសាប		
២. សេតពសកកសាប		
៣. នាយកសកកសាប		
៤. គិតាភសកកសាប		
៥. កាយពសកកសាប		
៦. ឯតភើវាពសកកសាប		
៧. បុរីវាពសកកសាប		
៨. វត្ថុពសកកសាប		
៩. គិតនាយកកសាប		
១០. គិតរូបរបៀប	គិតរូប	កំណត់ភាគរបៀបទី២

- **ຈັກຫຼຸກສົກລາປ່າ** ເປັນຕົ້ນແຈນເຖິງ **ວັດທະນສົກລາປ່າ** ທ່ານຍິດີ່ງ ກລາປ່າທີ່ມີຈຳນວນຮຽບ ๑๐ ມີ **ຈັກຫຼຸກສົກລາປ່າ** ເປັນປະຈາກ ແລະ ອວິນຟໂກຄຽບ ๔ (ມທກູງຮຽບ ๔ ຮູ່ປາມຮົມນ໌ ຕັນອາຮົມນ໌ ຮັດຮົມນ໌ ໂອຊໍາ) **ຈົວຕຽບ ๑** ໃນຈັກຫຼຸກສົກລາປ່ານີ້ ເພື່ອຍັງຈົວຕຽບ ເປັນປັບຈັບ ກົມມ່ຽນທີ່ເຫຼືອ ๙ ເປັນປັບຈັບປັບນັ້ນ
- **ຈົວຕຽບນຽກສົກລາປ່າ** ທ່ານຍິດີ່ງ ກລາປ່າທີ່ມີຈຳນວນຮຽບ ๘ ມີ**ຈົວຕຽບ** ເປັນປະຈາກ ແລະ ອວິນຟໂກຄຽບ ๔ (ມທກູງຮຽບ ๔ ຮູ່ປາມຮົມນ໌ ຕັນອາຮົມນ໌ ຮັດຮົມນ໌ ໂອຊໍາ)

◦ ปัจจัยที่เป็นรูปปัจจิตินทริยาติ มี ๓ ปัจจัย คือ

- ๑.) รูปชีวิตินทรียปัจจัย ๒.) อินทรีย์ตถิปัจจัย ๓.) อินทรียอวิคตปัจจัย

- ปัจจัยที่เป็นรูปชีวิตนทริยชาติ มินิทเทส ตั้งต่อไปนี้

- ๑.) รูปชีวิตินทรียปัจจัย มินิเทลส์ ๑ ช้อ คือ นิทเทลช้อ ๖ ของอินทรียปัจจัยนิทเทล
๒.) อินทรียติดปัจจัย และ ๓.) อินทรียอวิตตปัจจัย ไม่มินิเทลโดยเฉพาะแต่เมื่อ渥ภาพประชาลี
ของปัญญาหารวิภังค์ ในหนังสือหลักสูตรที่น่า ๓๗๐ การจำแนกบทและเนื้อความองค์กรรرم
คงเป็นไปเหมือนกับ รูปชีวิตินทรียปัจจัย นี้เอง
(การแสดงพระบารีลักษณะนี้เรียกว่า สร่าวเล่นนัย - การแสดงที่ยังมีลวนเหลืออยู่)

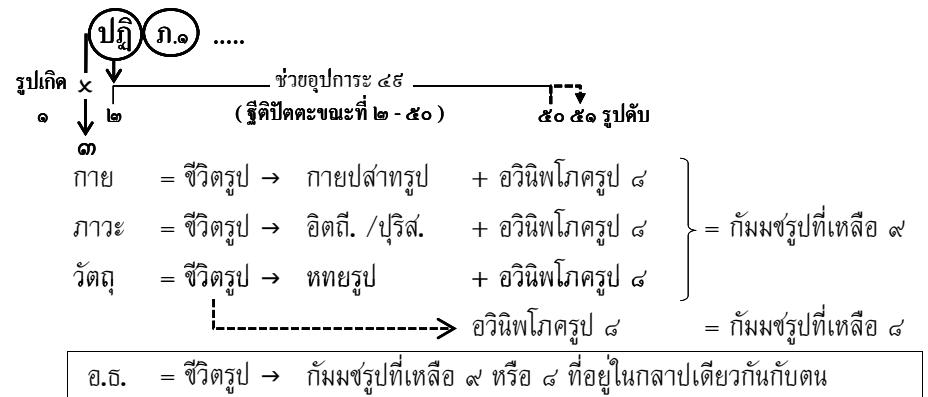
- สรปงคธรรมของปจดทั้ง ๓ ที่เป็น รปชีวิตนทริยชาติ

องค์กรรวมของทั้ง ๓ ปัจจัย ได้แก่

รูปชีวิตนิทรรศ์ ที่เกิดขึ้นในปรัชญาการ และปฏิสัมพิทา การ เป็นปัจจัยช่วยอุปการะ แก่กัมมธรปติเหลือ ๙ หรือ ๔ ที่อยู่ในกาลเวลาเดียวกันกับตน

การช่วยอุปการะ - รูปชีวิตนทรีย์ที่เกิดในปฏิสัมพิการ → ก้มมหรูปที่เหลือ ในปัจจติกาล
(ที่ "อุปการทักษณะ" มีกำลังอยู่แล้วได้ / แต่ที่ "รูปติชณะ" มีกำลังช่วยได้)

- รูปชีวิตนทรีย์ที่เกิดในปัจจติกาล → กัมมัชชุรุปที่เหลือ ในปัจจติกาล

□ ๑) รูปชีวิตินทริยปัจจัย (๔๐๔)

(พระบาลีข้อ ๖ ของอินทริยปัจจัยนิพทเทเล)

ธรรมกบท

ปจจุทเทเล โย ยาทิส ปจจโย อินทริยปจจโยติ ภគตา อุททิกูโร, ส์ ดาทิส ปจจโย ปจจยนิพทเทเล,

๖. รูปชีวิตินทริย ภกฎตตา รูปาน อินทริยปจจเยน ปจจโยติ ภគตา นิทิกูโร.

ปัจจัยเข่นได พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงแสดงไว้โดยย่อในปจจุทเทลสว่า อินทริยปจจโย

ปัจจัยเข่นนั้น พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงแสดงโดยพิสдарิในปัจจยนิพทเทลสว่า

๖. รูปชีวิตินทริย ภกฎตตา รูปาน อินทริยปจจเยน ปจจโย.

พระบาลีและคำแปล

- ๖.) ๑) รูปชีวิตินทริย ๑) ภกฎตตา รูปาน ๒) อินทริยปจจเยน ๓) ปจจโย.
 ๑) รูปชีวิตินทริย ที่เกิดขึ้น ในปัจจัติกาล และปฏิสัมพันธ์
 ๒) เป็นปัจจัยช่วยอุปการะ
 ๓) แก่กัมมธูปที่เหลือ ๙ หรือ ๕ ที่อยู่ในกลาปอันเดียวกันกับตน
 (ภกฎตตา รูปาน แปลอีกอย่างว่า รูปที่เกิดจากกรรมชั้นมา)
 ๔) ด้วยอำนาจรูปชีวิตินทริยปัจจัย

□ ตาราง แสดงการหาอำนาจปัจจัย (และหมาย) ใน รูปชีวิตินทริยปัจจัย

ปัจจัย → ปจจุปั้น	อำนาจปัจจัย
รูปชีวิตินทริย ที่เกิดขึ้น ในปัจจัติกาล และปฏิสัมพันธ์เป็นปัจจัย → กัมมธูปที่เหลือ ๙ หรือ ๕ ที่อยู่ในกลาปอันเดียวกันกับตน	รูปชีวิตินทริย ปัจจัยทั้ง ๓

- x - กัมมธูป เกิดครั้งแรกที่ อุปปาทักษณะของปฏิสัมพันธ์
 ที่สืดต่อของปฏิสัมพันธ์ เป็นการช่วยอุปการะโดยความเป็นรูปชีวิตินทริยปัจจัย ครั้งแรก
 - กัมมธูป เกิดครั้งสุดท้ายที่ อุปปาทักษณะของจิตดวงที่ ๑๗ ที่นับถอยหลังจากจุติจิต
 ที่สืดต่อของจุติจิต เป็นการช่วยอุปการะโดยความเป็นรูปชีวิตินทริยปัจจัย ครั้งสุดท้าย

จำแนกบท และเนื้อความองค์ธรรม

การแสดงธรรมของพระผู้มีพระภาคเจ้าในอินทริยปัจจัยนิพทเทลพระบาลีนี้ เมื่อจำแนกบทและเนื้อความ องค์ธรรมแล้ว ก็เป็นดังนี้

อินทริยปจจโย แสดงให้รู้ถึง นิพทิสตัพพะ (บพที่ยกจีนแสดงก่อน)

รูปชีวิตินทริย เป็นต้น จนถึง ภกฎตตา รูปาน อินทริยปจจเยน ปจจโย.

แสดงให้รู้ถึง นิพทสนาการะ (บพที่แสดงขยายเนื้อความให้เห็นเป็นตัวอย่าง)

ในพิทส์สนาการพระบาลีนี้

รูปชีวิตินทริย	- เป็นกัตตุบท แสดงให้รู้ถึงปัจจัยธรรม คือ จิตตรุปที่อยู่ในกัมมชาลาป ๙
ภกฎตตา รูปาน	- เป็นลัมปทานบท แสดงให้รู้ถึงปจจุปั้นธรรม คือ กัมมธูปที่เหลือ ๙ หรือ ๕ ที่อยู่ในกลาปอันเดียวกันกับจิตตรุปซึ่งเป็นปัจจัย
อินทริยปจจเยน	- เป็นกรณบท แสดงให้รู้ถึงอำนาจปัจจัย ๓ คือ รูปชีวิตินทริย อินทริยตติ อินทริยอวิตติ ที่ทำการช่วยอุปการะในคราวเดียวกันนั้น อำนาจของรูปชีวิตินทริยอย่างเดียวเท่านั้นเป็นพิเศษ
ปจจโย	- เป็นนามกริยาบท แสดงการช่วยอุปการะแก่ปัจจุปั้นธรรม โดยความปราศจากการตัวตน

□ รูปชีวิตินทริย (มิสสก) หมาย

(๔๐๔)

ตารางรูปชีวิตินทริย ที่เกิดขึ้นในปัจจัติกาล และปฏิสัมพันธ์เป็นปัจจัยช่วยอุปการะ แก่กัมมธูปที่เหลือ ๙ หรือ ๕ ที่อยู่ในกลาปอันเดียวกันกับตนแล้ว ได้อำนาจปัจจัย ๓ คือรูปชีวิตินทริย อินทริยตติ อินทริยอวิตติ ที่ทำการช่วยอุปการะในคราวเดียวกันนั้น อำนาจของรูปชีวิตินทริยอย่างเดียวเท่านั้นเป็นพิเศษ

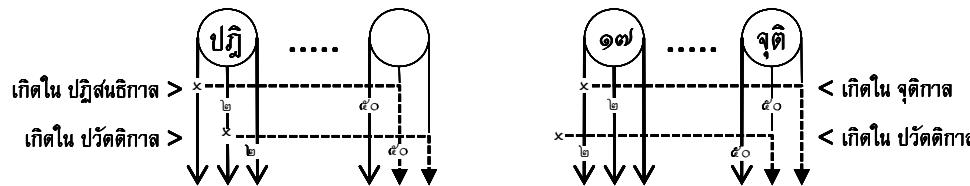
□ ตารางแสดงรูปชีวิตินทริย (มิสสก) หมาย

ปัจจัย → ปจจุปั้น	อำนาจปัจจัย
รูปชีวิตินทริย ที่เกิดขึ้น ในปัจจัติกาล และปฏิสัมพันธ์เป็นปัจจัย → กัมมธูปที่เหลือ ๙ หรือ ๕ ที่อยู่ในกลาปอันเดียวกันกับตน	รูปชีวิตินทริย ปัจจัยทั้ง ๓

□ สุรุปเนื้อความ ๓ ประการ ใน รูปชีวิตนทรีย์ปัจจัย (๔๗๐)

ในอินทรีย์ปัจจัยเหล่านี้รูปชีวิตนทรีย์ปัจจัย มี สุรุปเนื้อความมีอยู่ ๓ ประการ คือ

- ๑.) รูปชีวิตนทรีย์ทั้งหมด ที่เป็นไป (เกิด) ในปรัตติกาลและปฏิสัมพันธ์ ก็เป็น รูปชีวิตนทรีย์ปัจจัย เป็น รูปชีวิตนทรีย์ปัจจัย
- ๒.) กัมมัชรูปที่เหลือ ๙ หรือ ๘ ที่อยู่ในกลาปอันเดียวกันกับชีวตรูป เป็น รูปชีวิตนทรีย์ปัจจุบัน (เป็นการซ่อนอยุปการะใน "ปรัตติกาล" เท่านั้น)

- ๓.) ○ จิต ๔๙ เจตสิก ๕๒ ที่ประกอบ ก็ตี,
○ จิตตรูป พាមิตรูป อหาารัชรูป อุดุชรูป และรูปชีวิตนทรีย์ ที่อยู่ใน
ปฏิสัมพันธ์กัมมัชรูป อยัญญาลัตตากัมมัชรูป ปรัตติกัมมัชรูป ก็ตี เป็น รูปชีวิตนทรีย์ปัจจนิก

		(๓) รูป ๗ หมวด								
		(๑)	(๒)	จิ.รุ.	ป.ก.	พ.า	ห.ท.	อ.ุ.	ณ.	ต.ิ
๑.ที่ไม่ใช่ ป.ย.	>	๔๙	๕๒	x	x	x	x	x	x	x
				x ชีวตรูป			x ชีวตรูป			x ชีวตรูป
				✓ กัมมัชรูปที่เหลือ ๙			✓ กัมมัชรูปที่เหลือ ๙			✓ กัมมัชรูปที่เหลือ ๙

□ จำแนก รูปชีวิตนทรีย์ปัจจัย โดยลักษณะ และชาติ การล สัตติ

ใน รูปชีวิตนทรีย์ปัจจัยนี้ การซ่อนอยุปการะแก่ปัจจุบันธรรมของธรรมที่ เป็นรูปชีวิตนทรีย์ปัจจัยนั้น

เมื่อว่าโดย ลักษณะ มี ๒ อย่าง คือ มีสภาพเป็นรูปด้วย (รูป) มีอิสรภาพเป็นให้ด้วย (อิทธิย)

เมื่อว่าโดย ชาติ เป็น รูปชีวิตนทรีย์ชาติ

เมื่อว่าโดย การล เป็น ปัจจุบันการล

เมื่อว่าโดย สัตติ คือ สำนາฟ มือย่างเดียว คือ อนุปาลกสัตติ ซึ่งรักษาปัจจุบันธรรม
ไว้โดยลสำเนา

□ ปัญหาภารวิภัค แห่ง รูปชีวิตนทรีย์ปัจจัย (๔๗๔)

ในรูปชีวิตนทรีย์ชาติ ปัจจัยที่เป็นรูปชีวิตนทรีย์ชาติ ๓ ปัจจัย นั้น มี ๑ บท ๑ ภาระเทื่องอกันคือ ก) อพยากตบท มี ๑ ภาระ (ร-) คือ ๑. อพยากตบทการล ในการอพยากตบท (อพ - อพ)

ในการแล้วดงปัญหาภารวิภัค พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงแล้วดงตามกฎลติก เป็นต้น โดยตั้งบทไว้ เป็นหลัก ๑ บทก่อนซึ่งเรียกว่า บทหน้า คืออพยากตบท เป็นปัจจัยธรรม และจำແກปัจจุบันธรรม (ปทการล) โดยบทหลัง แล้วดงคล้อยตามกันไป ในรูปชีวิตนทรีย์ปัจจัย มี ๑ บท ๑ ภาระ ดังนี้

รูป.๓ (รูป. ๓. อ.)		
๑ บท ๑ ภาระ		
ลุทอัลจัขายาระ = ๐:๐:๑		
บท/ภาระ	กรณบท	ป.จ.
๑	กุ.- กุ.	
๒	กุ.- อกุ.	
๓	กุ.- อพ.	
๔	อกุ.- อกุ.	
๕	อกุ.- กุ.	
๖	อกุ.- อพ.	
๗	อพ.- อพ.	รูป. ๓. อ. ๓
๘	อพ.- กุ.	
๙	อพ.- อกุ.	
รวมเป็น ๓ ส่วน (-ตนะง) ๙		

□ สุกสั่งขยายราย

ก.) อพยากตอบ

- อพยากตอบการสอน ใน อพยากตอบ (อัพ - อัพ)

วิธีพระบารี อพยากโต ဓမูโน อพยากตสส ဓមมสส รูปชีวิตนทริยปจจาย ปจจโย.
อพยากตธรรมเป็นปัจจัย คือช่วยอุปการะ แก้อพยากธรรม
ด้วยคำนำจากรูปชีวิตนทริยปัจจัย.

จำแนกบทและแสดงองค์ธรรม ในวิธีพระบารี

อพยากโต ဓມโน - เป็นกัตตุบท แสดงให้รู้ถึงปัจจัย องค์ธรรมได้แก่
รูปชีวิตนทริย ทั้งในปฏิสัณธิการและในปัจติกาล

อพยากตสส ဓມมสส - เป็นลัมปานบท แสดงให้รู้ถึงปัจจัยปุบัน องค์ธรรมได้แก่
กัมมชรูปที่เหลือ ๙ หรือ ๘ ที่อยู่ในกลาปอันเดียวกันกับรูปชีวิตนทริย

รูปชีวิตนทริยปจจาย - เป็นกรณบท แสดงให้รู้ถึงอำนาจแห่งรูปชีวิตนทริยปัจจัยเป็นพิเศษ
ในบรรดาอำนาจปัจจัยทั้ง ๓ ที่เข้าช่วยอุปการะในคราวเดียวกัน คือ
รูปชีวิตนทริย อินทริยตติ อินทริยอวิคติ เหล่านี้

ปจจโย - เป็นกิริยาบท แสดงให้รู้ถึงความเป็นอนัตต

ความเป็นรูปชีวิตนทริย ปัจจัย ปัจจัยปุบัน ในบท อพยากโต อพยากตสส นี้

ว่าโดย กາລ เป็นไปใน ปัจติกาล

ว่าโดย ภຸນີ เป็นไปใน ปັນຈະວຽກภຸນີ ເອກວຽກภຸນີ [กັມໜ່ຽບທີ່ເຫຼືອ ๙ ອີ້ວ່ອ ๘]

ว่าโดย ບຸດຄລ ເປັນໄປໃນ ປຸດຊັ້ນ ๘ ອຣິຍບຸດຄລ ๘

ว่าโดย ວິຕີ ເປັນໄປໃນ ຮູປວິຕີ

สรุปจำนวนสุทธิบทแห่งรูปชีวิตนทริยปัจจัยปัญหา率为 ดังแสดงมาแล้วข้างต้นนี้ มีประเภทเดียว คือ

๑. อพยากโต อพยากตสส รูปชีวิตนทริยปจจาย ปจจโย.

□ รูปชีวิตนทริยปัจจัยสภาคະ

ปัจจัยที่เป็นสภาคະกันได้กับรูปชีวิตนทริยปัจจัย ดังแสดงมาแล้วข้างต้นนี้ มี ๒ ปัจจัยคือ
อินทริยตติ อินทริยอวิคติ

□ อธิบายในรูปชีวิตนทริยปัจจัยโดยลังเชป

(๔.๔๐๗)

รูปชีวิตนทริยปัจจัย นี้ได้แก่ ชีวตรูป เป็นปัจจัยช่วยอุดหนุนแก่กัมมชรูปที่เกิดพร้อมกันกับตน เช่น
ในกัมมชรูป ๙ มีจักษุทั้งกลาปเป็นต้นนั้น ในกลาปหนึ่งฯ มีชีวตรูปเป็นผู้รักษาอยู่ทุกๆ กลาป ดังนั้น
ชีวตรูป ที่มีอยู่ในกัมมชกาลาปแต่ละอันนั้น จะเป็นปัจจัยแก่รูปกลาปที่เหลือ ๙ หรือ ๘ ในกลาปเดียวกัน

รูปชีวิตนทริยปัจจัยนี้ ปัจจัยธรรมและปัจจัยปุบันธรรมเกิดพร้อมกันในกลาปอันเดียวกัน ทำผลงาน
เดียวกันกับสหชาตินทริยปัจจัย ซึ่งแสดงมาแล้วนั้น การที่พระพุทธองค์ ทรงแสดงรูปชีวิตนทริยปัจจัยไว้
เฉพาะ ไม่แสดงรวมกับสหชาตินทริยปัจจัย ก็เพราะเหตุว่าสหชาตินทริยปัจจัยนั้น ปัจจัยธรรมเป็นนามช่วย
อุดหนุนแก่ปัจจัยปุบันธรรมซึ่งเป็นนามและรูป ขณะที่ปัจจัยธรรมและปัจจัยปุบันธรรมเกิดขึ้นพร้อมกัน
นามธรรมที่เป็นปัจจัย ย่อมช่วยอุดหนุนแก่ปัจจัยปุบันธรรมได้ดังแต่ อุปบาทกัจจนาที่เดียว

ล้วนรูปชีวิตนทริยปัจจัยนี้ ถึงแม้ว่าปัจจัยธรรมและปัจจัยปุบันธรรมจะเกิดพร้อมกันในขณะเดียวกัน
และในกลาปเดียวกันก็จริงอยู่ แต่ว่าปัจจัยธรรมนั้น จะช่วยอุดหนุนแก่ปัจจัยปุบันธรรมตั้งแต่อุปบาทกัจจนา
ที่เดียวนั้นໄດ້ ต่อเมื่อถึงชีวิตของแล้วจึงจะช่วยอุดหนุนໄດ້ ทั้งนี้ก็เพราะว่าธรรมชาติของรูปธรรมใน
อุปบาทกัจจนาจะมีกำลังน้อย ไม่สามารถจะทำหน้าที่ช่วยอุดหนุนแก่ธรรมอื่นๆ ໄດ້ เมื่อถึงชีวิตขณะแล้วจึงมี
กำลังพอที่จะช่วยอุดหนุนแก่ธรรมอื่นๆ ໄດ້ ด้วยเหตุนี้พระพุทธองค์ จึงได้ทรงแสดงรูปชีวิตนทริยปัจจัยไว้
โดยเฉพาะต่างหาก

□ แสดงการหาอำนาจปัจจัย ใน ปัญหาภารกังค์ แห่ง รูปชีวิตนทริยปัจจัย

๐ : ๐ : ๑	ปัจจัย → ปัจจัยปุบัน	รูป.๓
๑. อัพ - อัพ	รูปชีวิตนทริย ทั้งในปฏิสัณธิการ และในปัจติกาล → กັມໜ່ຽບທີ່ເຫຼືອ ๙ ອີ້ວ່ອ ๘ ที่อยู่ในกลาปอันเดียวกันกับรูปชีวิตนทริย	๓

อนุวัติพระราชบัญญัติ แห่งรัฐปีที่สิบหก จ. มี ๓ ปัจจัย

๑. รูปชีวิตนทริยะปัจจัย

ก. อพยพภารกิจ

๑. รูปเจตนาทริย์ ภูมิตรารูปาน รูปเจตนาทริยปจจุณ ปจจุณ.

ปรัชติปภิสันธิรูปชีวิตนทรีย์ เป็นปัจจัยช่วยอุปการะ แก่กัมมชรุปที่เหลือ อ หรือ อ ที่อยู่ในกลาเปเดียวกันกับตน ด้วยอำนาจราปรูปชีวิตนทรียปัจจัย.

ອົບ-ອົບ (ນ.၃၄၃)

๒. อินทรีย์ต่อปัจจัย

ก. อพยากตนท

๑. រូបថតិនទ្រួយ ក្រោមពាក្យរាបាន ឬនុទ្រួយទិន្នន័យ ជាមួយ.

ອັພ-ອັພ (ນ.၃၈၀)

ปรัชติปฏิสัณธิรูปเจริญที่เรียกว่าเป็นปัจจัยชั่วอยูุ่ปการะ แก่กัมมชรุปที่เหลือ อี กวีอ ที่อยู่ในกลาปันเดียว กันกับตน ด้วยอำนาจอินทรีย์ตีปัจจัย.

๓. อินทรียอวิคตป์เจริญ

ก. อพยพกตบท

๑. រូបគិតិនុទ្រីមំភ្លាងពារូបាន ឬនុទ្រីយវិគតប្បជុំយេន ប្បជុំយិ.

ອັພ-ອັພ (ນ.၃၈၀)

ปรัชติปฏิสัณธิรูปวิติธรรม เป็นปัจจัยช่วยอุปการะ แก่กัมมชาตรูที่เหลือ อีกหรือ ด้วยที่อยู่ในลาปันเดียว กันกับตน ด้วยอำนาจอันทรัพย์อิศริยาศักดิ์ปัจจัย.

x การที่พระองค์นำเอา อินทรีย์ติดปัจจัย และ อินทรีย์วิเคราะห์ปัจจัย มาแล้วดังนี้
เพื่อป้องกันความเจ้าใจผิดว่า ชีวิตที่ดีไปแล้วก็ยังเป็นปัจจัยได้ ขณะนั้น ต้องเอาชีวิตที่กำลัง
ดึงอยู่ ๓ ขะดะนั้นออกจากชีวิตได้ ถึงแม้ในบางครั้งก็ต้องการกษัยที่ดีไปหมด

 อินทริยส์จำกัด (寂. ๔๔๗)

[๔๕๔] อินทิริปจุญา เทตุญา จตุตรา,
อธิปติญา สตุต, สหชาเต สตุต, อัญญามัญเยน
ปุเรขาเต เยก, วิปากา เยก,
อาทาระ สตุต, ধานะ สตุต, มงคล สตุต,
สมปัญญาเต ดิณ, วิปปัญญาเต ดิณ,
อตุนิญา สตุต, อวิคเต สตุต. (๑๙)

พระบาลีแสดงปัจจัยที่เกิดพร้อมกับอินทริปปัจจัย (ส่วนตัว) มี ๑๔ ปัจจัย (ไม่นับตัวของ) ทั้งนี้ ให้จำแนกปัจจัยตามพระบาลีข้างต้นนั้น โดยปัจจัยพิสูตร ๔ ก่อนแล้วนั่นบรวมแบบปัจจัย ๑๔

ก. จำแนกอินทรียปัจจัย โดยพิสたら ๓ ปัจจัย คือ

១)	សំខាន់ពិនិត្យប៉ារីមី	<u>ហេតុ, សំខាន់តារិបិតិ, សំខាន់ទៅ, អំណួលអំណួល, សោគជាតិ</u> , ៣
		<u>សំខាន់និស់សំខាន់, វិបាក, នាមខាងការ, នាមង,</u>
		<u>ម៉ោគ, សំបុរិយុតិត, សំខាន់ទិវិបុរិយុតិត,</u>
		<u>សំខាន់ត័បិ, សំខាន់ទិវិគិគិត,</u>
២)	បុរីមីពិនិត្យប៉ារីមី	<u>វត្ថុបុរីមីពិនិត្យសំខាន់, វត្ថុបុរីមីទៅ,</u> ៥
		<u>វត្ថុបុរីមីទិវិបុរិយុតិត,</u>
		<u>វត្ថុបុរីមីត័បិ, វត្ថុបុរីមីទិវិគិគិត</u>
៣)	រូបិវិតិនិត្យប៉ារីមី	<u>អិនទិវិយិតិ, អិនទិវិយិគិគិត</u> , ២

๗. นับรวมส่วนต่อของอินทรีย์ปัจจัย ๑) + ๒) + ๓) โดยปัจจัย ๒๔ ได้ ๑๔ ปัจจัย

- ๑.ເກົ່າ ໒.ລັດທ່າຕາອີປີ ໓.ລັດທ່າຕະ ໔.ວິຫຼາມຝູມຝູມຝູມ ໕.ລັດທ່າຕົນລັດຍະ
໖.ວິປາກະ ໗.ນາມຄາທາຮະ ໘.ເພາະນະ ້.ມັກຄະ ໑၀.ສັນປຸດຕະ
໑၁.ສັຫຍາຕົວວິບປຸດຕະ ໑၂.ລັດທ່າຕົດໂດ ໑၃.ລັດທ່າຕອວິວຕະ ໑၄.ວັດຖຸປະເງົ່າຕະ

๔. ปากตุปนิสสัยชาติ

ข้อควรกำหนดในปากตุปนิสสัยชาติ

- กระทำไว้ที่สำเร็จแล้ว
 - ที่อย่างที่มีกำลังมาก
- ปากตุ + อุปนิสสัย = การกระทำใดที่กระทำสำเร็จแล้ว และการกระทำนั้นมีกำลังที่จะทำให้มีการเคลื่อนไป

๐ ปัจจัยที่เป็นปากตุปนิสสัยชาติ

- ปัจจัยธรรม คือ จิต เจตสิก รูป ที่มีกำลังมาก ที่เกิดก่อน และบัญญัติ
- ปัจจยุปบันธรรม คือ จิต เจตสิก ที่เกิดหลัง

๐ ปัจจัยที่เป็นปากตุปนิสสัยชาติ มี ๑ ปัจจัย (แสดงตามปัจจัยพิสดาร ๙๙) คือ

ปากตุปนิสสัยปัจจัย คือ จิต เจตสิก ที่เกิดก่อน และรูป บัญญัติ ที่มีกำลังมากที่เป็นผู้อุปการะ แก่ จิต เจตสิก ที่เกิดที่หลังได้

แต่หากแสดงโดย สุทธและมิสสิก ได้ดังนี้

๑. สุทธปากตุปนิสสัยปัจจัย คือ จิต เจตสิก รูป ที่มีกำลังมาก ที่เกิดก่อน และ บัญญัติ ที่เป็น ผู้อุปการะแก่ จิต และเจตสิก ที่เกิดหลัง ได้
๒. มิสสิกปากตุปนิสสัยนานักชนิกกัมป์มปัจจัย คือ เจตนากรรมที่ในกุรุลและอกุรุล ที่มีกำลังมาก ที่เกิดก่อน เป็นผู้อุปการะแก่ วิบากนามขันธ์ได้ (เว้นวรรคเจตนากรรม (๔) → mgrcanantral)

๐ ปัจจัยที่เป็นปากตุปนิสสัยชาติ ม尼ทเทส ดังต่อไปนี้

ปากตุปนิสสัยปัจจัย ม尼ทเทส ๑๒ ข้อ คือ ม尼ทเทสข้อ ๑-๑๒ ของ อุปนิสสัยม尼ทเทส

ปากตุปนิสสัยปัจจัย (๑-๑๒)

(พระบาลีข้อ ๑-๑๒ ของอุปนิสสัยปัจจัยม尼ทเทส)

อารมณบท

- ปจจัยทั้งสี่ โย ยาทิโส ปจจโย อุปนิสสัยปัจจัยดิ ภาครา ญาทิภูโจ, โส ตาทิโส ปจจโย ปจจยนิทเทส,
- ๑.) บุรีมา บุรีมา กุสลา อมมา ปจฉิมาน ปจฉิมาน อกุสลา อกุสลา อมมา อกุสลา อุปนิสสัยปจจายен ปจจโย.
 - ๒.) บุรีมา บุรีมา กุสลา อมมา ปจฉิมาน ปจฉิมาน อกุสลา อกุสลา อมมา อกุสลา อุปนิสสัยปจจายен ปจจโย.

- ๓.) บุรีมา บุรีมา กุสลา อมมา ปจฉิมาน ปจฉิมาน อพญาคตาน อมมา อกุสลา อุปนิสสัยปจจายен ปจจโย.
- ๔.) บุรีมา บุรีมา อกุสลา อมมา ปจฉิมาน ปจฉิมาน อกุสลา อมมา อกุสลา อุปนิสสัยปจจายен ปจจโย.
- ๕.) บุรีมา บุรีมา อกุสลา อมมา ปจฉิมาน ปจฉิมาน กุสลา อกุสลา อมมา อกุสลา อุปนิสสัยปจจายен ปจจโย.
- ๖.) บุรีมา บุรีมา อกุสลา อมมา ปจฉิมาน ปจฉิมาน อพญาคตาน อมมา อกุสลา อุปนิสสัยปจจายен ปจจโย.
- ๗.) บุรีมา บุรีมา อพญาคตาน อมมา ปจฉิมาน ปจฉิมาน อพญาคตาน อมมา อกุสลา อุปนิสสัยปจจายен ปจจโย.
- ๘.) บุรีมา บุรีมา อพญาคตาน อมมา ปจฉิมาน ปจฉิมาน อกุสลา อกุสลา อมมา อกุสลา อุปนิสสัยปจจายен ปจจโย.
- ๙.) บุรีมา บุรีมา อพญาคตาน อมมา ปจฉิมาน ปจฉิมาน อพญาคตาน อมมา อกุสลา อุปนิสสัยปจจายен ปจจโย.
- ๑๐.) อุตุโภชน ป อุปนิสสัยปจจายен ปจจโย.
- ๑๑.) ปุคคลิ ป อุปนิสสัยปจจายен ปจจโย.
- ๑๒.) เสนาสัน ป อุปนิสสัยปจจายен ปจจโยติ ภาครา ญาทิภูโจ.

ปัจจัยเข่นได พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงแสดงไว้โดยย่อในปัจจยุทเทสฯ อุปนิสสัยปจจโย

ปัจจัยเข่นนั้น พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงแสดงโดยพิสดารในปัจจยนิทเทสฯ

- ๑.) บุรีมา บุรีมา กุสลา อมมา ปจฉิมาน ปจฉิมาน กุสลา อมมา อุปนิสสัยปจจายен ปจจโย.
- ๒.) บุรีมา บุรีมา กุสลา อมมา ปจฉิมาน ปจฉิมาน อกุสลา อกุสลา อมมา อกุสลา อุปนิสสัยปจจายен ปจจโย.
- ๓.) บุรีมา บุรีมา กุสลา อมมา ปจฉิมาน ปจฉิมาน อพญาคตาน อมมา อุปนิสสัยปจจายен ปจจโย.
- ๔.) บุรีมา บุรีมา อกุสลา อมมา ปจฉิมาน ปจฉิมาน อกุสลา อกุสลา อมมา อกุสลา อุปนิสสัยปจจายен ปจจโย.
- ๕.) บุรีมา บุรีมา อกุสลา อมมา ปจฉิมาน ปจฉิมาน กุสลา อมมา อกุสลา อุปนิสสัยปจจายен ปจจโย.
- ๖.) บุรีมา บุรีมา อกุสลา อมมา ปจฉิมาน ปจฉิมาน อพญาคตาน อมมา อกุสลา อุปนิสสัยปจจายен ปจจโย.
- ๗.) บุรีมา บุรีมา อพญาคตาน อมมา ปจฉิมาน ปจฉิมาน อพญาคตาน อมมา อกุสลา อุปนิสสัยปจจายен ปจจโย.
- ๘.) บุรีมา บุรีมา อพญาคตาน อมมา ปจฉิมาน ปจฉิมาน กุสลา อมมา อกุสลา อุปนิสสัยปจจายен ปจจโย.
- ๙.) บุรีมา บุรีมา อพญาคตาน อมมา ปจฉิมาน ปจฉิมาน อกุสลา อกุสลา อมมา อกุสลา อุปนิสสัยปจจายен ปจจโย.
- ๑๐.) อุตุโภชน ป อุปนิสสัยปจจายен ปจจโย.
- ๑๑.) ปุคคลิ ป อุปนิสสัยปจจายен ปจจโย.
- ๑๒.) เสนาสัน ป อุปนิสสัยปจจายен ปจจโย.

พระบารีแล็คเคนเนล	
๑.) ๑) ปริมา ปริมา กุสลา ธรรมฯ ๑) ปจฉิมาน ปจฉิมาน กุสลาน ธรรมาน ๒) อุปนิสัยปจฉิย ๒) ปจฉิโย.	(กุ-ก)
๓) กุศลจิตตุปบาท ๒๐ (-อรหัตธรรมรค) ที่เป็นพละมีกำลังมาก ที่เกิดก่อนฯ ๒) เป็นปัจจัย คือ ช่วยอุปการะ ๓) แก่กุศลจิตตุปบาท ๒๑ ที่เกิดหลังฯ ๔) ด้วยอำนาจปกตุนิสสัยปัจจัย.	
หมายเหตุ:- * การแสดงคำเปลี่ยนแปลงตามอำนาจของปกตุนิสสัยปัจจัย	
๒.) ปริมา ปริมา กุสลา ธรรมฯ ปจฉิมาน ปจฉิมาน กุสลาน ธรรมาน เกสัญจิ อุปนิสัยปจฉิย ๒) ปจฉิโย.	(กุ-อกุ)
โลเกียกุศลจิตตุปบาท ๑๙ ที่เป็นพละมีกำลังมาก ที่เกิดก่อนฯ เป็นปัจจัยคือช่วยอุปการะ แก่ อกุศลจิตตุปบาท ๑๒ ที่เกิดหลังฯ ด้วยอำนาจปกตุนิสสัยปัจจัย.	
๓.) ปริมา ปริมา กุสลา ธรรมฯ ปจฉิมาน ปจฉิมาน อพญาဏ ธรรมาน อุปนิสัยปจฉิย ๒) ปจฉิโย.	(กุ-อพ)
กุศลจิตตุปบาท ๒๑ ที่เป็นพละมีกำลังมาก ที่เกิดก่อนฯ เป็นปัจจัยคือช่วยอุปการะ แก่ วิบาก ๓๖ กิริยา ๒๐ จิตตุปบาท ที่เกิดหลังฯ ด้วยอำนาจปกตุนิสสัยปัจจัย.	
๔.) ปริมา ปริมา อกุสลา ธรรมฯ ปจฉิมาน ปจฉิมาน อกุสลาน ธรรมาน อุปนิสัยปจฉิย ๒) ปจฉิโย.	(อกุ-อกุ)
อกุศลจิตตุปบาท ๑๒ ที่เป็นพละมีกำลังมาก (และทุพละมีกำลังน้อย) ที่เกิดก่อนฯ เป็นปัจจัยคือช่วยอุปการะ แก่ กุศลจิตตุปบาท ๑๒ ที่เกิดหลังฯ ด้วยอำนาจปกตุนิสสัยปัจจัย.	
๕.) ปริมา ปริมา อกุสลา ธรรมฯ ปจฉิมาน ปจฉิมาน กุสลาน ธรรมาน เกสัญจิ อุปนิสัยปจฉิย ๒) ปจฉิโย.	(อกุ-ก)
อกุศลจิตตุปบาท ๑๒ ที่เป็นพละมีกำลังมาก ที่เกิดก่อนฯ เป็นปัจจัยคือช่วยอุปการะ แก่ กุศลจิตตุปบาท ๒๑ ที่เกิดหลังฯ ด้วยอำนาจปกตุนิสสัยปัจจัย.	
๖.) ปริมา ปริมา อกุสลา ธรรมฯ ปจฉิมาน ปจฉิมาน อกุสลาน ธรรมาน อุปนิสัยปจฉิย ๒) ปจฉิโย.	(อกุ-อพ)
อกุศลจิตตุปบาท ๑๒ ที่เป็นพละมีกำลังมาก ที่เกิดก่อนฯ เป็นปัจจัยคือช่วยอุปการะ แก่ วิบาก ๓๖ กิริยา ๒๐ จิตตุปบาท ที่เกิดหลังฯ ด้วยอำนาจปกตุนิสสัยปัจจัย.	
๗.) ปริมา ปริมา อพญาဏ ธรรมฯ ปจฉิมาน ปจฉิมาน กุสลาน ธรรมาน อุปนิสัยปจฉิย ๒) ปจฉิโย.	(อพ-ก)
วิบาก ๓๖ กิริยา ๒๐ จิตตุปบาท รูป ๒๘ ที่เป็นพละมีกำลังมาก ที่เกิดก่อนฯ เป็นปัจจัย คือช่วยอุปการะ แก่ วิบาก ๓๖ กิริยา ๒๐ จิตตุปบาท ที่เกิดหลังฯ ด้วยอำนาจปกตุนิสสัยปัจจัย.	
๘.) ปริมา ปริมา อพญาဏ ธรรมฯ ปจฉิมาน ปจฉิมาน กุสลาน ธรรมาน อุปนิสัยปจฉิย ๒) ปจฉิโย.	(อพ-ก)
วิบาก ๓๕ จิตตุปบาท ที่เกิดภายนอก (-อรหัตผลจิต) หรือ วิบาก ๓๖ ที่เกิดแก่ผู้อื่น กิริยา ๒๐ จิตตุปบาท รูป ๒๘ ที่เป็นพละมีกำลังมาก ที่เกิดก่อนฯ เป็นปัจจัยคือช่วยอุปการะ แก่ กุศลจิตตุปบาท ๒๑ ที่เกิดหลังฯ ด้วยอำนาจปกตุนิสสัยปัจจัย.	
๙.) ปริมา ปริมา อพญาဏ ธรรมฯ ปจฉิมาน ปจฉิมาน อกุสลาน ธรรมาน อุปนิสัยปจฉิย ๒) ปจฉิโย.	(อพ-อกุ)
โลเกียวิบาก ๓๒ กิริยา ๒๐ จิตตุปบาท (-วิรติ ๓) รูป ๒๘ ที่เป็นพละมีกำลังมาก ที่เกิดก่อนฯ เป็นปัจจัยคือช่วยอุปการะ แก่ อกุศลจิตตุปบาท ๑๒ ที่เกิดหลังฯ ด้วยอำนาจปกตุนิสสัยปัจจัย.	
๑๐.) อุตุโภน ปี อุปนิสัยปจฉิย ๒) ปจฉิโย.	
อุตุ คือ เย็น ร้อน และโภชนาหารต่างๆ อันเป็นที่ลับยายน เป็นปัจจัย คือช่วยอุปการะ แก่ กาย ใจ คือ รูปขัณฑ์ กุศล อกุศล นามขัณฑ์ ด้วยอำนาจปกตุนิสสัยปัจจัย.	
๑๑.) บุคคล ปี อุปนิสัยปจฉิย ๒) ปจฉิโย.	
บุคคลคือ กัลยาณมิตร ป้าปมิติ บิดา แมรดา บุตร อธิการ ลูกน้อง อุปัชฌาย์ อาจารย์ สหวิหาริก และอัณเดวาลิก เป็นปัจจัยคือช่วยอุปการะ แก่ ใจ คือ กุศล อกุศล นามขัณฑ์ ปกตุนิสสัยปัจจัยบัน โดยอภิจัมมันย หรือภายในใจ ปกตุนิสสัยปัจจัยบัน โดยสุตตันตนนัยด้วยอำนาจปกตุนิสสัยปัจจัย.	
๑๒.) เสนาสน ปี อุปนิสัยปจฉิย ๒) ปจฉิโย.	
เสนาสน คือวัด บ้าน ที่นอน ที่นั่งเก้าอี้ ป้าภูษา ต้นไม้ เครื่องนุ่งห่มเก้าอี้ เป็นปัจจัยคือช่วยอุปการะ แก่ ใจ คือ กุศล อกุศล นามขัณฑ์ ปกตุนิสสัยปัจจัยบัน โดยอภิจัมมันย หรือ ภายในใจ ปกตุนิสสัยปัจจัยบัน โดยสุตตันตนนัย ด้วยอำนาจปกตุนิสสัยปัจจัย.	

ตาราง แสดงการทำสำเนาบัตรจัย ในปากตุปนิสสัยบัตรจัย

พระบารีชัย	บัตรจัย → บัตรจยุบัน	๗	๕	๙	รวม
๑. กุ-กุ	กุศลจิตดุบปาก ๒๐ (-อร.) ที่เป็นพละมีกำลังมาก ที่เกิดก่อนฯ → กุศลจิตดุบปาก ๒๑ ที่เกิดหลังฯ	๑	-	-	๑
๒. กุ-อกุ	โลงกียกุศลจิตดุบปาก ๑๙ ที่เป็นพละมีกำลังมาก ที่เกิดก่อนฯ → อกุศลจิตดุบปาก ๑๘ ที่เกิดหลังฯ	๑	-	-	๑
๓. กุ-อัพ	กุศลจิตดุบปาก ๒๑ ที่เป็นพละมีกำลังมาก ที่เกิดก่อนฯ → วิบาก ๓๖ กิริยา ๒๐ จิตดุบปาก ที่เกิดหลังฯ	๑	-	๑	๒*
๔. อกุ-อกุ	อกุศลจิตดุบปาก ๑๒ ที่เป็นพละมีกำลังมาก (และทุพพลมีกำลังน้อย) ที่เกิดก่อนฯ → อกุศลจิตดุบปาก ๑๓ ที่เกิดหลังฯ	๑	-	-	๑
๕. อกุ-กุ	อกุศลจิตดุบปาก ๑๒ ที่เป็นพละมีกำลังมาก ที่เกิดก่อนฯ → กุศลจิตดุบปาก ๒๑ ที่เกิดหลังฯ	๑	-	-	๑
๖. อกุ-อัพ	อกุศลจิตดุบปาก ๑๒ ที่เป็นพละมีกำลังมาก ที่เกิดก่อนฯ → วิบาก ๓๖ กิริยา ๒๐ จิตดุบปาก ที่เกิดหลังฯ	๑	-	๑	๒*
๗. อัพ-อัพ	วิบาก ๓๖ กิริยา ๒๐ จิตดุบปาก รูป ๒๔ ที่เป็นพละมีกำลังมาก ที่เกิดก่อนฯ → วิบาก ๓๖ กิริยา ๒๐ จิตดุบปาก ที่เกิดหลังฯ	๑	-	-	๑
๘. อัพ-กุ	วิบาก ๓๕ (-อร.๑) หรือ วิบาก ๓๖ กิริยา ๒๐ จิตดุบปาก รูป ๒๔ ที่เป็นพละมีกำลังมาก ที่เกิดก่อนฯ → กุศลจิตดุบปาก ๒๑ ที่เกิดหลังฯ	๑	-	-	๑
๙. อัพ-อกุ	โลงกียวิบาก ๓๖ กิริยา ๒๐ จิตดุบปาก (-วิรต. ๓) รูป ๒๔ ที่เป็นพละมีกำลังมาก ที่เกิดก่อนฯ → อกุศลจิตดุบปาก ๑๒ ที่เกิดหลังฯ	๑	-	-	๑

พระบารีชัย	บัตรจัย → บัตรจยุบัน	๗	๕	๙	รวม
๑๐. อุตุโภชั่น	อุตุ คือ เย็น ร้อน และโภชนาหารต่างๆ อันเป็นที่สบายน้ำ → กาย ใจ คือ รูปจักษ์ กุศล อกุศล นามจักษ์ (ใจ คือ กุ.อกุ.นามจักษ์ ปากตุปนิสสัยบัตรจยุบัน โดยอภิรัตน์นัย หรือ กาย ใจ ปากตุปนิสสัยบัตรจยุบัน โดยสุตตันตนัย)	๑	-	-	๑
๑๑. ปุคคล	บุคคลคือ กัลยาณมิตร บามิตร บิดา แมรดา บุตร อิตา ครู อุปัชฌาย์ อาจารย์ สักวิชาชีวิตริก และอันเตวาสิก → ใจ คือ กุ.อกุ.นามจักษ์ ปากตุปนิสสัยบัตรจยุบัน โดยอภิรัตน์นัย หรือ กาย ใจ ปากตุปนิสสัยบัตรจยุบัน โดยสุตตันตนัย	๑	-	-	๑
๑๒. เล่น่าล้น	เล่น่าล้น คือ วัด บ้าน ที่นอน ที่นั่ง เกดี, ป่า ภูเขา ต้นไม้ เครื่องนุ่งห่ม เกดี → ใจ คือ กุ.อกุ.นามจักษ์ ปากตุปนิสสัยบัตรจยุบัน โดยอภิรัตน์นัย หรือ กาย ใจ ปากตุปนิสสัยบัตรจยุบัน โดยสุตตันตนัย	๑	-	-	๑

หมายเหตุ -

- * แสดงสำเนาบัตรจัย ๒ คือ ปากตุปนิสสัย นา Nagya ณิกกัมมะ (แสดงต่างจากหนังสือหลักสูตรซึ่งแสดง ๖ บัตรจัย) เนื่องด้วยเป็นการอุปการะโดยความเป็นปกตุปนิสสัย ไม่เกี่ยวข้องโดยความสำนักงานบัตรจัย และอันตรับบัตรจัย อ้างอิงคำอธิบายหนังสือหลักสูตรหน้า ๔๙ และปัญหาการวิเคราะห์หนังสือหลักสูตรหน้า ๒๙๙ - ๒๙๒

จำแนกบท และเนื้อความของคัมภีร์

การแสดงธรรมของพระผู้มีพระภาคเจ้าในอุปนิสสัยบัตรจยุบันเทลพระบารีนี้ เปื่อยจำแนกบทและเนื้อความ องค์ธรรมแล้ว ก็เป็นดังนี้

อุปนิสสัยปุจจิโย แสดงให้รู้ถึง นิทพิสิตพะ (บทที่ยกขึ้นแสดงก่อน)

บุรีมา บุรีมา ภุสสา ဓမุกา เป็นเดัน จนถึง เสนานัน ปี อุปนิสสัยปุจจายен ปุจจิโย.

แสดงให้รู้ถึง นิทพิสิตพะ (บทที่แสดงข่ายเนื้อความให้เห็นเป็นตัวอย่าง)

ในนิติสัมนาการะพระบาลีน*

พระบาลีข้อที่ ๑. บุรีมา บุรีมา อกุสลา ဓမุมา - เป็นกัตตดุบท แสดงให้รู้ถึงปัจจัยธรรม คือ กุศลจิตตุปบาท ๒๐ (-อรหัตตมรรค) ที่เป็นพละมีกำลังมาก ที่เกิดก่อนฯ ปจฉิมาน ปจฉิมาน อกุสลา ဓမุมา - เป็นลัมปทานบท แสดงให้รู้ถึงปัจจัยปั้นธรรมคือ กุศลจิตตุปบาท ๒๑ ที่เกิดหลังฯ อุปนิสัยปจฉิย - เป็นกรณบท แสดงให้รู้ถึงอnameาจปัจจัยอย่างเดียว คือ ปกตุปนิสัยปัจจัย ปจฉิโย - เป็นนามกิริยาบท แสดงการช่วยอุปการะแก่ปัจจัยปั้นธรรม โดยความปราศจากตัวตน

พระบาลีข้อที่ ๒. บุรีมา บุรีมา อกุสลา ဓမุมา - เป็นกัตตดุบท แสดงให้รู้ถึงปัจจัยธรรม คือ โภเกียกุศลจิตตุปบาท ๑๙ ที่เป็นพละมีกำลังมาก ที่เกิดก่อนฯ ปจฉิมาน ปจฉิมาน อกุสลา ဓမุมา - เป็นลัมปทานบท แสดงให้รู้ถึงปัจจัยปั้นธรรมคือ อกุศลจิตตุปบาท ๒๑ ที่เกิดหลังฯ อุปนิสัยปจฉิย - เป็นกรณบท แสดงให้รู้ถึงอnameาจปัจจัยอย่างเดียว คือ ปกตุปนิสัยปัจจัย ปจฉิโย - เป็นนามกิริยาบท แสดงการช่วยอุปการะแก่ปัจจัยปั้นธรรม โดยความปราศจากตัวตน

พระบาลีข้อที่ ๓. บุรีมา บุรีมา อกุสลา ဓမุมา - เป็นกัตตดุบท แสดงให้รู้ถึงปัจจัยธรรม คือ กุศลจิตตุปบาท ๒๑ ที่เป็นพละมีกำลังมาก ที่เกิดก่อนฯ ปจฉิมาน ปจฉิมาน อพญาภตาม ဓမุมา - เป็นลัมปทานบท แสดงให้รู้ถึงปัจจัยปั้นธรรมคือ วิบาก ๓๖ กิริยา ๒๐ จิตตุปบาท ที่เกิดหลังฯ อุปนิสัยปจฉิย - เป็นกรณบท แสดงให้รู้ถึงอnameาจปัจจัย ๒* คือ ปกตุปนิสัย หนักชนิดก้มงะ ที่ทำการช่วยอุปการะในคราวเดียวกันนั้น อnameาจของปกตุปนิสัยอย่างเดียวเท่านั้นเป็นพิเศษ ปจฉิโย - เป็นนามกิริยาบท แสดงการช่วยอุปการะแก่ปัจจัยปั้นธรรม โดยความปราศจากตัวตน

* แสดงอnameาจปัจจัย ๒ คือ ปกตุปนิสัย หนักชนิดก้มงะ (แสดงต่างจากหนังสือหลักสูตรชั้นแสดง ๖ ปัจจัย) เนื่องด้วยเป็นการอุปการะโดยความเป็นปกตุปนิสัย ไม่เกี่ยวข้องโดยอnameาจ อารมณ์ปัจจัย และอันตรปัจจัย ค้างอย่างคำอธิบายหนังสือหลักสูตรหน้า ๔๗ และปัญหาการวิภัคค์หนังสือหลักสูตรหน้า ๒๙๑ - ๒๙๒

พระบาลีข้อที่ ๔. บุรีมา บุรีมา อกุสลา ဓမุมา - เป็นกัตตดุบท แสดงให้รู้ถึงปัจจัยธรรม คือ อุปนิสัยปจฉิย ๑๒ ที่เป็นพละมีกำลังมาก (และทุพพละมีกำลังน้อย) ที่เกิดก่อนฯ ปจฉิมาน ปจฉิมาน อกุสลา ဓမุมา - เป็นลัมปทานบท แสดงให้รู้ถึงปัจจัยปั้นธรรม คือ อกุศลจิตตุปบาท ๑๒ ที่เกิดหลังฯ

อุปนิสัยปจฉิย - เป็นกรณบท แสดงให้รู้ถึงอnameาจปัจจัยอย่างเดียว คือ ปกตุปนิสัยปัจจัย ปจฉิโย - เป็นนามกิริยาบท แสดงการช่วยอุปการะแก่ปัจจัยปั้นธรรม โดยความปราศจากตัวตน

พระบาลีข้อที่ ๕. บุรีมา บุรีมา อกุสลา ဓမุมา - เป็นกัตตดุบท แสดงให้รู้ถึงปัจจัยธรรม คือ อกุศลจิตตุปบาท ๑๒ ที่เป็นพละมีกำลังมาก ที่เกิดก่อนฯ ปจฉิมาน ปจฉิมาน อกุสลา ဓမุมา - เป็นลัมปทานบท แสดงให้รู้ถึงปัจจัยปั้นธรรม คือ อกุศลจิตตุปบาท ๑๒ ที่เกิดหลังฯ อุปนิสัยปจฉิย - เป็นกรณบท แสดงให้รู้ถึงอnameาจปัจจัยอย่างเดียว คือ ปกตุปนิสัยปัจจัย ปจฉิโย - เป็นนามกิริยาบท แสดงการช่วยอุปการะแก่ปัจจัยปั้นธรรม โดยความปราศจากตัวตน

พระบาลีข้อที่ ๖. บุรีมา บุรีมา อกุสลา ဓမุมา - เป็นกัตตดุบท แสดงให้รู้ถึงปัจจัยธรรม คือ อกุศลจิตตุปบาท ๑๒ ที่เป็นพละมีกำลังมาก ที่เกิดก่อนฯ ปจฉิมาน ปจฉิมาน อพญาภตาม ဓမุมา - เป็นลัมปทานบท แสดงให้รู้ถึงปัจจัยปั้นธรรม คือ วิบาก ๓๖ กิริยา ๒๐ จิตตุปบาท ที่เกิดหลังฯ อุปนิสัยปจฉิย - เป็นกรณบท แสดงให้รู้ถึงอnameาจปัจจัย ๒* คือ ปกตุปนิสัย หนักชนิดก้มงะ ที่ทำการช่วยอุปการะในคราวเดียวกันนั้น อnameาจของปกตุปนิสัยอย่างเดียวเท่านั้นเป็นพิเศษ ปจฉิโย - เป็นนามกิริยาบท แสดงการช่วยอุปการะแก่ปัจจัยปั้นธรรม โดยความปราศจากตัวตน

พระบາລື້ອໍທີ່ ໧. ບຸຮົມາ ປຸຮົມາ ອພພາກຕາ ຮົມມາ - ເປັນກັດຕຸບທ ແລ້ວໃຫ້ສິ່ງປັຈຍ່ອຣມ ຕື່ອ
ວິບາກ ๓๖ ກົຣີຍາ ២០ ຈິຕຕຸປະບາທ ຮູບ ២៤ ທີ່ເປັນພລວະນີກຳລັງນາກ ທີ່ເກີດກ່ອນໆ
ປະຊຸມານຳ ປະຊຸມານຳ ອພພາກຕານ ຮົມມານ - ເປັນລັ້ມປາທນບທ ແລ້ວໃຫ້ສິ່ງປັຈຍ່ອປັບນ່ອຣມ ຕື່ອ
ວິບາກ ๓๖ ກົຣີຍາ ២០ ຈິຕຕຸປະບາທ ທີ່ເກີດທັງໆ
ອຸປັນສຸສຍປຸຈະຍັນ - ເປັນກຣະບທ ແລ້ວໃຫ້ສິ່ງຄໍານາຈປັຈຍ່ອຍ່າງເດືອຍ ຕື່ອ ປກດູປົນສົລຍປັຈຍ່ອ
ປຸຈະໂຍ - ເປັນນາມກົຣີຍາບທ ແລ້ວກາຮ່າຍອຸປະກາຮະແກປັຈຍ່ອປັບນ່ອຣມ ໂດຍຄວາມປຣາຕຈາກຕ້ວຕ່ານ

พระบາລື້ອໍທີ່ ໨. ບຸຮົມາ ປຸຮົມາ ອພພາກຕາ ຮົມມາ - ເປັນກັດຕຸບທ ແລ້ວໃຫ້ສິ່ງປັຈຍ່ອຣມ ຕື່ອ
ວິບາກ ๓៥ (-ອຮທຕຜລຈິຕ ១) ທີ່ເປັນພລວະນີກຳລັງນາກ ທີ່ວິບາກ ๓៦ ກົຣີຍາ ២០ ຈິຕຕຸປະບາທ
ຮູບ ២៥ ທີ່ເກີດກ່ອນໆ
ປະຊຸມານຳ ປະຊຸມານຳ ກຸສສານ ຮົມມານ - ເປັນລັ້ມປາທນບທ ແລ້ວໃຫ້ສິ່ງປັຈຍ່ອປັບນ່ອຣມ ຕື່ອ
ກຸຄລຈິຕຕຸປະບາທ ២១ ທີ່ເກີດທັງໆ
ອຸປັນສຸສຍປຸຈະຍັນ - ເປັນກຣະບທ ແລ້ວໃຫ້ສິ່ງຄໍານາຈປັຈຍ່ອຍ່າງເດືອຍ ຕື່ອ ປກດູປົນສົລຍປັຈຍ່ອ
ປຸຈະໂຍ - ເປັນນາມກົຣີຍາບທ ແລ້ວກາຮ່າຍອຸປະກາຮະແກປັຈຍ່ອປັບນ່ອຣມ ໂດຍຄວາມປຣາຕຈາກຕ້ວຕ່ານ

พระบາລື້ອໍທີ່ ໩. ບຸຮົມາ ປຸຮົມາ ອພພາກຕາ ຮົມມາ - ເປັນກັດຕຸບທ ແລ້ວໃຫ້ສິ່ງປັຈຍ່ອຣມ ຕື່ອ
ໂລກີວິບາກ ๓៥ ກົຣີຍາ ២០ ຈິຕຕຸປະບາທ (-ວິຣຕີ ៣) ຮູບ ២៥ ທີ່ເປັນພລວະນີກຳລັງນາກ ທີ່ເກີດກ່ອນໆ
ປະຊຸມານຳ ປະຊຸມານຳ ອກຸສສານ ຮົມມານ - ເປັນລັ້ມປາທນບທ ແລ້ວໃຫ້ສິ່ງປັຈຍ່ອປັບນ່ອຣມ ຕື່ອ
ອກຸຄລຈິຕຕຸປະບາທ ១២ ທີ່ເກີດທັງໆ
ອຸປັນສຸສຍປຸຈະຍັນ - ເປັນກຣະບທ ແລ້ວໃຫ້ສິ່ງຄໍານາຈປັຈຍ່ອຍ່າງເດືອຍ ຕື່ອ ປກດູປົນສົລຍປັຈຍ່ອ
ປຸຈະໂຍ - ເປັນນາມກົຣີຍາບທ ແລ້ວກາຮ່າຍອຸປະກາຮະແກປັຈຍ່ອປັບນ່ອຣມ ໂດຍຄວາມປຣາຕຈາກຕ້ວຕ່ານ

พระบາລື້ອໍທີ່ ໧໐. ອຸດຸໂກ່ານ໌ - ເປັນກັດຕຸບທ ແລ້ວໃຫ້ສິ່ງປັຈຍ່ອຣມ ຕື່ອ
ອຸດຸ ຕື່ອ ເຢັນ ຮອນ ແລ້ວໂກ່ານທາຮຕ່າງໆ ອັນເປັນທີ່ລົບຍ ແລ້ວໄໝລົບຍ
ປີ - ເປັນ ລັ້ມປາທນບທ ແລ້ວໃຫ້ສິ່ງປັຈຍ່ອປັບນ່ອຣມ ຕື່ອ ກາຍ ໄຈ ຕື່ອ ຮູບຈັນນີ້ ກຸຄລ ອກຸຄລ່ານ່າມຂັ້ນນີ້
(ໃຈ ຕື່ອ ກຸຄລ ອກຸຄລ່ານ່າມຂັ້ນນີ້ ໂດຍອກົບອົມນັຍ ທີ່ວິກ ກາຍ ໄຈ ໂດຍສຸດຕັ້ນຕັ້ນ)
ອຸປັນສຸສຍປຸຈະຍັນ - ເປັນກຣະບທ ແລ້ວໃຫ້ສິ່ງຄໍານາຈປັຈຍ່ອຍ່າງເດືອຍ ຕື່ອ ປກດູປົນສົລຍປັຈຍ່ອ
ປຸຈະໂຍ - ເປັນນາມກົຣີຍາບທ ແລ້ວກາຮ່າຍອຸປະກາຮະແກປັຈຍ່ອປັບນ່ອຣມ ໂດຍຄວາມປຣາຕຈາກຕ້ວຕ່ານ

พระบາລື້ອໍທີ່ ໧໑. ປຸຄົຄໂຄ - ເປັນກັດຕຸບທ ແລ້ວໃຫ້ສິ່ງປັຈຍ່ອຣມ ຕື່ອ ບຸຄົຄ ຕື່ອ ກໍລະຍານມິຕຣ
ບາປົມຕຣ ບິດາ ມາຮດາ ບຸຕຣ ບິດາ ດຽວ ອຸປ່າໜາຍ ອາຈາຣຍ ສັກວິທາວິກ ແລ້ວອັນເຕວາລິກ
ປີ - ເປັນ ລັ້ມປາທນບທ ແລ້ວໃຫ້ສິ່ງປັຈຍ່ອປັບນ່ອຣມ ຕື່ອ ໄຈ ຕື່ອ ກຸຄລ ອກຸຄລ່ານ່າມຂັ້ນນີ້ ໂດຍອກົບອົມນັຍ
ທີ່ວິກ ກາຍ ໄຈ ໂດຍສຸດຕັ້ນຕັ້ນ
ອຸປັນສຸສຍປຸຈະຍັນ - ເປັນກຣະບທ ແລ້ວໃຫ້ສິ່ງຄໍານາຈປັຈຍ່ອຍ່າງເດືອຍ ຕື່ອ ປກດູປົນສົລຍປັຈຍ່ອ
ປຸຈະໂຍ - ເປັນນາມກົຣີຍາບທ ແລ້ວກາຮ່າຍອຸປະກາຮະແກປັຈຍ່ອປັບນ່ອຣມ ໂດຍຄວາມປຣາຕຈາກຕ້ວຕ່ານ

พระบາລື້ອໍທີ່ ໧໒. ເສັນາສິ່ນ - ເປັນກັດຕຸບທ ແລ້ວໃຫ້ສິ່ງປັຈຍ່ອຣມ ຕື່ອ
ເສັນາສິ່ນ ຕື່ອ ວັດ ບ້ານ ທີ່ອນ ທີ່ນັ້ນ ກີຕີ, ປ່າ ກູເຈາ ຕົ່ນໄໝ ເຄື່ອງນຸ່ງທິ່ນ
ປີ - ເປັນລັ້ມປາທນບທ ແລ້ວໃຫ້ສິ່ງປັຈຍ່ອປັບນ່ອຣມ ຕື່ອ
ໃຈ ຕື່ອ ກຸຄລ ອກຸຄລ່ານ່າມຂັ້ນນີ້ ໂດຍອກົບອົມນັຍ ທີ່ວິກ ກາຍ ໄຈ ໂດຍສຸດຕັ້ນຕັ້ນ
ອຸປັນສຸສຍປຸຈະຍັນ - ເປັນກຣະບທ ແລ້ວໃຫ້ສິ່ງຄໍານາຈປັຈຍ່ອຍ່າງເດືອຍ ຕື່ອ ປກດູປົນສົລຍປັຈຍ່ອ
ປຸຈະໂຍ - ເປັນນາມກົຣີຍາບທ ແລ້ວກາຮ່າຍອຸປະກາຮະແກປັຈຍ່ອປັບນ່ອຣມ ໂດຍຄວາມປຣາຕຈາກຕ້ວຕ່ານ

□ ปากตูปนิสสัญญา

ถ้าระหว่าง กุศล อกุศลเจตนา ๓๓ ที่เป็นพละมีกำลังมาก ที่เกิดก่อนฯ เป็นปัจจัยช่วยอุปการะ แก่ภัยกาจิต ๓๖ เจตลิก ๓๘ ที่เกิดหลังฯ (เว้นมรคเจตนา ๔ → มรคานั่นตรผล)

ได้คำนางปัจจัย ๒ อย่างดีอ ปากตูปนิสสัญญา นานักณิกกัมมະ ที่ทำการช่วยอุปการะในคราวเดียวกันนี้ คำนางของปากตูปนิสสัญญาอย่างเดียวเท่านั้นเป็นพิเศษ

□ ตารางแสดงปากตูปนิสสัญญา

ปัจจัย → ปัจจยุปบัน	ตู	น.*	นา.	รวม
กุศล อกุศลเจตนา ๓๓ ที่เป็นพละมีกำลังมาก ที่เกิดก่อนฯ → วิปากาจิต ๓๖ เจตลิก ๓๘ ที่เกิดหลังฯ (เว้นมรคเจตนา ๔ → มรคานั่นตรผล)	๑	*	๑	๒

หมายเหตุ:-

๑. * การแสดงปากตูปนิสสัญญา ไม่เกี่ยวข้องโดยคำนาง อารัมณปัจจัย และอนันตรปัจจัย อ้างอิงคำอธิบายหนังสือทักษิตร ๙.๓๔๗ และปัญหาเรวิวังค์หนังสือทักษิตร ๙.๒๙๑-๒
๒. กุศล อกุศลเจตนา ๓๓ คือ กุศลเจตนา ๒๑ อกุศลเจตนา ๑๒
๓. มรคานั่นตรผล คือ ผลจิตตุปบาท ๔ ที่เกิดต่อจากมรคโดยไม่มีระหว่างคั่น

หมายเหตุ:- ในหนังสือทักษิตรแสดง (เว้นภาษาของเดร็จนา และชื่อต่างๆ)

ซึ่งในคู่มือฯ นี้ หมายความว่า ภาษาของเดร็จนา และชื่อต่างๆ บางอย่าง สามารถเป็น ปากตูปนิสสัญญาได้ จึงแสดงเว้นภาษาของเดร็จนา และชื่อต่างๆ ตามสมควร

□ สรุปเนื้อความ ๓ ประการ ใน ปากตูปนิสสัญญา

ในอุปนิสสัญญาปัจจุทเทลนี้ปากตูปนิสสัญญา มี สรุปเนื้อความมีอยู่ ๓ ประการ คือ

- ๑.) ๐ จิต ๔๙ เจตลิก ๕๒ รูป ๒๔ ที่เกิดก่อนฯ ที่เป็นพละมีกำลังมาก ก็ตี,
○ และอัตสาบัญญัติบางอย่าง มี อุตสาบัญญัติ โภชนบัญญัติ ปุคคลบัญญัติ เสนาสันบัญญัติ
เครื่องมือเครื่องใช้ที่เกี่ยวกับวิชาการ ที่เป็นพละมีกำลังมาก ก็ตี, (-บัญญัติกรรมฐาน)
○ สัทธบัญญัติบางอย่าง มี ภาษาบาลี ภาษาไทย อังกฤษ เป็นต้น ที่เป็นพละมีกำลังมาก ก็ตี
(เว้นภาษาของเดร็จนา และชื่อต่างๆ ตามสมควร) เป็น ปากตูปนิสสัญญา
- ๒.) จิต ๔๙ เจตลิก ๕๒ ที่เกิดหลังฯ เป็น ปากตูปนิสสัญญา
- ๓.) รูปทั้งหมด คือ จิตชรูป เป็นต้น เป็น ปากตูปนิสสัญญา

□ จำแนก ปากตูปนิสสัญญา โดยลักษณะ และชาติ กາล สัตติ

ใน ปากตูปนิสสัญญานี้ การช่วยอุปการะแก่ปัจจยุปบันธรรมของธรรมที่ เป็นปากตูปนิสสัญญานี้ เมื่อว่าโดย ลักษณะ มี ๒ อย่าง คือ การงานที่ได้รับทำเริ่จไปแล้วโดยเรียบร้อยด้วย (ปกต)

เป็นที่อาศัยที่มีกำลังมากด้วย (อุปนิสสัญญา)

เมื่อว่าโดย ชาติ

เป็น ปากตูปนิสสัญชาติ และในปากตูปนิสสัญชาติ มี ๒ ประเภท

๑. สุทธปากตูปนิสสัญชาติ

- จิต เจตลิก รูป ที่เป็นพละมีกำลังมาก ที่เกิดก่อนฯ พร้อมด้วยมรคเจตนา เป็นปัจจัย คือช่วยอุปการะ แก่จิต เจตลิก ที่เกิดหลังฯ ก็ตี
- บัญญัติ ที่เป็นพละมีกำลังมาก เป็นปัจจัย คือช่วยอุปการะ แก่จิตเจตลิก ก็ตี เป็น สุทธปากตูปนิสสัญชาติ

๒. มิลสกปากตูปนิสสัญหนังสินิกกัมมาติ

- กุศลกรรม อกุศลกรรม ที่เป็นพละมีกำลังมาก (-มรคเจตนา)
เป็นปัจจัย คือช่วยอุปการะ แก่ภิกขานามั่น
เป็น มิลสกปากตูปนิสสัญหนังสินิกกัมมาติ
- เป็น ปัจจุบัน อดีต อนาคต และกาลวิมุต
คือ คำนาง มีอย่างเดียว คือ ชั่นกสัตติ ช่วยอุปการะให้ปัจจยุปบันธรรม เกิดขึ้น

เมื่อว่าโดย กາล

เมื่อว่าโดย สัตติ

□ ปัญหาร่วมกัน แห่ง ปากตุนิสส์ยบัจจัย

ในการแสดงปัญหาร่วมกัน พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงแสดงตามกฎลิติก เป็นต้น โดยตั้งบทไว้เป็นหลัก ๓ บทก่อน ซึ่งเรียกว่า บทหน้า คือ กฎลบท อกุลบท อพญาดบท เป็นปัจจัยธรรม และจำแนกปัจจัยบันธรร� (ปทารสาน) โดยบทหลัง แสดงแยกแต่ละภาระ มี ๓ บท ๙ ภาระ ดังนี้

ก) กฎลบท มี ๓ ภาระ	๑. กฎลปทารสาน	ในกฎลบท (กุ - กุ)
	๒. อกุลปทารสาน	ในอกฎลบท (อกุ - กุ)
	๓. อพญาดปทารสาน	ในอกฎลบท (อกุ - อพ)
ข) อกฎลบท มี ๓ ภาระ	๔. อกุลลปทารสาน	ในอกฎลบท (อกุ - อกุ)
	๕. กฎลลปทารสาน	ในอกฎลบท (อกุ - กุ)
	๖. อพญาดลปทารสาน	ในอกฎลบท (อกุ - อพ)
ค) อพญาดบท มี ๓ ภาระ	๗. อพญาดลปทารสาน	ในอพญาดบท (อพ - อพ)
	๘. กฎลลปทารสาน	ในอพญาดบท (อพ - กุ)
	๙. อกุลลปทารสาน	ในอพญาดบท (อพ - อกุ)

ปากตุนิสส์ยบัจจัย			
๓ บท ๙ ภาระ			
สหอลงชื่อยาภาระ = ๓:๓:๓			
บท/ภาระ	กรณบท	ปจ.	
๑	กุ.- กุ.	๗	๑
๒	กุ.- อกุ.	๗	๑
๓	กุ.- อพ.	๗ นา	๒
๔	อกุ.- อกุ.	๗	๑
๕	อกุ.- กุ.	๗	๑
๖	อกุ.- อพ.	๗ นา	๒
๗	อพ.- อพ.	๗	๑
๘	อพ.- กุ.	๗	๑
๙	อพ.- อกุ.	๗	๑
รวมเป็น ๒ ลักษณะ (-ตนเอง) ๑			

ก.) กฎลบท

- กฎลปทารสาน ใน กฎลบท (กุ - กุ)

วิธีพระบาลี กฎโล ဓมโม กฎลลสส ဓมมลสส ปากตุนิสส์ยบัจจัย ปจจโย.

กฎลธรรมเป็นปัจจัย คือข่ายคุปการะ แก่กฎลธรรม ด้วยคำนำจากตุนิสส์ยบัจจัย.

จำแนกบทและแสดงของคือธรรม ในวิธีพระบาลี

กฎโล ဓมโม - เป็นกัตตุบท แสดงให้รู้ถึงปัจจัย อ.อ.ได้แก่

กฎลจิตตุปบาท ๒๐ ที่เป็นเพลวะมีกำลังมาก (-อรหัตธรรมจิต ๑)

กฎลลสส ဓมมลสส - เป็นลัมปทานบท แสดงให้รู้ถึงปัจจัยบันธ อ.อ.ได้แก่ กฎลจิตตุปบาท ๒๑

ปากตุนิสส์ยบัจจัย - เป็นกรณบท แสดงให้รู้ถึงอำนาจแห่งปากตุนิสส์ยบัจจัยอย่างเดียว

ไม่มีปัจจัยอื่นๆ เข้ามาช่วยอุปการะในคราวเดียวกันแต่ประการใด

ปจจโย - เป็นกิริยาบท แสดงให้รู้ถึงความเป็น อนัตตະ

ความเป็นปากตุนิสส์ยบัจจัย ปัจจัย ปัจจัยบันธ ในบท กฎโล กฎลลสส นี้

ว่าโดย การ เป็นไปใน ปัวตติกาล

ว่าโดย ภูมิ เป็นไปใน จตุโวการภูมิ ปัญจโวการภูมิ

ว่าโดย บุคคล เป็นไปใน ปุถุชน ๔ อริยบุคคล ๗ (-พระอรหันต์)

ว่าโดย วิถี เป็นไปใน ปัญจทรารวิถี การช่วยเหลือปวงชนมโนทารวิถี

- อกุลสลปทวารสาร ใน กุลสลบท (กุ - อกุ)

วิธิพرهบลี กุลโล ဓมโม อกุลสลสส ဓမມສສ ປກຕູປນິສສຍປຈະເຍນ ປຈະໂຍ.

ກຸລ່ລອດຮຽມເປັນບັງຈັບ ຕືອ່ງໜ່ວຍອຸປກາຣະ ແກ່ອກຸລ່ລອດຮຽມ ດ້ວຍຄໍານາຈປກຕູປນິສສຍບັງຈັບ.

ຈຳແນກບທແລະແສດທອງຄ່ອຮຽມ ໃນວິທີພຣະບາລີ

ກຸລ່ລອ ဓມໂມ - ເປັນກັດຕຸບທ ແລ້ວ ໄຫ້ຮັງບັງຈັບ ອ.ອ.ໄດ້ແກ່

ໂລກີຍກຸລຈິຕຸປາກ ១១ ທີ່ເປັນພລວມີກຳລັ້ງນາກ

ອກຸລສສສສ ဓມມສສ - ເປັນລັ້ນປາທນບທ ແລ້ວ ໄຫ້ຮັງບັງຈັບຢູ່ບັນ ອ.ອ.ໄດ້ແກ່ ອກຸລຈິຕຸປາກ ១២

ປກຕູປນິສສຍປຈະເຍນ - ເປັນກາຮບທ ແລ້ວ ໄຫ້ຮັງຄໍານາຈແທ່ງປກຕູປນິສສຍບັງຈັບຍ່າງເດືອນ

ໄໝ່ມີບັງຈັບອື່ນໆ ເຂົ້າມາໜ່ວຍອຸປກາຣະໃນຄຣາວເດີຍກັນແຕ່ປະກາຣີໄດ້

ປຈະໂຍ - ເປັນກີຣຍາບທ ແລ້ວ ໄຫ້ຮັງຄວາມເປັນ ອັດຕະ

ຄວາມເປັນປກຕູປນິສສຍະ ບັງຈັບຢູ່ບັນ ໃນບທ ກຸລ່ລອ ອກຸລສສສສ ນີ້

ວ່າໂດຍ ກາລ ເປັນໄປໃນ ປວຕຕິກາລ

ວ່າໂດຍ ກຸມື ເປັນໄປໃນ ຈດໍໂວກາຮກຸມື ປັນຈໂວກາຮກຸມື

ວ່າໂດຍ ບຸກຄລ ເປັນໄປໃນ ປຸຖຸ່ນ ៤ ພລເລັກບຸກຄລ ៣

ວ່າໂດຍ ວິຕີ

- ດຣມທີ່ເປັນບັງຈັບ ເປັນໄປໃນ ປັນຈທວາຮວິຕີ ການໜ່ວຍນິທວາຮວິຕີ ພານວິຕີ
- ດຣມທີ່ເປັນບັງຈັບຢູ່ບັນ ເປັນໄປໃນ ປັນຈທວາຮວິຕີ ການໜ່ວຍນິທວາຮວິຕີ

- ພົມຍາກຕປທວາສານ ໃນ ກຸລບທ (ກຸ - ຂົພ)

ວິທີພຣະບາລີ ກຸລ່ລອ ဓມໂມ ພົມຍາກຕສສ ဓມມສສ ປກຕູປນິສສຍປຈະເຍນ ປຈະໂຍ.

ກຸລ່ລອດຮຽມເປັນບັງຈັບ ຕືອ່ງໜ່ວຍອຸປກາຣະ ແກ່ອກຸລ່ລອດຮຽມ ດ້ວຍຄໍານາຈປກຕູປນິສສຍບັງຈັບ.

ຈຳແນກບທແລະແສດທອງຄ່ອຮຽມ ໃນວິທີພຣະບາລີ

ກຸລ່ລອ ဓມໂມ - ເປັນກັດຕຸບທ ແລ້ວ ໄຫ້ຮັງບັງຈັບ ອ.ອ.ໄດ້ແກ່

* ກຸລຈິຕຸປາກ ២១ ທີ່ເປັນພລວມີກຳລັ້ງນາກ

ພົມຍາກຕສສ ဓມມສສ - ເປັນລັ້ນປາທນບທ ແລ້ວ ໄຫ້ຮັງບັງຈັບຢູ່ບັນ ອ.ອ.ໄດ້ແກ່

ວິປາກຈິຕຸປາກ ៣៦ ກີຣຍາຈິຕຸປາກ ២០

ປກຕູປນິສສຍປຈະເຍນ - ເປັນກາຮບທ ແລ້ວ ໄຫ້ຮັງຄໍານາຈແທ່ງປກຕູປນິສສຍບັງຈັບເປັນພິເຕະ

ໃນບຣດາຄໍານາຈບັງຈັບທັງ ២ ທີ່ເຂົ້າໜ່ວຍອຸປກາຣະໃນຄຣາວເດີຍກັນ ຕືອ

ປກຕູປນິສສຍ ນານກັບຄົກມະ ແລ້ວ

ປຈະໂຍ - ເປັນກີຣຍາບທ ແລ້ວ ໄຫ້ຮັງຄວາມເປັນ ອັດຕະ

ຄວາມເປັນປກຕູປນິສສຍະ ບັງຈັບຢູ່ບັນ ໃນບທ ກຸລ່ລອ ພົມຍາກຕສສ ນີ້

ວ່າໂດຍ ກາລ ເປັນໄປໃນ ປວຕຕິກາລ

ວ່າໂດຍ ກຸມື ເປັນໄປໃນ ຈດໍໂວກາຮກຸມື ປັນຈໂວກາຮກຸມື

ວ່າໂດຍ ບຸກຄລ ເປັນໄປໃນ ປຸຖຸ່ນ ៤ ອຣຍບຸກຄລ ៤ ຕາມສ່ມຄວຮ

ວ່າໂດຍ ວິຕີ ເປັນໄປໃນ ວິຕີ ຕົ່ງຕ່ອໄປນີ້ ຕືອ ປັນຈທວາຮວິຕີ ການໜ່ວຍນິທວາຮວິຕີ

ໜ້າຍເຫດ : * ນັກຄຈິຕຸທັງ ៤ ອຸປກາຣະແກ່ຜລຈິຕິ ៤ ທີ່ໄແລລສ່ມາບັດຕິວິຕີ (-ນັກຄາແຕ່ຮັບຜລ)

ອ້າງອີງອໜຸວາທພຣະບາລີຂໍ້ ៦ ກັນຈີ້ອໜັກສູ່ຮ່າງໜ້າ ១២៥

๑.) อกุลลบท

- อกุลลบทการสอน ใน อกุลลบท (อกุ - อกุ)

วิธีพระบาลี อกุลโล ဓมโม อกุลลสส ဓมมසส ปกตูปนิสสายปจจเยน ปจจโย.

อกุคลธรรมเป็นปัจจัย คือช่วยอุปการะ แก่อกุคลธรรม ด้วยคำนำปกตูปนิลลยปัจจัย.

จำแนกบทและแสดงองค์ธรรม ในวิธีพระบาลี

อกุลโล ဓมโม - เป็นกัตตุบท และตงไหรูถึงปัจจัย อ.ธ.ได้แก่

อกุคลจิตตุปบาท ๑๒ ที่เป็นพลาะมีกำลังมาก และทุพพลมีกำลังน้อย

อกุลลสส ဓมมසส - เป็นลัมปทานบท และตงไหรูถึงปัจจัยปบัน อ.ธ.ได้แก่ อกุคลจิตตุปบาท ๑๒

ปกตูปนิสสายปจจเยน - เป็นกรณบท และตงไหรูถึงคำนำแห่งปกตูปนิลลยปัจจัยอย่างเดียว

ไม่มีปัจจัยอื่นๆ เข้ามาช่วยอุปการะในคราวเดียวกันแต่ประการใด

ปจจโย - เป็นกิริยาบท และตงไหรูถึงความเป็น อนัตตะ

ความเป็นปกตูปนิลลย ปัจจัย ปจจัยปบัน ในบท อกุลโล อกุลลสส นี้

ว่าโดย กາລ เป็นไปใน ปวัตติกາລ

ว่าโดย ภුමิ เป็นไปใน จตุโวการภුมิ ปัญจโวการภුมิ

ว่าโดย บุคคล เป็นไปใน บุคุชน ๔ ผลเล็กบุคคล ๓ ตามสัมควร

ว่าโดย วิถี เป็นไปใน ปัญจทรารวิถี การช่วยเหลือทรารวิถี

- อกุลลบทการสอน ใน อกุลลบท (อกุ - อกุ)

วิธีพระบาลี อกุลโล ဓมโม อกุลลสส ဓมมසส ปกตูปนิสสายปจจเยน ปจจโย.

อกุคลธรรมเป็นปัจจัย คือช่วยอุปการะ แก่อกุคลธรรม ด้วยคำนำปกตูปนิลลยปัจจัย.

จำแนกบทและแสดงองค์ธรรม ในวิธีพระบาลี

อกุลโล ဓมโม - เป็นกัตตุบท และตงไหรูถึงปัจจัย อ.ธ.ได้แก่

อกุคลจิตตุปบาท ๑๒ ที่เป็นพลาะมีกำลังมาก

อกุลลสส ဓมมසส - เป็นลัมปทานบท และตงไหรูถึงปัจจัยปบัน อ.ธ.ได้แก่ อกุคลจิตตุปบาท ๑๒

ปกตูปนิสสายปจจเยน - เป็นกรณบท และตงไหรูถึงคำนำแห่งปกตูปนิลลยปัจจัยอย่างเดียว

ไม่มีปัจจัยอื่นๆ เข้ามาช่วยอุปการะในคราวเดียวกันแต่ประการใด

ปจจโย - เป็นกิริยาบท และตงไหรูถึงความเป็น อนัตตะ

ความเป็นปกตูปนิลลย ปัจจัย ปจจัยปบัน ในบท อกุลโล อกุลลสส นี้

ว่าโดย กາລ เป็นไปใน ปวัตติกາລ

ว่าโดย ภුมิ เป็นไปใน จตุโวการภුมิ ปัญจโวการภුมิ

ว่าโดย บุคคล เป็นไปใน บุคุชน ๔ อริยบุคคล ๗ (-พระอรหันต์) ตามสัมควร

ว่าโดย วิถี ○ ธรรมที่เป็นปัจจัย เป็นไปใน ปัญจทรารวิถี การช่วยเหลือทรารวิถี

○ ธรรมที่เป็นปัจจัยปบัน เป็นไปใน การช่วยเหลือช่วยเหลือทรารวิถี

- อพยพกตปทภารสาร ใน อกุลสบท (อคุ - อพ)

วิธีพระบาลี อกุลโล ဓมโม อพยพกตสส ဓမມສສ ปກຕູປິນສຍປຈະເຍນ ປຈໂຍ.

อกุลธรรมเป็นปัจจัย គື່ອ່າຍຄຸປາກຣະ ແກ້ວພຍກຕອຮຣມ ດ້ວຍຄໍານາຈປກຕູປິນສຍປັບປຸງ.

จำแนกบทແລະແສດທອງຄ່ອຮຣມ ໃນວິທີພຣະບາລີ

อกุลโล ဓມໂມ - ເປັນກັດຕຸບທ ແສດທໃຫ້ຮູ້ສຶກປັບປຸງ ອ.ຮ.ໄດ້ແກ່

ອກຸລຈິຕຸປາທ ๑๒ ທີ່ເປັນພລວະນີກຳລັ້ງມາກ

ອພຍາກຕສສ ဓມມສສ - ເປັນລັ້ມປຖານບທ ແສດທໃຫ້ຮູ້ສຶກປັບປຸງ ອ.ຮ.ໄດ້ແກ່

ວິປາກຈິຕຸປາທ ๓๖ ກິຣຍາຈິຕຸປາທ ๒๐

ປກຕູປິນສຍປຈະເຍນ - ເປັນກຣະບທ ແສດທໃຫ້ຮູ້ສຶກຄໍານາຈແທ່ງປກຕູປິນສຍປັບປຸງ

ໃນບຽດຕາຄໍານາຈປັບປຸງທີ່ ๒ ທີ່ເຂົ້າໜ່ວຍຄຸປາກຣະໃນຄຽວເດີຍກັນ ຕີ້
ປກຕູປິນສຍປັບປຸງ ນານັກຄົນຝົກມະ ເທົ່ານີ້

ປຈໂຍ - ເປັນກິຣຍາບທ ແສດທໃຫ້ຮູ້ສຶກຄວາມເປັນ ອັດຕະ

ຄວາມເປັນປກຕູປິນສຍປັບປຸງ ປັບປຸງ ປັບປຸງ ໃນບທ ອກຸລໂລ ອພຍາກຕສສ ນີ້

ວ່າໂດຍ ກາລ ເປັນໄປໃນ ປວັດຕິກາລ

ວ່າໂດຍ ກຸມ ເປັນໄປໃນ ຈດ້ວກາຮກຸມ ປັບປຸງໂວກາຮກຸມ

ວ່າໂດຍ ບຸຄຄລ ເປັນໄປໃນ ປຸ່າຊຸ່ນ ດ ພລບຸຄຄລ ດ

ວ່າໂດຍ ວິຖີ ເປັນໄປໃນ ປັບປຸງທວາຮວິຖີ ກາມຊ່ວນະ ແລະອັບປາໜ່ວນໂທກາຮວິຖີ

គ.) ອພຍາກຕບທ

- ອພຍາກຕປທພາສານ ໃນ ອພຍາກຕບທ (ອັພ - ຂັພ)

ວິທີພຣະບາລີ ອພຍາກໂຕ ດັມໂມ ອພຍາກຕສສ ဓມມສສ ປກຕູປິນສຍປຈະເຍນ ປຈໂຍ.

ອພຍາກຕອຮຣມເປັນປັບປຸງ ຕີ້່ອ່າຍຄຸປາກຣະ ແກ້ວພຍກຕອຮຣມ ດ້ວຍຄໍານາຈປກຕູປິນສຍປັບປຸງ.

จำแนกบทແລະແສດທອງຄ່ອຮຣມ ໃນວິທີພຣະບາລີ

ອພຍາກໂຕ ດັມໂມ - ເປັນກັດຕຸບທ ແສດທໃຫ້ຮູ້ສຶກປັບປຸງ ອ.ຮ.ໄດ້ແກ່

ວິປາກຈິຕຸປາທ ๓๖ ກິຣຍາຈິຕຸປາທ ២០ ຮູບ ២៤ ທີ່ເປັນພລວະນີກຳລັ້ງມາກ

ອພຍາກຕສສ ဓມມສສ - ເປັນລັ້ມປຖານບທ ແສດທໃຫ້ຮູ້ສຶກປັບປຸງ ອ.ຮ.ໄດ້ແກ່

ວິປາກຈິຕຸປາທ ๓๖ ກິຣຍາຈິຕຸປາທ ២០

ປກຕູປິນສຍປຈະເຍນ - ເປັນກຣະບທ ແສດທໃຫ້ຮູ້ສຶກຄໍານາຈແທ່ງປກຕູປິນສຍປັບປຸງ

ໃນໜີປັບປຸງອື່ນໆ ເຂົ້າໜ່ວຍຄຸປາກຣະໃນຄຽວເດີຍກັນແຕ່ປະກາດ

ປຈໂຍ - ເປັນກິຣຍາບທ ແສດທໃຫ້ຮູ້ສຶກຄວາມເປັນ ອັດຕະ

ຄວາມເປັນປກຕູປິນສຍປັບປຸງ ປັບປຸງ ປັບປຸງ ໃນບທ ອພຍາກໂຕ ອພຍາກຕສສ ນີ້

ວ່າໂດຍ ກາລ ເປັນໄປໃນ ປວັດຕິກາລ

ວ່າໂດຍ ກຸມ ເປັນໄປໃນ ຈດ້ວກາຮກຸມ ປັບປຸງໂວກາຮກຸມ

ວ່າໂດຍ ບຸຄຄລ ເປັນໄປໃນ ປຸ່າຊຸ່ນ ດ ພລບຸຄຄລ ດ

ວ່າໂດຍ ວິຖີ ເປັນໄປໃນ ປັບປຸງທວາຮວິຖີ ກາມຊ່ວນະ ແລະອັບປາໜ່ວນໂທກາຮວິຖີ

- กุศลปทางสัน ใน อพยากดบท (อัป - อก)

วิธีพระบาล อพยากโต ဓมโน กุศลสส ဓမມສສ ปகตුປනිස්සයප්‍රජයෙන ප්‍රජයා.

อพยากดธรรมเป็นปัจจัย คือช่วยคุปการะ แก่กุศลธรรม ด้วยอำนาจปกตුປනිස්සයปัจจัย.

จำแนกบทและแสดงองค์ธรรม ในวิธีพระบาล

อพยากโต ဓมโน - เป็นกัตตุบท แสดงให้รู้ถึงปัจจัย อ.ธ.ได้แก่

วิปากจิตตุปบาท ๓๕ หรือ ๓๖ กิริยาจิตตุปบาท ๒๐ รูป ๒๔ ที่เป็นผลลัพธ์มีกำลังมาก (-อร.พ.)

กุศลสส ဓමມສສ - เป็นลัมปทานบท แสดงให้รู้ถึงปัจจัยบัน อ.ธ.ได้แก่ กุศลจิตตุปบาท ๒๑

ปกตුປනිස්සයප්‍රජයා - เป็นกรณบท แสดงให้รู้ถึงอำนาจแห่งปกตුປනිස්සයปัจจัยอย่างเดียว

ไม่มีปัจจัยอื่นๆ เข้ามาช่วยคุปการะในคราวเดียวกันแต่ประการใด

ප්‍රජයා - เป็นกิริยาบท แสดงให้รู้ถึงความเป็น อนัตตะ

ความเป็นปกตුປනිස්සය ප්‍රජය ප්‍රජයුප්‍රජ තුන මත ในการบูรณะ

ว่าโดย กາລ เป็นไปใน ปวතติกາລ

ว่าโดย ກුම් ເປັນໄປໃນ ຈຕුວාග්‍රැම ປ້າຍຈ්‍රාග්‍රැම ຕາມລමකර

ว่าโดย ບුක්කල ເປັນໄປໃນ ປ්‍රාග්‍රහණ ດ ອරියບුක්කල ດ

ว่าโดย ວ්‍යී ເປັນໄປໃນ ປ້າຍທවරවිෂි ການຊ්‍රෘණ ແລະ ອັບປະນາຫ්‍රແນວທවරවිෂි

- อกุศลปทางสัน ใน อพยากดบท (อัป - อก)

วิธีพระบาล อพยากโต ဓมโน อกุศลสส ဓມມສສ ปກතුປනිස්සයප්‍රජයෙන ප්‍රජයා.

อพยากดธรรมเป็นปัจจัย คือช่วยคุปการะ แก่กุศลธรรม ด้วยอำนาจปกตුປනිස්සයปัจจัย.

จำแนกบทและแสดงองค์ธรรม ในวิธีพระบาล

อพยากโต ဓมโน - เป็นกัตตุบท แสดงให้รู้ถึงปัจจัย อ.ธ.ได้แก่

โลภීයවิปากจิตตุปบาท ๓๒ กิริยาจิตตุปบาท ๒๐ รูป ๒๔ ที่เป็นผลลัพธ์มีกำลังมาก

อกุศลสส ဓມມສສ - เป็นลัมปทานบท แสดงให้รู้ถึงปัจจัยบัน อ.ธ.ได้แก่ อกุศลจิตตุปบาท ๑๒

ปกตුປනිස්සයප්‍රජයා - เป็นกรณบท แสดงให้รู้ถึงอำนาจแห่งปกตුປනිස්සයปัจจัยอย่างเดียว

ไม่มีปัจจัยอื่นๆ เข้ามาช่วยคุปการะในคราวเดียวกันแต่ประการใด

ප්‍රජයා - เป็นกิริยาบท แสดงให้รู้ถึงความเป็น อนัตตะ

ความเป็นปกตුປනිස්සය ප්‍රජය ප්‍රජයුප්‍රජ තුන මත ในการบูรณะ

ว่าโดย กາລ เป็นไปใน ปවතติกາລ

ว่าโดย ກුම් ເປັນໄປໃນ ຈຕුວාග්‍රැම ປ້າຍຈ්‍රාග්‍රැම

වාໂධ්‍ය බුක්කල ເປັນໄປໃນ ປ්‍රාග්‍රහණ ດ ຜລබුක්කල ດ

වාໂධ්‍ය ව්‍යී ० ດරමທີ່ເປັນປັජ ເປັນໄປໃນ ປ້າຍທවරවිෂි ການຊ්‍රෘණໂທවරවිෂි ພາනවිෂි

० ດරມທີ່ເປັນປັජ ප්‍රජයුප්‍රජ ເປັນໄປໃນ ປ້າຍທවරවිෂි ການຊ්‍රෘණໂທවරවිෂි

□ สุทธิสังขณาวรรณ

ตาราง แสดงการหาจำนวนปัจจัยในปัญหาระวิวังค์ แห่ง ปกตุปนิสสขปัจจัย

ภาระ	ปัจจัย → ปัจจุบัน	ตู	นา	รวม
๑. กุ-กุ	กุศลจิตดุปบาท ๒๐ (-อร) ที่เป็นพละมีกำลังมาก → กุศลจิตดุปบาท ๒๑	๑	-	๑
๒. กุ-อกุ	โลเกียกุศลจิตดุปบาท ๑๙ ที่เป็นพละที่มีกำลังมาก → อกุศลจิตดุปบาท ๑๒	๑	-	๑
๓. กุ-อัพ	กุศลจิตดุปบาท ๒๑ ที่เป็นพละที่มีกำลังมาก → วิบาก ๓๖ กิริยา ๒๐ จิตดุปบาท (-มัคคานัตรผล)	๑	๑	๒
๔. อกุ-อกุ	อกุศลจิตดุปบาท ๑๒ ที่เป็นพละมีกำลังมาก และทุพพลมีกำลังน้อย → อกุศลจิตดุปบาท ๑๒	๑	-	๑
๕. อกุ-กุ	อกุศลจิตดุปบาท ๑๒ ที่เป็นพละที่มีกำลังมาก → กุศลจิตดุปบาท ๒๑	๑	-	๑
๖. อกุ-อัพ	อกุศลจิตดุปบาท ๑๒ ที่เป็นพละที่มีกำลังมาก → วิบากจิตดุปบาท ๓๖ กิริยาจิตดุปบาท ๒๐	๑	๑	๒
๗. อัพ-อัพ	วิปากจิตดุปบาท ๓๖ กิริยาจิตดุปบาท ๒๐ รูป ๒๘ ที่เป็นพละมีกำลังมาก → วิบากจิตดุปบาท ๓๖ กิริยาจิตดุปบาท ๒๐	๑	-	๑
๘. อัพ-กุ	วิปากจิตดุปบาท ๓๕ หรือ ๓๖ กิริยาจิตดุปบาท ๒๐ รูป ๒๘ ที่เป็นพละมีกำลังมาก (-อรหัตผล) → กุศลจิตดุปบาท ๒๑	๑	-	๑
๙. อัพ-อกุ	โลเกียวิปากจิตดุปบาท ๓๔ กิริยาจิตดุปบาท ๒๐ รูป ๒๘ ที่เป็นพละมีกำลังมาก → อกุศลจิตดุปบาท ๑๒	๑	-	๑

สรุปจำนวนสุทธิรอบทั้ง ปกตุปนิสสขปัจจัยปัญหาระวิวังค์ ตั้งแสดงมาแล้วข้างต้นนี้ มี ๙ ประเภทตัวยกัน คือ

๑.) กุลลบท	๑.) กุลโล	กุลลส์ล	ปกตุปนิสสขปัจจัย
	๒.) กุลลิ	อกุลลส์ล	ปกตุปนิสสขปัจจัย
	๓.) กุลลิ	อพุยากตส์ล	ปกตุปนิสสขปัจจัย
๔.) อกุลลบท	๔.) อกุลโล	อกุลลส์ล	ปกตุปนิสสขปัจจัย
	๕.) อกุลลิ	กุลลส์ล	ปกตุปนิสสขปัจจัย
	๖.) อกุลลิ	อพุยากตส์ล	ปกตุปนิสสขปัจจัย
๗.) อพุยากตบท	๗.) อพุยากโต	อพุยากตส์ล	ปกตุปนิสสขปัจจัย
	๘.) อพุยากโต	กุลลส์ล	ปกตุปนิสสขปัจจัย
	๙.) อพุยากโต	อกุลลส์ล	ปกตุปนิสสขปัจจัย

□ ปกตุปนิสสขปัจจัยสภากค

ปัจจัยที่เป็นลักษณะกันได้กับปกตุปนิสสขปัจจัย ตั้งแสดงมาแล้วข้างต้นนี้ มีปัจจัยเดียว คือ นานักขณิกกัมมะ

(มีการแสดงถึงการประกอบของนานักขณิกกัมมะในปัญหาระวิวังค์ ชื่อ ๓. กุ-อัพ และชื่อ ๖. อกุ-อัพ)

ตาราง แสดงความแตกต่างของศัพท์รวม ณ รูป

ราย	ชาร์มณุ. (อารบ.) [... นา-ผ่านหมายガガ. → ... เป็นญี่-ผ่านหมาย.ลล.]	อนันตรู. (ตับ. → เกิด) [... กก. → ... ลล.]	ปกติ. (ดำเนินไป / เคลื่อนไป) [... ที่เป็นพลวะ กก. → ... ลล.]	รวม อ.ร.
๑. ญ-ญ	ญ.๒๐ (-อรบ.) → ม.ญ.๔	โลเกียญ.๑๗ (-เจทัย) → ญ.๒๔ (-เจแรก)	ญ.๒๐ (-อรบ.) → ญ.๒๔	ญ.๒๐ (-อรบ.) → ญ.๒๔
๒. ญ-อกุ	โลเกียญ.๑๗ → โลga.๔	- (ญ. ไม่เกิดติดต่อกับ อกุ.)	โลเกียญ.๑๗ → อกุ.๑๒	โลเกียญ.๑๗ → อกุ.๑๒
๓. ญ-อ็พ	อรบ. → ม.กิ.ล.๔	ญ.๒๑ (ขณะท้าย) → ณ.๓, ม.ว.๔, มหค.ว.๙, พ.๔	ญ.๒๑ → ว.๓๖, กิ.๒๐	ญ.๒๑ → ว.๓๖ กิ.๒๐
๔. อกุ-อกุ	โลga.๔ → โลga.๔	อกุ.๑๒ (-เจทัย) → อกุ.๑๒ (-เจแรก)	อกุ.๑๒ (พล. ทุพล.) กก. → อกุ.๑๒ ลล.	อกุ.๑๒ → อกุ.๑๒
๕. อกุ-ญ	- (เลิฟส์ อกุ-เป็นปัจจัย)	-	อกุ.๑๒ (พล.) กก. → ญ.๒๔ ลล.	อกุ.๑๒ → ญ.๒๔
๖. อกุ-อ็พ	-	อกุ.๑๒ (ขณะท้าย) → ณ.๓, ม.ว.๔, มหค.ว.๙	อกุ.๑๒ (พล.) กก. → ว.๓๖, กิ.๒๐ ลล.	อกุ.๑๒ → ว.๓๖ กิ.๒๐
๗. อ็พ-อ็พ	อรพ., นิพพาน → ม.กิ.ล.๔, พล.๔	ว.๓๖, กิ.๒๐(-จุติ.อรบ.) → ว.๓๖, กิ.๒๐(+จุติ.อรพ.)	ว.๓๖, กิ.๒๐, → ว.๓๖, กิ.๒๐ รูป ๒๔	ว.๓๖, กิ.๒๐, → ว.๓๖ กิ.๒๐ รูป ๒๔, นิพพาน
๘. อ็พ-ญ	ผด.๓, นิพพาน → ม.กุ.ล.๔, มรรค ๔	โนญ./มโน. → ม.กุ.๔ (ขณะที่ ๑)	ว.๓๕/๓๖, กิ.๒๐, → ญ.๒๔ รูป ๒๔	ว.๓๕/๓๖, กิ.๒๐, → ญ.๒๔ รูป ๒๔, นิพพาน
๙. อ็พ-อกุ	อภิญ.๑๔, โลเกียว.๓๑ → โลga.๔ (-ทุ.กาย), กิ.๒๐	โนญ./มโน. → อกุ.๑๒ (ขณะที่ ๑)	โลเกียว.๓๒/๓๖, กิ.๒๐, → อกุ.๑๒ กิ.๒๐, รูป ๒๔	ว.๓๒/๓๖, กิ.๒๐, → อกุ.๑๒ รูป ๒๔

* ๓๒, ๓๕ ขอสงวน ๓๖ ขอสงวน*

□ วจน์ตตะและคำอธิบายในปกตุปนิสัยปัจจัย (น.๓๘๗)

วจน์ตตะ

สุภาษี ภรรยา = ปกต.

เหตุธรรมที่ได้ทำมาแล้วด้วยตัวนั้น ซึ่ว่า ปกต.

ปกต อุปนิสัย = ปกตุปนิสัย.

เหตุธรรมอันเป็นที่อาศัย มีกำลังแรงกล้าที่ได้ทำมาแล้วด้วยตัวนั้น ซึ่ว่า ปกตุปนิสัยปัจจัย.

(อถava) ารมณานุตreti อสมิสโส ทุตุวา ปกตยาเยว อุปนิสัย = ปกตุปนิสัย.

อึกอย่างหนึ่ง เหตุธรรมอันเป็นที่อาศัย ที่มีกำลังแรงกล้าด้วยอำนาจลักษณะของตนเองเท่านั้น
ไม่เกี่ยวข้องด้วยอำนาจอารัมณปัจจัยและอนันตรปัจจัย ซึ่ว่า ปกตุปนิสัยปัจจัย.

ตามวจน์ตตะของปกตุปนิสัยปัจจัย ที่ได้แสดงมาแล้วนี้ ซึ่ว่า เหตุธรรมที่ได้ทำมาแล้วด้วยตัวนั้น
คำว่า "เหตุธรรม" นี้มีอยู่ ๒ อย่าง คือ

๑.) อุปปatiche เทตุ หมายถึง เหตุธรรม คือ

กุศลธรรมอันมีคุ้รหรา เป็นต้น อกุศลธรรมอันมีรากะ เป็นต้น และอพยากตธรรมอันมีทุกข์กาย
และสุขกาย เป็นต้น ที่ตนได้กระทำมาแล้วนั้นย่อมให้ผล แก่ผู้กระทำการล้มครวากการกระทำ
นั้นๆ เรียกว่า อุปปatiche เทตุ หรือ อุปปaticheปกตเหตุ

๒.) อุปsevithe เทตุ หมายถึง เหตุธรรม คือ

กุศลธรรมก็ตี อกุศลธรรมก็ตี ที่คนอื่นได้กระทำแล้วนั้น ตนเก็บเอามาคิดนึก หรือความสุขกาย
ความทุกข์กายของตนอื่นที่เกิดขึ้นนั้น ตนก็เก็บเอามาคิดพิจารณาแล้วก่อให้เกิดผลคือ เป็นกุศล
อกุศลและอพยากตตามสมควร และอุตุ คือ ความเบ็นความร้อนก็ตี อาหารต่างๆ ก็ตี ที่อยู่ที่
อาศัยก็ตี บุคคลต่างๆ มีอุปปatiche อาจารย์ บิดา แมรดา บุตร อิตา สหาย เหล่านักก็ตี ที่ตนกำลัง
เกี่ยวข้องอยู่ทำให้เกิดกุศล อกุศล และอพยากตขึ้นได้ตามสมควร ในลัพណานของตน เช่นนี้
เรียกว่า อุปsevithe เทตุ หรือ อุปsevitheปกตเหตุ

เหตุธรรมทั้ง ๒ ประการนี้ ย่อมเป็นที่อาศัยที่มีกำลังแรงกล้าแก่ปัจจุบันธรรมทั้งหลาย
อันได้แก่ กุศล อกุศล อพยากต ฉะนั้นจึงได้ซึ่ว่า เป็น ปกตุปนิสัยปัจจัย

อีกประการหนึ่งที่ได้ซึ่ว่า ปกตุปนิสัยปัจจัย ก็ เพราะว่าเหตุธรรมซึ่งเป็นปัจจัยธรรมในที่นี้
คำจากโดยสภาวะของตนเองไม่ได้เกี่ยวข้องด้วยอำนาจของอารัมณปัจจัยและอนันตรปัจจัย
ดังมีบาลีในปัจจุบันอรรถกถาแสดงไว้ดังนี้ คือ

ปกตยาเยวati ารมณานุตreti อสมิสโสติ อตโน.

แปลว่า คำว่า โดยปกต หมายความว่า ไม่เจือด้วยอารัมณปัจจัย และอนันตรปัจจัย.

อื่นๆ ในบรรดาปัจจัย ๒๔ ปกตุปนิสัยปัจจัย พระองค์ทรงแสดงกว้างขวางมากกว่าปัจจัยอื่นๆ
ปัจจัยธรรมที่ให้เป็นที่เกิดปัจจุบันธรรมก็มีมากกว่าปัจจัยอื่นๆ ฉะนั้น ปกตุปนิสัยปัจจัย นี้จึงได้ซึ่ว่า
มหาปทเลปัจจัย หมายความว่า เป็นปัจจัยที่กว้างขวางมาก

ดังมีบาลี ในอภิปรัชตภิวานีภีก้าและอภิปรัชตภารภีก้าแสดงไว้ว่า
ปจจัยมหาปทเล เทส, ยทิท ปกตุปนิสัย.

แปลว่า ปกตุปนิสัยปัจจัย นี้แหล่ เรียกว่า ปัจจัยมหาปทเล.

□ อนุวัติพระราชบัญญัติ แห่งปีกตุปนิสสัยราชติ

ก. กฎสบบท

- ๑.) สหดิ อุบันสสาย ท่าน เทพ ศีล สมាមิยติ อุปอสัตถามุ่ง
กโหรติ ผ่าน อุปปาเทติ วิปสสน อุปปาเทติ มคต อุปปาเทติ
อภิญญา อุปปาเทติ สมາปตติ อุปปาเทติ.

บุคคลใดօการศักดิ์อรหันต์ความเชื่อคุณของพระรัตนตรัย กรรมและผลของกรรมโลกนี้โลกหน้า
เป็นตน แล้วให้ทาน ล้างทานศีล รักษาอุปถัติ ให้ทาน วิปัสสนาญาณ บรรจุ อภิญญา สมापตติ
เกิดขึ้น. [ม.ก.๔ → ก.๒๑]

- ๒.) ศีล สุต จำ ปณิ อุบันสสาย ท่าน เทพ ศีล สมាមิยติ อุปอสัตถามุ่ง
กโหรติ ผ่าน อุปปาเทติ วิปสสน อุปปาเทติ มคต อุปปาเทติ อภิญญา
อุปปาเทติ สมາปตติ อุปปาเทติ.

บุคคลใดօการศักดิ์ศีล ได้เห็น ได้ยิน บริจารและความรู้
แล้วให้ทาน ล้างทานศีล รักษาอุปถัติ ให้ทาน วิปัสสนาญาณ บรรจุ อภิญญา สมापตติ เกิดขึ้น.
[ม.ก.๔ → ก.๒๑]

- ๓.) สุธรา ศีล สุต จำ ปณิ สาสุ สาสุ สาสุ สาสุ สาสุ ปณิ สาสุ
ปกตุปนิสสัยปจจาย ปจจอย.

ศรัทธา ศีล สุต จำ ปณิ สาสุ เป็นปัจจัยอุปการะ
แก่ครรชรา ศีล สุต จำ ปณิ สาสุ ด้วยอำนาจปกตุปนิสสัยปจจัย. [ม.ก.๔ → ม.ก.๔]

- ๔.) ปรมสส ผานสส ปริกมุ ปรมสส ผานสส,
ทุติยสส ผานสส ปริกมุ ทุติยสส ผานสส,
ตติยสส ผานสส ปริกมุ ตติยสส ผานสส,
จตุตติสส ผานสส ปริกมุ จตุตติสส ผานสส,
อากาศานญาيانสส ปริกมุ อากาศานญาيانสส,
วิญญาณญาيانสส ปริกมุ วิญญาณญาيانสส,
อากาศญาيانสส ปริกมุ อากาศญาيانสส,
เวสญาيانาสญาيانสส ปริกมุ เวสญาيانาสญาيانสส,
ปกตุปนิสสัยปจจาย ปจจอย.

ข้อ ๑๑๑ ก.-ก. (๙.๒๕๗)

บริกรรมคือภารนาที่เกิดก่อนปฐมภาน ทุติยภาน จตุตติภาน อากาศานญาيانา
วิญญาณญาيانา อากาศญาيانา ภารนา ภารนา ภารนา ภารนา ภารนา ภารนา ภารนา
เป็นปัจจัยอุปการะ แก่ปฐมภาน ทุติยภาน จตุตติภาน อากาศานญาيانา
วิญญาณญาيانา อากาศญาيانา ภารนา ภารนา ภารนา ภารนา ภารนา ภารนา ภารนา
ด้วยอำนาจปกตุปนิสสัยปจจัย. [ม.ก.๔ → ม.ก.๔]

- ๕.) ปรม ผาน ทุติยสส ผานสส, ทุติย ผาน ตติยสส ผานสส,
ตติย ผาน จตุตติสส ผานสส, จตุตติ ผาน อากาศานญาيانสส,
อากาศานญาيان วิญญาณญาيانสส, วิญญาณญาيان อากาศญาيانสส,
อากาศญาيان วิญญาณญาيان อากาศญาيان วิญญาณญาيان วิญญาณญาيان
ปฐมภาน ทุติยภาน ตติยภาน จตุตติภาน อากาศานญาيان ภารนา ภารนา ภารนา
วิญญาณญาيان อากาศญาيان ภารนา ภารนา ภารนา ภารนา ภารนา ภารนา ภารนา
แก่ทุติยภาน ตติยภาน จตุตติภาน อากาศานญาيانา วิญญาณญาيان ภารนา ภารนา ภารนา
วิญญาณญาيان อากาศญาيان ภารนา ภารนา ภารนา ภารนา ภารนา ภารนา ภารนา
ตามลำดับ ด้วยอำนาจปกตุปนิสสัยปจจัย. [ม.ก.๔(-เหว.ก.) → ม.ก.๔(-ปฐม.)]

- ๖.) ทิพสส จกุสส ปริกมุ ทิพสส จกุสส,
ทิพพาย โลตราชตุยา ปริกมุ ทิพพาย โลตราชตุยา,
อิทธิวิรญาณสส ปริกมุ อิทธิวิรญาณสส,
เจโตปริยญาณสส ปริกมุ เจโตปริยญาณสส,
ปุพเพนิวาสานุสสติญาณสส ปริกมุ ปุพเพนิวาสานุสสติญาณสส,
ยถากัมมุปคญาณสส ปริกมุ ยถากัมมุปคญาณสส,
อนาคตตสญาณสส ปริกมุ อนาคตตสญาณสส ปกตุปนิสสัยปจจาย ปจจอย.
บริกรรมคือภารนาที่เกิดก่อน ทิพพจกุ ทิพพโสดะ อิทธิวิรญาณ เจโตปริยญาณ
ปุพเพนิวาสานุสสติญาณ ยถากัมมุปคญาณ อนาคตตสญาณ เป็นปัจจัยอุปการะ
แก่ทิพพจกุ ทิพพโสดะ อิทธิวิรญาณ เจโตปริยญาณ ปุพเพนิวาสานุสสติญาณ
ยถากัมมุปคญาณ อนาคตตสญาณ โดยเฉพาะฯ
ด้วยอำนาจปกตุปนิสสัยปจจัย. [ม.ก.๔ → ก.ก.๑ (จก โล อ เ ป บ ข อ)]

(๙.๒๕๘)

- ๙.) ทิพพจกุ ทิพพาย โสตธาตุยา, ทิพพโสตธาตุ อิทธิวิธามาณสส, (๔.๒๔๘-๗) อิทธิวิธามาณ เจโตปริยามาณสส, เจโตปริยามาณ บุพเพนิวาสานุสสติมาณสส,
บุพเพนิวาสานุสสติมาณ ยถากมุปคามาณสส,
ยถากมุปคามาณ อนาคตส์ยามาณสส ปกตปนิสสยปจจาย ปจจโย.
ทิพพจกุ ทิพพโลตํ อิทธิวิธามาณ เจโตปริยามาณ บุพเพนิวาสานุสสติมาณ ยถากมุปคามาณ
เป็นปัจจัยช่วยอุปการะ แก่ทิพพโสตญาณ อิทธิวิธามาณ เจโตปริยามาณ บุพเพนิวาสานุสสติมาณ
ยถากมุปคามาณ อนาคตตั้งลญาณ ตามลำดับ ด้วยอำนาจปกตปนิสสยปจจาย. [ก.ก.๑ → ก.ก.๑]
- ๔.) ปรมสส มคคลสส ปริกมุ ปรมสส มคคลสส, (๔.๒๔๙) ทุติยสส มคคลสส ปริกมุ ทุติยสส มคคลสส,
ตติยสส มคคลสส ปริกมุ ตติยสส มคคลสส,
จตุตติสส มคคลสส ปริกมุ จตุตติสส มคคลสส
ปกตปนิสสยปจจาย ปจจโย.
บริกรรม คือ ภารนาที่เกิดก่อน โสดาปตติมรรค สักทากามิมรรค อนาคตมิมรรค อรหัตมรรค
เป็นปัจจัยช่วยอุปการะ แก่โสดาปตติมรรค สักทากามิมรรค อนาคตมิมรรค อรหัตมรรค^{โดยเฉพาะฯ} ด้วยอำนาจปกตปนิสสยปจจาย. [ม.ก.๔ → ม.๔]
- ๕.) ปรมो มคโค ทุติยสส มคคลสส, ทุติyo มคโค ตติยสส มคคลสส,
ตติyo มคโค จตุตติสส มคคลสส ปกตปนิสสยปจจาย ปจจโย.
โสดาปตติมรรค สักทากามิมรรค อนาคตมิมรรค เป็นปัจจัยช่วยอุปการะ^{แก่สักทากามิมรรค อนาคตมิมรรค อรหัตมรรค ตามลำดับ ด้วยอำนาจปกตปนิสสยปจจาย.}
[มต.๓ → มบ.๓]
- ๖.) เสกษา มคค อุปนิสสติ อนุปปันน สมปตดี อุปปานติ สมปชชนต,
สุขาร อนิจูตํ ทุกขตํ อนตตตํ วิปสสตต.
พระเลగขบุคคลทั้งหลาย อាណัยมรรคที่ตั้งได้แล้ว
ทำงานส์มบตที่ยังไม่เกิดให้เกิด เมื่อผ่านเกิดแล้วก็เข้ามาที่ได้ทำสำเร็จแล้วด้วยการอธิษฐาน
ผลเลగขบุคคลทั้งหลาย พิจารณาสั่งขารธรรมรูปนาม โดยความเป็น อนิจัง ทุกขั องตตตา.
[มต.๓ → มห.ก.๔]

- ๗.) มคโค เสกษา อดุตปวิสสติมกิทย ຮມມປວิສสติมกิทย ນิรุตติปวิสสติมกิทย
ปวิกาณปวิสสติมกิทย ຈານຈານໂກສຄລສส ປກຕปนิสสยปจจาย ปจจโย.
ມරគຂອງຜລເສກຂບຸດລທີ ๓ ເປັນປັຈຍ່ວຍອຸປະກະ
ແກ່ອັດປວິລັມກິທາ (ປ້ອງຢາແຕກຈານເນື້ອຄວາມພຣະໄຕຮປິງກ)
ດຽມປວິສສົມກິທາ (ປ້ອງຢາແຕກຈານໃນອຮມກາຫາມຄອ ບາລີ ໄວຍກຣນ)
ນິຮຸດຕີປວິສສົມກິທາ (ປ້ອງຢາແຕກຈານໃນກາຫາດ້າງໆ)
ປວິການປວິລັມກິທາ (ປ້ອງຢາແຕກຈານທີ ๓ ປະກາດຕັ້ງທີ່ກ່າວແລ້ວນີ້) ແລະຄວາມລວດໃນເຫດຖ
ທີ່ສົມຄວຣແລ້ວສົມຄວຣ ດ້ວຍອໍານາຈປກຕປນີສສຍປັຈຍ່. [ມຕ.๓ → ປວິສສົມກິທາ ๔ (ມ.ກ.ສ.๔)]
- ๘.) ສທ່ມ ອຸປິນິສສ໏ຍ ມານ ຊປຸເປີ ທິງຈີ ຄະຫາຕີ, (๔.๒๕๐)
ສີ່ມ ສຸຕ ຈາກ ປ່ອນ ອຸປິນິສສ໏ຍ ມານ ຊປຸເປີ ທິງຈີ ຄະຫາຕີ.
ບຸດຸລດີອາດີຍົກຮ້ອາ ຕືລ ສຸຕ ຈາກ ບ້ອງຢາຂອງຕນແລ້ວ
ຍ່ອມທຳມານະທີ່ຍັງໄມ່ເກີດໃຫ້ເກີດ ມີການຕື່ອເຂາວາມເທັນຜິດ.
- ๙.) ສທ່າ ສີ່ມ ສຸຕ ຈາໂໂ ປ້ອງຢາ ຮາຄສສ ໂທສສ ໂມທສສ ມານສສ ທິງຈີຍາ ປຸດນາຍ
ປກຕປນີສສຍປັຈຍ່. [ຄວ.๑๒-๑๓, ກ.-ອກ]
- ๑๐.) ສທ່າ ສີ່ມ ສຸຕ ຈາໂໂ ປ້ອງຢາ ຮາຄສສ ໂທສສ ໂມທສສ ມານສສ ທິງຈີຍາ ປຸດນາຍ
ປກຕປນີສສຍປັຈຍ່ ປັຈຍ່. ຂ່ອງມະຫາວຸນ່າ ຕືລ ສຸຕ ຈາກ ບ້ອງຢາ ເປັນປັຈຍ່່ວຍອຸປະກະ ແກ່ຮາຄະ ໂທສສ ໂມທສສ ມານສສ ທິງຈີ
ແລະໂລກະທີ່ມີລາພປຣາດນາກວາສມບັດ ໂກຄສມບັດ ດ້ວຍອໍານາຈປກຕປນີສສຍປັຈຍ່.
- ๑๑.) ສທ່ມ ອຸປິນິສສ໏ຍ ອຕຕານ ພາຕາເປີ ປິຮິຕາເປີ ປິຮິຍງົງສູລກ ຖຸກຊ ປັຈນຸໂກຕີ, (๔.๒๕๑)
ສີ່ມ ສຸຕ ຈາກ ປ່ອນ ອຸປິນິສສ໏ຍ ອຕຕານ ພາຕາເປີ ປິຮິຕາເປີ ປິຮິຍງົງສູລກ ຖຸກຊ ປັຈນຸໂກຕີ
ບຸດຸລດີອາດີຍົກຮ້ອາ ຕືລ ສຸຕ ຈາກ ບ້ອງຢາຂອງຕນແລ້ວ
ຍ່ອມທຳມານະເດືອດຮ້ອນທີ່ຍັງໄມ່ເກີດໃຫ້ເກີດ ທີ່ເກີດແລ້ວກີ່ໃຫ້ເກີດມາກຈິນ
ແລະຕ້ອງເລີຍທຸກໆທຳກາຍດ້ວຍກາຍແສ່ງທາເປັນມູລເປັນສ໌ເຫດ.
- ๑๒.) ສທ່າ ສີ່ມ ສຸຕ ຈາໂໂ ປ້ອງຢາ ກາຍິກສສ ສຸຂສສ ກາຍິກສສ ຖຸກຊສສ ຜລສມາປຸດິຍາ
ປກຕປນີສສຍປັຈຍ່. [ຄວ.๑๔-๑๕, ກ.-ອພ]
- ๑๓.) ສທ່າ ສີ່ມ ສຸຕ ຈາໂໂ ປ້ອງຢາ ກາຍິກສສ ສຸຂສສ ກາຍິກສສ ຖຸກຊສສ ຜລສມາປຸດິຍາ
ປກຕປນີສສຍປັຈຍ່ ປັຈຍ່. ຂ່ອງມະຫາວຸນ່າ ຕືລ ສຸຕ ຈາກ ບ້ອງຢາ ເປັນປັຈຍ່່ວຍອຸປະກະ

๑๖.) กุศล ภม วีปากสส ปกตุปนิสสยปจจเยน ปจจโย. กุศลกรรม ๒๑ ที่เป็นพลา้มีกำลังมาก เป็นปัจจัยช่วยอุปการะ แก่กุศลวิบาก ๒๙ นามขันธ์ ๔ (ตามอภิธรรมนัย) หรือกุศลวิบากและกุศลกัมมชรูป (ตามสูตรต้นนัย) ด้วยอำนาจปกตุปนิสสยปจจัย.	(ข้อ.๑๔-๑๙, กุ-อพ) (๘.๒๙๓)
๑๗.) อรหาน มงคล อุปนิสสาย อนุปปนุน กิริยาสมปตุตติ อุปป่าเหติ อุปปุปนุน สมปุรุษตติ, สنجาเร อันจุจโต ทุกษาโต อนตตตโต วีปสสตต. พระอรหันต์օคัคຍอรหตตมรรคที่ตนได้แล้ว	
ทำมางานล่มบัดตี้ยังไม่เกิดให้เกิด เมื่อมางานเกิดแล้วก็เข้ามาที่ได้ทำสำเร็จมาแล้ว ด้วยการอธิฐาน พระอรหันต์พิจารณาลั้งหารอธรรม รูปนามโดยความเป็น อนิจจัง ทุกจัง อนตตตา.	
๑๘.) มงคล อรหโต อุตตปฎิสมภิทาย ธรรมปฎิสมภิทาย นิรุตติปฎิสมภิทาย ปฏิภากแพรปฎิสมภิทาย จานราชนโกสสตตสส ปกตุปนิสสยปจจเยน ปจจโย. อรหตตมรรคของพระอรหันต์ เป็นปัจจัยช่วยอุปการะ	(๘.๒๙๔)
แก่อัตตปฎิลัมภิทาย (ปัญญาแตกถอนเนื้อความพระไตรปิฎก) อัตตมปฎิลัมภิทาย (ปัญญาแตกถอนในอธรรมภาษาคมอง บาลี ໄວยากรณ์) นิรุตติปฎิลัมภิทาย (ปัญญาแตกถอนในภาษาต่างๆ) ปฏิภากแพรปฎิลัมภิทาย (ปัญญาแตกถอนทั้ง ๓ ประการตั้งที่กล่าวแล้วนี้) และความฉลาดในเหตุที่สมควรและไม่สมควร ด้วยอำนาจปกตุปนิสสยปจจัย.	
๑๙.) มงคล ผลสมปตติยา ปกตุปนิสสยปจจเยน ปจจโย. บรรค เป็นปัจจัยช่วยอุปการะ แก่ผลลัมบตติ ด้วยอำนาจปกตุปนิสสยปจจัย. [น.๔ → ผ.๔ (หาง)]	
ก น ท ท บ ร ิ ค ุ น ุ โ ค မ ผ ผ ... ก น ท ท น ุ น ุ น ุ မ ผ ผ ผ [—————] ↑ ปกตุ.	
๗.) ราโค อุปนิสสาย ปาน ทันต, อทินน อาทิตติ, มุสา ภณติ, ปีสุน ภณติ, ผุรุส ภณติ, สุม ปลปตต, สนธ ฉินทต, นิลโลป ทรต, ເອກາຕິກໍ ກໂຣຕີ, ປົບປະເທ ຕິຫຼສຕີ, ປລກ່າມ ດຈຸດຕີ, ຄາມພາຕ ກໂຣຕີ, ນິຄົມພາຕ ກໂຣຕີ, ມາຕ່າ ຈົວຕາ ໂວໂຮເປຕີ, ປິຕ່ຽງ ຈົວຕາ ໂວໂຮເປຕີ, ອຣທນຸ່ມ ຈົວຕາ ໂວໂຮເປຕີ, ຖ່ານ ຈິຕເຕັນ ຕາມຄະສສ ໂລທິຕໍ່ อຸປປາເທຕີ, ສົ່ງໝ ກິນທິ.	ข้อ ๑-๑๑ อຖ-อกุ (๘.๒๙๓)
บุคคลได้อคัคຍරາຄະແລ້ວ ทำการຝ່າສັດວ່າ ລັກທ້ຽພ່ ກລ່າວຕໍາເທິ່ງ ກລ່າວຕໍາສ່ອເລີຍດ ກລ່າວຕໍາທ່າຍບ ກລ່າວຕໍາເພື່ອເຈື້ອ ຕັດຊ່ອງ ຍ່ອງເບາ ລອບໝ່ໂມຍໜຶນບ້ານ ຄອຍດັກປັ້ນຕາມ ຖາງລື່ແຍກລຳມະແຍກ ເປົ້ງກັບກຣຍາຜູ້ອື່ນ ເພັກຸ່ບ້ານ ເພັນຄົມຈົງຫວັດ ທ່ານ້າມາດຈານດຶງລື່ໜີວິຕ ທ່ານ້າບິດາຈນຶດລື່ໜີວິຕ ທ່ານ້າພຣະອຣහັນຕົຈນຶດລື່ໜີວິຕ ກຣະທຳພຣະໂລທິຕຂອງພຣະຄະຕໃຫ້ໂຄດວ່າຍໃຈປະກຸມວ່າ ທ່ານ້າພຣະສົງນິໃຫ້ແຕກກັນ. [ໂກສ → ອຖ.๑๒]	
๘.) ໂກສ, ໂນທ, ມານ, ທິກູສີ, ປົດຕັນ ອຸປນິສສາຍ ປານ ທັນຕ ໃ ເປ ໃ ສົ່ງໝ ກິນທິ. บุคคลได้อคັກໂກສ ໂນທ ມານ ທິກູສີ ແລະ ໂກສທີ່ມີສົກພປຣາດາ ກວລມບັດ ໂກສລົມບັດແລ້ວ	
ທ່ານ້າພຳສັດວ່າ ຍ່ລຸ ທ່ານ້າສົງນິໃຫ້ແຕກກັນ. [ອຖ.๑๒ → ອຖ.๑๒]	
๙.) ຮາໂຄ ໂກສ ໂນໂທ ມາໂນ ທິກູສີ ປົດຕັນ ຮາຄສສ ໂກສສ ມອທສສ ມານສສ ທິກູສີຢາ ປົດຕັນ ພາຍ ປກຕູປົນສສຍປຈຈයෙන ປຈຈຍ.	
ຮາຄະ ໂກສ ໂນທ ມານ ທິກູສີ ແລະ ຄວາມປຣາດາ ເປັນປັບປຸງປ່ອຍໆອື່ນ ແກ່ຮາຄະ ໂກສ ໂນທ ມານ ທິກູສີ ແລະ ຄວາມປຣາດາ ດ້ວຍອໍານາຈປກຕູປົນສສຍປຈຈຍ.	
๑๐.) ປາແຕຕິປາໂຕ ປາແຕຕິປາຕສສ, ອິທິນາທານສສ, ກາເສົມືຈະຈາກຮສສ, ມຸສາວາທສສ, ປິສຸ່ນາຍ ວາຈາຍ, ຜຸຮ່າຍ ວາຈາຍ, ສົມຜູປລາປສສ, ອົກິ່ມ່າຍ, ພຍາປາທສສ, ມິຈະທິກູສີຢາ ປກຕູປົນສສຍປຈຈයෙන ປຈຈຍ.	
ກາຮັກສັດວ່າ ເປັນປັບປຸງປ່ອຍໆອື່ນ ແກ່ກາຮັກສັດວ່າ ລັກທ້ຽພ່ ປົບປະເທ ຕິຫຼສຕີ ປລກ່າມ ດຈຸດຕີ, ຄາມພາຕ ກໂຣຕີ, ນິຄົມພາຕ ກໂຣຕີ, ມາຕ່າ ຈົວຕາ ໂວໂຮເປຕີ, ປິຕ່ຽງ ຈົວຕາ ໂວໂຮເປຕີ, ອຣທນຸ່ມ ຈົວຕາ ໂວໂຮເປຕີ, ຖ່ານ ຈິຕເຕັນ ຕາມຄະສສ ໂລທິຕໍ່ ອຸປປາເທຕີ, ສົ່ງໝ ກິນທິ.	

<p>๕.) อพินนาทาน อาทินาทานสส, ภารเมธมิจฉาจารสส, มุสาวาทสส, ปีสุณาย วราษย, พรส้าย วราษย, สมพุปปลาปสส, ภวิษณาย, พยาปักษสส, มิจฉาทิภูริยา, ปานาดิตาปตสส ปกตุปนิสสยปจจเยน ปจจโย. อพินนาทาน เป็นปัจจัยช่วยอุปการะ</p>	(๔.๒๙๔)
<p>แก่อพินนาทาน ภารเมธมิจฉาจาร มุสาวาท ปีสุณาย พรส้าย ลัมผัปปลาป ภวิษณาย พยาปักษสส มิจฉาทิภูริ และปานาดิตาปต ด้วยอำนาจปกตุปนิสสยปจจัย. ทุจริตที่เหลือ ๘ เป็นมูลตามลำดับ ทุจริตทั้ง ๑๐ เป็นมูลี ก็คงแสดงไปในทำนองเดียวกันกับ ที่แสดงมาแล้วนี้ การแสดงความเป็นมูละ มูลี ในทุจริต ๑๐ นี้ ซึ่งอ่าว พัทธจักษ</p>	
<p>๖.) มาตุชาติกมม มาตุชาติกมมสส, ปตุชาติกมมสส, อรทนตชาติกมมสส, รหิตปุป้ากมมสส, สงมเทกมมสส, นิยตมิจฉาทิภูริยา ปกตุปนิสสยปจจเยน ปจจโย.</p>	
<p>มาตุชาตกรรม เป็นปัจจัยช่วยอุปการะ แก่มาตุชาต ปตุชาต อรทนตชาต โลหิตตุปบาก สังมเทก และนิยตมิจฉาทิภูริ อย่างได้อย่างหนึ่ง ด้วยอำนาจปกตุปนิสสยปจจัย.</p>	
<p>๗.) ปตุชาติกมม ปตุชาติกมมสส, อรทนตชาติกมมสส, รหิตปุป้ากมมสส, สงมเทกมมสส, นิยตมิจฉาทิภูริยา มาตุชาติกมมสส ปกตุปนิสสยปจจเยน ปจจโย.</p>	
<p>ปตุชาตกรรม เป็นปัจจัยช่วยอุปการะ แก่ปตุชาต อรทนตชาต โลหิตตุปบาก สังมเทก นิยตมิจฉาทิภูริ และมาตุชาต ด้วยอำนาจปกตุปนิสสยปจจัย.</p>	
<p>๘.) อรทนตชาติกมม อรทนตชาติกมมสส, รหิตปุป้ากมมสส, สงมเทกมมสส, นิยตมิจฉาทิภูริยา, มาตุชาติกมมสส, ปตุชาติกมมสส ปกตุปนิสสยปจจเยน ปจจโย.</p>	
<p>อรทนตชาตกรรม เป็นปัจจัยช่วยอุปการะ แก่อรทนตชาต โลหิตตุปบาก สังมเทก นิยตมิจฉาทิภูริ มาตุชาต ปตุชาต ด้วยอำนาจปกตุปนิสสยปจจัย.</p>	
<p>๙.) รหิตปุป้ากมม รหิตปุป้ากมมสส, สงมเทกมมสส, นิยตมิจฉาทิภูริยา, มาตุชาติกมมสส, ปตุชาติกมมสส, อรทนตชาติกมมสส ปกตุปนิสสยปจจเยน ปจจโย. โลหิตตุปบากกรรม เป็นปัจจัยช่วยอุปการะ แก่โลหิตตุปบาก สังมเทก นิยตมิจฉาทิภูริ มาตุชาต ปตุชาต อรทนตชาต ด้วยอำนาจปกตุปนิสสยปจจัย.</p>	
<p>๑๐.) สงมเทกมม สงมเทกมมสส, นิยตมิจฉาทิภูริยา, มาตุชาติกมมสส, ปตุชาติกมมสส, อรทนตชาติกมมสส, รหิตปุป้ากมมสส ปกตุปนิสสยปจจเยน ปจจโย.</p>	
<p>ลัมมเทกกรรม เป็นปัจจัยช่วยอุปการะ แก่ลัมมเทกกรรม นิยตมิจฉาทิภูริ มาตุชาต ปตุชาต อรทนตชาต โลหิตตุปบาก ด้วยอำนาจปกตุปนิสสยปจจัย.</p>	
<p>๑๑.) นิยตมิจฉาทิภูริ นิยตมิจฉาทิภูริยา, มาตุชาติกมมสส, ปตุชาติกมมสส, อรทนตชาติกมมสส, รหิตปุป้ากมมสส, สงมเทกมมสส ปกตุปนิสสยปจจเยน ปจจโย.</p>	
<p>นิยตมิจฉาทิภูริ เป็นปัจจัยช่วยอุปการะ แก่นิยตมิจฉาทิภูริ มาตุชาต ปตุชาต อรทนตชาต โลหิตตุปบาก สังมเทก ด้วยอำนาจปกตุปนิสสยปจจัย.</p>	
<p>๑๒.) ราช ໂໂສ ໂມທໍ ມານ ທິງຈີ ປັດນ ອຸປິສສ່າຍ, ທານ ເຕີ, ຕື່ລໍ ສຳພິບິດ, ອຸໂປ່ສກມມ ກໂຣຕີ, ພານ ອຸປິປາເຕີ, ວິສສ່ນ ອຸປິປາເຕີ, ມຄດ ອຸປິປາເຕີ, ອກິຄຸນ ອຸປິປາເຕີ, ສຳປັດຕີ ອຸປິປາເຕີ.</p>	
<p>(ຈ.๐.๑๒-๐๕, ອຖ-ກ) ບຸຄຄລໄດອາຄີຍຮາຄະໂທສະໂມທະ ມາແຂ ທິງຈີ ແລະ ໂລກະທີ່ມີລັກພປຣາຄານາ ກວລັມບັດ ໂກຄສົມບັດ ແລ້ວໃຫ້ທານ ສຳຫານຕີລັກໝາຍອຸບັນດາ ໃຫ້ເນວົບສ່ວນເງູ້ານ ມຣຄ ອກິງງູ້າແລະສຳມາບົດເກີດຈຶ່ນ.</p>	
<p>๑๓.) ຮາໂໂສ ໂໂໂສ ມາໂນ ທິງຈີ ປັດນາ ສົຫຍາ ສີລສສ ສຸດສສ ຈາຄສສ ປຸ່ມຍາ ປັດປົນສສຢປຈຸເຍນ ປຈຸໂຍ.</p>	
<p>ຮາຄະ ໂທສະ ໂມທະ ມາແຂ ທິງຈີ ແລະ ໂລກະທີ່ມີລັກພປຣາຄານາ ກວລັມບັດ ໂກຄສົມບັດ ເປັນປັດຈຸ່ຍໆອຸປິປາເຕີ ແກ່ຮັກຮາ ຕື່ລ ສຸດ ຈາຄະ ປັ້ນງູ້າ ດ້ວຍອຳນາຈປັດປົນສສຢປຈຸ່ຍໆ.</p>	

- ๑๔.) ปาน ทันตว่า, อพินน์ อาทิตย์ตัว, มุสา ภณตัว, ปีสุน ภณตัว, ผรัส ภณตัว,
สมั่น ปลปตัว, สนธิ ฉนุทตัว, นิลโลป ทรตัว, เอกาคริก กรตัว,
ปริปนต จตัว, ปรثار์ คุนตัว, คามณาต ภรตัว, นิคมณาต ภรตัว,
ตลสส ปฏิมาตตุตยา, ท่าน เทต, สีล สมាធิษติ, อุปอสกามุ่ง ගිරි,
ณา บุปปາເທີ, ວິປສສນ ບຸປປາເທີ, ມຄຕ ບຸປປາເທີ, ອກິບູນ ບຸປປາເທີ,
ສມາປຕ ບຸປປາເທີ.

บຸດຸລດໄດ້ຈໍາລັດວ່າ ລັກທັນພົມ ກລ່ວງຄຳເຫັນ ກລ່ວງຄຳສ່ອເລີຍດ ກລ່ວງຄຳທ່າຍບ ກລ່ວງຄຳເພື່ອເຈັ້ນ
ຕັດຊ່ອງ ຍ່ອງເບາ ລອບໂມໂຍ ຈຶ່ນບ້ານ ຄອຍຕັກປັນຕາມທາງລື່ແຍກສໍາມແຍກ ເປັນຫຼັກບກຣຣຍາຜູ້ອື່ນ
ເພົາທຸນໆບ້ານ ເພັນີຄມຈັງທັດ

ແລ້ວໃຫ້ທ່ານ ສມາຖານສີລ ຮັກໝາຂຸໂບສັດ ໄທ້ພານ ວິປສລ່ານາງໝານ ມຮຣົດ ອກິບູນ ແລະລ່ມາບົດ
ເກີດເຂົ້າເພື່ອຈະລົບລ້າງຜລຂອງອກຸສລັນໃຫ້ລື້ນໄປ.

๑๕.) ມາຕັ້ນ ຂົວຕາ ໂໄຣເປດວາ, ປີຕັ້ນ ຂົວຕາ ໂໄຣເປດວາ, ອຣහනຕັ້ນ ຂົວຕາ ໂໄຣເປດວາ,
ຖຸນເຣີ ຈິຕເຕັນ ຕະກາດຕສສ ໂລິທິດ ບຸປປາເທດວາ, ສົງພ ກິນຸທິຕວາ,
ຕລສສ ปฏິມາຕຕຸຕາຍ ທານ ເທີ ສີລ ສມາວິທີ ບຸປປັດກາມຸ່ນ ກໂຣຕີ.

ບຸດຸລດໄດ້ທໍາຮ້າຍມາຮາຈານເຄີ່ງລື້ນຂົວຕ ທໍາຮ້າຍບົດາຈານເຄີ່ງລື້ນຂົວຕ ທໍາຮ້າຍພຣອຮ້ານຕົ້ນເຄີ່ງລື້ນຂົວຕ
ກຣະທໍາພຣະໂລທິຕຂອງພຣະຕາດຕິທີ່ທ້ອດຕ່ຽງໃຈປະຖ່ຽຮ້າຍ ທໍາລາຍສົງໜ້າໃຫ້ແຕກກັນແລ້ວ
ໃຫ້ທ່ານ ສມາຖານສີລ ຮັກໝາຂຸໂບສັດ ເພື່ອຈະລົບລ້າງຜລຂອງອກຸສລັນໃຫ້ລື້ນໄປ.

๑๖.) ຮາຄ ໂກສ ໂນທ ມານ ທິງວິຈ ປຸດຖານ ອຸປິສລ່າຍ, ອຸຕານ ພາຕາເປີຕ ປິຣີຕາເປີຕ
ປີຢິງຈຸມູລຳ ຖຸກຊ ປຸຈຸນໂກຕີ. (ນ.ມຂຈດ
ຈົບ. ១៦-១៨, ອກ-ອັກ)

ບຸດຸລດໄດ້ອາຄີຍຮາຄະໂໂກສະໂມທະນາະທິງວິຈແລະໂລກະທີ່ມີລັກພປຣະນາກວລ່ມບົດ ໂກຄສມບົດແລ້ວ
ຍ່ອມທໍາຄວາມເດືອຕ້ອນທີ່ຍັງໄມ່ເກີດໃຫ້ເກີດ ທີ່ເກີດແລ້ວໃຫ້ເກີດມາກັ້ນ ແລະຕົ້ນເສ່ວຍທຸກໆທ່າງກາຍ
ດ້ວຍກາຣແລ້ວທາເປັນມູລເປັນສ໌ເທັດ.

๑๗.) ຮາໂໂ ໂໂໂ ມາໂນ ທິງວິຈ ປຸດທານ ກາຍິກສສ ສຸຈສສ ກາຍິກສສ ທຸກຊສສ
ຜລສມາປຕຸຕິຍາ ປກຕູປນິສສຍປຈຈເຍນ ປຸຈໂຍ.

ຮາຄະ ໂໂສ ໂໂທ ມາໂນ ທິງວິຈ ປຸດທານ ກາຍິກສສ ສຸຈສສ ກາຍິກສສ ທຸກຊສສ
ອຸປາກະຮັກແກ່ຄວາມສ່າກາຍ ຄວາມທຸກໆທ່າງກາຍ ແລະຜລສມາບົດ ດ້ວຍອໍານາຈປກຕູປນິສສຍປຈຈັຍ.

- ๑๔.) อกุลส์ กุมร วีปากลุส ปกตุปนิสสยปจจเยน ปจจโย.
อกุลกรรม ๑๒ ที่เป็นพลาฟีกำลังมากทั้งในภาพนี้และในภาพก่อน เป็นปัจจัยช่วยอุปการะ^๙
แกอกุลวีปากลิตตุปบาท ๗ ด้วยอำนาจปกตุปนิสสยปจจัย.

ค. อพญาการบท

๑.) กายิก สุข กายิก ทุกข กายิกลุส สุขลุส กายิกลุส ทุกขลุส ผลสม่าਪຕີຍາ
ปກตุปนิสสยปจจเยน ปจจโย. (ແ.ຂ.ສ.ລ. ៥-៥, ຂັ້ນ-ອັພ-ອັພ)
ความลุขกาย หรือความทุกขกาย เป็นปัจจัยช่วยอุปการะ^๙
แก่ความลุขกาย ความทุกขกาย และผลสมำບັດ ด้วยอำนาจปกตุปนิสสยປັຈຍ.

๒.) ອຸຕ ໂກຈນ ເສນາສັນ ກາຍິກລຸສ ສຸຂລຸສ ກາຍິກລຸສ ກາຍິກລຸສ ທຸກຂລຸສ ຜລສມາປຕີຍາ
ປກຕູປນີສສຍປຈຈເຍນ ປຈຈໂຍ.
ความເຢັນ ຄວາມຮັນ ອາຫາຣ ທີ່ອໝໍາຄ້າຍທີ່ໄສບາຍ ເປັນປັຈຍໜ້ວຍອຸປະກາຣະ^๙
ແກ່ຄວາມລຸຂກາຍ ຄວາມທຸກຂກາຍ และຜລສມາບັດ,
ความເຢັນ ຄວາມຮັນ ອາຫາຣ ທີ່ອໝໍາຄ້າຍທີ່ໄສບາຍ ເປັນປັຈຍໜ້ວຍອຸປະກາຣະ^๙
ແກ່ຄວາມລຸຂກາຍ ຄວາມທຸກຂກາຍ และຜລສມາບັດ ດ້ວຍอำนาจປກຕູປນີສສຍປັຈຍ.

๓.) ກາຍິກ สຸຂ ກາຍິກ ຖຸກ ອຸຕ ໂກຈນ ເສນາສັນ ກາຍິກລຸສ ສຸຂລຸສ ກາຍິກລຸສ
ທຸກຂລຸສ ຜລສມາປຕີຍາ ປກຕູປນີສສຍປຈຈເຍນ ປຈຈໂຍ.
ความລຸຂກາຍ ຄວາມທຸກຂກາຍ ความເຢັນ ຄວາມຮັນ ອາຫາຣ ທີ່ອໝໍາທີ່ຄ້າຍ ເປັນປັຈຍໜ້ວຍອຸປະກາຣະ^๙
ແກ່ຄວາມລຸຂກາຍ ຄວາມທຸກຂກາຍ และຜລສມາບັດ ດ້ວຍอำนาจປກຕູປນີສສຍປັຈຍ.

๔.) ຜລສມາປຕີຍາ ກາຍິກລຸສ ສຸຂລຸສ ປກຕູປນີສສຍປຈຈເຍນ ປຈຈໂຍ.
ຜລສມາບັດ ເປັນປັຈຍໜ້ວຍອຸປະກາຣະ ແກ່ຄວາມລຸຂກາຍ ດ້ວຍอำนาจປກຕູປນີສສຍປັຈຍ.

๕.) อรหาน กายิก สรุป กายิก ทุกชั้น อุตุ โภชน์ เสนาสนนำ อุปนิสสยา อนุปุปนัน
กิริยสมำปตดิ อุปุปะเตติ อุปุปุนน សماปชชติ สงฯาระ อนิจจโต ทุกๆโต
อนตตโต วิปสสต.

พระอรหันต์อาศัยความลุ่กภายใน ความทุกข์ภายใน ความเย็น ความร้อน อาหาร ที่อยู่ที่อาศัยแล้ว
ทำมานส์ม่าบติที่ยังไม่เกิดให้เกิด เมื่อกิริยามาเนกิตแล้วก็เข้ามาที่ได้สำเร็จมาแล้วด้วยการ
อธิษฐานและพิจารณาฐานโดยความเป็นอนิจจ ทุกขั้ง อนตตตา.

๖.) กายิก สรุป กายิก ทุกชั้น อุตุ โภชน์ เสนาสนนำ อุปนิสสยา, ท่าน เทติ, สีส สมอาทิต,
อุปสกามุน กโรติ, ผ่าน อุปุปะเตติ, วิปสสัน อุปุปะเตติ, มงคล อุปุปะเตติ,
อภิญญา อุปุปะเตติ, สมาปตดิ อุปุปะเตติ. (๔.๓๐)

บุคคลใดอาศัยความลุ่กภายใน ความทุกข์ภายใน ความเย็น ความร้อน อาหาร ที่อยู่ที่อาศัยแล้ว
ให้ทาน ลงมาท่านศีล รักษาอุปโภค ให้ทาน วิปัสสนาญาณ บรรด ภวัญญา ลงมาบติเกิดขึ้น.

๗.) กายิก สรุป กายิก ทุกชั้น อุตุ โภชน์ เสนาสนนำ สุธรรม สีลสส สุตสส ชาตสส
ปณญา ปกตุปนิสสยาปจจย ปจจโย.

ความลุ่กภายใน ความทุกข์ภายใน ความเย็น ความร้อน อาหาร ที่อยู่ที่อาศัย เป็นปัจจัยช่วยอุปการะ
แก่ครรภร ศีล สุต ชาต ปญญา ด้วยอำนาจปกตุปนิสสยาปจจย.

๘.) กายิก สรุป กายิก ทุกชั้น อุตุ โภชน์ เสนาสนนำ อุปนิสสยา, ปาน หนต,
อพินุน ออาทิต, มส ภณต, ปสุน ภณต, ผุรส ภณต, สมผ ปลปต,
สนธ ฉินุทธ, นดุโลป ทรต, เอกาการิก กโรติ, ปริปนูเต ตภรต,
ประการ คงตต, คำมราต กโรติ, นิคมราต กโรติ, มาตร ชีวิตา โนโรเปต,
ปตร ชีวิตา โนโรเปต, อรหนต ชีวิตา โนโรเปต, ทุกเจน จิตเตน ตตากตสส
โลตต อุปุปะเตติ, สงฯ ภนุทธ.

บุคคลใดอาศัยกายิกสรุป กายิกทุกชั้น อุตุ โภชน์ฯ เสนาสนนำแล้ว
ฝ่าลัตต ลักษทรพย กล่าวคำเท็จ กล่าวคำล่อเลี้ยด กล่าวคำหยาบ กล่าวคำเห้อเจ้อ
ตัดช่อง ย่องเบา ลองขโมยเงินบ้าน ครอบดักปล้นตามทางลี่แยกลามแยก เป็นซูกับภารຍาผู้อื่น
ເພາຫຼຸບນາ ເພັນີຄມຈັງຫວັດ ທໍາຮ້າຍມາດຕະຈານລັ້ນໜິວິຕ ທໍາຮ້າຍບິດຕະຈານລັ້ນໜິວິຕ ທໍາຮ້າຍພຣະອໜຕ
ຈານລັ້ນໜິວິຕ ກຣະທຳພຣະໂລທິດຂອງພຣະຕະກົດໃຫ້ອໜ້ວຍໃຈປຣະຖຸຮ້າຍ ທໍາລາຍສົງໝືໃຫ້ແຕກກັນ.

๙.) กายิก สรุป กายิก ทุกชั้น อุตุ โภชน์ เสนาสนนำ ราชสส ໂກສສສ ໂນທສສ ມານສສ
ທິກູ້ຈິຍາ ປົດນາຍ ປົກຕູປນິສສຍປຈຈຍ ປຈຈໂຍ.

ກາຍิกສຸ່ງ ກາຍิกທຸກໆ อຸຕຸ ໂພະນະ ເສັນະ ເປັນປັຈຈີຍໜ້ວຍອຸປກກະ
ແກ່ຮາຄະ ໂກສະ ໂມທະ ມານະ ທິກູ້ຈິຍ ແລະ ຄວາມປරຽດນາ ດ້ວຍຄໍານາຈປົກຕູປນິສສຍປຈຈຍ.

(๔.๓๐๒)

๙. นنانักชนิกิจกรรมชาติ

ข้อควรกำหนด ใน นนานักชนิกิจกรรมชาติ

๐ ปัจจัยที่เป็น นนานักชนิกิจกรรมชาติ

- ปัจจัยธรรม คือ เจตนาที่อยู่ด้วยตัวของกัน ซึ่งตัวไปแล้ว
- ปัจจัยบันธรรม คือ นาม (วิบาก ๓๖ เจตสีก ๓๔)
รูป (กัมมชรูป ๒๐) ที่เกิดขึ้นโดยอาศัยกรรมที่ตัวไปแล้ว

๐ ปัจจัยที่เป็นนนานักชนิกิจกรรมชาติ มี ๑ ปัจจัย คือ นนานักชนิกิจกรรมปัจจัย คือ

เจตนาที่มีกำลังน้อย ที่เป็นผู้อุปการะ^๑
แก่กារวิบาก และเจตนากรรมที่มีกำลังมาก และกำลังน้อยที่เป็นผู้อุปการะแก่กัมมชรูป

๐ ปัจจัยที่เป็น นนานักชนิกิจกรรมชาติ มีนิทเทล ๑ ข้อ คือ พระบาลีข้อที่ ๑ ของ กัมมปัจจยนนิทเทล

- กุลลากุล ๑ กัมม	กุ. อกุ.เจตนา ๓๓	เกิดได้ใน ๓๐ ภูมิ	(ปัญจโน.๒๖ เอกโน.๗ จตุโน.๕)
- วิปากาน ๑ ขุนนาน	วิปากานามัณฑ์ ๔	เกิดได้ใน ๓๐ ภูมิ	(ปัญจโน.๒๖ เอกโน.๗ จตุโน.๕)
- กกฎตตา ๑ รูปาน	ปก. ปรัตติก. ณก.	เกิดได้ใน ๔๗ ภูมิ	(ปัญจโน.๒๖ เอกโน.๗ จตุโน.๕)

๙ พระบาลีข้อที่ ๒

เจตนา สมปุทธดาน สมมาน ตสมมูราหานณุ รูปาน กਮมปจจยน ปจจโย.
เจตนาเจ. ที่ไนจิต ๔๙ เป็นปัจจัย คือช่วยอุปการะ แก่จิต ๔๙ เจ.๔๑ ที่ประกอบกับตน
และตั้งสัมมภารаницรูป คือ จิตตชรูป ปฏิสนธิกัมมชรูป อสัญญาลัติกัมมชรูป
๔) ด้วยอำนาจนนานักชนิกิจกรรมปัจจัย.

๐ คำว่า วิปาก ในวิปากปัจจัยแห่งสหชาตชาติ กับ วิปาก ในนนานักชนิกิจกรรมปัจจัยแห่งนนานักชนิกิจกรรมชาติ

มีความแตกต่างกัน คือ สหชาตชาติ แสดงวิปาก ปจ → ปย (เกิดพร้อมกัน)
นนานักชนิกิจกรรมชาติ แสดงวิปาก ปจ (กก.) → ปย (ลล.)

๙ กกฎตตา = ขัดมา , กกฎตตา รูปาน = รูปที่ถูกกรรมขัดมา

เจตนาเจตสีก อ.ที่กราดดูนเดื่อนและเข้าช่วนแล้มปญุตตรรມในอารมณ์ เพื่อให้ทำหน้าที่ของตน ๆ

๙. นนานักชนิกิจกรรมปัจจัย (๔.๐๑๔)

(พระบาลีข้อ ๑ ของ กัมมปัจจยนนิทเทล)

ขารัมภบท

ปจจุทุกเทล โย ยาทิโส ปจจโย กਮมปจจโยติ กವਰتا อุทิทิโส, โล ตาทิโส ปจจโย ปจจุยนิทเทล,

๑.) กุลลากุล ๑ กมม วิปากาน ๑ ขุนนาน กกฎตตา ๑ รูปาน กมมปจจยน ปจจโยติ กವरتا นิทิทิโส.

ปัจจัยเงินได พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงแสดงไว้โดยย่อในปจจุทุกเทลว่า กਮมปจจโย

ปัจจัยเงินนั้น พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงแสดงโดยพิสดารในปจจุยนิทเทลว่า

๑.) กุลลากุล ๑ กมม วิปากาน ๑ ขุนนาน กกฎตตา ๑ รูปาน กมมปจจยน ปจจโย.

พระบาลีและคำแปล

พระบาลีข้อที่ ๑ ของ กัมมปัจจยนนิทเทล

๑) กุลลากุล ๑ กมม ๑) วิปากาน ๑ ขุนนาน ๑) กกฎตตา ๑ รูปาน ๑) กมมปจจยน ๑) ปจจโย.

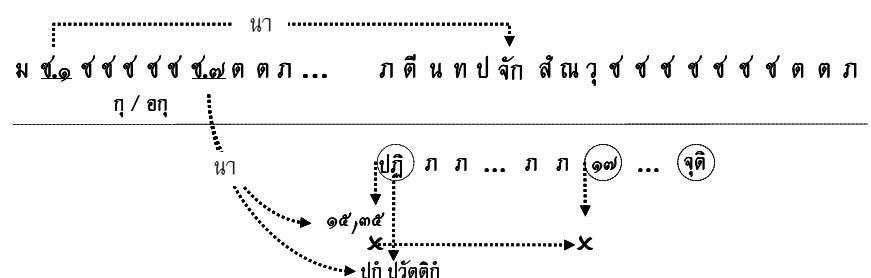
๑) กุลล อกุลกรรม คือ กุลล อกุลนนานักชนิกิจเจตนา

๒) เป็นปัจจัย คือช่วยอุปการะ

๓) แก้วิบากานามัณฑ์ ๔

๔) และปฏิสัณธิกัมมชรูป ปรัตติกัมมชรูป อสัญญาลัติกัมมชรูป

๕) ด้วยอำนาจนนานักชนิกิจกรรมปัจจัย.

๙ ในนิทเทลแสดง " กมมปจจยน " แต่ในปัญหาการวิพากษา แสดง " นนานักชนิกิจกรรมปจจยน "

ตาราง แสดงการหาอำนาจปัจจัย (และภูมิ) ใน นักเรียนก้าวสู่ชีวิต

ប៉ារីយ៍ → ប៉ារីយុបំបាន	នាង	នំអ'	ចូ.	រាម
<p>ក្បត់លាក់ទៅ ២១ និងក្បត់លាក់ទៅ ៣២ ដើម្បីកើតឡើងសម្រាប់ពាណិជ្ជកម្ម និងការបង្កើតរបស់ខ្លួន។</p> <p>ប៉ារីយុបំបាននឹងរួម គឺជាប៉ារីយ៍ដែលបានបង្កើតឡើងដើម្បីបង្កើតរបស់ខ្លួន។</p> <p>→ វិភាគវិធី ៣៦ នាមខ័ណ៌៤</p> <p>ភ្នាក់លិខិតមនុស្ស ប្រព័ន្ធដឹកធម្មទូទៅ និងក្បត់លាក់ទៅ ៣២ ដើម្បីកើតឡើងសម្រាប់ពាណិជ្ជកម្ម និងការបង្កើតរបស់ខ្លួន។</p>	៩	៥	១	៧

ปัจจัยทั้ง ๗ มาได้อย่างไร ?

ก./อก. ๑) มนต์พาริชี / ปัญจพาริชี = ๗ + นา

..... ດູ + ນາ

ମୁଁ ଏ କାହାର କାହାର ତତ୍ତ୍ଵାବ୍ଲେପ... କାହାର ପିଲାତ୍ତାଳେ ଲୁହାର କାହାର ତତ୍ତ୍ଵାବ୍ଲେପ...

ຖ) អំពិលវិធី (អំពិលវិធី)

၁၇

໨.໨ ນ → ຜລ.ທາງ

ນໍາມ + ນາ
ກ ນ ທ ມ ປ ຕ ອ ລ ນ ຖ ໂ ມ ພ ດ

$$= \text{H}_2\text{O} + \text{O}_2 + \text{H}_2$$

$$= \text{ن}. \mathfrak{E} + \text{ن} \mathfrak{I}$$

$$= ۹ + ۶۷$$

	ຕິດ	ທຳງ
ນໍ້າຊີ	✓	-
ຕູ້	-	✓
ນໍາ	✓	✓

$$\text{วิธีข้อ ๑} + \text{๒} = ๖.๕ + ๗ + ๙ = ๒๔ \text{ ปัจจัย โดยพิจารณาจากหลักเกณฑ์ ---}$$

- x วิบากในกัมปูจยนิตเทส กับวิบากในวิปากปัจจยนิตเทส เทมีอนกัน/ต่างกันหรือไม่ ?

- วิบาก ที่ใน วิปากปัจจยนนิพطةล เป็นปัจจยุปบันธรรม โดยความเป็น "สหชาตชาติ"

" ວິປາກ ຈຕູຕາໂຮ ຂນອາ ອຽບໂນ ອັນດີມດູນ ວິປາກປະຈເຍນ ປະຈໂຍ. "

นามขันธ์ ๒ ที่เป็นวิปาก เป็นปัจจัยคือช่วยอุปการะ ซึ่งกันและกันหรือแก่กันและกัน ด้วยอำนาจวิปากปัจจัย.

- วิบาก ที่ใน กัมมปัจจยนิพิทักษ์ เป็นปัจจัยปั้นธรรม โดยความเป็น "นาังกชนิกกัมมชาติ"

กุศล อกุศลกรรม ตือกุศล อกุศลสนาเน็กซ์มิกเจตนา เป็นปัจจัยตือข่ายอุปการะ แก่บิภากาฬมานั้นด้วย และปฏิสนธิก้ามชรป ปวัตติก้ามชรป อัลบูญลัตต์ก้ามชรป ด้วยอำนาจหนักซ์มิกก้ามปัจจัย.

คือ ก. อก.เจตนา ที่เป็นปัจจัย ดับไปแล้ว วิปากนามขันธ์ จึงเกิดขึ้น เป็นปัจจยบัณฑอรรวม

ນາ ໂສດ. ເປົ້າວິປາກ ໂດຍຄວາມເປັນ ສທ.
ນ ຊຸກ ທະ ດີ ຕະ ດີ

จำแนกบท และเนื้อความของคํารูรรม

การแล่ดงธรรมของพระผู้มีพระภาคเจ้าในกัมมปจจยนิทเทลพระบาลีนี่ เมื่อจำแนกบทและเนื้อความ ของคํารูรรมแล้ว ก็เป็นดังนี้

กุมปจจโย แสดงให้รู้สึก นิททิลตพพ (บทที่ยกขึ้นแล่ดงก่อน)

กุสลาภุสัม ภุม วิปากน ชนา ภูตตา ฯ รูปาน ภุมปจจายน ปจจโย

แสดงให้รู้สึก นิทส์ลนาการะ (บทที่แล่ดงขยายเนื้อความให้เห็นเป็นตัวอย่าง)

ในนิทส์ลนาการะพระบาลีนี

พระบาลีเลือกที่ ๑

๑) กุสลาภุสัม ภุม - เป็นกัตตุบท แสดงให้รู้สึกปัจจัยธรรม

คือ กุศลเจตนา ๑๒ อกุศลเจตนา ๑๒ ที่เกิดขึ้นเมื่อตนต่างกันกับปัจจยบัณฑรรມ คือเป็นอดีต

๒) วิปากน ชนา ภูตตา ฯ รูปาน - เป็นลัมปทานบท แสดงให้รู้สึกปัจจยบัณฑรรມ

คือ วิปากิติ ๓๖ นามขันธ์ ๔ ปฏิสนิทกัมมชูป ปัตติกัมมชูป อัลญญลัตตากัมมชูป

๓) ภุมปจจายน - เป็นกรรณบท แสดงให้รู้สึกจำนาปัจจัย

คือ นานักชนิกัมมะ อันัตตระ สมันตตระ อันัตตรูปนิสสัย ปัตตุปนิสสัย นัตติ วิคตະ
ที่ทำการช่วยอุปการะในคราวเดียวกันตามสมควรนั้น สำน้ำของนานักชนิกัมมะอย่างเดียวเท่านั้นเป็นพิเศษ
[หมายเหตุ - อันัตตรูปนิสสัย (ติด) และปัตตุปนิสสัย (ห่าง) สภาวะต่างกันจึงมาพร้อมกันไม่ได้ พระบาลีที่น่า ๙๒]

๔) ปจจโย - เป็นนามกริยาบท แสดงการช่วยอุปการะแก่ปัจจยบัณฑรรມ โดยความปราศจากตัวตน

หรืออีกนัยหนึ่ง องค์ธรรมของกัตตุบท ได้แก่ (หลักสูตร ๘.๑๐๓-๑๐๔)

๑) อกุศลนาหักชนิกเจตนา ๑๒ เป็นปัจจัย

- ลัมปทานบท ได้แก่ อก.ว. ๗ นามขันธ์ ๔ อปายปฏิสิทกัมม. ปัตตติอนิภูติกัมม. เป็นปัจจยบัณฑรรນ

๒) ติเหตุอกุกัภูมหากุศลนาหักชนิกเจตนา ๔ เป็นปัจจัย

- อเหตุอก.ว.๔ ม.ว.๔ นามขันธ์ ๔ กาลสุคติปฏิสิทกัมมชูป ปัตตติอนิภูติกัมมชูป เป็นปัจจยบัณฑรรນ

๓) ติเหตุอกโอมกະ และทวิเหตุอกุกัภูมหากุศลนาหักชนิกเจตนา ๔ เป็นปัจจัย

- อเหตุอก.ว.๔ ม.ว.วิ.๔ นามขันธ์ ๔ กาลสุคติปฏิสิทกัมมชูป ปัตตติอนิภูติกัมมชูป เป็นปัจจยบัณฑรรນ

๔) ทวิเหตุอกโอมกະหากุศลนาหักชนิกเจตนา ๔ เป็นปัจจัย

- อเหตุอก.ว.๔ นามขันธ์ ๔ กาลสุคติอเหตุอกปฏิสิทกัมมชูป ปัตตติอนิภูติกัมมชูป เป็นปัจจยบัณฑรรນ

๕) รูปปฐมภานกุศลนาหักชนิกเจตนา ๑ เป็นปัจจัย

- ปฐมภานวิบากนามขันธ์ ๔ ปฐมภานภูมิปฏิสิทกัมมชูป ปัตตติอนิภูติกัมมชูป เป็นปัจจยบัณฑรรນ

๖) รูปทุติยภานและตติยภานกุศลนาหักชนิกเจตนา ๒ เป็นปัจจัย

- ทุติยภานวิบาก ตติยภานนามขันธ์ ๔ ทุติยภานภูมิปฏิสิทกัมมชูป ปัตตติอนิภูติกัมมชูป เป็นปัจจยบัณฑรรນ

๗) รูปจตุตภานกุศลนาหักชนิกเจตนา ๑ เป็นปัจจัย

- จตุตภานวิบากนามขันธ์ ๔ ตติยภานภูมิปฏิสิทกัมมชูป ปัตตติอนิภูติกัมมชูป เป็นปัจจยบัณฑรรນ

๘) รูปปัญญาภานกุศลนาหักชนิกเจตนา ๑ เป็นปัจจัย

- ปัญญาภานวิบากนามขันธ์ ๔ จตุตภานภูมิปฏิสิทกัมมชูป ปัตตติอนิภูติกัมมชูป ปัตตติอนิภูติกัมมชูป อัลญญ.กัมมชูป เป็นปัจจยบัณฑรรນ

๙) อาการล้านญญาตโนภานกุศลนาหักชนิกเจตนา ๑ เป็นปัจจัย

- อาการล้านญญาตโนวิบากนามขันธ์ ๔ เป็นปัจจยบัณฑรรນ

๑๐) วิญญาณญญาตโนภานกุศลนาหักชนิกเจตนา ๑ เป็นปัจจัย

- วิญญาณญญาตโนวิบากนามขันธ์ ๔ เป็นปัจจยบัณฑรรນ

๑๑) อาการญญาตโนภานกุศลนาหักชนิกเจตนา ๑ เป็นปัจจัย

- อาการญญาตโนวิบากนามขันธ์ ๔ เป็นปัจจยบัณฑรรນ

๑๒) แวงลัญญาณลัญญาตโนภานกุศลนาหักชนิกเจตนา ๑ เป็นปัจจัย

- แวงลัญญาณลัญญาตโนวิบากนามขันธ์ ๔ เป็นปัจจยบัณฑรรນ

๑๓) โลดาปตติมรรคนาหักชนิกเจตนา ๑ เป็นปัจจัย

- โลดาปตติผลนามขันธ์ ๔ เป็นปัจจยบัณฑรรນ

๑๔) สกทาคามิมรรคนาหักชนิกเจตนา ๑ เป็นปัจจัย

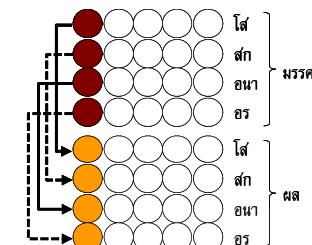
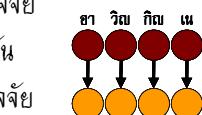
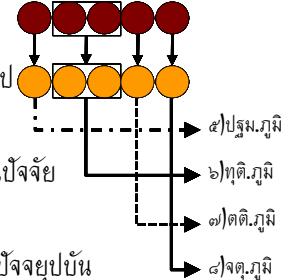
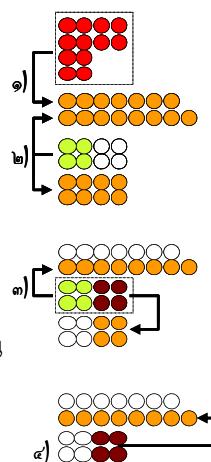
- สกทาคามิผลนามขันธ์ ๔ เป็นปัจจยบัณฑรรນ

๑๕) อนาคตคามิมรรคนาหักชนิกเจตนา ๑ เป็นปัจจัย

- อนาคตคามิผลนามขันธ์ ๔ เป็นปัจจยบัณฑรรນ

๑๖) อรหัตตมรรคนาหักชนิกเจตนา ๑ เป็นปัจจัย

- อรหัตผลนามขันธ์ ๔ เป็นปัจจยบัณฑรรນ

□ แผนกขั้นพิเศษปีกัมมังโมฆะฯ (๔.๔๓๙)

- ๑.) ถ้าระหว่าง กุศล อกุศลเจตนา ๓๓ ที่เป็นพละมีกำลังมาก ที่เกิดก่อนฯ เป็นปัจจัยช่วยอุปการะ แก้วิกาจิต ๓๖ เจตสิก ๓๘ ที่เกิดหลังฯ (เว้นมรคเจตนา ๔ → มรคานั่นตรผล) ได้จำนวนปัจจัย ๒ อย่างคือ นาักชนิกกัมมะ ปกตุปนิสส์ยะ ที่ทำการช่วยอุปการะในคราวเดียวกันนี้ จำนวนของนาักชนิกกัมมะอย่างเดียวเท่านั้นเป็นพิเศษ
- ๒.) ถ้าระหว่าง มรคเจตนา ๔ เป็นปัจจัยช่วยอุปการะ แก่ผู้คนนั่นตรผล ได้จำนวนปัจจัย ๖ อย่างคือ นาักชนิกกัมมะ อันตระ สมนัตระ อันตຽปนิสส์ยะ นัตติ วิคตะ ที่ทำการช่วยอุปการะในคราวเดียวกันนี้ จำนวนของนาักชนิกกัมมะอย่างเดียวเท่านั้นเป็นพิเศษ

□ ตาราง แสดงนาักชนิกกัมมปีกัมมังโมฆะฯ

ปัจจัย → ปัจจุปัน	นา	น.๔	ตู.	รวม
๑. กุศล อกุศลเจตนา ๓๓ ที่เป็นพละมีกำลังมาก ที่เกิดก่อนฯ → วิปากจิต ๓๖ เจตสิก ๓๘ ที่เกิดหลังฯ (เว้นมรคเจตนา ๔ → มรคานั่นตรผล)	๑	-	๑	๒
๒. มรคเจตนา ๔ → มัคคานั่นตรผล	๑	๕	-	๖
รวมแบบบันลือไว้ในนับอีก	๑	๕	๑	๗

หมายเหตุ

๑. กุศล อกุศลเจตนา ๓๓ คือ กุศลเจตนา ๒๑ อกุศลเจตนา ๑๒
๒. มัคคานั่นตรผล คือ ผลจิตตุปบาท ๔ ที่เกิดต่อจากมรคโดยไม่มีระหว่างคั่น
๓. แสดงแตกต่างจากหนังสือหลักสูตร (ดูรายละเอียดในคู่มือ) อ้างอิงว่าพระบาลี แห่งปกตุปนิสส์ยะ กุ-อีพ ข้อที่ ๖ หน้า ๒๗๒, อ้างอิงคำอธิบายหนังสือหลักสูตรหน้า ๓๔๗ และอ้างอิง พระบาลีมภูษาหน้า ๔๓๙

□ แสดง กัมมปีกัมมังโมฆะฯ ตามหนังสือหลักสูตร ๙.๙๐๔ ได้ดังนี้

- ๑.) ถ้าระหว่างกุศล พลวเจตนา ๓๓ เป็นปัจจัย วิปากจิต ๓๖ เจตสิก ๓๘ เป็นปัจจุปันแล้ว ได้จำนวนปัจจัย ๒ อย่างคือ นาักชนิกกัมมะ ปกตุปนิสส์ยะ ที่ทำการช่วยอุปการะในคราวเดียวกันนี้ จำนวนของนาักชนิกกัมมะอย่างเดียวเท่านั้นเป็นพิเศษ
- ๒.) ถ้าระหว่างมรคเจตนา ๔ เป็นปัจจัย มัคคานั่นตรผลเป็นปัจจุปันแล้ว ได้จำนวนปัจจัย ๖ อย่าง คือ นาักชนิกกัมมะ อันตระ สมนัตระ อันตຽปนิสส์ยะ ปกตุปนิสส์ยะ นัตติ วิคตะ ที่ทำการช่วยอุปการะในคราวเดียวกันนี้ จำนวนของนาักชนิกกัมมะอย่างเดียวเท่านั้นเป็นพิเศษ

□ ตาราง แสดงนาักชนิกกัมมปีกัมมังโมฆะฯ (หลักสูตร)

ปัจจัย → ปัจจุปัน	นา	น.๔	ตู.	รวม
๑. ถ้าระหว่าง กุศล อกุศล พลวเจตนา ๓๓ → วิปากจิต ๓๖ เจตสิก ๓๘	๑	-	๑	๒
๒. ถ้าระหว่าง มรคเจตนา ๔ → มัคคานั่นตรผล รวมแบบบันลือไว้ในนับอีก	๑	๕	๑	๗

สรุปเนื้อความ ๓ ประการ ใน นานักชนิดิกกัมป์มปัจจัย

ในกัมปูจยทเกลนឹ នានការណិកកំមប្រជាយ មីសរបប្រើគាមុខ មីអូយ៉ ៣ ភ្លាសារ គីឡូ

- ๑.) กุศลเจตนา ๒๓ อกุศลเจตนา ๑๒ ที่เป็นออดีต คือตัวปัจจัลว เป็น นักขันกิริมปัจจัย
๒.) วิภาคจิต ๓๖ เจตสีก ๓๘ ที่ประกอบ ปฏิสัมฤทธิ์กับรูป กลัญญลักษณะรูป ปรัตติกัมมรูป
เป็น นักขันกิริมปัจจัยปั้น^{๔)}
๓.) ○ กุศลจิต ๒๓ อกุศลจิต ๑๒ กิริยาจิต ๒๐ เจตสีก ๕๒ ที่ประกอบ กิต,
○ จิตตชรป พาทิรรป อาทารชรป อตตชรปกิต เป็น นักขันกิริมปัจจัยนิก

จำนวนผู้เข้าร่วมประชุม โดยลักษณะ และชาติ 八卦 สัตติ

ใน งานักจณิการกัมปัจญันนี การช่วยอุปการะแก่ปัจจยุปบันธรรมของธรรมที่ เป็นงานักจณิการกัมปัจญันนีน เมื่อว่าโดย ลักษณะ มี ๒ อย่าง คือ ขณะต่างกัน คือตัวไปก่อนด้วย (งานกุณ)

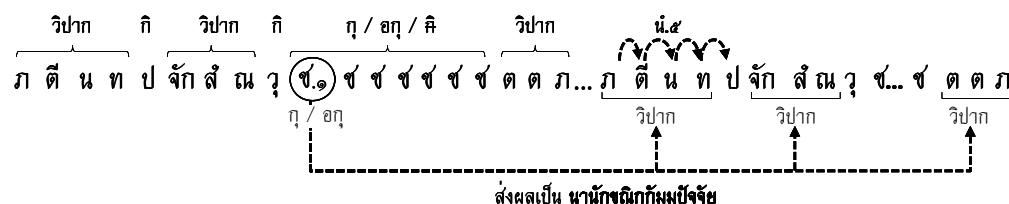
จัดการส่งผลด้วย (กมุน)

ເນື່ອວ່າໂດຍ ທ່ານ ເປັນ ນານັກຂໍ້ມູນກົມມູນທ່ານ

ເນື່ອງວ່າໂດຍ ກາລ

ເນື່ອງວ່າໂດຍ ສົ່ງຕີ ຕີອີ ຢໍານາຈ ມີອຸ່ນໆເທິ່ງເຕີຍວ ຕີອີ

សងកត់ ចុះយោករារ៉ា ហើយជម្លូបប័ណ្ណ កើតឡើ

	ຕິດ	ທ່າງ
ນຳຂໍ	✓	-
ຕູ	-	✓
ນາ	✓	✓

บัญชีทางการวิภังศ์ แห่ง นานักชนิกกัมมปជจย

ในงานนักณิกัมมชาติปัจจัยที่เป็นงานนักณิกัมมชาติ ๒ ปัจจัยแห่ง มี ๒ บท ๒ วาระเพื่อแก้ คือ

- ก) กุลสบท มี ๑ วรรค คือ ๑. อพุยากรปทาวสาน ใน กุลสบท (กุ - อัพ)
 ข) อกุลสบท มี ๑ วรรค คือ ๑. อพุยากรปทาวสาน ใน อกุลสบท (อกุ - อัพ)

ในการแสดงปัญหาภารวิภาค พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงแสดงตามกุ孰ติก เป็นต้น โดยตั้งบทไว้เป็นหลัก ๒ บทก่อนเขี่ยเริกว่า บทหน้า คือกุ孰บท อภิกุ孰บท เป็นปัจจัยธรรม และจำແກປັງຈຸບັນธรรม (ปທราສາ) โดยบทหลัง แสดงคล้อยตามกันไป ในงานกชสถิกกัมມปัจจัย มี ๒ บท ๒ ภาระ ตั้งนี้

រាយការណិភ័យប្រជុំ			
២ បញ្ជី ២ វារេស			
ស៊ូទិន្នន័យវារេស = ១៩០១			
បញ្ជី/វារេស	ករណុបញ្ជី	ចំណាំ	ចំណាំ
១ ក្ប.- ក្ប.			
២ ក្ប.- ឧក្ប.			
៣ ក្ប.- ឧអ.	ខ្លាង ៦.៥ គីឡូ		៧
៤ ឧក្ប.- ឧក្ប.			
៥ ឧក្ប.- ក្ប.			
៦ ឧក្ប.- ឧអ.	ខ្លាង គីឡូ		៨
៧ ឧអ.- ឧអ.			
៨ ឧអ.- ក្ប.			
៩ ឧអ.- ឧក្ប.			

ก.) กฎสบบท

- อพญากรตปทการสำน ใน กฎสบบท [กุ - อัพ]

วิธีพระบารี กฎสิ สมโม อพญากรตสส ธรรมสส นานกชนิกกมภปจยเน ปจจโย.

กฎลธรรมเป็นปัจจัย คือช่วยอุปการะ แก้อพญากรตธรรม ด้วยอำนาจนานักชนิกกัมปปัจจัย.

จำแนกบทและแสดงองค์ธรรม ในวิธีพระบารี

กฎสิ สมโม - เป็นกัตตุบท แสดงให้รู้ถึงปัจจัย อ.ร.ได้แก่ กฎลเจตนา ๒๑ ที่เป็นอตีต

อพญากรตสส ธรรมสส - เป็นลัมปทานบท แสดงให้รู้ถึงปัจจัยปุบัน อ.ร.ได้แก่

กฎลวิปาก ๒๙ นามขันธ์ ๔ กฎลกัมมรูป ที่กำลังเกิด

นานกชนิกกมภปจยเน - เป็นกรณบท แสดงให้รู้ถึงอำนาจแห่ง นานกชนิกกัมปปัจจัยเป็นพิเดช
ในบรรดาอำนาจปัจจัยทั้ง ๗ ที่เข้าช่วยอุปการะในคราวเดียวกัน คือ

นานกชนิกกัมมະ อนันตระ ลัมณัตระ อนันตรูปนิสสัย ปกตุปนิสสัย นัตติ วิคตະ เทลัน
ปจจโย - เป็นกิริยาบท แสดงให้รู้ถึงความเป็น อนัตตະ

ความเป็น นานกชนิกกัมมະ ปัจจัย ปจจัยปุบัน ในบท กฎสิ อพญากรตสส นี้

ว่าโดย กາລ เป็นไปใน ปรัตติกາລ

[ปจ. เป็นไปใน ปรัตติกາລ / ปย. เป็นไปใน ปฏิสนธิกາລ และปรัตติกາລ]

ว่าโดย ภຸມື เป็นไปใน เอกโวการภຸມື ຈຕໍວໂກຮຸກົມື ປ້າຍໂກຮຸກົມື

[ปจ. เป็นไปใน ຈຕຸວ. ປ້າຍຈຕຸວ. / ปຍ. เป็นไปใน ເກໂວ. ຈຕຸວ. ປ້າຍຈຕຸວ.]

ว่าโดย ບຸດຄລ ດຣມທີ່ເປັນປັຈຍ ເປັນໄປໃນ ປຸດໆໜໍ ๔ ອຣຍບຸດຄລ ๗ (ເວັ້ນ ພຣຂອຮທ້ນດໍ)

ດຣມທີ່ເປັນປັຈຍປຸບນ ເປັນໄປໃນ ປຸດໆໜໍ ๔ ພລບຸດຄລ ๔

ว่าโดย ວິຕີ ດຣມທີ່ເປັນປັຈຍ ເປັນໄປໃນ ປ້າຍທວຽວວິຕີ ທີ່ເປັນ ຕທາວັນນະວາຮະແລະໜ່ວວາຮະ
ກາມໜ່ວນ ແລະອັປປາໜ່ວນໂທທວຽວວິຕີ

ດຣມທີ່ເປັນປັຈຍປຸບນ ເປັນໄປໃນ ປ້າຍທວຽວວິຕີ ກາມໜ່ວນໂທທວຽວວິຕີ ທີ່ມີທາວັນນະ
ແລະມຣຄວິຕີ ຜລສ່ມາບໍຕິວິຕີ

หมายเหตุ :

๑.) ถ้ากฎล ยกกฎลเจตนา ๓๓ ที่เป็นพลาະີມີກຳລັງນາກ ທີ່ເກີດກ່ອນນາ (กุ. อกุ.ພລວເຈຕນາ ๓๓ ທີ່ເປັນອຕີຕ)

→ ວິບາກ ๓๖ ເຈຕສີກ ๓๔ ທີ່ເກີດຫຼັ້ງ (ເວັ້ນ ມຣຄເຈຕນາ ๔ → ມຣຄນັ້ນຕຣູຜລ)

ໄດ້ອໍານາຈປັຈຍ ๒ ອຍ່າງຄື່ອ නານກชนີກົມມະ ປກຕູປຸນິສສ່ຍະ

๒.) ถ้าມຣຄເຈຕນາ ๔ → ມັຄຄານັ້ນຕຣູຜລ

ໄດ້ອໍານາຈປັຈຍ ๖ ອຍ່າງຄື່ອ ນານກชนີກົມມະ ອັນນຕຣະ ລົມນັ້ນຕຣະ ອັນນຕຣູປຸນິສສ່ຍະ ນັດຕີ ວິຄຕະ

ຮມເປັນອໍານາຈປັຈຍ ๗ ຄື່ອ (ນາ. ໫. ៥ ຕູ)

නານກชนີກົມມະ ອັນນຕຣະ ລົມນັ້ນຕຣະ ອັນນຕຣູປຸນິສສ່ຍະ ປກຕູປຸນິສສ່ຍະ ນັດຕີ ວິຄຕະ

หรือແລ້ດງໂດຍພິສດරັດັງນີ້ (ນ. ๓๒๒-๓๒๓)

- ຕິເຫດຖຸກອຸກກົມໝາທາກຸລຈົດນາ ๔ ທີ່ເປັນອຕີຕ ເປັນປັຈຍ

ອເຫດຖຸກຸຄຸລວິບາກ ๔ ມທາວິບາກ ๔ ນາມຂັ້ນ ๔ ກຸລກົມມ່ຽນປຸປົມທີ່ກຳລັງເກີດ ເປັນປັຈຍປຸບນ

- ຕິເຫດຖຸກອມກມທາກຸລຈົດນາ ๔ ແລະທິເຫດຖຸກອຸກກົມໝາທາກຸລຈົດນາ ๔ ທີ່ເປັນອຕີຕ ເປັນປັຈຍ

ອເຫດຖຸກຸຄຸລວິບາກ ๔ ມທາວິບາກຢາວິປປຸຕນາມຂັ້ນ ๔ ກຸລກົມມ່ຽນປຸປົມທີ່ກຳລັງເກີດ ເປັນປັຈຍປຸບນ

- ກວິເຫດຖຸກອມກມທາກຸລຈົດນາ ๔ ທີ່ເປັນອຕີຕ ເປັນປັຈຍ

ອເຫດຖຸກຸຄຸລວິບາກນາມຂັ້ນ ๔ ແລະກຸລກົມມ່ຽນປຸປົມທີ່ກຳລັງເກີດ ເປັນປັຈຍປຸບນ

- ປຸ້ມມານກຸລຈົດນາທີ່ເປັນອຕີຕ ເປັນປັຈຍ

ປຸ້ມມານວິບາກນາມຂັ້ນ ๔ ແລະປຸ້ມມານກຸລກົມມ່ຽນປຸປົມທີ່ກຳລັງເກີດ ເປັນປັຈຍປຸບນ

- ຕິດຍມານກຸລຈົດນາທີ່ເປັນອຕີຕ ເປັນປັຈຍ

ຖຸດີຍມານວິບາກນາມຂັ້ນ ๔ ແລະຖຸດີຍມານກຸລກົມມ່ຽນປຸປົມທີ່ກຳລັງເກີດ ເປັນປັຈຍປຸບນ

- ຕິດຍມານກຸລຈົດນາທີ່ເປັນອຕີຕ ເປັນປັຈຍ

ຕິດຍມານວິບາກນາມຂັ້ນ ๔ ແລະຕິດຍມານກຸລກົມມ່ຽນປຸປົມທີ່ກຳລັງເກີດ ເປັນປັຈຍປຸບນ

- ຈຕຸຕັພານກຸລຈົດນາທີ່ເປັນອຕີຕ ເປັນປັຈຍ

ຈຕຸຕັພານວິບາກນາມຂັ້ນ ๔ ແລະຈຕຸຕັພານກຸລກົມມ່ຽນປຸປົມທີ່ກຳລັງເກີດ ເປັນປັຈຍປຸບນ

- ปัญจมภานกุศลเจตนาที่เป็นอดีต เป็นปัจจัย
- ปัญจมภานวิบากนามขันธ์ ๔ และปัญจมภานกุศลกัมมชรูปที่กำลังเกิด เป็นปัจจัยปัจจุบัน
- อาการลักษณะจิตตนภานกุศลเจตนาที่เป็นอดีต เป็นปัจจัย
- อาการลักษณะจิตตนภานวิบากนามขันธ์ ๔ ที่กำลังเกิด เป็นปัจจัยปัจจุบัน
- วิญญาณัญญาจิตตนภานกุศลเจตนาที่เป็นอดีต เป็นปัจจัย
- วิญญาณัญญาจิตตนภานวิบากนามขันธ์ ๔ ที่กำลังเกิด เป็นปัจจัยปัจจุบัน
- อาการจัญญายาจิตตนภานกุศลเจตนาที่เป็นอดีต เป็นปัจจัย
- อาการจัญญายาจิตตนภานวิบากนามขันธ์ ๔ ที่กำลังเกิด เป็นปัจจัยปัจจุบัน
- แวงลักษณ์ญาจิตตนภานกุศลเจตนาที่เป็นอดีต เป็นปัจจัย
- แวงลักษณ์ญาจิตตนภานวิบากนามขันธ์ ๔ ที่กำลังเกิด เป็นปัจจัยปัจจุบัน
- โสดาปัตติมรรคเจตนาที่เป็นอดีต เป็นปัจจัย
- โสดาปัตติผลนามขันธ์ ๔ กำลังเกิด เป็นปัจจัยปัจจุบัน
- สักทาความมิมรรคเจตนาที่เป็นอดีต เป็นปัจจัย
- สักทาความมิผลนามขันธ์ ๔ ที่กำลังเกิด เป็นปัจจัยปัจจุบัน
- อนาคตความมิมรรคเจตนาที่เป็นอดีต เป็นปัจจัย
- อนาคตความมิผลนามขันธ์ ๔ ที่กำลังเกิด เป็นปัจจัยปัจจุบัน
- อรหัตมรรคเจตนาที่เป็นอดีต เป็นปัจจัย
- อรหัตผลนามขันธ์ ๔ ที่กำลังเกิด เป็นปัจจัยปัจจุบัน

๔.) อกุศลบท

- อพยากตพาหาราน ใน อกุศลบท (อกุ - อัพ)

วิธิพระบาลี อกุลโล ဓมโม อพยากตສส ဓමມສສ นานกุณิกกਮปจุเยน ปจุโย.

อกุศลธรรมเป็นปัจจัย คือช่วยคุปการะ แก้อพยากตธรรม ด้วยอำนาจนานกุณิกกัมมปัจจัย.

จำแนกบทและแสดงองค์ธรรม ในวิธิพระบาลี

อกุลโล ဓมโม - เป็นกัตตุบท แสดงให้ถึงปัจจัย อ.ธ.ได้แก่ อกุศลเจตนา ๑๒ ที่เป็นอดีต

อพยากตສส ဓມສສ - เป็นลัมปทานบท แสดงให้ถึงปัจจุบัน อ.ธ.ได้แก่

อกุศลวิปาก ๗ นามขันธ์ ๔ อกุศลกัมมชรูป ที่กำลังเกิด

นานกุณิกกਮปจุเยน - เป็นกรอบบท แสดงให้ถึงอำนาจแห่ง นานกุณิกกัมมปัจจัยเป็นพิเศษ

ในบรรดาอำนาจปัจจัยทั้ง ๗ ที่เข้าช่วยคุปการะในคราวเดียวกัน คือ

นานกุณิกกัมมະ ปกตุปนิลสัย เหล่านี้

ปจุโย - เป็นกิริยาบท แสดงให้ถึงความเป็น อนัตตะ

ความเป็น นานกุณิกกัมมະ ปัจจัย ปัจจุบัน ในบท อกุลโล อพยากตສส นี้

ว่าโดย กາລ เป็นไปใน ปวัตติกາລ [ปจ. เป็นไปใน ปวัตต., ปย. เป็นไปในปภ. ปวัตต.]

ว่าโดย ภූම් เป็นไปใน ปัญจิโวการภූම් [ปจ. เป็นไปในคุ. ปัญจ., ปย. เป็นไปในปัญจ. (อกุ.ว.๗ ไม่เกิดในจต.)]

ว่าโดย บุคคล ธรรมที่เป็นปัจจัย เป็นไปใน ปุถุชน ๔ ผลเสกขบุคคล ๓ ตามลัมควร

ธรรมที่เป็นปัจจุบัน เป็นไปใน ปุถุชน ๔ ผลบุคคล ๔

ว่าโดย วิถී ธรรมที่เป็นปัจจัย เป็นไปใน ปัญจิหารวิถี การช่วงนมโนทการวิถี

ธรรมที่เป็นปัจจุบัน เป็นไปใน ปัญจิหารวิถี และการช่วงนมโนทการวิถีที่มีตัวรัมมະ

แสดงการทางอำนาจปัจจัยในปัญหาการวิภังค์ แห่ง นานกุณิกกัมมปัจจัย

ภาระ	ปัจจัย → ปัจจุบัน	นา.	นำ.	ตู.	รวม
๑. กุ-อัพ	กุศลเจตนา ๑๒ ที่เป็นอดีต → กุศลวิบาก ๒๙ นามขันธ์ ๔ กุศลกัมมชรูป ที่กำลังเกิด	๑	๕	๑	๗
๒. อกุ-อัพ	อกุศลเจตนา ๑๒ ที่เป็นอดีต → อกุศลวิบาก ๗ นามขันธ์ ๔ อกุศลกัมมชรูป ที่กำลังเกิด	๑	-	๑	๒

กุ./อกุ. → อัพ.	กาล	ภูมิ	บุคคล	วิถี
กุศล กุ.๑๒ → ว.๒๙	ปจ. ปวัตต.	จตุ. ปัญจ.	ปุ.๔ อริ.๗(-อร)	ปัญจ./กาม./อัป.
	ปย. ปฏิ. + ปวัตต.	เอก. จต. ปัญจ.	ปุ.๔ ผ.๔	ปัญจ./กาม./อัป.
อกุศล อกุ.๑๒ → อกุ.ว.๗	ปจ. ปวัตต.	จตุ. ปัญจ.	ปุ.๔ ผ.๓	ปัญจ./กาม.
	ปย. ปฏิ. + ปวัตต.	เอก. จต. ปัญจ.	ปุ.๔ ผ.๔	ปัญจ./กาม.

□ สุทธิสังเขปการะ

สรุปจำเรวนสุทธิบทแห่ง นานักชนิกกัมป์จยบัญทาวาระ ดังแสดงมาแล้วข้างต้นนั้น

๕.๒ ประเภทด้วยกันคือ

๑.) กุสลบท	๑.) กุลโล	อพญาคตสุล	นานักชนิกกัมป์จยบัญ
๒.) อกุสลบท	๒.) อกุลโล	อพญาคตสุล	นานักชนิกกัมป์จยบัญ

□ นานักชนิกกัมป์จยสภากะ

ปัจจัยที่เป็นลักษณะกันได้กับนานักชนิกกัมป์จย ดังแสดงมาแล้วข้างต้นนั้น นี้ ๖ ปัจจัย คือ

อนันตระ สัมผัสระ อนันตรูปินส์ยะ ปากตูปินส์ยะ นัดติ วิตตะ

□ รูปนัดตะและคำอธิบาย ใน นานักชนิกกัมป์จย

รูปนัดตะ

นานาโโน = นานาญโน.

ขณะต่างกัน ซึ่ว่า นานักชนะ

นานาญเน ปวตติ ภมุฟ = นานาชนิกกัมภม.

กรรมที่เกิดในขณะต่างกัน ซึ่ว่า นานักชนิกกรรม.

อตตโน ปจจุปบุปนธรรมปวตติกุณโต วสุรูเต อตตเต นานาญเน สิทธาติ = นานาชนิกกา.

เจตนาที่สำเร็จลงแล้วในขณะต่างกันที่เป็นอตติ ซึ่งเป็นคณะขณะกับขณะที่บังเกิดขึ้นแห่ง ปัจจุปันธรรม ของตน ซึ่ว่า นานักชนิกกา.

นานาชนิกกัมภม ทุตว่า อุปการโ哥 ဓมโน = นานาชนิกกัมปจุโย.

ธรรมที่เป็นนานักชนิกกรรมนั้น เป็นปัจจัยช่วยอุดทหุน ซึ่ว่า นานักชนิกกัมป์จย.

□ อธิบายในนานักชนิกกัมป์จยโดยสังเขป

(๙.๓๙๖)

เจตนาเจตลิก ที่เป็นตัวกรรม มีหน้าที่ ๒ อย่าง คือ

๑. ทำหน้าที่ปรุงแต่ง หรือ จัดแจงให้สำเร็จกิจ ในระหว่างการเกิดขึ้นของลัมปุตตอรรมที่เป็น กุศล อกุศล วิบาก และกิริยา ที่เกิดขึ้นในขณะหนึ่งๆ เรียกว่า สำราญกิจ

๒. ทำหน้าที่เพาะพิชพันธุ์ไว ในเมื่อกุศลเจตนา และอกุศลเจตนาที่เกิดขึ้นพร้อมกับจิตนั้นได้ตั้งไปแล้ว เจตนาเจตลิกนี้ ก็มีอำนาจที่จะลั่งผลให้ปรากฏขึ้นในภายหลัง เรียกว่า พิชนานกิจ ทำหน้าที่เฉพาะใน กุศลและอกุศลจิตเท่านั้น

สำหรับเจตลิกที่ทำหน้าที่ สำราญกิจ นั้น ได้แก่ เจตนาที่เป็นล่าท่าตกัมป์จย ล้วนในหน้าที่ของ พิชนานกิจ นั้น ได้แก่ เจตนาที่เป็นนานักชนิกกัมป์จย

นานักชนิกกัมป์จยนี้ เจตนาเจตลิกที่เป็นตัวกรรมนั้นเกิดต่างขณะต่างเวลา กับ ปัจจุปันธรรม หมายความว่า ปัจจัยธรรมอัน ได้แก่ เจตนาเจตลิกที่เกิดในหน้าที่ของ สำราญกิจ นั้นได้ตั้งไปแล้วแต่ใน การตั้งไปของเจตนาเจตลิกนี้ มีอำนาจช่วยอุดทหุนให้ปัจจุปันธรรมเกิดขึ้นภายหลังได้ ขณะที่ ปัจจุปันธรรมอันเป็นผลเกิดขึ้นนั้น ปัจจัยธรรมอันเป็นเหตุไม้มืออยู่ในขณะนั้นแล้วได้แก่ กุศลกรรมเจตนา และอกุศลกรรมเจตนาที่เป็นอตติ ทั้งในชาตินี้และชาติก่อนที่ตั้งไปแล้วนั้นเป็นปัจจัย วิบาก คือ ผล ได้แก่ วิบากหมายขั้นธ ๔ และกัมมชรูปที่ได้รับในชาตินี้ หรือที่ได้รับในชาติหน้าต่อไปนั้น เป็นปัจจุปัน ดังจะยก ตัวอย่างมาพอยเป็นลังเศป ดังนี้คือ

๑. ขณะกระทำทุจริต อกุศลจิตพร้อมด้วยเจตนาเจตลิกเกิดขึ้น เจตนาเจตลิกนี้เป็นล่าท่าตกัมป์จย และเมื่อตั้งไปแล้ว อกุศลเจตนาที่ตั้งไปแล้วนี้จะกลับมาเป็นนานักชนิกกัมป์จยต่อไป และมีอำนาจที่จะ ให้บังเกิดผลแก่ผู้กระทำนั้นในอนาคตกาล ทั้งในชาตินี้และชาติหน้าคือผลที่เป็นปวตติกาลนั้นได้รับทั้งชาตินี้ และชาติหน้า ส่วนผลที่เป็นปฏิสัณธิกาลนั้นได้รับเฉพาะในชาติหน้า

ผลที่เป็นปวตติกาล ที่ได้รับทั้งชาตินี้และชาติหน้า คือ ผู้นั้นยอมได้รับผลเป็นอกุศลวิปากจิต และ ปวตติกัมปชรูปเกิดขึ้น เช่น ได้ประลับกับอารมณ์ที่ไม่ดี และกัมมชรูปทั้งหลายมีด้วยกัน ที่ เป็นต้นนั้น ย่อม ทุพพลภาพ หรือได้รับอันตรายต่างๆ ดังนี้

ผลที่เป็นปฏิสัณธิกาล ที่ได้รับชาติหน้า คือ ผู้นั้นตายจากชาตินี้ และขณะปฏิสัณธิในชาติที่อีปันนั้น ย่อมได้ปฏิสัณธิจิตที่เป็นอกุศลวิบากปฏิสัณธิโดยไปบังเกิดในอบายภูมิทั้ง ๔ ภูมิไดภูมิทั้ง พร้อมทั้งได้รับ

กัมมชูปที่เป็นไปตามภูมิที่ตนไปบังเกิดนั้นฯ ผลต่างๆ ที่ได้รับเป็นอกุศลวิบากเหล่านี้ เป็นนาักชนิกกัมมปัจจุบัน สำหรับอกุศลเจตนาที่จะให้รับผลในปฏิสัณธิการนั้น ได้แก่ อกุศลเจตนา ๑๑ (เว้นเจตนาที่อยู่ใน อุทัยจำลัมปุตตจิต)

๒. เมื่อทำกุศล มีทางกุศล, ศีลกุศล, ภารนากุศล เหล่านี้ ขณะที่กำลังทำอยู่ท่ากุศลจิตพร้อมด้วย เจตนาเจตสิกเกตขึ้น เจตนาเจตสิกขณะนี้เป็นสหชาตกัมมปัจจัย

เมื่อกุศลจิตพร้อมด้วยเจตนาดับไปแล้ว กุศลเจตนาที่ดับไปแล้วนี้ก็ลับมาเป็นนาักชนิกกัมมปัจจัย ต่อไป และมีอำนาจที่จะให้ผลบังเกิดขึ้น แก่ผู้นั้นในอนาคตหากทั้งในชาตินี้และชาติหน้า ที่เป็นปัจจติกาล และปฏิสัณธิการเช่นเดียวกัน คือ

๐ ผลที่เป็นปัจจติกาล ที่ได้รับในชาตินี้และชาติหน้า คือ ผู้นั้นยอมได้รับกุศลวิปากจิตและปัจจติกัมมชูปเกิดขึ้น เช่น ยอมได้ประสบอารมณ์ที่ดี และกัมมชูปทั้งหลายมีตา หู เป็นต้นนั้น ก็ไม่ทุพพลภาพ ปราศจากอันตรายต่างๆ

๐ ผลที่เป็นปฏิสัณธิการ ที่ได้รับในชาตินี้และชาติหน้า คือ เมื่อผู้นั้นตายจากชาตินี้และขณะปฏิสัณธิในชาติต่อไปนั้น ย่อมได้ปัจจสัณธิจิตที่เป็นกุศลวิบาก โดยไปเกิดในกาลสุคติภูมิ มีมนุษย์และเทวดาภูมิโดยภูมิที่นั่น พร้อมทั้งได้รับกัมมชูปเป็นไปตามภูมิที่ตนเกิด ผลที่ได้รับเป็นกุศลวิบากเป็นนาักชนิกกัมมปัจจุบัน

๓. ผู้พิจารณา ส่มภารนา (รูปธรรม เว้นอัลัญญาลัตตพรห) ขณะที่ได้มา รูปารจรกุศลจิตยอม เกิดขึ้น พร้อมด้วยเจตนาเจตสิก เจตนาเจตสิกขณะนี้เป็นสหชาตกัมมปัจจัย

เมื่อรูปารจรกุศลจิตพร้อมด้วยเจตนาดับไปแล้ว เจตนาเจตสิกนี้ก็ลับเป็นนาักชนิกกัมมปัจจัย ต่อไป และมีอำนาจให้ผลแก่ผู้นั้นในชาติต่อไป ทั้งในปฏิสัณธิการและปัจจติกาล คือ

๐ ในปฏิสัณธิการยอมได้ปฏิสัณธิจิต เป็น รูปารจรปฏิสัณธิจิต ไปเกิดในรูปารจรภูมิ ภูมิโดยภูมิที่นั่น (เว้นอัลัญญาลัตตพรห) ตามสมควร และได้รับกัมมชูปที่เป็นกัมมชูปของพระ

๐ ในปัจจติกาลยอมได้รับรูปารจรร่วมปากจิต และปัจจติกัมมชูปที่เป็นอภิญญาตามสมควรเหล่านี้เป็น นาักชนิกกัมมปัจจุบัน

๔. ผู้พิจารณา ส่มภารนา (อัลัญญาลัตตพรห) ได้รูปารจรปัญจมภานกุศลจิต พร้อมด้วยเจตนาเจตสิกที่เกิดขึ้น ด้วยอำนาจลัณญาติภารนา ขณะ เจตนาเจตสิกขณะนี้เป็นสหชาตกัมมปัจจัย

เมื่อเจตนาเจตสิกนี้เมื่อดับไปแล้ว ก็ลับมาเป็นนาักชนิกกัมมปัจจัยต่อไป และมีอำนาจให้ผลใน ชาติต่อไป ทั้งในปฏิสัณธิการและปัจจติกาล คือ ได้รับรูปปฏิสัณธิ ได้แก่ จีวิตวนกากลาปูรป เรียกว่า

อัลัญญาลัตตพรห เป็นนาักชนิกกัมมปัจจุบัน

๕. ผู้พิจารณา ส่มภารนา (อรูปธรรม หรืออรูป槃) ได้อรูป槃 คือ อรูปารจรกุศลจิตพร้อมด้วยเจตนาเจตสิกที่เกิดขึ้น ด้วยอำนาจจูราภิราคภารนา ขณะ เจตนาเจตสิกขณะนี้เป็นสหชาตกัมมปัจจัย

เมื่อเจตนาเจตสิกนี้ดับไปแล้ว ก็ลับมาเป็นนาักชนิกกัมมปัจจัยต่อไป และมีอำนาจให้ผลในชาติต่อไปเป็นไปในปฏิสัณธิการและปัจจติกาล คือ

ได้รับนามปฏิสัณธิ ได้แก่ อรูปวิปากจิตเกิดขึ้น เรียกว่า อรูปธรรม เป็นนาักชนิกกัมมปัจจุบัน

๖. ผู้พิจารณา วิปัสสนาภารนา ขณะที่มี RCC จิตเกิดขึ้นพร้อมด้วยเจตนาเจตสิก เจตนาเจตสิกขณะนี้ เป็นสหชาตกัมมปัจจัย

เมื่อ RCC พร้อมด้วยเจตนาดับไปแล้วนั้น เจตนาเจตสิกก็ลับมาเป็นนาักชนิกกัมมปัจจัย และ มีอำนาจให้ผลในชาตินี้เป็นօกาลิก คือ ผลที่เกิดขึ้นนั้นไม่มีระหว่างคั่น ได้แก่ ผลจิตที่เกิดต่อจากการ RCC นั่นเองเป็นนาักชนิกกัมมปัจจุบัน

มี RCC จิตที่เป็นปัจจัยให้เกิดผลจิตนั้น เป็นอนันตปรปักษ์ และภาคตุปนิสัยปัจจัยก็ได้

สรุปความว่า นาักชนิกกัมมปัจจัยนี้ ได้แก่เจตนาเจตสิกที่เป็นกุศลและอกุศลที่เป็นอตีตคือดับไปแล้วเป็นปัจจัยอุดหนุนให้เกิดผลในปฏิสัณธิการและปัจจติกาล ผลเหล่านี้เป็นนาักชนิกกัมมปัจจุบัน

สำหรับผลที่ในปัจจติกาลนั้น มีพิเศษอย่างใดอีก ดังนี้คือ ธรรมดาลัตตัวทั้งหลายนั้น ยอมเคยสร้าง กุศลกรรมและอกุศลกรรมมาด้วยกันทั้งล้วน ที่จะไม่เคยทำนั้นไม่เสีย ขณะนั้นนาักชนิกกรรมที่เป็นกุศล และอกุศลก็มีติดอยู่ในลัคนาของตนฯ ด้วยกันทั้งนั้น แต่เมื่อขณะที่จะลั่งผลให้ปรากฏขึ้นแน่ต้องประกอบด้วยลั่งแಡล้อมต่างๆ ๔ ประการ ได้แก่ ๑. กາລ ๒. ຄຕ ๓. อุปธ ๔. ပโยค คือ

๑.) กາລ ได้แก่ ครรวาใตสัมยได บุคคลอุญในประเทศที่มีพระราชาเป็นลัมมาทิภูมิบุคคล ปักครอง บ้านเมืองอยู่และพระพุทธศาสนาเกียรติวงศ์อยู่ ยังไม่ลั่นสูญไป อย่างนี้เรียกว่า กາລສัมปัตติ อย่างหนึ่ง และถ้าในสัมยไดพระราชาที่ปักครองประเทศบ้านเมืองแห้ง เป็นมิจฉาทิภูมิบุคคล และพระพุทธศาสนา เลื่อมลั่นไปแล้ว อย่างนี้เรียกว่า กາລวิปัตติ

๒.) ຄຕ ได้แก่ บุคคลไดไดเกิดอยู่ในสุคติภูมิ มีมนุษย์ เทวดา และพระ อย่างนี้เรียกว่า ຄຕสัมปัตติ ถ้าบุคคลไดไปเกิดในทุคติภูมิ มีสัตว์ตัวรัจนา เป็นต้น อย่างนี้เรียกว่า ຄຕวิปัตติ

□ อนุราพพระบาล แห่งนางนักชนิกกัมมชาติ

๓.) อุปจี ได้แก่ บุคคลใดเมื่อเกิดมาแล้วมีอวัยวะให้ถูน้อย คือ ตา ทู เป็นต้นน้ำ ครบบริบูรณ์ อย่างนี้เรียกว่า **อุปจีสัมปัตติ** เมื่อบุคคลใดเกิดมาแล้วมีอวัยวะน้อยขาดตกบกพร่องไปไม่ครบถ้วน อย่างนี้ เรียกว่า **อุปจีวิปัตติ**

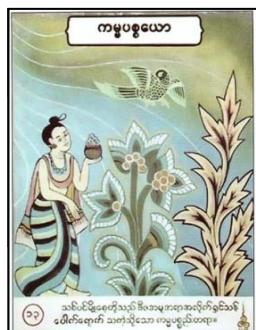
๔.) ปโยค ได้แก่บุคคลใดอาศัยความเพียรที่ถูกแล้วทำกายกรรม วจีกรรม มโนกรรมที่เป็นสุจริต ไม่ผิดกฎหมายของบ้านเมือง และไม่ผิดหลักธรรมในพระพุทธศาสนา อย่างนี้เรียกว่า **ปโยคสัมปัตติ** บุคคลใดอาศัยความเพียรที่ผิด และความคิดที่ผิด แล้วทำกายกรรม วจีกรรม มโนกรรม ที่เป็นทุจริต ผิดกฎหมายของบ้านเมือง และผิดหลักธรรมในพระพุทธศาสนา อย่างนี้เรียกว่า **ปโยคิวปัตติ**

เมื่อขณะได้บุคคลบริบูรณ์ด้วยลักษณะปัตติ ๔ อย่าง มีกาลสัมปัตติ เป็นต้น ขณะนั้นนางนักชนิกกรรม ที่เป็นอกุศล ก็ได้โอกาสสั่งผลที่ได้ให้ปรากฏแก่บุคคลนั้น เช่น การได้ประลับกับอารมณ์ มีรูปารามณ์ เป็นต้น ที่เป็น อวุโธราณ์ คือ เป็นอารมณ์ที่น่ารักน่าปรารถนาต่างๆ พร้อมทั้งได้รับกัมมثرูป อันเป็นที่น่ารักน่าปรารถนาเข่นเดียวกัน

เมื่อขณะได้บุคคลบริบูรณ์ด้วยวิปัตติ ๔ อย่าง มีกาลวิปัตติ เป็นต้น ขณะนั้นนางนักชนิกกรรม ที่เป็นอกุศล ก็ได้โอกาสสั่งผลที่ไม่ได้ให้ปรากฏแก่บุคคลนั้น เช่น ได้ประลับกับอารมณ์ที่ไม่ดีต่างๆ พร้อมทั้งได้รับกัมมثرูปที่ไม่น่ารักไม่น่าปรารถนา ดังนี้

นี้เป็นผลในปัจจตุกัล ล้วนผลในปฏิสนธิกาลนั้น ลัตวัททั้งหลายย่อมได้รับแล้วในขณะที่ปฏิสนธิ ตามสัมควรแก่กรรมของตนฯ ในอดีตภพ

□ อุปมา นานักชนิกกัมมปัจจัย

อุปมาเห็นอยู่กับเมล็ดพันธุ์เมทัชหลา ยอมเจริญงอกงามไปตาม
คุณภาพแห่งพีชะ (ยืนลี) ฉันนั้น
ที่เรียกว่า พีชนานกิจ

ในนานักชนิกกัมมชาติ มี ๑ ปัจจัย คือ นานักชนิกกัมมปัจจัย

ก. กฎสลบ

๑.) กฎสา เจตนา วิปากาน ขันธาน ภูมิคุตตา ฯ รูปาน
นานักชนิกกัมมปัจจัย ปจจuyo.

กฎสาเจตนาที่เป็นอุดต เป็นปัจจัยช่วยอุปการะ
แก้วบากหมายขันธ์ ๔ และกัมมثرูป ด้วยอำนาจนานักชนิกกัมมปัจจัย.

ข. อกุสลบ

๑.) อกุสสา เจตนา วิปากาน ขันธาน ภูมิคุตตา ฯ รูปาน
นานักชนิกกัมมปัจจัย ปจจuyo.

อกุสสาเจตนาที่เป็นอุดต เป็นปัจจัยช่วยอุปการะ
แก้วบากหมายขันธ์ ๔ และกัมมثرูป ด้วยอำนาจนานักชนิกกัมมปัจจัย.

กฎ-อัพ (๔.๓๒๒)

อกุ-อัพ (๔.๓๒๔)

□ สรุปปัจจัย ๔๙ หรือปัจจัย ๔๗ (น.๔๒๒)

ในปัจจัย ๔๙ นี้ เมื่อแบ่งออกโดยพิสูจน์แล้วได้จำนวน ๔๗ ปัจจัย มีดังนี้

๑.) เหตุปัจจัย	มี ๑ ปัจจัย	
๒.) ภาระมณฑลปัจจัย	มี ๑ ปัจจัย	
๓.) อธิบดีปัจจัย	มี ๑ ปัจจัย คือ	
	๑. สหชาติอธิบดีปัจจัย	๒. ภาระมณฑลอธิบดีปัจจัย
๔.) อนันตรปัจจัย	มี ๑ ปัจจัย	
๕.) สมนัตรปัจจัย	มี ๑ ปัจจัย	
๖.) สหชาตปัจจัย	มี ๑ ปัจจัย	
๗.) อัญญมัณยูปัจจัย	มี ๑ ปัจจัย	
๘.) นิสสัยปัจจัย	มี ๑ ปัจจัย คือ	
	๑. สหชาตินิสสัยปัจจัย	๒. วัดถุปุเรขาตันนิสสัยปัจจัย
	๓. วัดถุภาระมณฑลปุเรขาตันนิสสัยปัจจัย	
๙.) ภูนิสสัยปัจจัย	มี ๑ ปัจจัย คือ	
	๑. ภาระมณฑลนิสสัยปัจจัย	๒. อนันตรภูนิสสัยปัจจัย
	๓. ปกตุปนิสสัยปัจจัย	
๑๐.) ปุเรขาตปัจจัย	มี ๑ ปัจจัย คือ	
	๑. วัดถุปุเรขาตปัจจัย	๒. ภาระมณฑลปุเรขาตปัจจัย
๑๑.) ปัจชาตปัจจัย	มี ๑ ปัจจัย	
๑๒.) อาเส่วนปัจจัย	มี ๑ ปัจจัย	
๑๓.) กัมมปัจจัย	มี ๑ ปัจจัย คือ	
	๑. สหชาตกัมมปัจจัย	๒. นางกษัณิกกัมมปัจจัย
๑๔.) วิภาคปัจจัย	มี ๑ ปัจจัย	
๑๕.) อาหารปัจจัย	มี ๑ ปัจจัย คือ	
	๑. รูปอาหารปัจจัย	๒. นามอาหารปัจจัย

๑๖.) อินทรียปัจจัย	มี ๓ ปัจจัย คือ	
	๑. สหชาตินทรียปัจจัย	๒. ปุเรขาตินทรียปัจจัย
	๓. รูปชีวิตินทรียปัจจัย	
๑๗.) ภานปัจจัย	มี ๑ ปัจจัย	
๑๘.) มัคคปัจจัย	มี ๑ ปัจจัย	
๑๙.) ลัมปุยตตปัจจัย	มี ๑ ปัจจัย	
๒๐.) วิปปุยตตปัจจัย	มี ๔ ปัจจัย คือ	
	๑. สหชาติวิปปุยตตปัจจัย	๒. วัดถุปุเรขาตวิปปุยตตปัจจัย
	๓. วัดถุภาระมณฑลปุเรขาตวิปปุยตตปัจจัย	๔. ปัจชาติวิปปุยตตปัจจัย
๒๑.) อัตติปัจจัย	มี ๖ ปัจจัย คือ	
	๑. สหชาตตติปัจจัย	๒. วัดถุปุเรขาตตติปัจจัย
	๓. ภาระมณฑลปุเรขาตตติปัจจัย	๔. ปัจชาตตติปัจจัย
	๕. อาหารตติปัจจัย	๖. อินทรียตติปัจจัย
๒๒.) นัตติปัจจัย	มี ๑ ปัจจัย	
๒๓.) วิคตปัจจัย	มี ๑ ปัจจัย	
๒๔.) อวิคตปัจจัย	มี ๖ ปัจจัย คือ	
	๑. สหชาตอวิคตปัจจัย	๒. วัดถุปุเรขาตอวิคตปัจจัย
	๓. ภาระมณฑลปุเรขาตอวิคตปัจจัย	๔. ปัจชาตอวิคตปัจจัย
	๕. อาหารอวิคตปัจจัย	๖. อินทรียอวิคตปัจจัย

รวมปัจจัยพิสูจน์ ๔๗ ปัจจัย

□ สุรุปปัจจัยธรรม และปัจจัยปฏิบัตธรรม ในปัจจัย ๔๗

๑. นาม เป็นปัจจัย มี ๒๐ ปัจจัย จำแนกเป็น ๓ ประเภท คือ

๑.๑ นาม เป็นปัจจัย นาม เป็นปัจจัยบันบัน (นาม → นาม) มี ๙ ปัจจัย คือ

๑. อันดับปัจจัย	๒. ลัมเน้นตรีปัจจัย	๓. อันดับรูปนิสัยปัจจัย
๔. อาศัยส่วนปัจจัย	๕. ลัมปุ่ตปัจจัย	๖. นัดถิปัจจัย ๗. วิคตปัจจัย

๑.๒ นาม เป็นปัจจัย รูป เป็นปัจจัยบันบัน (นาม → รูป) มี ๔ ปัจจัย คือ

๑. ปัจจชาติปัจจัย	๒. ปัจจชาติวิปปุ่ตปัจจัย	๓. ปัจจชาตติปัจจัย
๔. ปัจจชาตอวิคตปัจจัย		

๑.๓ นาม เป็นปัจจัย นาม รูป เป็นปัจจัยบันบัน (นาม → นาม รูป) มี ๙ ปัจจัย คือ

๑. เทธปัจจัย	๒. สพชาติอิปติปัจจัย	๓. สพชาตักษิปัจจัย
๔. นาณักณิกกัมปัจจัย ๕. วิภาคปัจจัย	๖. นามอาหารปัจจัย	
๗. สพชาติทริยปัจจัย ๘. นามปัจจัย	๙. មัคคปัจจัย	

๒. รูป เป็นปัจจัย มี ๑๗ ปัจจัย จำแนกเป็น ๒ อย่าง คือ

๒.๑ รูป เป็นปัจจัย รูป เป็นปัจจัยบันบัน (รูป → รูป) มี ๖ ปัจจัย คือ

๑. รูปอาหารปัจจัย	๒. รูปบริวาริยปัจจัย	๓. อาหารรัตติปัจจัย
๔. อินทริยติปัจจัย	๕. อาหารอวิคตปัจจัย	๖. อินทริยอวิคตปัจจัย

๒.๒ รูป เป็นปัจจัย นาม เป็นปัจจัยบันบัน (รูป → นาม) มี ๑๑ ปัจจัย คือ

(๖.๔ ติน.๑)	(๐.๑)
๑. วัตถุปุ่รชาตินิลส์ยปัจจัย	๒. วัตถการัมณปุ่รชาตินิลส์ยปัจจัย
๓. วัตถุปุ่รชาตปัจจัย	๔. อารัมณปุ่รชาตปัจจัย
๕. ปุ่รชาติทริยปัจจัย	
๖. วัตถุปุ่รชาติวิปปุ่ตปัจจัย	๗. วัตถการัมณปุ่รชาติวิปปุ่ตปัจจัย
๘. วัตถุปุ่รชาตติปัจจัย	๙. อารัมณปุ่รชาตติปัจจัย
๑๐. วัตถุปุ่รชาตอวิคตปัจจัย	๑๑. อารัมณปุ่รชาตอวิคตปัจจัย

ใน ๑๑ ปัจจัยนี้ สามารถแสดงจำแนกเป็น ๗ ขัติ ได้ดังนี้

๑.) ในอารัมณณชาติ ๕ ปัจจัย คือ

๑. วัตถการัมณปุ่รชาตินิลส์ยปัจจัย	๒. อารัมณปุ่รชาตปัจจัย
๓. วัตถการัมณปุ่รชาติวิปปุ่ตปัจจัย	๔. อารัมณปุ่รชาตติปัจจัย
๕. อารัมณปุ่รชาตอวิคตปัจจัย	

๒.) ในวัตถุปุ่รชาตชาติ ๖ ปัจจัย คือ

๑. วัตถุปุ่รชาตินิลส์ยปัจจัย	๒. วัตถุปุ่รชาตปัจจัย
๓. ปุ่รชาติทริยปัจจัย	๔. วัตถุปุ่รชาติวิปปุ่ตปัจจัย
๕. วัตถุปุ่รชาตติปัจจัย	๖. วัตถุปุ่รชาตอวิคตปัจจัย

* รูป เป็นปัจจัย นาม รูป เป็นปัจจัยบันบัน (รูป ช่วยอุปการะ แก่ นาม รูป) ไม่มี

๓. นาม รูป เป็นปัจจัย มี ๔ ปัจจัย จำแนกเป็น ๒ ประเภท คือ

๓.๑ นาม รูป เป็นปัจจัย นาม เป็นปัจจัยบันบัน (นาม รูป → นาม) มี ๒ ปัจจัย คือ

๑. อารัมณณาอิปติปัจจัย	๒. อารัมณณปุ่นิลส์ยปัจจัย
------------------------	---------------------------

๓.๒ นาม รูป เป็นปัจจัย นาม รูป เป็นปัจจัยบันบัน (นาม รูป → นาม รูป) มี ๖ ปัจจัย คือ

๑. สพชาตปัจจัย	๒. อัญญมัญญปัจจัย	๓. สพชาตนิลส์ยปัจจัย
๔. สพชาติวิปปุ่ตปัจจัย	๕. สพชาตติปัจจัย	๖. สพชาตอวิคตปัจจัย

* นาม รูป เป็นปัจจัย รูป เป็นปัจจัยบันบัน (นาม รูป ช่วยอุปการะ แก่ รูป) ไม่มี

๔. บัญญัติ นามรูป เป็นปัจจัย มี ๒ ปัจจัย จำแนกเป็น ๒ ประเภทเดียว คือ

บัญญัติ นามรูป เป็นปัจจัย นาม เป็นปัจจัยบันบัน (บัญญัติ นาม รูป → นาม) มี ๒ ปัจจัย คือ

๑. อารัมณปัจจัย	๒. ปากตุปนิลส์ยปัจจัย
-----------------	-----------------------

* บัญญัติ นาม รูป เป็นปัจจัย รูป เป็นปัจจัยบันบัน (บัญญัติ นาม รูป → รูป) ไม่มี

หมายเหตุ:-

การแสดงตัวไปนี้เป็นการแสดงเติม จากตารางสรุปปัจจัยธรรมและปัจจัยบันธรร� ในปัจจัย ๔๗ (ซึ่งแสดงในตารางตัวไป)

๑. นาม เก็บไว้จดบันทึก มี ๒๒ ปัจจัย คือ

๑.) สหชาตชาติ ๑ ปัจจัย คือ สัมปชุตตปัจจัย

๒.) อารัมมณชาติ ๔ ปัจจัย คือ

๑. อารัมมณปัจจัย

๓. วัตถารัมมณปุ่เรขาตันส์สัญปัจจัย

๕. อารัมมณปุ่เรขาตปัจจัย

๗. อารัมมณปุ่เรขาตติปัจจัย

๓.) อันตรรษชาติ ๖ ปัจจัย คือ

๑. อันตรรษปัจจัย

๒. สัมนัตรรปัจจัย

๓. อันตรรษปุนิสสัญปัจจัย

๔. อาเสวปัจจัย

๕. นัตติปัจจัย

๖. วิคตปัจจัย

๔.) วัตถุปุ่เรขาตชาติ ๖ ปัจจัย

๑. วัตถุปุ่เรขาตโนสัญปัจจัย

๒. วัตถุปุ่เรขาตปัจจัย

๓. ปุ่เรขาติหนริยปัจจัย

๔. วัตถุปุ่เรขาตวิปปุ่ตตปัจจัย

๕. วัตถุปุ่เรขาตติปัจจัย

๖. วัตถุปุ่เรขาตอวิคตปัจจัย

๕.) ปกตุปนิสสัญชาติ ๑ ปัจจัย คือ ปกตุปนิสสัญปัจจัย

๒. รูป เก็บไว้จดบันทึก มี ๑๐ ปัจจัย คือ

๑.) ปจฉาชาตชาติ ๔ ปัจจัย คือ

๑. ปจฉาชาตปัจจัย

๒. ปจฉาชาตวิปปุ่ตตปัจจัย

๓. ปจฉาชาตติปัจจัย

๔. ปจฉาชาตอวิคตปัจจัย

๒.) อาหารชาติ ๓ ปัจจัย คือ

๑. รูปอาหารปัจจัย

๒. อาหารติปัจจัย

๓. อาหารอวิคตปัจจัย

๓.) รูปชีวิตตทริยชาติ ๓ ปัจจัย คือ

๑. รูปชีวิตตทริยปัจจัย ๒. อินทริยตติปัจจัย ๓. อินทริยอวิคตปัจจัย

๔. นาม รูป เก็บไว้จดบันทึก มี ๑๕ ปัจจัย คือ

๑.) สหชาตชาติ ๑๕ ปัจจัย คือ

๐ สหชาตชาติใหญ่ ๔ ปัจจัย คือ

๑. สหชาตปัจจัย

๒. สหชาตโนสัญปัจจัย

๓. สหชาตตติปัจจัย

๔. สหชาตอวิคตปัจจัย

๐ สหชาตชาติกาง ๓ ปัจจัย คือ

๑. อัญญมัญปัจจัย

๒. วีภาคปัจจัย

๓. สหชาตวิปปุ่ตตปัจจัย

๐ สหชาตชาติเล็ก ๗ ปัจจัย คือ

๑. เกตปัจจัย

๒. สหชาตโนปิปัจจัย

๓. สหชาตกัมมปัจจัย

๔. นามอาหารปัจจัย

๕. สหชาตโนทริยปัจจัย

๖. ผ่านปัจจัย

๗. มัคคปัจจัย

๘.) นางกชนิกกัมมาชาติ ๑ ปัจจัย คือ นางกชนิกกัมมปัจจัย

ตารางสรุปปัจจัยธรรม และปัจจัยบันธรร� ในปัจจัย ๔๗

.... เป็นปัจจัย	นาม เป็นปัจจัยบัน.bn	รูป เป็นปัจจัยบัน.bn	นาม รูป เป็นปัจจัยบัน.bn
๑. นาม	มี ๙ ปัจจัยคือ - อันดับต่ำตี่ ๖ ป.จ. ๖.๕, เส. - สทชาตชาติ ๑ ป.จ. ล้ม.	มี ๔ ปัจจัย คือ ปัจฉาตชาติทั้ง ๔ ฉ, วป, ติ, อ	มี ๙ ปัจจัย คือ - สทชาตชาติเล็ก ๙ ป.จ. เห, อิ, ก, หา, อิน, ณา, ม็ค - สทชาตชาติกาง ๑ ป.จ. ป (วิปากปัจจัย) - นายนักณิกกัมมชาติ ๑ ป.จ. นา (นายนักณิกกัมมปัจจัย)
๒. รูป	มี ๑๑ ปัจจัย คือ - อารัมมณชาติ ๕ ป.จ. อาปุ.๓ วัตถा.๒ - วัตถุปุเรชาตชาติ ๖ ป.จ. (๗ ๖) นล, ปุ, ติน, วป, ติ, อ หลักจำ - นล ๒, ปุ ๒, ติน, วป ๒, ติ ๒, อ ๒	มี ๖ ปัจจัย คือ - อาทารชาติ ๓ ป.จ. (หา ๓) หา, ติ, อ - รูปชีวิตินทรียชาติ ๓ ป.จ. (จี ๓) จี, ติ, อ	ไม่มี
๓. นาม รูป	มี ๒ ปัจจัย คือ อิ, ณ	ไม่มี	มี ๖ ปัจจัย คือ - สทชาตชาติใหญ่ ๔ ป.จ. ส, นล, ติ, อ - สทชาตชาติกาง ๒ ป.จ. อญ, วป
๔. บัญญัติ นาม รูป	มี ๒ ปัจจัย คือ อา, ตู	ไม่มี	ไม่มี
รวม ๔๗ ปัจจัย	๒๒ ปัจจัย	๑๐ ปัจจัย	๑๕ ปัจจัย

ส្តុប្បាំងនាកាលឱ្យប័ណ្ណ ២៤ ខែ មីនា ២០១៧

១. ប័ណ្ណទាំងអស់ នឹង ១៣ ប័ណ្ណ នៃ ៣៦ ប័ណ្ណ គឺ

១.) សេវាធារកាតិ ១៥ ប័ណ្ណ គឺ

១. ពេទូប័ណ្ណ	២. សេវាធារកាតិប័ណ្ណ	៣. សេវាធារកាតិប័ណ្ណ
៤. យ៉ុណ្ឌម៉ូលប័ណ្ណ	៥. សេវាធារកាតិនិស៊ីប័ណ្ណ	៦. សេវាធារកាតិកំម៉ែប័ណ្ណ
៧. វិភាគប័ណ្ណ	៨. នាមអាមេរិកប័ណ្ណ	៩. សេវាធារកាតិនិទួយប័ណ្ណ
១០. ធនាគារប័ណ្ណ	១១. អំគារប័ណ្ណ	១២. តំបន់ប័ណ្ណ
១៣. សេវាធារកាតិវិប្បុទតប័ណ្ណ	១៤. សេវាធារកាតិតិប័ណ្ណ	១៥. សេវាធារកាតិអិវិគុណប័ណ្ណ

២.) ការិយាល័យទាំង ៤ ប័ណ្ណ គឺ (ខាងក្រោម)

១. វិភាគរំលែកអាជីវកម្មប័ណ្ណ	២. ការិយាល័យបេរិចប័ណ្ណ
៣. វិភាគរំលែកអាជីវកម្មប័ណ្ណ	៤. ការិយាល័យបេរិចប័ណ្ណ
៥. ការិយាល័យបេរិចប័ណ្ណ	

៣.) វត្ថុបេរិចប័ណ្ណ ៦ ប័ណ្ណ គឺ

១. វត្ថុបេរិចប័ណ្ណនិស៊ីប័ណ្ណ	២. វត្ថុបេរិចប័ណ្ណ	៣. បេរិចប័ណ្ណទិន្នន័យប័ណ្ណ
៤. វត្ថុបេរិចប័ណ្ណវិប្បុទតប័ណ្ណ	៥. វត្ថុបេរិចប័ណ្ណតិប័ណ្ណ	៦. វត្ថុបេរិចប័ណ្ណអិវិគុណប័ណ្ណ

៤.) ប័ណ្ណទាំង ៤ ប័ណ្ណ គឺ

១. ប័ណ្ណទាំងប័ណ្ណ	២. ប័ណ្ណទាំងវិប្បុទតប័ណ្ណ	៣. ប័ណ្ណទាំងតិប័ណ្ណ
៥. ប័ណ្ណទាំងអិវិគុណប័ណ្ណ		

៥.) ការិយាល័យ ៣ ប័ណ្ណ គឺ

១. រូបភាពប័ណ្ណ	២. ការិយាល័យប័ណ្ណ	៣. ការិយាល័យអិវិគុណប័ណ្ណ

៦.) រូបភាពិនិទ្ទេ ៣ ប័ណ្ណ គឺ

១. រូបភាពិនិទ្ទេ	២. អិនិទ្ទេ	៣. អិនិទ្ទេអិវិគុណប័ណ្ណ

៧. ប័ណ្ណទាំងអស់ នឹង ៧ ប័ណ្ណ គឺ

១.) ឧណ្ណនទារកាតិ ៦ ប័ណ្ណ គឺ

១. ឧណ្ណនទារប័ណ្ណ	២. សំណង់ត្រប័ណ្ណ	៣. ឧណ្ណនទ្ទិនិស៊ីប័ណ្ណ
៥. ការិយាល័យប័ណ្ណ	៦. នៅតិប័ណ្ណ	៧. វិគុណប័ណ្ណ

២.) នានកាគិនិកអំណោះ ១ ប័ណ្ណ គឺ នានកាគិនិកអំណោះប័ណ្ណ

៣. ប័ណ្ណទាំងអស់ នឹង ៦ ឧណ្ណនទារ និង ការិយាល័យ នឹង ៤ ប័ណ្ណ គឺ

១.) ការិយាល័យ ៣ ប័ណ្ណ គឺ

១. ការិយាល័យប័ណ្ណ	២. ការិយាល័យនិស៊ីប័ណ្ណ	៣. ការិយាល័យនិស៊ីស៊ីប័ណ្ណ

៤.) ការិយាល័យ ១ ប័ណ្ណ គឺ ការិយាល័យនិស៊ីស៊ីប័ណ្ណ

ពារាងស្តុប្បាំងនាកាលឱ្យប័ណ្ណ ២៤ ខែ មីនា ២០១៧

ទាតិ	ប័ណ្ណប័ណ្ណ	ឧទិកការ	ប័ណ្ណប័ណ្ណ និង ការិយាល័យ
១. សេវាធារកាតិ. (ស.១៥)	✓	-	-
២. ការិយាល័យ. (ខ.៤)	✓ (៤ ប័ណ្ណ ខាងក្រោម)	-	✓ (៣ ប័ណ្ណ ខាងក្រោម)
៣. ឧណ្ណនទារ. (៦)	-	✓	-
៤. វត្ថុបេរិចប័ណ្ណ. (៤.៦)	✓	-	-
៥. ប័ណ្ណទាំង ៤. (៤.៤)	✓	-	-
៦. ការិយាល័យ. (ហ.៣)	✓	-	-
៧. រូបភាពិនិទ្ទេ. (ថ.៣)	✓	-	-
៨. ការិយាល័យ. (គ.១)	-	-	✓
៩. នានកាគិនិកអំណោះ. (ន.១)	-	✓	-
១០. រាម ៩ ទាតិ	៦ ទាតិ	២ ទាតិ	២ ទាតិ
១១. រាម ៤ ប័ណ្ណ	រាម ៣៦ ប័ណ្ណ	រាម ៧ ប័ណ្ណ	រាម ៤ ប័ណ្ណ

□ สุรุปแบบของสำเนาที่ช่วยอุปการะ ในปัจจัย ๔๗

๑. ปัจจัยที่มีสำเนาเป็น ชนกสัตติ อย่างเดียว มี ๔ ปัจจัย ว่าโดยชาติ เป็นได้ ๓ ชาติ คือ

๑.) ชนนตร์ชาติ ๖ ปัจจัย คือ

๑. อันตร์ปัจจัย	๒. สมนันตร์ปัจจัย	๓. อันดูปุนิสสัญปัจจัย
๔. อาลีเวปัจจัย	๕. นัตติปัจจัย	๖. วิคตปัจจัย

๒.) ปกตุปนิสสัญชาติ ๑ ปัจจัย คือ ปกตุปนิสสัญปัจจัย

๓.) นานักณิกกัมชาติ ๑ ปัจจัย คือ นานักณิกกัมปัจจัย

๒. ปัจจัยที่มีสำเนาเป็น อุปถัมภกสัตติ อย่างเดียว มี ๔ ปัจจัย ว่าโดยชาติ ปัจฉชาตชาติ คือ

๑. ปัจฉชาตปัจจัย	๒. ปัจฉชาติวิปปยุตตปัจจัย
๓. ปัจฉชาตตติปัจจัย	๔. ปัจฉชาตอวิคตปัจจัย

๓. ปัจจัยที่มีสำเนาเป็น อนุປาลกสัตติ อย่างเดียว มี ๓ ปัจจัย ว่าโดยชาติ รูปชีวิตินทริยชาติ คือ

๑. รูปชีวิตินทริยปัจจัย	๒. อินทริยตติปัจจัย	๓. อินทริยอวิคตปัจจัย

๔. ปัจจัยที่มีสำเนาเป็น ชนกสัตติ และ อุปถัมภกสัตติ หึ้งสอง มี ๓๒ ปัจจัย เป็นได้ ๔ ชาติ คือ

๑.) สหชาตชาติ ๑๕ ปัจจัย คือ

๑. เหตุปัจจัย	๒. สหชาตตาอิปติปัจจัย	๓. สหชาตปัจจัย
๔. อัญญามัญญปัจจัย	๕. สหชาตโนสสัญปัจจัย	๖. สหชาตกัมปัจจัย
๗. วิภาปปัจจัย	๘. นานอาหารปัจจัย	๙. สหชาตอินทริยปัจจัย
๑๐. ณาบปัจจัย	๑๑. นัตติปัจจัย	๑๒. สัมปุญตตปัจจัย
๑๓. สหชาติวิปปยุตตปัจจัย	๑๔. สหชาตตติปัจจัย	๑๕. สหชาตอวิคตปัจจัย

๒.) อาธรรมณชาติ ๔ ปัจจัย คือ

๑. อาธรรมณปัจจัย	๒. อาธรรมณาอิปติปัจจัย
๓. วัตถารัมณปุเรชาตโนสสัญปัจจัย	๔. อาธรรมณปุนิสสัญปัจจัย
๕. อาธรรมณปุเรชาตปัจจัย	๖. วัตถารัมณปุเรชาติวิปปยุตตปัจจัย
๗. อาธรรมณปุเรชาตตติปัจจัย	๘. อาธรรมณปุเรชาตอวิคตปัจจัย

๓.) วัตถุปุเรชาตชาติ ๖ ปัจจัย คือ

๑. วัตถุปุเรชาตโนสสัญปัจจัย	๒. วัตถุปุเรชาตปัจจัย	๓. ปุเรชาตินทริยปัจจัย
๔. วัตถุปุเรชาติวิปปยุตตปัจจัย	๕. วัตถุปุเรชาตตตติปัจจัย	๖. วัตถุปุเรชาตอวิคตปัจจัย

๔.) อาหารชาติ ๓ ปัจจัย คือ

๑. รูปอาหารปัจจัย	๒. อาหารตติปัจจัย	๓. อาหารอวิคตปัจจัย

□ ตารางสรุปแบบของสำเนาที่ช่วยอุปการะ ในปัจจัย ๔๗

ชาติ	ชนก. และอุปถัมภก.	ชนก.	อุปถัมภก.	อนุปถัมภก.
๑. ลพชาต. (ล.๑๕)	✓	-	-	-
๒. อารัมณ. (ยา.๔)	✓	-	-	-
๓. อันตร. (น.๖)	-	✓	-	-
๔. วัตถุปุเรชาต. (ภ.๖)	✓	-	-	-
๕. ปัจฉชาต. (ยา.๔)	-	-	✓	-
๖. อาหาร. (ท.๓)	✓	-	-	-
๗. รูปชีวิตินทริย. (ร.๓)	-	-	-	✓
๘. ปกตุปนิสสัญ. (ต.๑)	-	✓	-	-
๙. นานักณิกกัม. (นา.๑)	-	✓	-	-
รวม ๙ ชาติ	๔ ชาติ	๓ ชาติ	๑ ชาติ	๑ ชาติ
รวม ๔๗ ปัจจัย	รวม ๓๖ ปัจจัย	รวม ๔ ปัจจัย	รวม ๔ ปัจจัย	รวม ๓ ปัจจัย

□ สุ่มจำนวนภูมิในปัจจัย ๒๔ หรือ ๔๗

๑. ปัจจัยที่เป็นได้ใน ภัยจากการภูมิ เป็นได้ทั้งหมด ๒๔ หรือ ๔๗ ปัจจัย ว่าโดยชาติ มี ๙ ชาติ

๒. ปัจจัยที่เป็นได้ใน จดหมายภูมิ มี ๒๔ ปัจจัย ว่าโดยชาติ มี ๕ ชาติ คือ

๑.) สหชาตชาติ ๑๔ ปัจจัย คือ (-สหชาติวิปญุตตะ)

- ๑. เทศบูชาจัย
- ๒. สหชาตาริปติปัจจัย
- ๓. อัญญามัญญปัจจัย
- ๔. วิปากปัจจัย
- ๕. นามอาหารปัจจัย
- ๖. สหชาติกัมมปัจจัย
- ๗. นามบัวกัมมปัจจัย
- ๘. ลัมปญุตปัจจัย
- ๙. ลัมปญุตติปัจจัย
- ๑๐. นามบัวกัมมปัจจัย
- ๑๑. ลัมปญุตติปัจจัย
- ๑๒. ลัมปญุตติปัจจัย
- ๑๓. ลัมปญุตติปัจจัย
- ๑๔. ลัมปญุตติปัจจัย

๒.) อาหารมณฑาติ ๓ ปัจจัย คือ (อา. อ. ณ.)

- ๑. อาหารมณฑาติปัจจัย
- ๒. อาหารมณฑาริปติปัจจัย
- ๓. อาหารมณฑุปนิลส์ยปัจจัย

๓.) อนันตรชาติ ๖ ปัจจัย คือ

- ๑. อนันตรปัจจัย
- ๒. ลัมพันตรปัจจัย
- ๓. อนันตรูปนิลส์ยปัจจัย
- ๔. อาเส่านปัจจัย
- ๕. นัตติปัจจัย
- ๖. วิคตปัจจัย

๔.) ปักธูปนิสสขชาติ ๑ ปัจจัย คือ ปักธูปนิลส์ยปัจจัย

๕.) นาังกานิกัมมชาติ ๑ ปัจจัย คือ นาังกานิกัมมปัจจัย

๖. ปัจจัยที่เป็นได้ใน เอกจากการภูมิ มี ๗ หรือ ๙ ปัจจัย ว่าโดยชาติ เป็นได้ ๓ ชาติ คือ

๑.) สหชาตชาติ ๕ ปัจจัย คือ (ญ. อ. อัญ)

- ๑. สหชาตปัจจัย
- ๒. อัญญามัญญปัจจัย
- ๓. สหชาตินิลส์ยปัจจัย
- ๔. สหชาตตติปัจจัย
- ๕. สหชาตอวิคตปัจจัย

๒.) รูปชีวิตนิทริยชาติ ๓ ปัจจัย คือ

- ๑. รูปชีวิตนิทริยปัจจัย
- ๒. อินทริยตติปัจจัย
- ๓. อินทริยอวิคตปัจจัย

๓.) นาังกานิกัมมชาติ ๑ ปัจจัย คือ นาังกานิกัมมปัจจัย

๔. ปัจจัยที่เป็นได้ใน ภายนอก คือเกิดในสิ่งที่ไม่มีชีวิต มี ๕ ปัจจัย ว่าโดยชาติ สหชาตชาติ คือ

- ๑. สหชาตปัจจัย
- ๒. อัญญามัญญปัจจัย
- ๓. สหชาตินิลส์ยปัจจัย
- ๔. สหชาตตติปัจจัย
- (ญ. อ. อัญ)

๕. ปัจจัยที่เป็น สัพพ์ภูรานิกปัจจัย

ปัจจัยที่เป็นเหตุที่ตั้งแห่งสังขธรรม รูป นาม ทั้งหมด เรียกว่า สัพพ์ภูรานิกปัจจัย หมายความว่า ในสังฆารโถกบรรดาสิ่งที่มีชีวิต และไม่มีชีวิตทั้งหลายนั้นต้องเข้าอยู่ใน ๔ ปัจจัยนี้ ได้แก่

- ๑. สหชาตปัจจัย ๒. นิลส์ยปัจจัย ๓. อัตติปัจจัย ๔. อวิคตปัจจัย

ส่วนปัจจัยที่เหลืออีก ๒๐ ปัจจัย เรียกว่า อลัพพ์ภูรานิกปัจจัย หมายความว่า ปัจจัยที่เป็นเหตุที่ตั้งแห่งสังขธรรม ไม่ทั้งหมด เป็นปัจจัยได้เฉพาะแต่สังขธรรมที่เกี่ยวข้องกับตนเท่านั้น

๖. ในปัจจัย ๒๔ นั้น พระพุทธองค์ทรงแสดงโดยความเป็นคู่ กัน มี ๕ คู่ คือ

- ๑. อตุถุค คู่หนึ่ง ๒. สหถุค คู่หนึ่ง ๓. กาลปฏิปักษุค คู่หนึ่ง
- ๔. อัญโนณุปปฏิปักษุค คู่หนึ่ง ๕. เทศปุผลถุค คู่หนึ่ง

๑.) อตุถุค หมายถึง ปัจจัยที่ทรงแสดงคู่กันโดย เนื้อความ
ได้แก่ อนันตรปัจจัย และลัมพันตรปัจจัย

๒.) สหถุค หมายถึง ปัจจัยที่ทรงแสดงคู่กันโดย การอออกเสียง
ได้แก่ นิลส์ยปัจจัย และอัญโนณุปส์ยปัจจัย

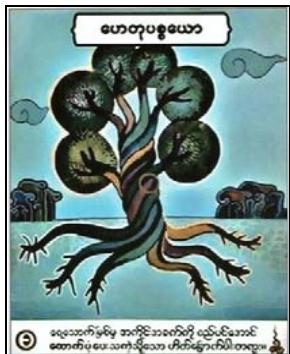
๓.) กาลปฏิปักษุค หมายถึง ปัจจัยที่ทรงแสดงคู่กันโดย ทรงกันข้าม
ได้แก่ ปุรเชตปัจจัย และปัจฉาชาตปัจจัย

๔.) อัญโนณุปปฏิปักษุค หมายถึง ปัจจัยที่ทรงแสดงคู่กันโดย ความตรงกันข้ามของลักษณะ
อาการที่ทำหน้าที่อุปการะ ได้แก่

- ลัมปญุตปัจจัย กับ วิปญุตติปัจจัย คู่หนึ่ง
- อัตติปัจจัย กับ นัตติปัจจัย คู่หนึ่ง
- วิคตปัจจัย กับ อวิคตปัจจัย คู่หนึ่ง

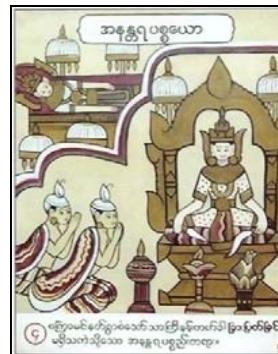
๕.) เทศปุผลถุค หมายถึง ปัจจัยที่ทรงแสดงคู่กันโดย ความเป็นเหตุและเป็นผล
ได้แก่ กัมมปัจจัย (นาังกานิกัมม) กับ วิปากปัจจัย

□ สุปุปานในปัจจัย ๒๔ (ภาพจิตรกรรมอุปมาปัจจัย ๒๔ ที่วัดพระมหาบูรพาราม เมืองมัณฑะเลย์ ประเทศเมียนมาร์ จากหนังสืออภิธรรมบัณฑิต รุ่นที่ ๔๗/๑๕๕๕)

๑.) เหตุปัจจัย (๔.๓๗.๑)

อุปมาเห็นเด่นไม้ใหญ่ ซึ่งตั้งอยู่ใต้พระอาทิตย์มีรากแก้วยืดໄວ่ให้ตั้งอยู่ได้มั่นคง ถึงแม้ว่าจะมีลมพายุพัดมาทางทิศใต้ก็ตาม ก็ไม่ทำให้ต้นไม้晃动ได้ และการที่ต้นไม้แน่น เจริญก่อการเจ็บ แตกกิ่งก้านสาขาออกอกรากได้ ก็ เพราะอาทิตย์รากแก้วนั้นเอง มีหน้าที่ช่วยอุดทันให้เจริญก่อการเจ็บ

๒.) อนันตรปัจจัย (๔.๓๗.๒)

อุปมาเห็นพระเจ้าจักรพรรดิ ที่ทรงสัลราชสมบัติออกผนาวช เมื่อพระเจ้าจักรพรรดิ ไม่ได้อยู่ครองราชสมบัติแล้ว โภรษของพระเจ้าจักรพรรดินั้น ก็ครองราชสมบัติลึบต่อแทนทันที และการลึบต่อราชสมบัตินี้ ก็ต้องได้แก่ ราชโภรษองค์ที่ ๑ ก่อนจะข้ามไปได้แก่ ราชโภรษองค์ที่ ๒ หรือองค์ที่ ๓ นัยยอม เป็นไปได้ ต่อเมื่อ ราชโภรษองค์ที่ ๑ ไม่ได้ครองแล้ว องค์ที่ ๒ จึงจะรับลึบต่อ ได้ตามลำดับกันไปตั้งนี้

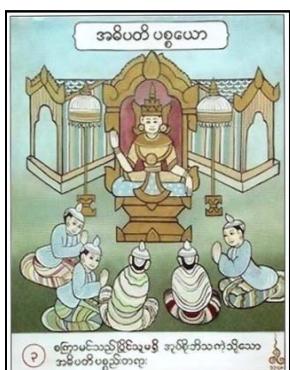
๒.) อาرامมณปัจจัย (๔.๓๗.๓)

อุปมาเห็นบุคคลที่ชาหรือทุพพลภาพ ยอมต้องอาศัยไม้เท้าหรือเข็อก เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวเพื่อให้ทรงตัวลูกชิ้นและเดินไปได้สนิท จิตและเจตลักษณ์ ทั้งหลายก็เช่นเดียวกัน ต้องมีอารมณ์เป็นเครื่องอาศัยยึดเพื่อเกิดชั้นนั้น

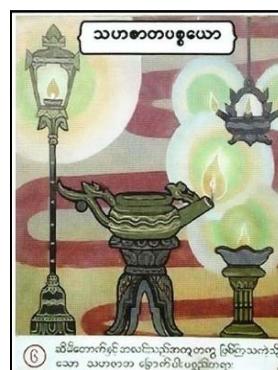
๓.) สัมනตรปัจจัย (๔.๓๗.๔)

ท่านโนราณเจ้าอุปมาไว้ว่า เ晦ื่อนกับพระเจ้าจักรพรรดิ ที่สวรรคตไปแล้ว พระราชาโภรษองพระเจ้าจักรพรรดินั้น ต้องลึบราชสมบัติแทนพระราชนิดา ต่อไปอย่างแน่นอนบุคคลอื่นไม่สามารถที่จะเข้ามาคั่นตำแหน่งนี้ได้เลย

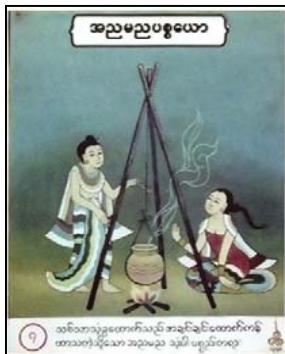
๔.) ဓရပိပ္ပန္တယာ (๔.๓๗.๕)

อุปมาเห็นพระเศียรที่น้ำ ต้องมีพระราชา เป็นผู้ปักธงพระเศียรเพียง องค์เดียว บุคคลที่เหลือเหล่านั้น ต้องอยู่ภายใต้อำนาจของพระราชาทั้งล้าน ข้อนี้เป็นของคธรรมที่เป็นอธิบดีกิจลั่น จะทำหน้าที่เป็นใหญ่เป็นผู้ปักธงพระ แกอรธรรมทั้งหลายพร้อมกันที่เดียวันนั้น ยอมเป็นไม้ได้เช่นเดียวกัน

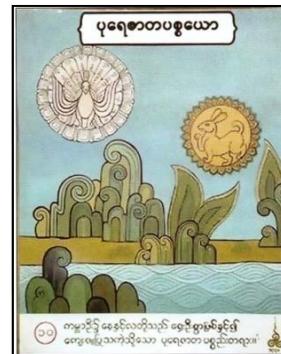
๕.) ဆံစာတပ္ပန္တယာ (๔.๓๘.၀)

อุปมาเห็น ดวงไฟกับแสงไฟ ซึ่งเมื่อมีดวงไฟเกิดขึ้นแล้ว แสงไฟก็ยอมเกิดขึ้นด้วย จะว่าดวงไฟเกิดก่อน แสงไฟเกิดทีหลังก็ไม่ใช่ เพราะดวงไฟกับแสงไฟย่อมเกิดขึ้นพร้อมๆ กัน

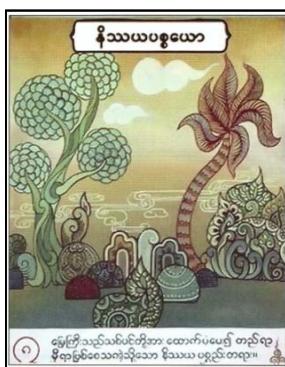
၁။) ခုနှစ်များပြည့်စုစုပေါ်ချက် (၂.၃၈၂)

อุปมาเหมือนนี้ โต๊ะสามขาหรือขาหงาย ซึ่งอาศัยด้วยไม้ ณ อันค้ำจุนอยู่ ซึ่งโต๊ะ ๓ ขา ก็ตี หรือไม้ขาหงาย ก็ตี ถ้าขาได้ไปชนนั้นๆ ขาดแล้ว โต๊ะและขาหงายนั้น ก็ไม่สามารถจะตั้งอยู่ได้ การที่โต๊ะหรือไม้ขาหงายนั้นตั้งอยู่ได้ ก็ต้องพร้อมเพรียงด้วยขาทั้ง ๓ คำว่าจุนซึ่งกันและกันอยู่

១០.) ប្រចាំពេល (ន.៣៨០)

อุปมาเห็น พราทิตย์และพระจันทร์ ซึ่งเกิดมีเข็งก้อนหลัตัวที่หลา
ในโลก และสัตว์โลกหั้งลายนั้น ก็ได้อ้าคั้ยพราทิตย์และพระจันทร์
เป็นอยู่ๆตลอดมา โดยที่พราทิตย์และพระจันทร์ กิยังคงมีอยู่

ନିଶ୍ଚଯପ୍ରତ୍ୟେ

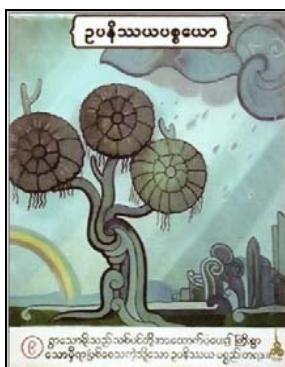
การจ่ายอุดหนุน โดยเป็นที่อาคติยนี้ มี ๒ อย่าง คือ

๑. เป็นที่อาศัยโดยอาการตั้งมั่น เรียกว่า "อธิฐานการ"
อุปมาเหมือน พื้นแผ่นดิน ยอมเป็นที่อาศัยของตนไม่ทั้งปวงให้เกิดขึ้น
 ๒. เป็นที่อาศัยโดยอาการอิงอาศัย เรียกว่า "นิลส์ยາการ"
อุปมาเหมือน ผึ้งผ้า เป็นที่อาศัยแก่พากพาวดา

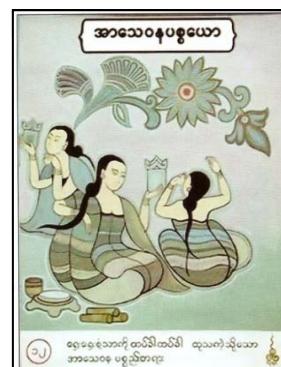
๑๑.) ປັບປຸງພາಠາຕປ່ອມຍ (ນ.၂၄၃)

ในคัมภีร์ปرمัตถ์ที่เป็นเหมือนภาษา ท่านอุปมาปัจฉาฯตั้งจังหว่า ตนไม่ที่
ปลูกไว้แล้ว ยอมจะตั้งอยู่ได้ และเจริญขึ้นได้ก็โดยอาศัยหน้าฝนที่ตกลงมา
ภายหลัง หรือເเอกสารด้ในภายหลัง

၇.) ခုပြန်ဆုပ်ချမှတ် (န.၃၄၉)

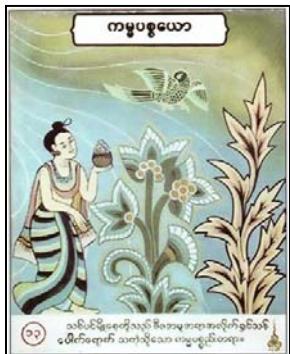
อุปมาเหมือน น้ำฝน ยอมเป็นที่อาศัยอย่างลำดัญของมนุษย์และลัตว์ ตลอด
จนพีพันธุ์ต่างๆ จันได อุปนิสัยปัจจัยนี้ก็เง่นเดียว ก็คือ ปัจจัยธรรมของ
อุปนิสัยปัจจัยนี้เปรียบเท่ากันน้ำฝน และปัจจุบันธรรมเปรียบเท่ากันลัตว์
ทั้งหลาย และพีพันธุ์ต่างๆ

๑๒.) อาเสวนปែរជួយ (ន.៣៧៣)

ท่านอุปมาเหเมื่อหนึ่งบุคคล ที่เคยผ่านการศึกษา ในวิชาอย่างหนึ่งมาแล้ว เมื่อจะต้องการศึกษาในวิชาอย่างเดียวกันนั้นต่อไป ก็ยอมจะเรียนได้easy และเข้าใจได้มากขึ้น ทั้งนี้ก็ เพราะอาศัยความรู้ ที่ตนได้เคยผ่านมาแล้ว ในวิชานั้นเป็นเครื่องอุดหนุนส่งเสริมให้เรียนได้ง่ายขึ้น และรู้เร็วขึ้นจนกราฟทั้ง สามเรื่องการเรียนในวิชานั้นๆ

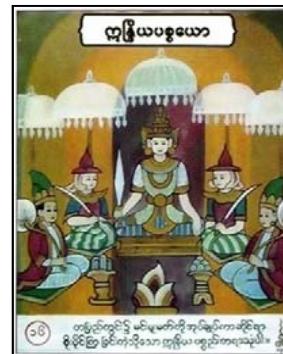
อีกนัยหนึ่ง อุปมาเหมือนกับการทathaด้วยของหอม (กระจะจันทน์)
บอยๆ พันธุ์

୭୩.) ଗମମପ୍ରକର୍ଷୟ (୯.୩୯୫)

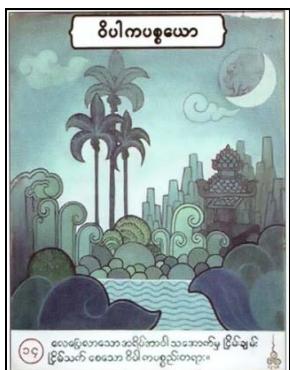
อุปมาเหมือน กองทัพรากองหนึ่งฯ ต้องมีนายทหารเป็นหัวหน้า เป็นผู้บังคับบัญชาคือของคำสั่ง แก่พวกเหล่าทหาร ให้ทำหน้าที่ไปตามคำสั่งของตน

ອົກນຍ້ທີ່ງໆ ອຸປນາເໜືອນກັບເມີລີດພັນຊີ່ໃຫ້ທ່າລາຍ ຍ່ອມເຈົ້າຢູ່ອກການ
ໄປຕາມຄຸນພາກແທງພີ່ຈະ (ຢືນລີ) ຄັນນັ້ນ

១៦.) ឯុទ្ធផលរបៀប (ន.៤០៣)

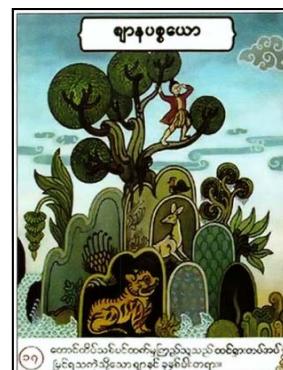
อุปมาเหมือน ในประเทศที่นี่ๆ มีรัฐมนตรีเป็นหัวหน้าปักครอง ในหน้าที่การงานอยู่ท้ายคนเดียว กัน แต่ในหน้าที่อย่างที่นี่ๆ นั้น ก็มีรัฐมนตรีคนที่นี่ๆ เป็นหัวหน้าควบคุมปักครอง ไม่ใช้กษัตริย์หน้าที่ซึ่งกันและกัน

๑๔.) วิปากปัจจัย (๙.๔๐๑)

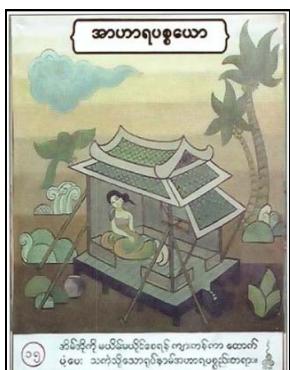
อุปมาเท晦อน ความจร้าที่เกิดขึ้นแก่บุคคลทั้งหลาย ความจรานี้เป็นลิ่งที่บุคคลทั้งหลายไม่เพียงปรารถนา และไม่ต้องของขวนขยายหา หรือกระทำให้เกิดขึ้น แต่ความจรานี้ ก็ยังคงบังเกิดขึ้นแก่บุคคลทั้งหลายทั่วโลก nondualism

อีกนัยหนึ่ง อุปมาเพื่อสอนกับการเมื่อได้อยู่ภายใต้ร่มเงาที่มีลมพัดผ่านมาให้เกิดความเย็นสบายฉันนั้น

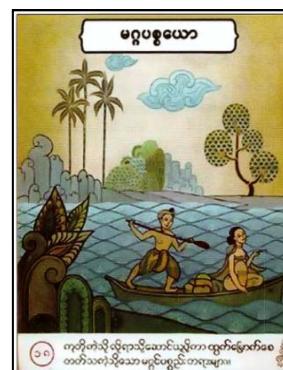
๑๗.) แผนปัจจัย (๒.๔๐๙)

อุปนากเมือง บุคคลที่อยู่ในที่สูง สามารถมองเห็นลึกลึกล้ำๆ ในที่ไกลๆ ได้ เมื่อต้นเองแล้วเห็นลึกลึกแล้ว ก็คงให้พากที่อยู่ข้างล่างรู้ด้วยว่า ในที่ตรงนั้นมีอะไรบ้าง ตามที่ตนได้เห็น

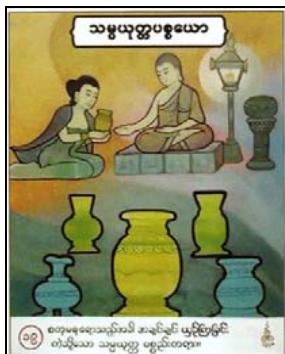
๑๕.) อาหารปัจจัย (๖.๔๐๒)

อุปกรณ์เบื้องต้นที่จะต้องมีได้แก่ ก๊อกต้องอาศัยมีเส้าเป็นเครื่องคั้นจุนอยู่
ถ้าหากว่าไม่มีเส้าคั้นจุนอยู่แล้ว บันนังค์ก็ไม่สามารถจะตั้งอยู่ได้

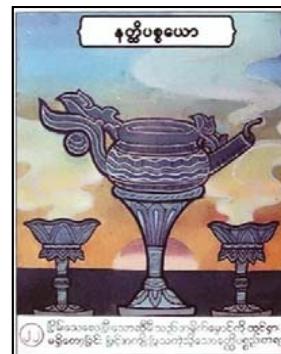
୭୯.) ମରିପାଦିତ ଶରୀର (ନ. ୫୩୦)

อุปมาเหมือน ยานพาหนะ ที่นำผู้โดยสาร อันได้แก่จิต และเจตสิกาดวงอื่นๆ พร้อมทั้งรูปที่เกิดขึ้นพร้อมกันกับตน ให้ไปถึงจุดหมายในที่ต่างๆ กัน ตาม สัมควรแกะราวนะของยานนั้น เจตสิกาทั้ง ๙ ดวงนี้ จึงนิบัวเป็นมหัศจรรย์

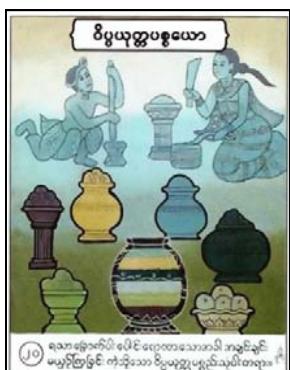
୧୯.) ଶମ୍ପଦୁତତପ୍ରକର୍ଷ୍ୟ (ନ. ୫୧୮)

อุปมาเทพมีองค์ ยกนิตติหนึ่ง เรียกว่า "จตุมธูรล" อันผสานด้วยของ ๔ อย่าง คือ น้ำมันเนย น้ำมันงา น้ำผึ้ง น้ำตาลโตนด เมื่อเอาลิ้งหั้ง ๔ ที่ก่อรวมมาแล้ว ผลลัพธ์จะเป็นรูปแบบที่เรียกว่า "จตุมธูรล" หรือรูปทรงของน้ำมันงา หรือรูปทรงน้ำผึ้ง ที่มีลักษณะเป็นรูปทรงกลมกลืนกันได้ลงตัว จนผู้ที่บริโภคแล้ว ไม่สามารถจะแยกออกได้เลยว่า นี้เป็นรูปทรงเนย หรือรูปทรงน้ำมันงา หรือรูปทรงน้ำผึ้ง ของน้ำผึ้ง ที่รือเป็นรูปทรงน้ำตาลโตนด

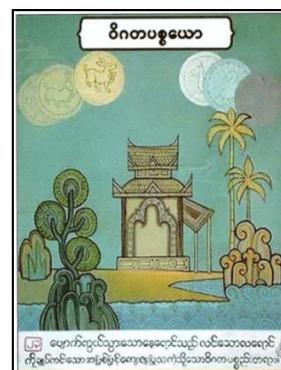
ໜ. ດຣ. ດົງ ດັບ

อุปมาเหมือน แสงสว่างกับความมืด อรุณเดชของความมืด จะไม่ได้ในเมื่อ
แสงสว่างยังประกายอยู่ ต่อเมื่อแสงสว่างไม่ได้แล้ว ความมืด จึงจะประกาย
ขึ้นได้ ดังนั้น ความมืดจึงเป็นผลของแสงสว่างที่ตัดไปแล้ว

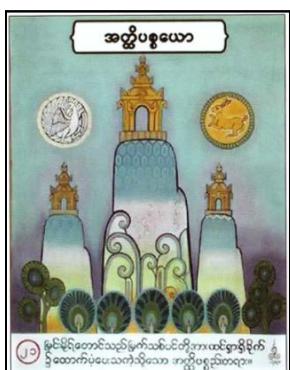
๒๐.) วิปปัญชตปัจจัย (น.๔๑๔)

อุปมาเพม่อน คน ๒ คน ออยู่ในบ้านเดียวกัน แต่ไว้ใจเป็นญาติพี่น้องกัน และการกินอยู่ที่ลับบอน ตลอดจนเงินทองก็ไม่ได้ใช้ร่วมกัน เป็นแต่อยู่บ้านเดียวกันเท่านั้น ถ้าหากจะมีผู้ถามว่า คน ๒ คนนี้เป็นญาติกันหรือเปล่า ก็จะต้องตอบว่าไม่ได้เป็นญาติกัน เป็นแต่อารัศยอยู่บ้านเดียวกัน เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในกิจการงานเท่านั้น

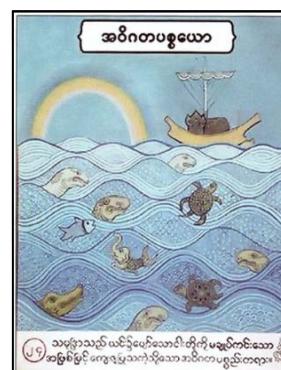
ଛାତ୍ରମାନଙ୍କ ପରୀକ୍ଷାରେ ଉପରେ

อุปมาเน mioon ที่นั่งพระอาทิตย์และพระจันทร์ ตามธรรมชาติพระจันทร์จะไม่ปรากฏแสง ในเมื่อพระอาทิตย์ยังไม่ปรสจากไป ต่อเมื่อพระอาทิตย์ปรสจากไปแล้วนั้นแหล่ง แสงสว่างของพระจันทร์จะปรากฏขึ้นได้พระอาทิตย์ซึ่งเป็นผู้อุปการะช่วยอุดหนุนแก้แสงสว่างของพระจันทร์ โดยอาการปรสจากไป

໨. ໧.) ພົມຕະປິປັນຈີ່ຍ (ນ. ໤໭)

อุปมาเพ็ชอนหนึ่ง พื้นดิน ที่ช่วยอุดทันกุ่ปการแกตต์ไม่ทั้งปวงให้ถูกงาน
เจริญขึ้นและตั้งอยู่ได้ ในการช่วยอุดทันนี้ เป็นการช่วยอุดทันโดยอาการ
ที่ปรากฏมีอยู่ คือ พื้นดินที่เป็นฝ่ายอุดทันก็มีอยู่ ต้นไม้ที่เป็นฝ่ายรับการ
อุดทันก็มีอยู่ ถ้าฝ่ายหนึ่งฝ่ายได้ไม่ฟัง ก็ช่วยอุดทันไม่ได้

ଫେବ୍ରୁଆରୀ ୨୦୧୮

อุปมาเห็นอน น้ำในแม่น้ำสุมทร ยอมเป็นที่อาศัยแก่ฝูงปลา และเต่าเป็นต้น
ให้ได้รับความลูกหลาน ราเริง และเจริญเติบโตขึ้นได้แน่น น้ำในแม่น้ำสุมทร
ต้องมีอยู่ จึงจะอุปการะอุดหนุนแก่ฝูงปลา และเต่าทั้งหลายได้
ฝูงปลาและเต่าทั้งหลายนั้น ก็ต้องมีอยู่เพื่อเติมวักัน จึงจะรับอุปการะจากน้ำ^๔
ในแม่น้ำสุมทรนั้นได้ ถ้าหากฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดไม่มีแล้ว ก็ไม่สามารถอุดหนุน
หรือรับอุดหนุนกันได้

 ความสัมพันธ์ของ วิถีชีวิต กับ ภูมิศาสตร์จักรยาน

ມຣຣຕວິຖີ

ปรินิพพานวิถี

ปัญจกavarisee **ปภ.** ก.๑ ก ต น ท ป **ຈັກ** ລໍ ດາວ ຖ ໜ.๑ ຈ ຈ ຈ ຈ ຈ ຈ ຈ ຈ ຈ ຈ ຈ ... ກ ນ ທ ມ ປຣີ ຂ ນ ໂຄ/ໂກ ພ ພ ພ ພ.ອ.ຍ ... ກ **ປຣີ** ປຣີ.x ປລ.ອ

มโนทavarivit

พระราตน

ប័ណ្ណ/អនុ

ເທິງສ່ວນ

ບທ/ວາຮະ	ເຫດຸປຈຸດຍາ	ອົບປັດຕິ		ສທ	ອພ	ນີ້ສ່ລໍຍ			ວິປາກ	ອືນ			ມຄູຄ	ສມ	ວິປຸ				ອຕຸລື / ອວິຄຕ					
		ສທ	ຢາ			ສທ	ວຕ່າງ	ວຕ່ານາ		ສທ	ປຸເຮ	ຮູປ່ງ			ສທ	ວຕ່າງ	ວຕ່ານາ	ຈາ	ສທ	ວຕ່າງ	ຢາ	ຈາ	ທ່າ	ອີ
១	ຖຸ - ຖຸ	●	●	△	●	●	●	●		●			●	●					●					
២	ຖຸ - ພຸ			△																				
៣	ຖຸ - ຂັ້ພ	●	●	△	●		●			●			●	●			△	●			△			
៤	ຖຸ - ກຸ້ອັພ	●	●		●		●			●			●	●					●					
៥	ອຸກຸ - ພຸ	●		△	△	●	●	●			△			△	●				●					
៦	ອຸກຸ - ຖຸ																							
៧	ອຸກຸ - ຂັ້ພ	●		△		●		●			△			△		●		△	●			△		
៨	ອຸກຸ - ອຸກຸອັພ	●		△		●		●			△			△					●					
៩	ຂັ້ພ - ຂັ້ພ	●	●	△	●	●	●	●	△	△	●	●	△	△	●	●	●	△	●	△	△	△	△	
១០	ຂັ້ພ - ຖຸ			△					△	△								△	△			△	△	
១១	ຂັ້ພ - ພຸ			△					△	△								△	△			△	△	
១២	ກຸ້ອັພ - ຂັ້ພ				△		△													△				
១៣	ອຸກຸອັພ - ຂັ້ພ			△		△													△					

อารมณ์ทางการค้า

ບທ/ວາງ	ອາຮັມຜະນ ປຈຸຍາ	ອົດຝຶກ		ນິສ່ລໍຍ			ອຸປະນິສ່ລໍຍ			ປຸ່ເຮົາຕ			ວິປູ			ອຕຕີ / ອວິຄຕ						
		ສທ	ອາ	ສທ	ວຕຖຸ	ວຕຖາ	ອາ	ອນໜ	ປກຕູ	ວຕຖຸ	ອາ	ສທ	ວຕຖຸ	ວຕຖາ	ສາ	ສທ	ວຕຖຸ	ອາ	ລາ	ທາ	ອີເມ	
១	ຖ - ຖ	●	△	●	△			●	△	△							△					
២	ຖ - ອຖ	●		●				●		△												
៣	ຖ - ຂັພ	●	△	●	△			●	△	△			△			△	△				△	
៤	ຖ - ຖອູ້ພ		△		△											△						
៥	ອຖ - ອຖ	●	△	●	△			●	△	△							△					
៦	ອຖ - ຖ	●								△												
៧	ອຖ - ຂັພ	●	△		△				△	△			△			△	△				△	
៨	ອຖ - ອຖອູ້ພ		△		△											△						
៩	ຂັພ - ຂັພ	●	△	●	△	△	●	●	△	△	△	●	△	△	●	△	△	●	△	△	△	△
១០	ຂັພ - ຖ	●		●		△	●	●	●	△	△	△	●		△	●		△	●			
១១	ຂັພ - ອຖ	●		●		△	●	●	●	△	△	△	●		△	●		△	●			
១២	ຖອູ້ພ - ຂັພ				△													△				
១៣	ອຖອູ້ພ - ຂັພ				△												△					

ອົດຝັດສ່າງເຄີຍ

บท/วาระ	อธิบดีปจ		เหตุ	อา	สท	อญ	นิสสัย			อุปนิสสัย			ปุรื้รชาต		วิภาค	พาก			อิน			มคค	ล้ม	วิบู					อตุติ / อวิคติ				
	สท	อา					สท	วัตถุ	วัตถุ	อา	อนุ	ปกตุ	วัตถุ	อา		รูป	นาม	สท	ปุ่ร	รูปซี	สท	วัตถุ	วัตถุ	อา	พาก	อา	น	พาก	อา	ห	อิน		
๑ กุ - กุ	●	★	●	★	●	●	●			★	△	△					●	●		●					●								
๒ กุ - อกุ		★		★						★		△																					
๓ กุ - อ็พ	●	★	●	★	●	●	●			★	△	△					●	●		●					●		△	●		△			
๔ กุ - กุอ็พ	●		●		●	●	●										●	●		●					●			●					
๕ อกุ - อกุ	●	★	△	★	●	●	●			★	△	△					●	●		●					●			●					
๖ อกุ - กุ				△							△																						
๗ อกุ - อ็พ	●		△	△	●	●	●			△	△						●	●		●					●		△	●		△			
๘ อกุ - อกุอ็พ	●		△		●	●	●										●	●		●					●			●					
๙ อ็พ - อ็พ	●	★	●	★	●	●	●	△	△	★	△	△	△	△	●	●	△	●	●	△	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●			
๑๐ อ็พ - กุ		★		★				△	△	★	△	△	△	△										△	△			△	△				
๑๑ อ็พ - อกุ		★		★				△	★	★	△	△	△	★										△	★			△	★				
๑๒ กุอ็พ - อ็พ						△		△																		△							
๑๓ อกุอ็พ - อ็พ						△		△																		△		★			△	★	

ອນນຕຣສກາຕົ້ມ / ສມນນຕຣສກາຕົ້ມ

សេចក្តីថ្លែងការណ៍

ບທ/ວາຮະ	ສໜັກປັຈຍາ	ເຫດຸ	ອອີປີຕິ		ອັນ	ນີ້ສ່ລຍ			ກມູນ		ວິປາກ	ທາ		ອີ້ນ		ຜານ	ມຄົມ	ສົມ	ວິປຸງ			ອຕຸລື / ອົວິດ							
			ສທ	ວາ		ສທ	ວຕຸມ	ວຕຸາ	ສທ	ນາ		ຮູບ	ນາມ	ສທ	ປຸເຮ	ຮູບເງື່ອ			ສທ	ວຕຸມ	ວຕຸາ	ຈາ	ສທ	ວຕຸມ	ວຕຸາ	ຈາ	ທາ	ອີ້ນ	
			ສທ	ວາ	ສທ	ວຕຸມ	ວຕຸາ	ສທ	ນາ	ຮູບ	ນາມ	ສທ	ປຸເຮ	ຮູບເງື່ອ	ສທ	ວຕຸມ			ວຕຸາ	ຈາ	ສທ	ວຕຸມ	ວຕຸາ	ຈາ	ທາ	ອີ້ນ			
១ ກຸ - ກຸ		●	●	●	△	●	●		●				●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
២ ກຸ - ອຸກ					△																								
៣ ກຸ - ອັພ	●	●	●	●	△		●		●	△			●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
៤ ກຸ - ກຸອັພ	●	●	●	●			●		●				●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
៥ ອຸກ - ອຸກ	●	●	●	●	△	●	●		●				●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
៦ ອຸກ - ກຸ																													
៧ ອຸກ - ອັພ	●	●	●				●		●	△			●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
៨ ອຸກ - ອຸກອັພ	●	●	●				●		●				●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
៩ ອັພ - ອັພ	●	●	●	●	△	●	●	△	△	●			●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
១០ ອັພ - ກຸ					△				△	△																			
១១ ອັພ - ອຸກ					△			△	△																				
១២ ກຸອັພ - ອັພ	●					●																					●		
១៣ ອຸກອັພ - ອັພ	●					●																				●			

ອຸປະນະມະນຸຍາສໍາກຳ

និស្សសមាគារ

*มีบทที่แสดงมิสส์ก (สหชาตินิลส์ย และวัดถุปุเรชาตินิลส์ย ปนกัน)

บท/-var	นิสัยปัจจยา				อธิปติ		สท ออม	อุปนิสัย			ปุรเช้าต		กามุน		วีภาค	ทา		อิน			วีปุ			อุดติ / อวิคต										
	สท	วตดู	วตถูก	เหตุ	อา*	สท		อา*	อันนุ	ปักดู	วตดู	อา*	สท	นา		รูป	นาม	สท	บุร	รูปชี	ผาน	มគค	ล้ม	สท	วตดู	วตถูก	ชา	สท	วตดู	อา*	ชา	ทา	อิน	
๑ กุ - กุ	●				●	△	●	△	●	●	●		△	△	△			●	●		●	●	●				●							
๒ กุ - อกุ					△	△							△	△																				
๓ กุ - อัพ	●			●	△	●	△	●					△	△	△		●	△			●	●	●	●	●	●	●	△	●	●	△			
๔ กุ - กุอัพ	●			●	●	●	●	●									●			●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●		
๕ อกุ - อกุ	●			●	△	●	△	●	●				△	△	△		●			●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●		
๖ อกุ - กุ					△												△																	
๗ อกุ - อัพ	●			●	△	●	●	●					△	△			●	△		●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●		
๘ อกุ - กุอัพ	●			●	●	●	●	●									●			●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	
๙ อัพ - อัพ	●	◎	★	●	★	●	△	●	●	△	△	△	◎	★	●		●	△	●	●	●	◎	△	●	●	●	●	●	●	●	●			
๑๐ อัพ - กุ	◎	★		★	△								△	△	△	◎	★									◎	★		◎	★				
๑๑ อัพ - อกุ	◎	★		★	★								★	△	△	◎	★									◎	★		◎	★				
๑๒ กุอัพ - อัพ	●						●																									●		
๑๓ อกุอัพ - อัพ	●						●																								●			
๑๔ กุอัพ - กุ	●																														●			
๑๕ อกุอัพ - อกุ	●																														●			

ອຸປະນິສູສະຍສກາມ (ມີປະຈັບພິລົດຕາຮ)

ประชาราตน์ (มีปั้นจักษ์พิสดาร)

บท/-var	ปูเรชาตปจ.	อา	อธิปติ		นิสสัย			อุปนิสสัย			อิน			วิป			อุดถิ / อวิคต										
			ลท	อา	ลท	วต	วต	อา	อน	บก	ลท	บุร	รูป	ลท	วต	วต	อา	จ	ลท	วต	อา	จ	ห	อิน			
๑ กุ - กุ			△	△	△			△	△	△	△							△									
๒ กุ - อกุ			△		△			△		△																	
๓ กุ - อัพ			△	△	△			△	△	△	△				△		△	△			△						
๔ กุ - กุอัพ			△		△						△								△								
๕ อกุ - อกุ			△	△	△			△	△	△	△							△									
๖ อกุ - กุ			△							△																	
๗ อกุ - อัพ			△	△		△			△	△	△			△		△	△			△							
๘ อกุ - อกุอัพ			△		△					△								△									
๙ อัพ - อัพ	●	★	★	△	△	△	●	★	△	△	△	△	●	△	△	●	★	△	△	△	△	△	△	△	△	△	
๑๐ อัพ - กุ	●	★	★		△		●	★	△	△	△				●	★		●	★								
๑๑ อัพ - อกุ	●	★	★		★		●	★	★	△	△				●	★		●	★								
๑๒ กุอัพ - อัพ					△														△								
๑๓ อกุอัพ - อัพ					△														△								
	ส่วน	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	

ปุจฉาราตน์ส่วน

บท/var	ปุจฉาราตน์ปุจญา	วิป			อุดถิ / อวิคต						
		ลท	วต	วต	อา	ลท	วต	อา	จ	ห	อิน
๑ กุ - กุ					△						
๒ กุ - อกุ											
๓ กุ - อัพ	●	△		●	△			●			
๔ กุ - กุอัพ				△							
๕ อกุ - อกุ				△							
๖ อกุ - กุ											
๗ อกุ - อัพ	●	△		●	△			●			
๘ อกุ - อกุอัพ				△							
๙ อัพ - อัพ	●	△	△	△	●	△	△	△	●	△	△
๑๐ อัพ - กุ			△	△			△	△			
๑๑ อัพ - อกุ			△	△			△	△			
๑๒ กุอัพ - อัพ				△							
๑๓ อกุอัพ - อัพ				△							
	ส่วน	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓

อาเสวนส่วน

บท/var	อาเสวนปุจญา	อน	ลเม	อุปนิสสัย			นด	วิคต
				อา	อน	บก		
๑ กุ - กุ		●	●	△	●	△	●	●
๒ กุ - อกุ				△				
๓ กุ - อัพ			△	△	△	△	△	△
๔ กุ - กุอัพ								
๕ อกุ - อกุ		●	●	△	●	△	●	●
๖ อกุ - กุ							△	
๗ อกุ - อัพ			△	△		△	△	△
๘ อกุ - อกุอัพ								
๙ อัพ - อัพ		●	●	△	●	△	●	●
๑๐ อัพ - กุ			△	△	△	△	△	△
๑๑ อัพ - อกุ			△	△	△	△	△	△
	ส่วน	๓	๓	๓	๓	๓	๓	๓

กุมมสภากำ (มีปัจจัยพิสดาร)

บท/วรรณ	กามุปจุจยา		อัน	ลัมบัน	ส์ท	อยุ	นิสสัย			อุปนิสสัย			วิปาก	ทำ	สม	วิป				อตุณี / อวิคต						นตดิ	วิค		
	ส์ท	ӈา					ส์ท	ວຕຸງ	ວຕຸາ	ອາ	ອນນ	ປກຕູ				รูป	นาม	ส์ท	ວຕຸງ	ວຕຸາ	ຈາ	ส์ท	ວຕຸງ	ອາ	ຈາ	ຫາ	ອີນ		
๑ กຸ - ກຸ	●		△	△	●	●				△	△	△				●	●					●						△	△
໨ ກຸ - ອຸກ										△		△																	
໩ ກຸ - ອັພ	●	★	★	★	●		●			△	★	★				●	●		△	●		●		△		★	★		
໪ ກຸ - ກຸອັພ	●				●	●										●	●					●							
໫ ອຸກ - ອຸກ	●		△	△	●	●	●			△	△	△				●	●					●					△	△	
໬ ອຸກ - ກຸ																△													
໧ ອຸກ - ອັພ	●	★	△	△	●	●				△	★					●	●		△	●		●		△		△	△		
໨ ອຸກ - ອຸກອັພ	●				●	●										●						●							
໩ ອັພ - ອັພ	●		△	△	●	●	●	△	△	△	△	△	●	△	●	●	●	△	△	△	△	●	△	△	△	△			
໪ ອຸກ - ກຸ			△	△				△	△	△	△	△						△	△				△	△		△	△		
໬ ອັພ - ອຸກ			△	△				△	△	△	△	△						△	△				△	△		△	△		
໪ ກຸອັພ - ອັພ					△																	△							
໪ ອຸກອັພ - ອັພ					△																	△							

วิปากสภารค

บท/วาระ	วิปากปจจญา	เหตุ	อธิปติ		ลักษณ์	อณู	นิสัย			กมก		ท่า		อิฐ			ภานุ	มคุ	ลง	วิป				อตถิ / อวิคติ					
			ลักษณ์	อา			ลักษณ์	วัตถุ	วัตถนา	ลักษณ์	นา	รูป	นาม	ลักษณ์	บุรุ	รูปปีชี่				ลักษณ์	วัตถุ	วัตถนา	ชา	ลักษณ์	อา	ชา	ท่า	อิน	
๑ กุ - ฤก		△	△	△	△	△	△			△				△	△		△	△	△					△					
๒ กุ - อกุ				△																									
๓ กุ - อัพ		△	△	△	△		△			△	△			△	△		△	△	△	△				△	△		△		
๔ กุ - กุอัพ		△	△		△		△			△				△	△		△	△	△					△					
๕ อกุ - อกุ		△	△	△	△	△	△			△				△	△		△	△	△					△					
๖ อกุ - กุ																													
๗ อกุ - อัพ		△	△		△		△			△	△			△	△		△	△	△	△				△	△		△		
๘ อกุ - อกุอัพ		△	△		△		△			△				△	△		△	△	△					△					
๙ อัพ - อัพ	●	●	●	△	●	●	●	△	△	●		△	●	●	△	△	●	●	●	●	△	△	△	●	△	△	△	△	
๑๐ อัพ - กุ				△				△	△												△	△		△	△				
๑๑ อัพ - อกุ				△				△	△												△	△		△	△				
๑๒ กุอัพ - อัพ					△		△																	△					
๑๓ อกุอัพ - อัพ					△		△																△						

อาหารส่วน (มีปัจจัยพิสูจน์)

บท/วรรณ	อาหารปaju		อธิปatti		ล'sท	อยู	นิส'sลย			กมุน		วิปาก	อิน'			ล'mu	วิป				อตถิ / อวิคต					
	รูป	นาม	ล'sท	อา			ล'sท	วตถุ	วตถา	ล'sท	นา		ล'sท	ป'uเร	รูปป'i		ล'sท	วตถุ	วตถา	ฉา	ล'sท	วตถุ	อา	ฉา	ห'a	อิ
๑ กุ - กุ	●	●	●	△	●	●	●			●			●		●					●						
๒ กุ - อกุ			△																							
๓ กุ - อัพ	●	●	●	△	●		●			●	△		●				●		△	●			●		△	
๔ กุ - กุอัพ	●	●	●		●		●			●			●							●			●			
๕ อกุ - อกุ	●	●	●	△	●	●	●			●			●			●				●			●			
๖ อกุ - กุ																										
๗ อกุ - อัพ	●	●			●		●			●	△		●				●		△	●			●		△	
๘ อกุ - อกุอัพ	●	●			●		●			●			●							●			●			
๙ อัพ - อัพ	★	●	●	△	●	●	△	△	●	●	△	△	●	●	△	●	●	△	△	●	△	△	△	★	△	
๑๐ อัพ - กุ			△				△	△										△	△			△	△			
๑๑ อัพ - อกุ			△				△	△										△	△			△	△			
๑๒ กุอัพ - อัพ				△		△															△					
๑๓ อกุอัพ - อัพ				△		△															△					

ອິນຫຣີຍສກາຄົມ (ມີປ່ຈະຍພິສດຕາຮ)

บท/วาระ	อินทรียปุจญา			เหตุ	อธิปติ		ลักษณ์	อณู	นิสัย		ปุรื้รำ		วิปาก	ทำ		ผล	วิปุ				อตถิ / อวิคติ						
	ลักษณ์	ประชีวะ	รูปปัจจัย		ลักษณ์	อา			ลักษณ์	วัตถุ	วัตถุ	ลักษณ์	อา	ลักษณ์	นาม	ลักษณ์	วัตถุ	วัตถุ	อา	ลักษณ์	วัตถุ	อา	ลักษณ์				
๑ กุ - กุ	●			●	●	△	●	●	●						●	●	●	●				●					
๒ กุ - อกุ						△																					
๓ กุ - อัพ	●			●	●	△	●		●						●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	△		
๔ กุ - กุอัพ	●			●	●	●	●		●						●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●		
๕ อกุ - อกุ	●			△	●	△	●	●	●						●	●	●	●	●				●				
๖ อกุ - กุ																											
๗ อกุ - อัพ	●			△	●		●		●						●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	△	
๘ อกุ - อกุอัพ	●			△	●		●		●						●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	
๙ อัพ - อัพ	●	◆	★	●	●	△	●	●	●	◆	△	◆	△	●	●	△	●	●	●	●	◆	△	△	●	△		
๑๐ อัพ - กุ						△				△	△	△	△								△	△			△	△	
๑๑ อัพ - อกุ						△				△	△	△	△								△	△			△	△	
๑๒ กุอัพ - อัพ						△																			△		
๑๓ อกุอัพ - อัพ						△																			△		

ມານສ່າງ

บท/วรรณ	ผ่านปจจุยَا	ลักษณ์	อณู	นิสัย			วิปาก	อิน			มคุค	ลักษณ์	วิญญา			อตติ / อวิคติ					
				ลักษณ์	วัตถุ	วัตถุ		ลักษณ์	บุรุ	รูปปี			ลักษณ์	วัตถุ	วัตถุ	ชา	ลักษณ์	วัตถุ	อา	ชา	ท่า
๑ กุ - กุ	●	●	●	●				●			●	●				●					
๒ กุ - อกุ																					
๓ กุ - อี้พ	●	●		●				●			●		●		△	●			△		
๔ กุ - กุอี้พ	●	●		●				●			●					●					
๕ อกุ - อกุ	●	●	●	●				●			●	●				●					
๖ อกุ - กุ																					
๗ อกุ - อี้พ	●	●		●				●			●	●	●		△	●			△		
๘ อกุ - อกุอี้พ	●	●		●				●			●					●					
๙ อี้พ - อี้พ	●	●	●	●	△	△		●	●	△	△	●	●	●	△	△	△	●	△	△	△
๑๐ อี้พ - กุ					△	△									△	△			△	△	
๑๑ อี้พ - อกุ					△	△									△	△			△	△	
๑๒ กุอี้พ - อี้พ		△		△													△				
๑๓ อกุอี้พ - อี้พ		△		△												△					

ມຄມສກາ

บท/วาระ	มคคปจุญา	เหตุ	อธิปติ		ลักษณ์	อณู	นิสัย			วิปากา	อิน			ผ่าน	ลงมม.	วิบู				อตุณี / อวิคต				
			ลักษณ์	อา			ลักษณ์	วัตถุ	วัตถุ		ลักษณ์	ปุเร	รูปชี			ลักษณ์	วัตถุ	วัตถุ	ชา	ลักษณ์	อา	ชา	ห่า	อิ
๑ กุ - กุ	●	●	●	●	△	●	●	●			●			●	●					●				
๒ กุ - อกุ				△																				
๓ กุ - อัพ	●	●	●	△	●		●				●			●		●	●		△	●			△	
๔ กุ - กุอัพ	●	●	●			●	●	●			●			●		●				●				
๕ อกุ - อกุ	●	△	●	△	●	●	●				●			●	●					●				
๖ อกุ - กุ																								
๗ อกุ - อัพ	●	△	●		●		●				●			●		●	●		△	●			△	
๘ อกุ - อกุอัพ	●	△	●		●		●				●			●		●				●				
๙ อัพ - อัพ	●	●	●	△	●	●	●	△	△	●	●	△	△	●	●	●	●	△	△	●	△	△	△	△
๑๐ อัพ - กุ				△				△	△									△	△		△	△		
๑๑ อัพ - อกุ				△				△	△									△	△		△	△		
๑๒ กุอัพ - อัพ					△		△													△				
๑๓ อกุอัพ - อัพ					△		△													△				

សម្រាប់ប្រើប្រាស់

ບທ/ວາຮະ	ສົມປະດູຕຸປຈຸຍາ	ເຫດຸ	ອອີປີ		ສທ	ອານ	ນິສ່ລໍຍ			ກາມຟ		ວິປາກ	ທາ		ອື່ນ			ຜານ	ມຄມ	ອຕັນ / ອວິຕ					
			ສທ	ອາ			ສທ	ວຕະ	ວຕະ	ສທ	ໜາ		ຮູບ	ໜາກ	ສທ	ປຸເຮ	ຮູບປຶງ	ສທ	ວຕະ	ອາ	ໜາ	ທາ	ອື່ນ		
១ ຖຸ - ດຸ	●	●	●	△	●	●	●			●			●	●	●	●	●	●	●	●					
២ ດຸ - ຂຸກ				△																					
៣ ດຸ - ອັພ		△	△	△	△		△			△	△			△	△			△	△	△		△			
៤ ດຸ - ດຸກັ້ພ		△	△		△		△			△				△	△			△	△	△					
៥ ອຸກ - ພຸກ	●	●	●	△	●	●	●			●			●	●	●	●	●	●	●	●					
៦ ພຸກ - ດຸ																									
៧ ພຸກ - ອັພ		△	△		△		△			△	△			△	△			△	△	△		△			
៨ ພຸກ - ດຸກັ້ພ		△	△		△		△			△				△	△			△	△	△					
៩ ອັພ - ອັພ	●	●	●	△	●	●	●	△	△	●	△	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●		
១០ ອັພ - ດຸ				△				△	△												△	△			
១១ ອັພ - ພຸກ				△				△	△												△	△			
១២ ດຸກັ້ພ - ອັພ					△		△													△					
១៣ ພຸກອັພ - ອັພ					△		△													△					

วิปุปณุตตสภาร (มีปัจจัยพิสดาร)

නුගීසාම් / විකුත්සාම්

ອຕິສການ / ອວິຄຕສການ

องค์มิสส์กาน (สหชาตติสิ แล้ววัตถุประเจ้าตติ ปงกัน และ สหชาตอวิคต แล้ววัตถุประเจ้าตอวิคต ปงกัน

□ ตารางแสดงจำนวนปัจจัย (จำแนกตามชาติ) ในปัจจัยนิพ目睹 [แสดงตามหนังสือห้องปฏิบัติการร่วมโควิดกับไทยแลนด์]

๑. สาขาวิชาติ ๑๔		๒. อารัมณ์ชาติ ๘		๓. อันตรายชาติ ๗		๔. วัตถุภูเรชาติ ๖		๕. ปัจจัยชาติ ๕		๖. อาหารชาติ ๓		๗. รูปชีวิตนทรียชาติ ๓		๘. ปัจจุบันสสภชาติ ๒		๙. นานักขณิกกัมมชาติ ๑		
๒๒ ๑	๑	๒	๓	๔/๕	๖	๗	๘	๙. ปัจจุบันสสภ		๑๐	๑๑	๑๒	๑๓	๑๔	๑๕	๑๖	๑๗	๑๘
	๒๒ ๔	๓	๔	๕/๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒	๑๓	๑๔	๑๕	๑๖	๑๗	๑๘	๑๙	๒๐
๑	๑๒	๔	๙	๕	๖/๗	๖/๗	๖/๗	๓	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒	๑๓	๑๔	๑๕
๒		๔	๑๑	๕	๖	๖	๖	๓	-	๗	๖	๖	๑๐	๑๒	๑๓	๑๔	๑๕	๑๖
๓		๔	๑๑	๕	๖/๗	๖/๗	๖/๗	๓	๕/๖	๖	๖	๖	๖	๖	๖	๖	๖	๖/๗
๔		๔	๑๒	๕	๕/๖		๕/๖	๓	๖	๗	๖							๕/๖
๕		๔	๓, ๑, ๔	๕	๔		๔	-	-	๗	๖							๔/๖
๖		๔		๕	๖		๖	-	๕	๑๒	๔							๖
๗		๔		๕			๖	๓	๕	๔	๔							๖
๘		๓, ๔, ๖, ๑, ๔		๕			๖	๓	๕	๔	๔							๖
๙				๕			๖	๓, ๑, ๔	๕	๗	๗							๖
๑๐				๕			๖		๗	๗	๔							๖
๑๑		๗-๗	๖		๔, ๖, ๔				๗	๔	๔							๔
๑๒		๗-๘	๕/๖		↑ ๗ ๗				๗	๔	๔							๔
๑๓		๗-๘	๖						๔, ๖, ๔									๔
๑๔		๗-๘	๕						↑ ๗ ๗	๗	๗							๔
๑๕		๗-๘	๕/๖						๗	๔	๔							๔
๑๖		๗-๘	๖						๔, ๖, ๔									๔
๑๗		๗-๘	๕						↑ ๗ ๗	๗	๗							๔
๑๘		๗-๘	๕/๖						๗	๔	๔							๔
๑๙		๗-๘	๖						๔, ๖, ๔									๔
๒๐		๗-๘	๕						↑ ๗ ๗	๗	๗							๔
๒๑		๗-๘	๕/๖						๗	๔	๔							๔
๒๒		๗-๘	๖						๔, ๖, ๔									๔
๒๓		๗-๘	๕						↑ ๗ ๗	๗	๗							๔
๒๔		๗-๘	๕/๖						๗	๔	๔							๔
๒๕		๗-๘	๖						๔, ๖, ๔									๔
๒๖		๗-๘	๕						↑ ๗ ๗	๗	๗							๔
๒๗		๗-๘	๕/๖						๗	๔	๔							๔
๒๘		๗-๘	๖						๔, ๖, ๔									๔
๒๙		๗-๘	๕						↑ ๗ ๗	๗	๗							๔
๓๐		๗-๘	๕/๖						๗	๔	๔							๔
๓๑		๗-๘	๖						๔, ๖, ๔									๔
๓๒		๗-๘	๕						↑ ๗ ๗	๗	๗							๔
๓๓		๗-๘	๕/๖						๗	๔	๔							๔
๓๔		๗-๘	๖						๔, ๖, ๔									๔
๓๕		๗-๘	๕						↑ ๗ ๗	๗	๗							๔
๓๖		๗-๘	๕/๖						๗	๔	๔							๔
๓๗		๗-๘	๖						๔, ๖, ๔									๔
๓๘		๗-๘	๕						↑ ๗ ๗	๗	๗							๔
๓๙		๗-๘	๕/๖						๗	๔	๔							๔
๔๐		๗-๘	๖						๔, ๖, ๔									๔
๔๑		๗-๘	๕						↑ ๗ ๗	๗	๗							๔
๔๒		๗-๘	๕/๖						๗	๔	๔							๔
๔๓		๗-๘	๖						๔, ๖, ๔									๔
๔๔		๗-๘	๕						↑ ๗ ๗	๗	๗							๔
๔๕		๗-๘	๕/๖						๗	๔	๔							๔
๔๖		๗-๘	๖						๔, ๖, ๔									๔
๔๗		๗-๘	๕						↑ ๗ ๗	๗	๗							๔
๔๘		๗-๘	๕/๖						๗	๔	๔							๔
๔๙		๗-๘	๖						๔, ๖, ๔									๔
๕๐		๗-๘	๕						↑ ๗ ๗	๗	๗							๔
๕๑		๗-๘	๕/๖						๗	๔	๔							๔
๕๒		๗-๘	๖						๔, ๖, ๔									๔
๕๓		๗-๘	๕						↑ ๗ ๗	๗	๗							๔
๕๔		๗-๘	๕/๖						๗	๔	๔							๔
๕๕		๗-๘	๖						๔, ๖, ๔									๔
๕๖		๗-๘	๕						↑ ๗ ๗	๗	๗							๔
๕๗		๗-๘	๕/๖						๗	๔	๔							๔
๕๘		๗-๘	๖						๔, ๖, ๔									๔
๕๙		๗-๘	๕						↑ ๗ ๗	๗	๗							๔
๖๐		๗-๘	๕/๖						๗	๔	๔							๔
๖๑		๗-๘	๖						๔, ๖, ๔									๔
๖๒		๗-๘	๕						↑ ๗ ๗	๗	๗							๔
๖๓		๗-๘	๕/๖						๗	๔	๔							๔
๖๔		๗-๘	๖						๔, ๖, ๔									๔
๖๕		๗-๘	๕						↑ ๗ ๗	๗	๗							๔
๖๖		๗-๘	๕/๖						๗	๔	๔							๔
๖๗		๗-๘	๖						๔, ๖, ๔									๔
๖๘		๗-๘	๕						↑ ๗ ๗	๗	๗							๔
๖๙		๗-๘	๕/๖						๗	๔	๔							๔
๗๐		๗-๘	๖						๔, ๖, ๔									๔
๗๑		๗-๘	๕						↑ ๗ ๗	๗	๗							๔
๗๒		๗-๘	๕/๖						๗	๔	๔							๔
๗๓		๗-๘	๖						๔, ๖, ๔									๔
๗๔		๗-๘	๕						↑ ๗ ๗	๗	๗							๔
๗๕		๗-๘	๕/๖						๗	๔	๔							๔
๗๖		๗-๘	๖						๔, ๖, ๔									๔
๗๗		๗-๘	๕						↑ ๗ ๗	๗	๗							๔
๗๘		๗-๘	๕/๖						๗	๔	๔							๔
๗๙		๗-๘	๖						๔, ๖, ๔									๔
๘๐		๗-๘	๕						↑ ๗ ๗	๗	๗							๔
๘๑		๗-๘	๕/๖						๗	๔	๔							๔
๘๒		๗-๘	๖						๔, ๖, ๔									๔
๘๓		๗-๘	๕						↑ ๗ ๗	๗	๗							๔
๘๔		๗-๘	๕/๖						๗	๔	๔							๔
๘๕		๗-๘	๖						๔, ๖, ๔									๔
๘๖		๗-๘	๕						↑ ๗ ๗	๗	๗							๔
๘๗		๗-๘	๕/๖						๗	๔	๔							๔
๘๘		๗-๘	๖						๔, ๖, ๔									๔
๘๙		๗-๘	๕						↑ ๗ ๗	๗	๗							๔
๙																		

สรุป ปัญหาภารกิจ (บท/ภาระ/อำนาจปัจจัย/สภาพ) ในปัจจัย ๒๔ หรือ ๘๙ จำแนกโดย ๙ สาติ

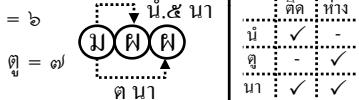
[ต.= ปรัชติกาล, ปฏ.= ปฏิสัมพันธ์]

๑ สาติชาติ ๑๕ ปัจจัย

สาติชาติไทย			สาติชาติกาล						สาติชาติเล็ก = ส.๗ [เท อิ ก็ ห้า อิน ณา มัค] = ๓ บท ๗ ภาระทั้งหมด													
ณ. ๔			ก. ๔						เท (ล. ๔)		อิ (ล. ๕)		ก (ล. ๖)		ห้า (ล. ๗)		อิน (ล. ๘)		ณา (ล. ๙)		มัค (ล. ๑๐)	
ส น ต ิ ย			อญ.	ล.ม.	ป.า.	วิ.ป.	เท อิ อิน มัค		อิ เท ห้า อิน มัค		ก ห้า		ห้า อิ ก็ อิน		อิน เท อิ ห้า ณา มัค		ณา อิน มัค		มัค เท อิ อิน ณา			
๕ บท ๗ ภาระ (สุทธิสังขยาภาระ = ๓:๓:๑:๑:๑)		๓ บท ๗ ภาระ (๑:๑:๑)		๓ บท ๗ ภาระ (๑:๑:๑)		๑ บท ๑ ภาระ (๐:๐:๑)		๓ บท ๗ ภาระ (๑:๑:๑)		๓ บท ๗ ภาระ (๓:๓:๑)		๓ บท ๗ ภาระ (๓:๓:๑)		๓ บท ๗ ภาระ (๓:๓:๑)		๓ บท ๗ ภาระ (๓:๓:๑)		๓ บท ๗ ภาระ (๓:๓:๑)				
บท/ภาระ	ณ.	ก.	ป.	ป.	ก.	ป.	ก.	ป.	ณ.	ก.	ก.	ก.	ก.	ก.	ก.	ก.	ก.	ก.	ก.	ก.	ก.	
๑	ก.- ก.	๔	อญ.ส.ม.	๖	อญ.ส.ม.	๖			๔	อญ.ส.ม.	๗.๔	๗๐	๗.๕	๗๑	๗.๖	๗๐	๗.๗	๗๑	๗.๘	๗๑	๗.๙	๗.๑๐
๒	ก.- อพ.	๔	วิ.ป.	๕					วิ.ป.	๕	๕	วิ.ป.	๕.๔	๕๗	๕.๕	๕๑๐	๕.๖	๕๗	๕.๗	๕๑๑	๕.๘	๕.๙
๓	ก.- ก.อพ.	๔	-	๕						๕	-	๕.๕	๕๕	๕.๖	๕.๗	๕.๘	๕.๙	๕.๑๐	๕.๑๑	๕.๑๒	๕.๑๓	๕.๑๔
๔	อก.- อก.	๔	อญ.ส.ม.	๖	อญ.ส.ม.	๖				๔	อญ.ส.ม.	๗.๔	๗๗	๗.๕	๗.๖	๗.๗	๗.๘	๗.๙	๗.๑๐	๗.๑๑	๗.๑๒	๗.๑๓
๕	อก.- อพ.	๔	วิ.ป.	๕					วิ.ป.	๕	๕	วิ.ป.	๕.๔	๕๖	๕.๕	๕๗	๕.๖	๕๗	๕.๗	๕๑๐	๕.๘	๕.๙
๖	อก.- อก.อพ.	๔	-	๕						๕	-	๕.๕	๕๕	๕.๖	๕.๗	๕.๘	๕.๙	๕.๑๐	๕.๑๑	๕.๑๒	๕.๑๓	๕.๑๔
๗	อพ.- อพ.	๔	๔	๕	๗	๗	๗	๗	๗	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๔	
				(-วิ.ป.)					(-ส.ม.)			ปฏิ.ล.๓ (ปฏ.)	๑๑				ปฏิ.ล.๓ (ปฏ.)	๑๑	ปฏิ.ล.๔ (ปฏ.)	๑๓	ปฏิ.ล.๔ (ปฏ.)	๑๔
๘	ก.อพ.- อพ.	๔	-	๕																		
๙	อก.อพ.- อพ.	๔	-	๕																		
รวมเป็น ๙ ส่วนภาระ(-ตนเอง) ๗			๗ ส่วนภาระ ๗	๗ ส่วนภาระ ๖	๕ ส่วนภาระ ๗	๗ ส่วนภาระ ๖	๑๒ ส่วนภาระ ๑๑			๑๓ ส่วนภาระ ๑๒			๑๐ ส่วนภาระ ๙			๑๒ ส่วนภาระ ๑๑			๑๑ ส่วนภาระ ๑๐			

๒ อาติภาระชาติ ๙ ป.จ. (อา.๑ มี.ถุ.๒ อาปุ.๓ ถ.๑.๒ = ๑๒:๓๒)						๓ อนันต.๗ (๔.๕ เลส นา)			๔ วัตถุปุรุ.๖ (๗.๕ ติ.๔.๑)			๕ ป.จ.๗.๔		๖ อาทาร.๓		๗ รูปชีวิต.๓		๘ ป.ก.๗.๑		๙ นาน.๗.๑									
อา.๑			มี.ถุ.๒			อาปุ.๓			ถ.๑.๒			๔.๕ เลส รู.๓		อา.เสวน.		๗.๕ (บุ.วิ.ต. ๑)		ปุ.เรขา.ติ.๑		ชา.วิ.ต. ๑.		ห้า.ต. ๑		รู.ต. ๑		ป.ก.ปนิ.ล.๑		นาน.ก.น.๑	
๓ บท ๗ ภาระ (สุทธิสังขยาภาระ = ๓:๓:๓)			๓ บท ๗ ภาระ (๓:๑:๓)			๑ บท ๓ ภาระ (๐:๐:๓)			๐:๐:๓			๒:๒:๓		(๑:๑:๑)		(๐:๐:๓)		(๐:๐:๑)		(๑:๑:๑)		(๐:๐:๑)		๓ บท ๗ ภาระ (๓:๓:๓)		(๑:๑:๐)			
บท/ภาระ	กรณบท	ป.	กรณบท	ป.	ก.	กรณบท	ป.	ก.	กรณบท	ป.	ก.	กรณบท	ป.	ก.	กรณบท	ป.	กรณบท	ป.	กรณบท	ป.	กรณบท	ป.	กรณบท	ป.	กรณบท	ป.			
๑	ก.- ก.	๑๒:๐๐	๓	๑๒:๐๐	๓					๔.๕ เลส	๖	๔.๕ เลส	๖																
๒	ก.- อก.	๑๒:๐๐	๓	๑๒:๐๐	๓																								
๓	ก.- อพ.	๑๒:๐๐	๓	๑๒:๐๐	๓	๑๒:๐๐	๓	๓		๔.๕ นา	๖																		
๔	อก.- อก.	๑๒:๐๐	๓	๑๒:๐๐	๓	๑๒:๐๐	๓	๓		๔.๕ เลส	๖	๔.๕ เลส	๖																
๕	อก.- ก.	๑๐:๐๐	๑																										
๖	อก.- อพ.	๑๐:๐๐	๑																										
๗	อพ.- อพ.	๑๒:๓๒	๔	๑๒:๐๐	๓	๑๐:๓๒	๖	๑๐:๓๒	๖	๔.๕ เลส	๖	๔.๕ เลส	๖	๔.๕ เลส	๖	๔.๕ เลส	๖	๔.๕ เลส	๖	๔.๕ เลส	๖	๔.๕ เลส	๖	๔.๕ เลส	๖	๔.๕ เลส	๖		
๘	อพ.- ก.	๑๒:๓๒	๔	๑๒:๐๐	๓	๑๐:๓๒	๖	๑๐:๓๒	๖	๔.๕ เลส	๖	๔.๕ เลส	๖	๔.๕ เลส	๖	๔.๕ เลส	๖	๔.๕ เลส	๖	๔.๕ เลส	๖	๔.๕ เลส	๖	๔.๕ เลส	๖	๔.๕ เลส	๖		
๙	อพ.- อก.	๑๒:๓๒	๔	๑๒:๐๐	๓	๑๒:๓๒	๔	๑๒:๓๒	๔	๔.๕ เลส	๕	๔.๕ เลส	๕	๔.๕ เลส	๕	๔.๕ เลส	๕	๔.๕ เลส	๕	๔.๕ เลส	๕	๔.๕ เลส	๕	๔.๕ เลส	๕	๔.๕ เลส	๕		
๑๐	อก.- อก.	๑๒:๓๒	๔	๑๒:๐๐	๓	๑๒:๓๒	๔	๑๒:๓๒	๔	๔.๕ เลส	๕	๔.๕ เลส	๕	๔.๕ เลส	๕	๔.๕ เลส	๕	๔.๕ เลส	๕	๔.๕ เลส	๕	๔.๕ เลส	๕	๔.๕ เลส	๕	๔.๕ เลส	๕		
๑๑	รวมเป็น ๙ ส่วนภาระ(-ตนเอง) ๗	๗ ส่วนภาระ ๗	๘ ส่วนภาระ ๗	๕ ส่วนภาระ ๗	๗ ส่วนภาระ ๖	๗ ส่วนภาระ ๖	๖ ส่วนภาระ ๕	๖ ส่วนภาระ ๕	๖ ส่วนภาระ ๕	๔.๕ เลส	๖	๔.๕ เลส	๖	๔.๕ เลส	๖	๔.๕ เลส	๖	๔.๕ เลส	๖	๔.๕ เลส	๖	๔.๕ เลส	๖	๔.๕ เลส	๖	๔.๕ เลส	๖		

ส.๗	๙ ภาระ ๖ ป.จ.	๑ ภาระ ๑๕ ป.จ.	๓ ภาระ ๑๕ ป.จ.	๔ ภาระ ๑๕ ป.จ.	๒ ภาระ ๑๕ ป.จ.	๐ ภาระ ๘ ป.จ.	๑ ภาระ ๘ ป.จ.	๒ ภาระ ๘ ป.จ.	๓ ภาระ ๘ ป.จ.	๔ ภาระ ๘ ป.จ.	๕ ภาระ ๘ ป.จ.	๖ ภาระ ๘ ป.จ.	๗ ภาระ ๘ ป.จ.	๘ ภาระ ๘ ป.จ.	๙ ภาระ ๘ ป.จ.	๑๐ ภาระ ๘ ป.จ.	๑๑ ภาระ ๘ ป.จ.	๑๒ ภาระ ๘ ป.จ.	๑๓ ภาระ ๘ ป.จ.	๑๔ ภาระ ๘ ป.จ.	๑๕ ภาระ ๘ ป.จ.			
๑๗	๔.๕ อา. ๔	๗.๗ ช. ๔	๔.๕ ช. ๔	๔.๕ ช. ๔	๔.๕ ช. ๔	๔.๕ ช. ๔	๔.๕ ช. ๔	๔.๕ ช. ๔	๔.๕ ช. ๔	๔.๕ ช. ๔	๔.๕ ช. ๔	๔.๕ ช. ๔	๔.๕ ช. ๔	๔.๕ ช. ๔	๔.๕ ช. ๔	๔.๕ ช. ๔	๔.๕ ช. ๔	๔.๕ ช. ๔	๔.๕ ช. ๔	๔.๕ ช. ๔	๔.๕ ช. ๔	๔.๕ ช. ๔	๔.๕ ช. ๔	๔.๕ ช. ๔

ขออุณ ช.ส.มาลัย พานิชย์กุล
ศรีษะ ชัยภรัตน์ พิมพ์ - ๐๙ พ.ค. ๕๙